

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

17 Ekim 2012 Çarşamba

İÇİŞLERİ KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

17 Ekim 2012 Çarşamba

----0----

K O N U

Sayfa

Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/690) (Devam) (*)

1:37

(*) (1/690) esas no.lu Tasarının Alt Komisyon Metni 14/10/2012 tarihli İçişleri Komisyonu tutanağına eklidir.

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:49

Madde 2

1:2

Ali TURAN	(Sivas)	3, 7
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	3, 5, 7:10, 19, 20, 45, 47
Enver ERDEM	(Elâzığ)	3, 11:12, 22, 23, 32, 45
Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU	(Osmaniye)	3, 8, 13, 17:21
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	3, 4:6, 32
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	3:4
Ali Haydar ÖNER	(Isparta)	4, 6:7, 9, 25, 28, 30
Muharrem İŞİK	(Erzincan)	6, 7, 12:13
Hasan AKGÖL	(Hatay)	6, 10:11
Celal DİNÇER	(İstanbul)	7, 9, 18, 23:25
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	10, 30:32, 40:41, 42:43, 44, 45, 46:49
Mehmet Volkan CANALIOĞLU	(Trabzon)	13:15
Atilla KART	(Konya)	15:16
İlhan DEMİRÖZ	(Bursa)	16, 21:23, 30
Birgül AYMAN GÜLER	(İzmir)	16, 30:35
Necati ÖZENSOY	(Bursa)	22, 35, 36:39
S. Nevzat KORKMAZ	(Isparta)	22, 39, 42, 44, 45
Faruk BAL	(Konya)	25:30
Sadir DURMAZ	(Yozgat)	30, 43, 46

Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	31:32, 49
Haluk Ahmet GÜMÜŞ	(Balıkesir)	35:36
Erkan AKÇAY	(Manisa)	35, 39:41
Mehmet S. KESİMOĞLU	(Kırklareli)	41:49
Mehmet ERSOY	(Sinop)	43:44, 45
Hüseyin BÜRGE	(İstanbul)	44

İKİNCİ OTURUM

50:112

Mevlüt DUDU	(Hatay)	50:52
Sakine ÖZ	(Manisa)	52, 57, 59, 73:74, 78
Alim IŞIK	(Kütahya)	52, 64:66, 67, 74, 80
Mehmet Ali EDİBOĞLU	(Hatay)	52
Yusuf HALAÇOĞLU	(Kayseri)	52:58, 58:59, 66, 67
Hüseyin BÜRGE	(İstanbul)	56
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	56, 60:63, 66, 67, 68, 75:76, 79, 80, 83
Ali ÖZGÜNDÜZ	(İstanbul)	58:59, 71
Mehmet Emin DİNDAR	(Şırnak)	59
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	59:63, 69, 77, 80
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	60, 80:81, 82
Sadir DURMAZ	(Yozgat)	63, 66, 67, 68
Ahmet Tevfik UZUN	(Mersin)	63
Muharrem VARLI	(Adana)	63, 76:
Veli AĞBABA	(Malatya)	66:70, 78, 82
Enver ERDEM	(Elâzığ)	66:67, 83
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	67, 70
Celal DİNÇER	(İstanbul)	69, 80
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	69, 81:82
Özgür ÖZEL	(Manisa)	70, 71:73
Mehmet Volkan CANALIOĞLU	(Trabzon)	71
Birgül AYMAN GÜLER	(İzmir)	74:76
Ferit Mevlüt ASLANOĞLU	(İstanbul)	74, 81:83
Haydar AKAR	(Kocaeli)	74, 76, 78:80, 82
Ayşe Nedret AKOVA	(Balıkesir)	76
Mustafa AKIŞ	(Konya)	80
Mehmet ERSOY	(Sinop)	81
Önergeler		83:87
Gerekçe		87
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	87
Önerge		87
Gerekçe		87
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	87
Önerge		87:88
Gerekçe		88
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	88
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	88
Önerge		88
Gerekçe		88

İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	88
Önerge		89
Gerekçe		89
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	89
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	89
Önergeler		89:90
Gerekçe		90
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	90
Önerge		90
Gerekçe		90
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	91
Önergeler		91:92
Gerekçe		92
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	92
Önerge		92
Gerekçe		92
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	92
Önerge		92
Gerekçe		92
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	92
Önergeler		93:95
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	95, 96:97
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	95, 96
Mehmet Volkan CANALIOĞLU	(Trabzon)	95:96
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	96
Alim IŞIK	(Kütahya)	96, 97
Birgül AYMAN GÜLER	(İzmir)	97:98
Sinan OĞAN	(Iğdır)	98
Celal DİNÇER	(İstanbul)	98
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	98
Önerge		99
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	99
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	99
Önerge		99
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	99
Önerge		99
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	99
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	99
Önerge		99
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	99:100
Alim IŞIK	(Kütahya)	99:100
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	100
Önerge		100
Celal DİNÇER	(İstanbul)	100
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	100
Önerge		101
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	101
Önerge		101
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	101
Önerge		101
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	101
Önerge		101
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	102

Önerge		102
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	102
Önerge		102
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	102
Önerge		102
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	102
Önerge		102
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	102:103
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	102:103
Önerge		103
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	103
Ali SERİNDAG	(Gaziantep)	103
Önerge		103
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	104
Önerge		104
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	104
Önerge		104
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	104
Önerge		104
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	104
Önergeler		104:105
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	105
Önerge		105
Gerekçe		105:106
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	106
Önerge		106
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	106
Namık HAVUTÇA	(Balıkesir)	107
Önerge		107
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	107
Önerge		107
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	107
Önergeler		107:108
Muharrem IŞIK	(Erzincan)	108
Mehmet Volkan CANALIOĞLU	(Trabzon)	108
Önerge		108:109
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	109
Önerge		109
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	109
Önerge		109
Gerekçe		109
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	109
Mehmet ERDOĞAN	(Muğla)	109
Celal DİNÇER	(İstanbul)	110
Önerge		110
Özcan ULUPINAR	(Zonguldak)	110
Gerekçe		110
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	110
Önerge		110
Ali TURAN	(Sivas)	110
Gerekçe		110
Mehmet ERSOY	(Sinop)	110
Celal DİNÇER	(İstanbul)	110

İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	111
Önerge		111
Ali TURAN	(Sivas)	111:112
Mehmet ERSOY	(Sinop)	111:112
Ali SERİNDAĞ	(Gaziantep)	111:112
İdris Naim ŞAHİN (İçişleri Bakanı)	(Ordu)	112

Açılma Saati: 13.08

Kapanma Saati: 00.25

BİRİNCİ OTURUM

17 Ekim 2012 Çarşamba

Açılma Saati: 13.08

BAŞKAN: Muammer GÜLER (Mardin)

BAŞKAN VEKİLİ: Feyzullah KIYIKLIK (İstanbul)

SÖZCÜ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

_____0_____

BAŞKAN – Sayın Müsteşarımız, İçişleri Komisyonunun değerli üyeleri, değerli milletvekillerimiz, kamu kurum ve kuruluşlarının, meslek teşekküllerinin, sivil toplum örgütlerinin değerli temsilcileri, değerli çalışma arkadaşlarım; İçişleri Komisyonunun toplantısını açıyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Alt komisyon raporunun 2'nci maddesi üzerinden görüşmelere devam edeceğiz.

İlçe kurulması ve sınırlarının belirlenmesi

MADDE 2- (1) Aydın ilinde, Aydın Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, Aydın Merkez ilçe sınırları içerisindeki köyler ile belediyelerden oluşan Efeler adıyla ilçe ve aynı adla belediye kurulmuştur.

(2) Balıkesir ilinde, ekli (1) sayılı listede belirtilen Balıkesir Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan Karesi adıyla ilçe ve aynı adla belediye kurulmuştur.

(3) Balıkesir ilinde, ekli (2) sayılı listede belirtilen Balıkesir Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köyler ve belediyeden oluşan Altıeylül adıyla ilçe ve aynı adla belediye kurulmuştur.

(4) Denizli ilinde, ekli (3) sayılı listede belirtilen Denizli Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan Merkezefendi ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

(5) Denizli ilinde, ekli (4) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyeler ile aynı listede yer alan Denizli Belediyesinin mahalleleri Akköy ilçesi sınırlarına dahil edilerek Akköy Belediyesine katılmıştır. Akköy ilçesinin merkezi aynı listede belirtilen Denizli Belediyesinin mahalleleri olarak, ilçenin ismi ise Pamukkale olarak değiştirilmiştir.

(6) Hatay ilinde, ekli (5) sayılı listede belirtilen Antakya Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan Antakya ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

(7) Hatay ilinde, ekli (6) sayılı listede belirtilen Antakya Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan Defne ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

(8) Hatay ilinde, Merkez ilçe Şenköy bucağına bağlı Sofular ve Hanyolu köyleri Altınözü ilçesine bağlanmıştır.

(9) Hatay ilinde, ekli (7) sayılı listede yer alan köyler ve belediye Yayladağı ilçesine bağlanmıştır.

(10) Hatay ilinde, Arsuz Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (8) sayılı listede gösterilen köyler ve belediyelerden oluşan Arsuz ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

(11) Malatya ilinde, ekli (9) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyeler ile aynı listede yer alan Malatya Belediyesinin mahalleleri, Yeşilyurt İlçe Belediyesine katılmıştır. Yeşilyurt ilçesinin merkezi, Malatya Belediyesinden Yeşilyurt ilçesine katılan mahalleler olarak değiştirilmiştir.

(12) Malatya ilinde, ekli (10) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyeler ile aynı listede yer alan Malatya Belediyesinin mahalleleri, Battalgazi İlçe Belediyesine katılmıştır. Battalgazi ilçesinin merkezi, Malatya Belediyesinden Battalgazi ilçesine katılan mahalleler olarak değiştirilmiştir.

(13) Manisa ilinde, ekli (11) sayılı listede belirtilen Manisa Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan Şehzadeler ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

(14) Manisa ilinde, ekli (12) sayılı listede belirtilen Manisa Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan Yunussemre ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

(15) Manisa ilinde, ekli (13) sayılı listede yer alan köyler ve belediye Köprübaşı ilçesine bağlanmıştır.

(16) Kahramanmaraş ilinde, ekli (14) sayılı listede belirtilen Kahramanmaraş Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köyler ve belediyeden oluşan Dulkadiroğlu ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

- (17) Kahramanmaraş ilinde, ekli (15) sayılı listede belirtilen Kahramanmaraş Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan Onikişubat ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (18) Kahramanmaraş ilinde Pazarcık ilçesine bağlı Kelebişler, Bayramgazi ve Cennetpınarı köyleri Türkoğlu ilçesine bağlanmıştır.
- (19) Mardin ilinde, Mardin Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere Mardin Merkez ilçe sınırları içerisindeki köyler ile belediyelerden oluşan Artuklu ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (20) Mardin ilinde, Kızıltepe ilçesine bağlı Gökçe Belediyesi Merkez ilçeye bağlanmıştır.
- (21) Muğla ilinde, Muğla Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, Muğla Merkez ilçe sınırları içerisindeki köyler ile belediyelerden oluşan Menteşe ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (22) Muğla ilinde, Kemer Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (16) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyelerden oluşan Seydikemer ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (23) Tekirdağ ilinde, Tekirdağ Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, Tekirdağ Merkez ilçe sınırları içerisindeki köyler ile belediyelerden oluşan Süleymanpaşa ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (24) Tekirdağ ilinde Kapaklı Belediyesi merkez olmak üzere ekli (17) sayılı listede yer alan köyler ve belediyeden oluşan Kapaklı ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (25) Tekirdağ ilinde Marmaracık Belediyesi merkez olmak üzere ekli (18) sayılı listede yer alan mahalle, köyler ve belediyelerden oluşan Ergene ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (26) Trabzon ilinde, Trabzon Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, Trabzon Merkez ilçe sınırları içerisindeki köyler ile belediyelerden oluşan Yavuzselim ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (27) Şanlıurfa ilinde, ekli (19) sayılı listede belirtilen Şanlıurfa Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köyler ve belediyeden oluşan Eyyübiye ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (28) Şanlıurfa ilinde, ekli (20) sayılı listede belirtilen Şanlıurfa Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan Haliliye ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (29) Şanlıurfa ilinde, Karaköprü Belediyesi merkez olmak üzere ekli (21) sayılı listede belirtilen Şanlıurfa Belediyesinin mahallesi ile aynı listede yer alan köylerden oluşan Karaköprü ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (30) Van ilinde, ekli (22) sayılı listede belirtilen Van Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köylerden oluşan Tuşba ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (31) Van ilinde, ekli (23) sayılı listede belirtilen Van Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere, aynı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan İpekyolu ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.
- (32) Van ilinde, ekli (24) sayılı listede belirtilen Van Merkez ilçeye bağlı köyler ile mahalleler Edremit ilçe sınırına dâhil edilerek Edremit Belediyesine katılmıştır.
- (33) Van ili Merkez ilçesinde, Şabaniye mahallesinin, İpekyolu Bulvarından başlayan Şabaniye Caddesinin, Doğu ve Hacıbekir Caddelerinin birleşme noktasına kadar olan kuzey kesimi, Cevdetpaşa Mahallesi ile birleştirilmiştir.
- (34) Van ili Merkez ilçesinde, Hacıbekir mahallesinin Doğu Caddesinin girişinden Mezbaşa Deresi Gülüstan Sokak bitiş noktasına kadar olan kısmı Şabaniye Mahallesi ile birleştirilmiştir.

BAŞKAN - 2'nci madde üzerinde söz almak isteyen değerli milletvekillerimizi önce bir sırasıyla yazacağım. Sisteme giren şu anda olmadı ama biz buradan tespit ederek yapalım.

Bugün şöyle yapalım: Komisyon üyelerinin sıralamasını yapayım, bir de diğer milletvekillerinin sıralamasını yapayım, duruma göre şey olarak...

Şimdi söz talebi: Sayın Işık... Önce Sayın Havutça diyelim...

ALİ TURAN (Sivas) – Söz talebi yok, oylamaya geçin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Vallahi, toplantı yeter sayısı var, her şey olabilir.

Sayın Erdoğan, söz talebi var mı efendim?

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Var efendim.

BAŞKAN – Sayın Erdem?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Daha sonra.

BAŞKAN – Enver Bey, gel sen işini garantiye al, ne olur olmaz bak.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Yok. Daha sonra, en sona.

BAŞKAN – Ama söz talebini yazacağım yani.

Sayın Türkoğlu, yazıyorum efendim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Evet.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Bizden de bir oradan, bir buradan Başkanım.

BAŞKAN – Bakacağım işte artık duruma göre.

Sayın Aldan, Sayın Cengiz?

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Evet.

BAŞKAN – Peki, efendim.

2'nci madde üzerinde ilk sözü Sayın Ömer Süha Aldan Bey'e veriyorum.

Sayın Başsavcım, buyurun efendim.

Bugünkü uygulamamızda yine on dakikayı uygulayacağız. Sözüünüzü bağlarken de yine gerekli...

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri, sayın bürokratlar; Muğla ili, 2'nci maddede yapılan düzenlemeye göre iki tane yeni ilçeye kavuşuyor. Bunlardan bir tanesi merkez ilçe Menteşe, diğeri ise Kemer Belediyesi merkezi olmak üzere birtakım elli altıya yakın köy de birleştirilerek Seydikemer ilçesi oluşturulmak isteniyor. Bu düzenleme çerçevesinde yapılan işlemin eksik olduğu kanısındayım. Zira, dün konuşmamda bahsetmiştim Seki beldesine ilişkin olarak.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Seki, coğrafi konumu itibarıyla olsun, rakım anlayışı itibarıyla olsun ve nüfus itibarıyla olsun, gerçekten il olmayı hak eden bir beldedir. Şimdi bu kapanacak ve 50 kilometre uzağındaki yeni kurulan bir ilçeye bağlanacak. Bunun uygulamada çok büyük sorunlar getireceğini düşünüyorum. Örneğin, Seki'de kışın haftada 3 kamyon çöp toplanırken yazın günde 3 kamyon çöp toplanabiliyor ve bu çöp 70 kilometre uzağa götürülüp bırakılmak zorunda.

Hakeza, bunun yanında Göcek olsun, Turgutreis olsun, böyle belli alanlarda ilçeleşmeye büyük gereksinim var çünkü turizm bölgelerinde bu tip bir mahalleleşme süreci çok önemli sorunlar yaratacaktır diye düşünüyorum. Kendi seçim bölgeme ilişkin olarak yeni bir düzenlemenin yapılmasında yarar vardır. İlçelerin yeniden gözden geçirilmesi... Madem bu beldeler kapatılacak, beldelerin içinden hiç değilse daha fazla sayıda ilçe oluşturulabilir. Bu konuya dikkat çekmek isterim.

Ayrıca, dünkü konuşmama ilaveten bir şeyler daha eklemek istiyorum. Aslında şöyle özetlemek lazım bu yasayı: Rahmetli Bülent Ecevit'in Köykent Projesi vardı ama aslında bu proje kentköy projesi. Dolayısıyla, yani kentin kendine özgü bir kültürü vardır, kentin kendine özgü bir yaşam biçimi vardır ve köylünün de kendine özgü elbette bir kültür anlayışı vardır, hayata bakış açısı vardır ama bugün yapılmak istenen, işte bir yığın insanımıza "Hadi artık siz şehirli oldunuz." mantığıyla hareket etmektir. Bunu çok doğru bulmuyorum ve bu yapılanlardan sonra, dün ilave belirttiğim gibi, büyük oranda göçler yaşanacaktır. Hizmeti alamayan köylü kente gelmek zorunda kalacaktır. Kent nüfusu şişecektir.

Bu projenin aslında üzerinde önemle durulması gereken bir sosyolojik olumsuz yanı vardır, o da bu çerçevede yapılacak bir düzenleme hâlinde kent nüfusları şişecek, köyler yalınlaşacak, dağın başında tüten dumana artık rastlanmayacaktır. Ha, bir açıdan işte "Köylerde artık ihtiyarlar kaldı, biz onların ayağına yol götürmeyelim, su götürmeyelim, elektrik götürmeyelim, varsın kentlerde insanlar nüfus yoğunluğu olarak artsın." denebilir, bu bir anlayış olarak ortaya konabilir ama Türkiye'nin büyük kentlere ihtiyacı yoktur. Aksine, kentlerden köylere geri göç olgusunu yaratmak zorundayız. Türk insanı yıllardır yerine oturamıyor.

Bu anlamda yapılması gereken, asıl kırsal alanları cazip hâle getirip tersine göç olgusunu yaratmaktır. Siz İstanbul'u -şu anda 13 ya da 15 milyon nüfusu var- 20-30 milyon nüfusa kavuşturduğunuz anda o ili idare etmekte zorlanırsınız ama orada belli bir seviyeye gelmiş, çalışmış, emeklilik hakkını elde etmiş insanlara, belli bir kültür birikimine sahip insanlara taşırayı cazip kılarak özendirip tersine göç olgusunu yaratırsanız, bu Türkiye'nin bütününde belli bir kültür değişimini sağlarsınız. Büyük kentlerde, Sivaslı gelecek, Konyalı gelecek, Diyarbakırlı gelecek, belli alanları oluşturacaklar, belli alanlarda o köy yaşamını sürdürmeye çalışacaklar ve kente karşı, kentin o çarklarına karşı direnecekler, değişime çabuk ayak uyduramayacaklar. Bu ayak uyduramamanın sonucu da pek çok sosyal olay beraberinde gelecek.

Son olarak sözlerim şu: Anladığım kadarıyla, temas ettiğim kişilerden elde ettiğim verilere göre, bu yasa tasarısı sadece bir kişinin arzusu, isteği, dayatması ve direktmesiyle ortadadır.

Dolayısıyla, yapılması gereken şu: Türkiye Cumhuriyeti, bir kişinin ikbaline değil, 74 milyon insanının geleceğine uygun karar vermek durumundadır diyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Aldan, teşekkür ediyoruz efendim.

Sayın Namık Havutça.

Namık Bey, Komisyon üyelerine verdiğimiz süreyle ilgili...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bugün birer saat mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Bugün on beş dakikaya indirdim.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Başkanım, aynı AKP İktidara gidiyorsunuz, giderek ileri demokrasiye doğru gidiyoruz galiba!

BAŞKAN – Yok...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – İleri demokrasi yaygınlaşıyor...

BAŞKAN - Yok, Komisyonumuzu çok güzel hâle...

Sayın Havutça, buyurun efendim.

Buradan ben kendim takip ediyorum Komisyon üyelerini.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bugün, on üç ilin büyükşehir yapılmasıyla ilgili yasa tasarısını sanırım dördüncü gündür değerlendiriyoruz ve bugün de 2'nci maddeye geldik. 2'nci maddeye bakıyorum ben, 2'nci madde diye görüşüyoruz ama alt başlığıyla otuz dört madde ve işte, Aydın'dan başlayarak Aydın, Balıkesir, Denizli olmak üzere on üç ilde yeni kurulacak olan ilçeleri konuşuyoruz.

Şimdi, Sayın Bakan, bu Büyükşehir Yasası'yla ilgili, ben Balıkesir'den örnek vermek istiyorum; ben Balıkesir Milletvekiliyim.

Bilindiği gibi, Balıkesir, Marmara Bölgesi'nin Güney Marmara'da, topraklarının bir kısmı Ege'de Altınova sınırında, bir kısmı Tekirdağ sınırında Marmara Adası, hem Marmara'ya hem Ege Denizi'ne kıyısı bulunan bir il. Yüzölçümü bakımından 14.299 kilometrekare. Türkiye'nin en büyük on iki ilinden birisi. 19 ilçesi, 893 tane köyü...

Sayın Bakanım dinlemeyecek herhâlde Sayın Başkan.

BAŞKAN – Arkadaşlar, beraberindekiler dinliyorlar, not alıyorlar zaten. Fiilen de bütün dakika dakika zor. Arkadaşlar, Bakanlık ekibi var, sizin söylediklerinizin hepsini...

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Yani yapı itibarıyla bir ucundan bir ucuna neredeyse, Türkiye'de hakikaten çok büyük bir coğrafyaya sahip, çok farklı özelliklere sahip. Merkez, Körfez Güney Marmara olarak tanımlanmış. Bir sürü böyle özellikleri olan, bir kısmı Marmara Adası'yla Tekirdağ sınırında, bir kısmı Altınova ilçesiyle İzmir sınırında, bir bölümü Soma Manisa sınırında. Böylesine büyük bir coğrafyada, 893 tane köyüyle bu boyutta bir ili, bir tek merkezden –belediyeçilik anlamında bir tek merkezden- yönetmenin fiziki olarak olanaksızlığı ortada.

Yani bizim işte bu yasa tasarısı hakkında biraz ön fikrimiz vardı, fikir yürütüyorduk ama böyle olabileceğini öngörmemiştik açıkçası. Yani evet, 20 kilometre yarıçap esaslı, 30 kilometre yarıçap esaslı, 50 kilometre yarıçap esaslı bir öngörümüz vardı ama beldeleri kapatan, belde belediyelerini kapatan, köyleri kapatan bir boyuta ulaşacağını hakikaten öngörmemiştik.

Şimdi, Balıkesir'in birçok noktasından, ilçe yapılmasıyla ilgili arkadaşlarımızın bize müracaatları var.

Bakın Sayın Bakan, taslağın, gelen tasarının ilk orijinal şeklinde, bu 2'nci maddenin dördüncü bendinde "Balıkesir ilinde Altınoluk belde belediyesi merkez olmak üzere ekli (3) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyelerden oluşan Altınoluk ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur." diye bir düzenleme geldi bizim önümüze.

Şimdi bu alt komisyona gidince ne olduysa birdenbire, anlamadık, arkadaşlarımızdan bize alt komisyondan gelen metinde Altınoluk beldesinin "ilçe" olma ibaresinin çıkarıldığını, bunun tasarı metninden çıkarıldığını gördük.

Şimdi, Altınoluk beldesinden birçok belediye başkanımız burada, tüm oradan, o bölgeden partili-partisiz tüm Altınoluklular üç günden beri Meclis koridorlarında, buralardalar. Tabii, bunun nedenini merak ediyorlar.

Şimdi, Altınoluk'la ilgili ben size... Sanırım, Altınoluk'u Türkiye'de hemen hemen herkes çok iyi biliyordur çünkü belde kabına sığmayan, yaz nüfusu –bunu abartmadan söylüyorum- 400 binleri bulan ve Türkiye'deki siyasi çevrelerin, birçok siyasi tanınmış kimliklerin yazlıklarının bulunduğu, Alpler'den sonra dünyanın ikinci oksijen deposu Kazdağı florasında, Kazdağı eteklerinde oksijen deposu olarak bilinen ve potansiyeli itibarıyla gittikçe hızla yükselen, gerek turizm potansiyeli gerek insan potansiyeli gerek ekonomik potansiyeli gerek zeytincilik anlamında, her alanda Türkiye'nin göz bebeği olan bir tatil beldesi ama aynı zamanda sadece tatil beldesi değil, ekonomik bir kütle olarak gittikçe gelişen bir merkezimiz.

Şu anda kış nüfusu bile -TÜİK rakamlarına göre yaptığımız hesaplarda- Altınoluk, şu anda kışın orada, belde merkezinde barınan nüfus sayısı itibarıyla 20 binlerin üzerindedir. Etrafındaki köyleriyle beraber bütünleştirdiğimizde, içine Akçay'ı da Güre'yi de katarsak 45 binleri bulmaktadır ki Zeytinli beldesini bundan ayırdığımızda 45-50 bin nüfuslara gelmektedir. Sadece kayıtlı bulunan konut sayısı 65 bin olarak ifade ediliyor.

Şimdi, hâl böyleyken ve Balıkesir'de eğer bir büyükşehir kurulacaksa –ki tasarıda bu yer alıyor- biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak ve ben Balıkesir Milletvekili olarak Balıkesir'de büyükşehir kurulmasını ancak bunun Balıkesir halkının talebi üzerine yarıçap esaslı kurulmasını destekliyoruz, bekliyoruz. Balıkesir halkı da özellikle Bandırma, Güney Marmara Bölgesi ve Ege Bölgesi, Balıkesir'de yarıçap esaslı bir büyükşehir belediyesi kurulmasını ve ilçe belediyelerimizin bir vesayetin altına, büyükşehir belediyesi vesayeti altına sokulmamasını özellikle bizden komisyonlarda ifade etmemizi söylüyorlar.

Hâl böyleyken yani biz bunu beklerken, bunu desteklerken Balıkesir'le ilgili bir de gelen tasarıda Balıkesir merkezde bir "Karesi" adıyla, üçüncü bentte de "Altıeylül" adıyla bir belediye, ilçe kuruluyor, dördüncü bentte de "Altınoluk" adıyla kuruluyor ve Balıkesir halkı da bunu duyuyor, Altınoluk bunu duyuyor ve Altınoluk'taki insanlar büyük bir heyecan içerisine kapılıyor.

Yani Hükûmetin bugün Mecliste bulunan çoğunluğunun bugüne kadar yaptıklarına baktıklarında, bu tasarıda, eğer Hükûmet tasarısı olarak ilk tasarıda bu yer alıyorsa Altınoluklular herhâlde "Biz ilçe olduk." diye sevinmeye başladılar. Hatta, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim bölgede yaptırdığımız referandumda oy bile kullanmadılar bu arkadaşlar.

Şimdi bilmiyoruz ne olduysa -alt komisyondaki arkadaşlarımız bilmiyorum bunu nasıl açıklayacak- alt komisyonda, Altınoluk beldesinin ilçe olmasıyla ilgili kararın değişmesi bütün Balıkesir'de, bütün Altınoluk'ta bir çok etkisi yarattı arkadaşlarımız.

Şimdi biz bunun yeniden değerlendirilmesini ve iktidar partisinin ve bizim birlikte buradaki tüm Komisyon üyesi arkadaşlar da herhâlde, AKP'li milletvekili arkadaşlarım, MHP Grubundaki arkadaşlarım Altınoluk gibi bir nüfus potansiyeliyle, ekonomik potansiyeliyle bu kadar güçlü bir noktaya gelmiş bir beldemizin ilçe yapılmasına karşı dururlar mı bilmiyorum. Yani durmayacaklarını zannediyorum çünkü kulis aralarında arkadaşlarımızla...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Biz kanuna karşı olduğumuz için...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Ama yani biz de arzu etmiyoruz. Yani başından beri...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Bu kısmını pazarlık gibi görüyoruz.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Hayır, pazarlık da değil yani olacaksa böyle olsun ama biz zaten karşı duruşu sergiliyoruz. Biz diyoruz ki başından beri ifade ettik: 4+4+4 kadar önemli. Türkiye'nin idari yapısını 29 ili için ayrı, geri kalan 52 ili için ayrı, Türkiye'nin ekonomik kaynaklarında farklılaşmaya yol açacak, köylerimizi bir gecede mahalleye çevirecek, efendim, Türkiye'deki 1.581 beldemizin, belde belediyemizin kapatılmasını sonuçlayacak bir kanun tasarısı, Türkiye'nin gerçeklerine, Türkiye'nin kabul ettiği Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na, onun ilkelerine uymamaktadır. Bu her hâliyle, Anayasa'mıza da mevcut, Anayasa'mızda devletin üniter yapısını... Anayasa'mızda anayasal bir kurum olarak yer alan köylerimizin, beldelerimizin, il genel meclislerimizin kaldırılmasının Türkiye'nin idari sisteminde çok ağır yaralar açacağını başından beri ifade ettik ama buna rağmen eğer Hükûmetiniz bunda ısrarcı olarsa ve bu şekliyle düzenleme geçecekse, Balıkesir'le ilgili 2'nci madde bağlamında, o bölgenin bir milletvekili olarak, Balıkesir'in milletvekili olarak, kurulacak beldelerimizde, ilçelerimizle ilgili ben bölgenin hassasiyetlerini ve şeylerini burada iletmekle yükümlüyüm.

Şimdi, diğer taraftan bir şeyimiz var, Ayvalık Altınova var. Altınova da bidayetten beri, daha Osmanlı döneminden beri önemli bir potansiyel, ilçe olma potansiyeli olan bir yer. Yani madem düzenlenecek, Altınova'nın da ilçe olarak düzenlenmesi konusunda o bölgenin tüm siyasi partilerinin tüm temsilcilerinin ortak iradesi var.

Bütün bunların öngörülerek tasarının tüm detaylarıyla, sadece Balıkesir'i bile -bugün burada 2'nci madde için, Sayın Başkan sağ olsun, bize yarımşar saat süre verdi ama- burada konuşmamız için diğer Balıkesir milletvekillerimizi de eğer çağırırsak, Balıkesir'in düzenlenmesiyle ilgili burada sadece Balıkesir'i çok uzun bir süre değerlendirmemiz gerekiyor. Neden? Güney Marmara'da, bakın,

Bandırma. Benim geldiğim ilçe olan Bandırma'nın bugün 140 bini aşan bir nüfusu var ve Bandırma'da İstanbul sermayesi şu anda hızla toprak alıyor. ENERJİSA sadece 2 bin dekar arazi alarak doğal gazı dayanan bir enerji santrali kurdu, ikinci santrali kurmak üzere.

Yine, hemen ona bitişik olan arazide bir başka şirket 4 bin dekar arazi alarak burada önemli bir sanayi potansiyeli oluşturmak istiyor. yani bu bölgemiz bile, Bandırma bölgesi etrafında bulunan hinterlandla önümüzdeki yıllarda hızla önemli bir merkez hâline geliyor. Bunun da burada konuşulması gerekiyor. Elbette Güney Marmara bölgesinin planlamasının detaylı bir şekilde konuşulması, bütün Balıkesir'in konuşulması bu bağlamda önem arz ediyor. Şimdi, biz bu yasa'yı bugünkü hâliyle, hemen Hükûmetin aceleci tavrıyla ve bu şekilde çıkması, Türk idari sisteminde onulmaz yaralar açmasının ötesinde, bölgemizde de birtakım reel ve fiziki sıkıntılar yaratacak, bunların detaylı bir şekilde ele alınması gerekiyor. O nedenle, ben öncelikle, tabii ki yasanın bu maddesinden, işte 2'nci maddenin birinci bendinde Aydın, 2'nci maddesinde de "Balıkesir, Balıkesir, Balıkesir, Denizli" diye giden bu düzenlemelerin detaylı bir şekilde konuşulması gerektiğini, Balıkesir'de eğer yasa bu hâliyle geçecekse, Balıkesir merkezde Karesi ve Altıeylül ilçeleri, bunun yanı sıra Balıkesir körfezde "Altınova" ve "Altınoluk" adıyla iki ilçe kurulması önergelerimiz olacaktır. Bunların da değerlendirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu maddeyle ilgili konuşma hakkımı saklı kalmak üzere sözlerimi burada tamamlıyorum ve hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, çok teşekkür ediyorum.

Konuşma sırası Sayın Işık sizde zannediyorum.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Misafire verebiliriz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Tamam.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN – Ali Haydar Öner Bey'de sıra o zaman.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Sonra biz konuşabilir miyiz?

BAŞKAN – Tabii.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sayın Başkan Vekilim, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun ve Büyük Millet Meclisimizin sayın milletvekilleri, İçişleri Bakanlığının değerli üst düzey yetkilileri, değerli basın mensupları, değerli katılımcılar, ayrıca Sayın Ulaştırma Bakanlığımızın Eski Bakanı ve Müsteşarı Sayın Soluk'u da fark ettim, hoş geldiniz Sayın Soluk.

Efendim, dün akşam gerilim iyi atlatıldı, çünkü öyle bir an geldi ki kasti aşan ifadeler mi, öfke saçan sözcükler mi olduğu belli olmayan sözcükle söylendi. Sayın Kütahya milletvekilimiz "helâl süt emenin" diye bir ara ifade edilen bir husus oldu "Eyvah!" dedim. O ara iktidar partisi yetkililerinin, kapatılması söz konusu olan beldeler için kapatılmayacağına dair söylemleri olduğu ifade edildiğinde de "Yalan söyleyenin..." diye başlayan bir cümle çıktı. Yani ne kadar vahim bir tabloyla karşı karşıyayız. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Neler söyleniyor!

Sayın Bakanı meslektaşım olmasına karşın çok iyi tanımıyorum. Tanıdığımı düşünüyordum ama pek de tanıdığım gibi biri olmadığı zaman zaman ortaya çıkıyor ama pek muhterem ağabeyini çok yakından tanıyorum, kendisine kefalet ettiğim bir din görevlisi, bir din âlimi. Giresun Valiliğim sırasında müftü olarak çalıştığımız Osman Şahin Hocama buradan saygılarımı iletiyorum. Kederiyle kederlendiğim, aynı ideal doğrultusunda, hizmet anlayışıyla kendisiyle çalışmaktan onur duyduğum birisi. Hiçbir gün de kardeşinin kimliğini suistimal etmemiş bir mümin mütedeyyin din görevlisi.

Ama bazen "Ne oluyor?" diye şaşırıyoruz. Yani bu yasa kimin talebiyle çıkıyor, kimin ihtirasıyla Meclis gündemine getiriliyor, el kimin, eldiven kimin? Kim böyle bir yasa talep etti bizden? Millet talep etti mi? Ahmet Amca, Mehmet Emmi, Ayşe Teyze, Rukiye Nine istedi mi böyle bizden bir yasa? Köylüler istedi mi, beldeliler istedi mi, şehirliiler istedi mi, kim istedi? Kimin ihtirasıyla bu Meclisin, bu Komisyonunun gündemine geldi? Adam "El ve eldiven gibiyiz." diyor. Biz kimin eliyiz, giydiğimiz eldiven kimin eldiveni, biz kimin aleti oynuyoruz ya, kimin emeline alet edilmek isteniyoruz? Bunun farkına varamazsak yazıklar olsun. Türkiye'nin, Türk milletinin ezeli bazı küçük beyinlere sığmayacak kadar derin, geniş, büyük. Ahirimizin de bazı küçük beyinlerin almayacağı kadar ufku açık. Neşet Ertuş "Ezelim sendin, ahirim sensin." diyor. Onu istismar edenler nereye gittiklerini, nereden geldiklerini biliyorlar mı? Şu mahalle şuraya bağlansın, olsa da olur, olmasa da olur ama doğru olan ne? Mahalleyi en yakın beldeye bağlamak. Niye en yakın belde varken, kulağı sağdan sola en uzak mesafeden gösteriyorsun? Bu kimin, hangi emeline alet olmaktadır? İlçeler düzenlenirken, beldeler, belediyeler düzenlenirken, sınırlar belirlenirken olmadık bir mahalle, olmadık bir beldeye bağlanıyor.

Yani başındaki belde duruyor, dağın ardındaki beldeye bağlanıyor. Yüz metrelik yer duruyor, yirmi kilometrelik yere bağlanıyor, hangi akılla, hangi sorumsuzlukla?

Bu beldelerin, belediyelerin düzenlenmesindeki yanlışları teknik birimler düzenlemeli.

Şimdi, en yakın belde niye? Çünkü müşterek mahallî ihtiyaçlar en yakın noktadan karşılanacak.

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim toparlar mısınız?

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Efendim başlamadan bitiyor mu süre?

Yani içimizdeki infial o kadar büyük ki. Sabah kalktım gözüm kanlanmış, gel de kanlanmasın. Bu işe rıza göstermeyeceğiz Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri. AK PARTİ'li dostlarımız da rıza göstermemeliler. Her şey, iş işten geçtikten sonra geri dönülmez bir yolculuğa çıkmanın ne kadar zararlı olduğu, beyhude olduğu anlaşılır.

Biz öğrenciyken farklı yaklaşımlar vardı; yok, işte, sizler küçük burjuvasınız, efendim, işte, şöyle olmalı, böyle olmalı. Öğrenci hareketlerinin en yaygın olduğu dönemde yetiştik, 68 kuşağıydık. Marksist görüşten, sağdaki en uç görüşe ama biz Türkiye'nin gerçekleriyle kendimizi yoğurduk. "Varlığım, Türk varlığına armağan olsun" felsefesiyle yetiştik. Çünkü okuldaki andımız öyleydi. Biz Türk varlığının bekasını koruyamadıktan sonra milletvekili olmuşuz, şu makama gelmişiz, bu makamda olmuşuz kaç para eder? Söz konusu vatansa geri te ferruattır. Meclise gel, el kaldır, indir, konuşma yap, "Efendim, tarihe not düştüm." de, sonra... Sonrası meçhul, sonrası kaygılı, sonrası kuşkulu. Yetkili makamların söylemleriyle bu tasarının hükümlerini birleştirdiğimiz zaman, yorum kabiliyeti olanlar dehşete, infiale düşüyorlar. Lütfen, bu yasa'yı yeniden değerlendirmek üzere sağduyuyla, aklısıyla, basiretle hareket etmenin yolunu, yöntemini bulalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Milletvekilim.

Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, basınımızın değerli temsilcileri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken, bugün, dün geceden bu yana devam eden çatışmalarda, bazı haber kaynaklarına göre 3, bazı haber kaynaklarına göre 4 şehidimiz var. Onlara Yüce Mevlâ'dan rahmet diliyorum ve onların karşısındaki mahcubiyetimiz de, bu kanun tasarısına maalesef, onlar bu vatan için canını, kanını verirken biz de bu vatana bölmek, parçalamak isteyenler için yeni parseller oluştururken, gerçekten onların huzurunda utanarak bu kanun tasarısıyla ilgili değerlendirmelerime başlayacağım.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – 6 öğretmen kaçırılmış.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Onu henüz göremedim, daha yeni. İnşallah İçişleri Bakanımız buradaki çalışmalarından fırsat bulup o teröristlerin faaliyetlerini engelleme konusunda da bir gayret sarf eder.

Tabii, gene dün geç saatlerde Neçirvan Barzani, bir televizyon kanalına yaptığı değerlendirmelerde "PKK'yla Türkiye derhâl ateşkes yapmalıdır, Öcalan'ın cezaevi koşulları iyileştirilmelidir -parantez içinde ev hapsine çıkması sağlanmalıdır- ve diyalog süreci başlatılarak uzun yıllardır devam eden sorunlar bu şekilde çözülmelidir."

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Devamında Meclise de girsin.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Herhâlde, yani bunlar adım adım, alıştırma alıştırma... Dolayısıyla, bu bilgilerin ışığında...

ALİ TURAN (Sivas) – Zamanında assaydınız.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Efendim?

ALİ TURAN (Sivas) – Zamanında assaydınız.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Siz assaydınız, elinizden mi aldık?

BAŞKAN – Lütfen, lütfen. Sayın Dinçer...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi, arkadaşlar, ben bu salondaki arkadaşlarımızın hepsinin az çok "matematik" diye bir ders okuduğunu zannediyorum. Yani birbirimizi tabii, biraz anlayarak konuşmamız lazım. Biz, inşallah sizin sayınızla iktidara gelirse o zaman asacak çok adam çıkar.

BAŞKAN – Lütfen, daha çok, konumuz üzerinde ne olur, lütfen.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tabii ki bunlar konumuzun bir parçası Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hayır, asmayla kesmeyle arkadaşların dediği gibi... İkaz ettim.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) - Sayın Başkanım, sizin herhâlde ifadeniz: “Bu, bir ceza hukuku meselesidir, bunun Adalet Komisyonunda görüşülmesi daha uygun olur.” değil mi?

BAŞKAN – İkaz ettim arkadaş.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) - Bu tasarının da Anayasa Komisyonunda görüşülmesi lazım. Biliyorsunuz...

BAŞKAN – Sayın Hasan Hüseyin Kardeşim, Ali’yi de ikaz ettim, lütfen konumuza gelelim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Şimdi arkadaşlar, tabii kanun tasarısının Muğla’yla ilgili kısmını da detaylı olarak anlatacağım ama buna geçmeden önce küçük birkaç konudan bahsetmek istiyorum.

Bakınız, Yüce Allah biz insanlara diğer canlılardan farklı çok önemli bir nimet vermiş. Nedir bu nimet? Akıl vermiş, akıl. Yani biz inancımıza göre niçin hesaba çekileceğiz, niçin cennet var, cehennem var? Allah bize akıl vermiş ve bu aklımızla, fikrimizle istifade edebileceğimiz, tabiatın içerisinde sayısız nimet vermiş ama bu nimetlerden dengeli ve faydalı bir şekilde istifade etmemiz konusunda bize yol gösteren nedir? Aklımızdır ve hesap verilecek olan da insan için aslen akıldır.

Şimdi, bu manada da, bu kanunla ilgili de aklımızı çok doğru kullanmamız lazım. Hislerimizi, duygularımızı, efendime söyleyeyim, birilerinin bize dayattıklarını aklımızla çok iyi değerlendirmemiz lazım.

Şimdi, vaktiyle bir fani –Allah dostu- işte, her gün yatar, kalkar, dua edermiş “Yarabbi, en çok sevdiğimi ben ölmeden alma.” Adamın önce karısı ölmüş, gene adam aynı duaya devam ediyor sesli bir şekilde. Üç-beş gün sonra anası ölmüş, üç-beş gün sonra babası ölmüş, bir müddet sonra oğlu ölmüş, kızı ölmüş, mal varlığı gitmiş, adam aynı duaya devam ediyor. Köylü dayanamamış “Ya kardeş, senin anan kalmadı, baban kalmadı, karın kalmadı, kızın kalmadı yani sen daha en kıymetlim... Bunlardan daha kıymetli ne var?” Demiş ki: “Kardeşim, akıl var, inşallah ben ölmeden önce Rabbim benim aklımı almaz.” Ben de dua ediyorum, Allah bu milletin ve bu milleti idare edenlerin aklını almasın, inşallah akıl çerçevesinde bu sorunları çözebilirim.

Şimdi, kanunun 2’nci maddesi, büyükşehir yapılan yerlerdeki yeni ilçeleri düzenliyor. Tabii, bunu düzenlerken de ne yapıyor? Bütün belde ve köyleri kapatıyor.

Şimdi, Muğla coğrafyasından dün de biraz bahsettim. Muğla’nın –denizin içinde gibi görüyorsunuz ama- çok güzel yaylaları var. Aynen Antalya’da, Mersin’de, Adana’da olduğu gibi Muğla’nın da çok güzel yaylaları var, Muğla’nın çok güzel koyları var, Muğla’nın çok güzel yarımadalrı var. Şimdi, bu tablonun, bu coğrafi yapının öyle on tane belediyeyle, on iki tane belediyeyle idare edilmesi mümkün değil, niye? Köyler ve özel idare kalkıyor. Özel idareyi bazıları, özellikle de işin içinden gelmeyenler, özel idarenin ne olduğunu bilmeyenler çok hafife alıyor. Muğla nüfusunun yüzde 55’ten fazlası köyde yaşıyor. Dolayısıyla, Muğla nüfusunun yüzde 55’i özel idarenin ne olduğunu biliyor. Sizler bilmeyebilirsiniz ya da bilmeyenler olabilir ama Muğla’nın nüfusunun yüzde 55’i özel idarenin ne olduğunu biliyor. Özel idarenin görevi nedir? Merkezin gönderdiği birtakım yatırımları yapmanın yanı sıra münhasıran kırsala hizmet etmektir.

Şimdi, bu, kırsala hizmet etmekle görevli özel idarenin kaynakları ve görevleri de beldelere, belediyelere aktarılacak ama o belediyeler, o kırsal alana hizmet edemeyecekler. Ben bunu çok iddialı söylüyorum. Mesela Dalaman belediyesi, şu anda bizim Milliyetçi Hareket Partisinden bir belediye başkanı arkadaşımız orada belediye başkanı. 60 kilometre ilerideki Narlı köyüne hizmet götürecek. Şimdi bunu iddia etmek için insanın ya o coğrafyayı hiç görmemesi, tahayyül edememesi lazım ya da biraz önce anlattığım gibi aklının olmaması lazım. Köyceğiz Belediyesi, Otmanlar köyüne hizmet götürecek, iki saat, iki buçuk saat. Bu yaz orada bir facia yaşadık, bir orman yangını sırasında Ormanın kiralamış olduğu helikopter orada düştü, oraya gene bir başka helikopterle müdahale edilebildi. Yani olayın mesafesini anlatmak için söylüyorum bunu. Bu, Köyceğiz’in bir köyü.

Şimdi, tabii, Fethiye’de bir ilçe kuruluyor. Fethiye’de kurulan ilçenin adı Seydikemer. Kemer ve yukarıdaki yayla yolundaki bütün belde ve köyler ve gene Fethiye’den Antalya istikametine giderken ki sahil yolundaki bütün belde ve köyler bu ilçeye bağlanıyor. Bu ilçenin yer seçimi ve bu ilçenin toparlanma biçimine baktığımızda –ben tabii AKP milletvekili arkadaşlarımızı tebrik ediyorum- şu anda AKP’nin bir tane belediyesi var Kavaklıdere belediyesi Muğla’da. Seydikemer belediyesini de bu şartlarda Allah’ın izniyle kazanırlar. Bunun için böyle çok uzman olmaya filan gerek yok, tabloyu ortaya koyduğumuzda... Ama seçtikleri iş, yaptıkları iş yanlış. Yani belediyeyi kazanabilirler ama bu Hükûmetin Adalet Bakanlığı, Eşen beldemize Muğla’nın en büyük, belki kendisinin de en önemli ölçekteki açık ve kapalı cezaevini yapıyor, bu cezaevinde 1500 personel çalışacak. Yani dolayısıyla, bu beldeye 5 bin yeni nüfus gelecek mahkûmların dışında, bu görevliler ve aileleriyle birlikte. Bununla ilgili, oradaki Belediyemiz, şimdi imar planındaki, bilmem neredeki hazırlıklarını yapmış, ona göre alt yapısını yapmış, içme suyunu, bilmem neyini yapmış.

Şimdi, Eşen'i mahalle yapıyoruz ve Kemer'den Eşen Mahallesini idare edeceğiz. Yani buna inanan varsa, bunun olabileceğini düşünen varsa, ben de az çok akıl, mantık sahibi olduğumu düşünüyorum. Bize, bunun nasıl olacağını anlatırlarsa çok mutlu oluruz.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Eşen'i, Eşenlerden soralım.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – İkincisi, tabii biraz önce Sayın Süha Aldan Milletvekilimiz, hemşehrimiz anlattı. Seki, şimdi Seki'nin o bölgenin en önemli yaz merkezlerinden birisi ve aşağı yukarı Kırkpınar ayarında her yıl yağlı pehlivan güreşlerinin organize edildiği, hem bölge insanının hem de o bölgeden çıkmış Türkiye'nin değişik bölgelerinde gerek kamu görevlisi, gerek ticaret erbabı olan herkesin, o şenlikler vesilesiyle her yıl toplanmasını sağlayan bir merkez. Şimdi, gene tarım ve hayvancılık konusunda çok önemli bir merkez. Siz bu merkezi de yok ediyorsunuz "Hepsi Kemer'e bağlanacak." diyorsunuz. Tabii ki bunu kâğıt üzerinde yapmak kolay ama uygulamada çıkacak aksaklıkları çözebilecek bir güç, çözebilecek bir yapı ortada yok.

Şimdi, bunu Göcek için de söyleyebiliriz. Göcek, yazın hangi nüfusa sahip, Göcek koylarına yazın ne kadar yat geliyor, bu insanlar oraya ne getiriyor, ne götürüyor? Şimdi siz o belediyeyi oradan söküp alacaksınız, orayı ilçe yapmayacaksınız, orayı Fethiye Belediyesinin bir memuruyla idare edeceksiniz. Bunları akılla, mantıkla izah etmek mümkün değil.

Bodrum, yazın Türkiye'nin ve dünyanın dört bir tarafından gelen insanlarla, dört ay, 1 milyona yaklaşan bir nüfus barındırıyor. Bodrum'daki on tane, on bir tane beldeyi kapatacaksınız, Turgutreis'i ilçe yapmayacaksınız, Mumcular'ı ilçe yapmayacaksınız, Gündoğar'ı ilçe yapmayacaksınız, Konaklı'ı ilçe yapmayacaksınız ve tek elden Bodrum yarımadasının tamamına gelen insanlara hizmet vereceksiniz. Yani Bodrum'u artık yazın ne götürür, onu ben söylemek istemiyorum.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Tam "bodrum" olur.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Efendim, Milas, bizim en çok köyü olan ilçemiz, 110 tane, 114 tane köyü var beldeleri hariç ama hiç olmazsa iki tane beldesi var, bir tanesi Ören, bir tanesi Güllük, bunlar Milas'tan uzak, Bafa uzak. Bunların arkalarında geniş coğrafi alanlar var. Buraların muhakkak, bu ilçe kurulurken –madem ilçe kurulacak, beldeler kapatılacak- muhakkak düşünülmesi lazım. Marmaris Belediyesinin, Bozburun yarımadasına hizmet götürmesini hayal etmek, hayal etmek, yani "düşünmek" demiyorum, hayal etmek bile imkânsız.

Şimdi, bunun ötesinde, bizim sadece beldelerimizde değil, köylerimizin bile kendine has çok özel etkinlikleri var. Mesela, bunlardan birkaç tanesini de burada ifade etmek isterim.

Esenköy, eski ismiyle Dont köyü, bizim yöremizin çok eski ve şu anda da 4 bin seçmeni olan bir köyü Fethiye'nin. Esenköy, tarihten bu yana yaptığı testileriyle, toprak kaplarıyla meşhur bir yer. Şimdi, bunlar her yıl festival yaparlar, bu geleneği yaşatırlar ve bu festival süresince de ciddi manada testi pazarlarlar, bir yıl boyunca yaptıkları testilerini bu festivalde pazarlarlar. Şimdi, bundan sonra, Esenköy'deki bu testi festivalini kim, nasıl organize edebilecek? Nif, Arpacık köyümüz, yine, Fethiye'de çok eski bir köy. Bölgenin önemli kiraz yetiştirme merkezlerinden birisi, çok güzel bir yayla köyümüz. Her yıl kiraz festivali düzenler ve bu festivaliyle kirazlarını tanıtmış ve pazarlamaktadır. Bundan sonra bu iş nasıl olacak? Birilerinin bunu bize anlatması lazım.

Şimdi, Mumcular beldesinde –ben hepinizi de davet edeyim, bu vesileyle- 9 Aralıkta bu yıl yapılacak olan deve güreşleri yapılacaktır. Her yıl yapılan etkinlikler... Bozüyük'te her yıl boğa güreşleri yapılır.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, toparlarsanız sevinirim.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Yani; diğer köylerimizde, beldelerimizde de buna benzer birçok etkinlik gerçekleştirmektedir, bunları çoğaltmamız mümkün ama mahallî kültürümüzü, örfümüzü, âdetimizi ve geleneklerimizi... Bundan sonra bunlara kim sahip çıkacak ve bunları nasıl sürdüreceğiz? Şimdi, bu kültürü sahipsiz bırakarak, siz, bu milleti ve bizim bölgemizi kimliksizleştireceksiniz.

Şimdi, tabii Muğla, bu anlattığım özellikleriyle birlikte büyükşehir açısından çok önemli. Niye çok önemli? Gerek coğrafi konumu, gerek tarihî değerleri, yaylasıyla, sahiliyle Türkiye'de rant üretmeye en müsait alanlardan da birisi, en müsait alanlardan da birisi. Buradan söylemek istediğim şu: Bu talana, yağmaya, bugün kim çanak tutarsa, bir gün bunun hesabını hem bu dünyada hem de ahirette muhakkak verecektir. Bu hesaptan sizi ne bu dünyada ne öbür dünyada hiç kimse kurtaramaz. Ama hâlâ vakit var. Ben bu kanun tasarısını ilk görüşmeye başlarken de söyledim, ben aklışelimin galip geleceğine ve bu kanun tasarısının geri çekileceğine hâlâ inanıyorum. İlk adımı atanı da alkışlayalım. Daha fazla vaktimizi almayın lütfen.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Hasan Akgöl, Hatay Milletvekilimiz.

Buyurun.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Sayın Bakan, Sayın Başkan ve değerli katılımcı arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, ben hafta sonu, Sayın Bakanımın köyündeydim, Ünye, Balı köyündeydim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Balık.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Balık, Balık. Düşüne gitmiştim. Biraz sitemkârlardı büyükşehir, bütün şehir olmadığı için. Ben de “Sayın Bakana teşekkür edin yapmadığı için. Teşekkür edin, bir torpil geçmiş size bütün şehri almadığı için.” dedim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Eski adı Atatürk Mahallesi.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Şu an Yeşilkent.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Yeşilkent beldenin adı,

HASAN AKGÖL (Hatay) – Evet, evet. Bir düşüne gitmiştim oradan.

Şimdi, ben kısaca şunu söylemek istiyorum: Bütün şehre karşıyız, tüm arkadaşlarımız bu konuda zaten görüşlerini belirtiyorlar. Biz, büyükşehirden yanayız. Şehir merkezlerine belirli bir çap, oran çizilerek büyükşehir olmasından yanayız, bunu belirtmek istiyorum.

Daha sonra konumuzu Hatay’a getirirsek, Hatay’a iki tane –Sayın Bakanıma özellikle burayı rica edeceğim- ilçe kuruldu: Defne ve Arsu diye. Arsu’daki problemler bir alt komisyonda büyük ölçüde çözüldü, onun için teşekkür ediyorum, yanlış kaymalar vardı. Fakat Defne Belediyesini anlamış değilim.

Bakın, şunu Hatay haritası olarak alırsak arkadaşlar, Sayın Bakanıma da göstereyim, Defne Belediyesi dediğimiz yer, sadece şu kadarlık bir alanı alan bir yer, sadece şu kadarlık. Hatay’ın içinden ayrılıp, sadece şu kadarlık alanı alan bir yer. Bu alanı alırken, burayı Altınözü’ne, burayı Yayladağı’na vuruyorsunuz, burayı kuş kadar bırakıyorsunuz. Bunun gerekçesi nedir? Bunun gerekçesi, hiç de hoş olmayan bir durum var ortada. Sadece etnik kimlikler göz önüne alınarak yüzde 99 Alevi camiasının bulunduğu bölge, ayrıştırılıp tek belediye hâline getirmiş. İçinde yüzde 2 Sunnî rakamı çıkarsınlar, ben de bu işe “Peki.” diyeyim, “Peki.” diyeyim ben bu işe. Biz diyoruz ki: “Defne Belediyesinin kurulmasına gerek yok.” Birinci amacımız bu. Antakya kalsın, eskiden de burası Antakya’ya da bağlıydı, şu an Antakya’ya da bağlıydı. Şu an Antakya’dan devam etsin.

İkinci sıkıntımız: Böyle bir mahalleyi kurdunuz, böyle bir ilçeyi kurdunuz, buna da teşekkür ediyoruz. Peki, bu mahalleye kattığınız, bu Defne ilçesine kattığınız, Antakya’dan ayrılma beş tane mahalle, beşi de Alevi. Bakın, dikkatinizi çekiyorum, beşi de Alevi. Ben tekrar Sayın Bakanıma buradan, haritadan göstermek istiyorum: Bu beş mahalleyi hangi sınırla aldınız? Harita burada, Yeşillerle çevrilmiş yer şu an aldığınız. Burası, burası, burası burası. Ortada doğal bir sınır yok, hiçbir şey yok. Şehrin içindeki yüz yıllık beş mahalle bir caddeden kesilerek, zikzak yapılarak... Bakın, zikzak yapılarak ayrılmış. Ben de diyorum ki: Muhakkak bu belediyelere katılması gerekiyorsa buranın doğal sınırları var, alalım. Buradan geçen çay var doğal sınır olarak kabul edeceğimiz. Bu çayı alalım beş mahalleyle birlikte şuradaki iki mahalle de katılsın. Hiç olmazsa sizin de, bizim de topluma söyleyeceğimiz bir şey olsun. Deriz ki: Çayı doğal sınır aldık kardeşim. Bunun için de Alevi de olabilir, Sünni de olabilir. Gayet de doğal bir sınır olur. Bunun dikkate alınmasını ben öncelikle... Önergelerimi yazdım bu konuda, verdim.

Veya daha da güzeli Hatay’ı ikiye bölen bir Asi var Hatay’la simgeleşmiş. Bu Asi’yi baz alalım, verecek cevabımız olsun. Burada Hacı Kürüş Deresi var... Bakın, bu doğal sınırlar hiçbir zaman kaybolmaz, herkes de bunun hesabını verebilir. Bu doğal sınırların hangisini isterseniz alın. Bunu mu alırsınız, buradaki çayı mı alırsınız, bunu mu alırsınız veya oradaki beş mahalleyi tekrar Antakya’da mı bırakırsınız? Bunun hepsinin hesabını biz de veririz, siz de verebilirsiniz. Ama şurada Antakya’nın yüz yıllık mahallelerini zikzak çizerek, bu şekilde zikzak çizerek sadece ayırıp... Yani şu odayı düşünersek, bu odadan zikzak çizip şu masayı bırakıp arkadaki masalarla burayı almak çok net etnik kimlik ayrımı yapıldığını bölgeye yansıtmaktadır. Bu konuda biz de rahatsızız, siz de rahatsız olacaksınız diye düşünüyorum ben.

Biz şunu savunuyoruz: İlçe oluşturulurken kozmopolit bir yapı oluşturulsun. Yani Alevi’yiyle, Sünni’yiyle, Kürt’üyle herkesi kapsayacak, herkesin var olduğu bir oluşum oluşturulsun. Sadece bunu, daha önce söylemlerinizde olduğu gibi bunu resmîleştirip sınırları o şekilde ayırırsanız bunun cevabını veremeyiz. Bu nüfus sonrası coğrafi dengeler mümkün değil sağlanamaz. Ben bunların bir an önce, Sayın Bakanımdan bu notların alınıp düzeltilmesi konusunda ricada bulunacağım.

Artı, bu sizin de talep ettiğiniz herhâlde. Burada kurduğumuz küçük Defne ilçesinin nüfus ve coğrafi yüzölçümünü alırsanız... Bir de bunun karşısında Payas ilçemiz var, Dört Yol tarafında Payas beldemiz var. Şu an Türkiye’nin en büyük demir çelik

fabrikasının olduğu, en büyük haddehanelerin olduğu Türkiye'nin can damarı bir beldemiz şu an mahalleye dönüştürülmüş durumda. Buranın da ilçe yapılması hususunda girişimlerimiz var, siz de buna katkıda bulunursanız sevineceğimizi belirtmek isteriz.

Hatay, baktığımız zaman, bugüne kadar hep Türkiye'de "medeniyetler şehri" adıyla anılmıştır ve bununla da bugüne kadar gurur duymuşuzdur ama bu yaptığımız sınır ayrımıyla Alevi camiasına ait, Alevi kardeşlerimize ait üç tane ilçe kurulmuş. "Siz bu ilçede ne hâliniz varsa görün artı on iki ilçeyi bize bırakın." denmekte. Şimdi, bunun ilerisi çok tehlikeli boyutlara gider arkadaşlar. İşte, "Suriye olayları" diye karşımızda baş belası bir Suriye olayları yaşamaktayız. Zaten bu konuda Hatay, ekonomik açıdan, sosyal açıdan, her açıdan bir çöküntüye girdi. Zaten insanlar bir ayrışım içerisinde; rahatsız, huzursuz. Bir de bunun üzerine sınır tespitini zikzaklar çizerek etnik kimlik kökenine göre yaparsanız istenmeyen sonuçlar çıkacağını düşünüyorum. Bu konuda Hatay'ın tekrar masaya yatırılması, dengelerin korunarak doğrudan tekrar sınır tespitinin yapılmasını talep etmekteyiz.

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, toparlarsanız sevinirim.

HASAN AKGÖL (Hatay) – Ben teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erdem.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün Hakkâri Çukurca ilçesinde eli kanlı bölücü terör örgütünün saldırıları sonucunda 4 askerimizin daha şehit olduğu haberini aldık. Şehitlerimize Allah'tan rahmet, büyük milletimize ve ailelerine sabır ve metanet diliyorum. Hükûmetimizi ve asayişten sorumlu Bakanlığımızı, Bakanımız da, özerklik, federasyona götürecek idari yapımızı ve üniter yapımızı bölecek, parçalayacak bu nevi düzenlemeleri huzurlarımıza getirmek yerine, bölücü terör örgütünün köklerini kazıyacak tedbirleri bir an önce almaları noktasında da bir temennide bulunuyorum. AK PARTİ iktidarları döneminde maalesef terörün kökünün kazınması yerine, bu ülkenin millî birliği ve beraberliğiyle ilgili övünülerek sürekli söylenen: "Biz şunları verdik, şunları verdik."... Artık bu milleti bölüp parçalama noktasında neredeyse hücrelerine kadar, genlerine kadar ayırma gibi bir politika izleniyor ve bundan da maalesef gurur duyuyorsunuz.

Şimdi, bir sürü şeyler liste olarak sayılıyordu. Hükûmetleriniz döneminde bu söylenenlerden eksik kalan iki maddenin de hayata geçirilmesiyle alakalı yakın bir süre içerisinde mutlaka bir girişimde bulunacağınızı da ben buradan şimdiden tahmin ediyorum. Tabii "Bunlar ne?" diyecek olursanız; birincisi, PKK'nın, öz savunma gücü olarak artık özleştirilen federatif yapıya kavuşturulan bu yerlerde istihdam edilmesi, bir de bölücü terör örgütünün başındaki teröristbaşının, eli kanlı Öcalan'ın serbest bırakılması veya da daha rahat imkânlarla kavuşturulması. Bunun dışında milletimizi duygusal olarak böldünüz. Artık bu milleti bir bütün olarak kabul eden Milliyetçi Hareket Partisi ve Türk milliyetçileri... Türk'üyle, Kürt'üyle, yani Türkmen'iyle, Yörük'üyle, Azeri'siyle bir millet olmuş, binlerce yıldır bir arada yaşayan ve tek bir milleti temsil eden bu milleti siz bölüp parçalayarak, ayrı ayrı kökenlere ayırarak doğru şeyler yaptığınızı düşünüyorsunuz, bununla övünüyorsunuz. "Bizden önce bunlar söylenemiyordu, biz şimdi bunları söylüyoruz." diye bununla övünüyorsunuz ama Anadolu'da yaşayan bu milletin ismini biz dahi koymamışız. Bugün Orta Doğu'dan Balkanlara, Kafkasya'dan Kuzey Afrika'ya kadar bu coğrafyada yaşayan ve ortak dinleri Müslümanlık olan, kökenine bakmadan bütün insanların ismini biz Türk milleti olarak... Bunu biraz önce söylediğim gibi, dışardan bir adlandırmayla Türk milleti olarak kabul etmişiz ve bu Türk milletini de biz, kafatası milliyetçiliği ve ırkçılık anlamında değil de bunu sosyolojik anlamda bir millet olarak tanımlamışız.

Şimdi, yaptığınız şeylerle övünüyorsunuz. Tabii bu getirmiş olduğunuz düzenlemeyi de bu diğer bölünme, parçalanma, işte, federasyon, özerklik gibi noktalara götürülecek önemli adımlardan birisi olarak da gördüğümü ifade etmek istiyorum.

Şimdi, tabii, adından ben rahatsız oluyorum. Dün de söyledim, bunun ismine "büyükşehir kanunu" demek de içimden gelmiyor. Esasında bölücülüğe, federalizme götüren "büyük köy kanunu" olarak adlandırmak istiyorum. Bu kanunun 2'nci maddesinde on 13 tane yeni büyükşehir kuruluyor ve bunlardan sadece Malatya ilinde merkez ilçe kurulmuyor. Onun dışındaki on iki ilde merkez mahallerinden oluşan bir ilçe kurulduğu hâlde Malatya'da bu kurulmuyor. Tabii, bununla ilgili ben bir önerge de verdim çünkü yıllarca Malatya'da çalışmış, hizmet etmiş bir mülki idare amiri olarak da bunun böyle olmasının çok daha doğru olabileceğini değerlendirdiğim için Malatya merkez mahallerinden oluşan Beydağı ilçesi ve belediyesinin kurulmasının en azından uygun olabileceğini değerlendiriyorum. Şimdi, bu ilçenin kurulup kurulmaması aslında ne anlama geliyor? Mahalle sayısı olarak seksen civarında, seksen bir tane mahallesi olan Malatya'nın mahallerinin yarısını Yeşilyurt'a, diğer yarısını da diğer ilçesine bağlıyorsunuz. Şimdi, valiliği, bilmem merkezdeki kuruluşların tamamını daha önce ilçesi olan bir yerin sınırları içerisinde göstereceksiniz. Yani bu uygulama mantık olarak doğru olmadığı için mutlaka merkezde -Beydağı da Malatya'yı temsil eden bir ifade olduğu için- "Beydağı" isminde bir ilçenin kurulmasının mantıklı olacağını düşünüyorum.

Şimdi, tabii, bu kanunla alakalı çok değerli hocalarımız, milletvekillerimiz değerlendirmeler yaptılar. Tabii kamuoyunda da artık tartışılıyor. Her birimiz günde birkaç tane ulusal televizyonda... Onların da ilgisini çekiyor. Bu kamuoyu kısa süre içerisinde bu konuda kesinlikle bilgilenecek. Bu oldubittiye getirdiğiniz, milletin gündeminden, gözünden kaçırarak böyle bir gece yarısı görüşmeleriyle işi bitireceğiniz bir düzenleme olmaktan çıktı Sayın Bakanım. Artık millet de bu işten haberdar. Yapmak istediğiniz şeyleri onlar da biliyor. Yüzlerce yıllık Türk idare sisteminin temellerini sarsacak bu düzenlemeye milletimiz de müsaade etmeyecek. Burada Komisyondan da geçerseniz Genel Kuruldan geçiremeyeceksiniz. Gelin, akliselimle davranıp milletimize zarar verecek olan bu düzenlemede değerli vakitlerinizi ve vakitlerimizi, bu boş düzenlemeyle heba etmeyelim. Milletimize çok daha faydalı işler yapmak için mesaimizi oraya teksif edelim diyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Erdem.

Sayın Muharrem Işık...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar, basınımızın güzide elemanları, sivil toplum kuruluşu üyeleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bugün yasanın 2'nci maddesini görüşmeye başladık. Tabii genelde görüşmeye başladığımız zaman sonucu aynı olan şeye gidiyoruz. Yine dün dediğim gibi arkadaşlarımız ne kadar söylesen de aynı şekilde devam ediyor. Tabii, gelen her yasa eğer toplumun büyük bir kesiminde, hele muhalefet kesiminde ve size karşı olan kesimlerde tepki çekecek bir yasa ise önceden toplumun gazını almak için bazı şeyler yapıyorsunuz. Bunun için de en güzel yaptığınız şeylerden bir tanesi gündemi değiştirmek. İşte, bürokratlarınız çıkıp bir şeyler söylüyorlar veya siz gündeme bir şey atıyorsunuz dolayısıyla gündem bir değişiyor, asıl yapmak istenen şeyler unutuluyor. En son, işte, on sekiz yaşındaki gençlerin seçilmesiyle ilgili gündemi getirdiniz. Aslında on sekiz yaşındaki çocuk seçilebilir ama o çocukların okuması lazım, üniversite bitirmesi lazım. Biz “Avrupa Birliğine gireceğiz, ilerleyeceğiz.” diyoruz ama öğrencilerin okumasını değil, o yaşta siyasete atılmalarını istiyoruz. Tabii ki siyaset yapınlar ama gençlik kolları var her partinin her organın. Orada çalışanlar ama önce üniversite bitirmeleri yönünde özendirmek gerekirken çocukların o yaşta kafalarını bulandırıp “Siyasete girin. Milletvekili, belediye başkanı olun.” gibi şeyler yapıp okumalarının önüne engel koymak bence hiç de akıllı bir şey değil. Bunu yaparken gençleri çok sevdiğinizi gösteriyorsunuz, parasız eğitim istekleri için terör örgütü üyeliği damgasını vurup zindanlara attığınız gençleri unutuyorsunuz tabii. Ama sıra seçime gelince, onları nasıl oyalarım, bunları nasıl kendimize çeviririz diye gençleri bu şekilde kandırmaya çalışıyorsunuz. O da yetmedi askerlerden oy istemeye başladınız. Şimdiye kadar karşı olduğunuz kurumlar ele geçtikçe bunları birden savunmaya başladınız. İşte, askerlerinizle aranız şu anda düzel, YÖK kötüydü şu anda iyi oldu, yasama kurumlarıyla 12 Eylül'den sonra gayet iyi oldunuz. Tabii, askerler de sonra... Bir de askeriyede emir erleri... Bunlara verilecek emirlerin ne yönde olacağı, oyları nasıl kullanacağı düşünülmeli gerekiyor. Tabii bu kadar demokratsak eğer öncelikle bence Seçim Yasası'nın değişmesi gerekiyor. Bu hiç gündeme getirilmiyor. Dün de Sayın Bozdağ açıkladı: “Gündemimizde Seçim Yasası değişecek diye bir şey yok.” şeklinde söylemiş.

Tabii burada asıl önem verilen bir olay da ABD'nin, İsrail'in, İngiltere'nin Büyük Orta Doğu Projesi'nin Suriye ayağını bize ihale ettiler, maalesef biz onunla uğraşıyoruz. Suriye'de iyice batağa battık. En hafif şekilde nasıl çıkacağız diye kurtulmayı düşünmezken burada efelenmeye devam ediyoruz. NATO Genel Sekreteri bile çıkıyor “Burayı siyaset çözümü yapmak lazım, savaştan yana değiliz.” diyor ama biz hâlen bununla nasıl baş edeceğimizi düşünmeden savaşa doğru gidiyoruz.

Bütçe açığı almış başını gidiyor, zamlar yağmur gibi yağıyor, Irak bile kalkmış bize kafa tutuyor. Terör -biraz önce Sayın Vekilimiz de açıkladı- hız kesmeden devam ediyor. Biz burada oturmuş hâlen Türkiye'nin yapısını nasıl değiştiririz, nasıl seçimi kazanırız diye bölgeleri bölmeye çalışıyoruz.

Tabii 2'nci maddenin gerekçesinde on üç büyükşehir, coğrafi durumuna göre, ekonomik şartlara göre ve kamu hizmetlerinin gerekliliğine göre göz önüne alınarak yapıldığı söyleniyor. Biraz önce Hatay Milletvekilimiz açıkladı, nasıl yapıldığı ortaya çıkmış. Tamamen seçim yasası olarak düşünüyoruz, seçim maddeleri olarak hazırlanmış görüyoruz. Açıkça seçim çevreleri değiştirilmekte, “Bu bölgeleri nasıl kazanırım?” mantığı daha çok ileriye çıkmakta. Bölgeleri ilçelere taksim ederken çok ince ayrıntılarla düşünüldüğünü düşünüyorum. Biz, her ne kadar, devamlı söylüyoruz bunu: Çok hızlı gelmiş ama hızlı gelmeden önce gerekli çalışmalar yapılmış. En ayrıntısına kadar düşünüldüğünü bu 2'nci maddedeki bölgeler ayarlanırken de görmekteyiz zaten. Burada, tabii, sizin derdiniz, gelecek oyu düşünüyorsunuz. Nasıl oy gelir, nasıl burada daha çok belediye alırız, kendimiz yönetiriz... Tabii ona göre de maddeleri koymuş, peş peşe sıralamışsınız. Koskocaman kaç tane madde o şekilde yerleştirilmez.

Tabii, burada en kötü olan şey: Bazı illerde -biraz önce belirttiğimiz gibi tekrar üzerine basa basa söylemek istiyorum- kırmızı çizgilerle belirlemiş olduğunuz yerleriniz olması. Bunlar tehlikeli şeyler değerli milletvekilleri, Değerli Bakanım, Değerli Başkanım. Bunlar çok tehlikeli şeyler. Bu ülkede belki şu anda gerilim yaratabiliriz ama bunun gelecekte ülkeye zararları olacaktır. O yüzden bu konuları da dikkate almak lazım. “Bir belediye fazla kazanayım” diye ya da “Oraya, olmazsa, kazanamazsak, hizmet götürmem.” diye böyle bölmenin, işaretlemenin hiç kimseye bir faydası olmaz. Biz her zaman için “Devlet anadır.” diyoruz, “Ayrım yapmaz.” diyoruz ama burada resmen devletin analığını yapmadığını, resmen böldüğünü izlemekteyiz. Tabii burada hizmet ayrımı da yapılacaktır, bu bölgelere hizmet de az gidecektir. Zaten hizmet götürme konusunda, değerli vekillerimiz açıkladılar, nasıl gideceği, o geniş alanın belediyenin imkânlarıyla nasıl sağlanacağı -ne kadar para aktarılsa bile- hep soru işareti olarak kafalarda kalacak.

Tabii, özellikle kıyı bölgelerinde çok güzel turistik bölgeler var. Bu turistik bölgelerin de birilerine ihale edileceği, orada nasıl bir statünün gelişeceği, o köylerin nasıl değişeceğinin de şimdiden planlandığını düşünüyorum, ona göre yapılacaktır.

Orman köyleri, özellikle “Aynı statüsü korunacak.” diye belediyelere bağlanmış orada yapılmış ilçeler oluşturulurken. Ama özel statüsü kalkan bir köyden nasıl tekrar aynı işlem görülecek? Eskisi gibi orman köyü statüsünde kalacağı da, tabii, soru işaretlerinden bir tanesi.

Tabii, burada en önemlilerinden bir tanesi de bu kapatılan yerler böyle birleştirilip ilçe yapılırken vatandaşa hiç sorulmaması, vatandaşın özgür iradesinin hiç ciddiye alınmaması. Eskiden bir belediye açılırken oranın halkına referandum yapıp soruluyordu ama şimdi maalesef bundan vazgeçildi, “Biz sizi köy yaptık.” “Biz sizi mahalle yaptık.” diye direkt olarak tepeden inme gelmiş oldu. Tabii Kocaeli’den İstanbul örneğini sürekli veriyorsunuz. Kocaeli’yle İstanbul zaten eskiden beri birleşmiş bir yerd. İşte, İstanbul’da yüzde 0,5 oranında kırsal alan kaldığı söyleniyor, Kocaeli’de yüzde 5-6 oranında kaldığı söyleniyor.

Dolayısıyla burayla diğer tarafları bir tutmak maalesef aynı şeyi doğurmaz. Diğer yerlerin buna göre gözetilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Tabii burada özellikle il özel idarelerinin kapanmasıyla birlikte hem orada demokrasinin ayağına bir balta vurulacağını düşünüyoruz hem de bu ilerde yapılacak hizmetlerin, özellikle uzak köylerde yapılacak hizmetlerin aksayacağını düşünüyoruz. En azından il özel idaresine seçilen muhalefet partileri buradaki çabalarıyla kendi köylerine bir, iki hizmet götürebiliyorlardı. Ama burada şimdi tamamen belediye başkanına kalacağı için, belediye başkanının nasıl yapacağı, ona göre karar vereceğini de düşünerek bu yasanın her ne kadar arkadaşlarımızın ve bizim Türkiye’ye yarar getirmeyeceği, zarar getireceği, daha fazla ilerlemeden geriye çekilmesi gerektiğini söylememize rağmen bu konuda direneceğinizi anlıyoruz. Artık yapacağımıza bakalım... Ne becerirsek onu yapmaya çalışacağız.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Işık, teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Canalıoğlu, konuşmuş muydunuz efendim?

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Hayır efendim.

BAŞKAN – Bugün misafir milletvekillerine biraz sırada öncelik veriyoruz.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Bugün mü, her gün yapıyoruz efendim.

BAŞKAN – Her gün de yapıyoruz da bugün biraz daha... Çünkü illerinde büyükşehir kurulanlar var.

Buyurun efendim.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, Sevgili Bakanım, Komisyonumuzun çok değerli milletvekilleri, değerli katılımcılar; öncelikle yeniden sizleri dinlemekten ve düşüncemi aktarmaktan büyük bir mutluluk duyduğumu ve bana da bu konuşma hakkını verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Şimdi hep konuşuyoruz, burada konuşmacı arkadaşlarımızla hep aynı noktada birleşiyoruz. Şimdi Bakanım şunu diyebilir: “Benim oğlum bina okur, döner döner yine okur.” diye düşünebilir ama bazı şeyleri çok sık söylemek, hafızalara daha fazla yer etmek ve insanları daha fazla düşünmeye, “Acaba?” diye kendilerini sorgulamaya vesile olması için aynı şeylerin konuşulmasında yarar görüyorum.

Şimdi, Sevgili Bakanımızın getirmiş olduğu bu büyükşehir tasarısıyla ilgili görüşlerimizi söyledik. Bugün burada yalnızca şu noktaya değinmek istiyorum: Öncelikle belde ve köylerin tüzel kişiliği kaldırılıp mahalleye dönüştürülüyor. Bu kapsamda da Trabzon’da 57 belde ve 477 köy mahalleye dönüştürülüyor. Ve bunlar dönüştürülürken yöre halkının, köylünün, köy muhtarlıklarının hiç görüşü

alınmıyor ve "Yaptım, oldu." anlayışıyla olaya bakılıyor. Bakınız, Trabzon özelinde, köylerimizin henüz yol, su, altyapı sorunları çözülmemişken ve KÖYDES'le ilgili katkılar, bunların çözülmesi çalışmaları sürerken yerelde büyükşehir ve ilçe belediyelerinin bu konuları çözmesini beklemek hayaldir. Öncelikle köylerimizde vatandaşlarımız çöplerini kendileri bertaraf etmekte ve belediyelere yük olmamaktadır. Şimdi, köylerimiz mahalle olduğu zaman büyükşehir belediyesi veya ilçe belediyesi sınırları içinde kalınca bunların en azından çöp toplama işleri henüz daha yolları standart hâle gelmeyen, pek çok yerde patika yol kullanılan Karadeniz'deki köylerimizde belediyelerimiz bu çöp toplama işlerini bile yapmakta zorlanacaklar değil, yapamayacaklardır. Yine aynı zamanda köylerimizde kanalizasyon yoktur, altyapı yoktur. Bu altyapı hizmetlerinin gelmesi için de bu yasa çıktıktan sonra çok uzun zaman alacaktır. Geçen ki konuşmamda da bunu ifade etmişim, imar konusu çok uzun sürecek ve insanlar bırakın ev yapmayı, iş yeri yapmayı, açmayı altyapısını bile yapmakta büyük zorluk çekecektir. Şu andaki bunun çözümü, yine insanlar kendi imkânlarıyla foseptikle kanalizasyon sorununu çözmüşler ve köylerimiz bu şekilde işlerini sürdürmektedirler.

Ayrıca burada konuşulmayan bir konuya temas etmek istiyorum: Karadeniz dağınaktır, engebeldir. Ve Karadeniz'de köy merkezlerinin dışındaki mezarlıklar insanların kendi fındık tarlalarının veya bahçelerinin, evlerinin yanına konulur. Şimdi düşünün, büyükşehir olduğu zaman, ilçe belediyesi olduğu zaman, mahalleye dönüştüğü zaman bu köylerdeki mezarlıklar -ki bütün herkeste olduğu gibi Karadeniz'deki mezarlıklar bizler için çok ulvidir. Bayramlarda, sair günlerde her zaman mezarlıklarımıza gidip duamızı, Fatihâ'mızı okumayı kendimize bir vicdan borcu, bir inanç borcu olarak kabullenen bir yöre insanıyız- bu insanların mezarlıkları, imarın uzun vadede geleceğini düşündüğümüz zaman, yolda mı kalacak, imar alanı içinde mi kalacak? "Bu mezarlıkları alın kardeşim, kaldırın." mı denecek veya belediyelerin mezarlık bulmada zorlandıkları alanda büyükşehir belediyeleri ve ilçe belediyeleri artık mezarlık alanı bulmak için zorlanacak ve insanların cenazelerini koyacak mezar yerleri de bulamayacaklardır ki bunun örneklerini biz çokça yaşadık. O nedenle bunu da dikkate almak gerekiyor.

Ayrıca, coğrafi alan ve fiziki yapı olarak engebeli bir araziye sahip olan Trabzon'umuzda belediyelerin hizmet götürmesi gerçekten çok imkânsız olacaktır. Köylerde vatandaşlarımızın kullandığı ve bilhassa yazın kullandıkları ama kışın kar nedeniyle yolların kapandığı mezra ve yaylalar vardır. Bu yasa ile il sınırları bütünleşen ilimizde mezra ve yaylalar mahalleye dönüşeceğiinden buralara belediyeler nasıl hizmet getireceklerdir? Bu demektir ki Karadeniz Bölgesi'nde yaylacılık işi, artık geleneksel olarak süren yaylacılık işi bitecektir.

Ben daha önceki konuşmamda Sayın Bakanım hayvancılık da bu illerde, mahalleye dönüşünce, bitecek dediğim zaman Sayın Bakanım "Hayal gücün güçlü." demişti. Ben de ona; evet, "Sen Türkiye'sin büyük düşün. İnsan hayal ettiği müddetçe yaşar.", hayallerin gerçekliğe dönüşmesi noktasında söylemlerinizin olduğunu söylemişim. Ama buna da, sanıyorum, geçen cevap verecekti yoktum, lütfetti, ben olmadığım zaman vermek istemedi. Bu konuda, Karadeniz'de mezra ve yayla işi biteceğine göre, buralar mahalle olacağına göre ve kışın bu yaylaların kapandığı, yazın açık olduğu dönemde buralarda, mahallede yapılaşma, imar durumu söz konusu olacak mı ve geleneksel yaylacılığımız hangi boyuta gelecektir? Bunu da sanıyorum, bu yasada olmadığından cevaben burada bizi bilgilendirirler diye düşünüyorum.

Bütün aslında, Sevgili Bakanım ve burada bulunan AKP'li İçişleri Komisyonu üyeleri bunun, gerçekten bu yasanın çok alâcele olduğunu... Yöre insanına danışmadan, referandumu yapılmadan, muhtarlara ve kentin ileri gelenlerine sorulmadan, sivil toplum kuruluşlarının görüşleri alınmadan alâcele getirildiği bir gerçekliktir. Ve bütün bunları elbette siz de biliyorsunuz ama bu bildiğinizi ifade ederken düşüncenizi, söyleminizi kalbinizle bir uyuşturmuyorsunuz. Yani söyleminiz var ama düşünceniz ve kalbiniz bu söyleminizin dışında hareket ediyor ve burada muhalefet partilerinin söylemiş olduğu söylemlerin çok doğru olduğunu siz de gayet iyi biliyorsunuz ama bu bildiğiniz şeyi burada net bir şekilde ortaya koymıyorsunuz.

Yine biraz sonra belki 2'nci maddenin 26'ncı bölümünde Trabzon'la ilgili, merkezde bir ilçe ve aynı adla bir belediye kurulması önerisi var. Bizim bununla ilgili bir önergemiz de olacak, ikinci bir ilçe kurulması talebimiz var. Niçin ikinci bir ilçe kurulması talebi var? Çünkü Trabzon'un 757.353 olan nüfusunun, baktığınız zaman, 305 bini yani yaklaşık yüzde 80'i merkezde toplanıyor. Yani merkezde 305 bin nüfus var ve bu nüfusa tek bir belediye tarafından dağınık olan araziye hizmet götürme noktasında sıkıntı ve zorluklar yaşayacağımız gerçeği vardır. Ve biz diyoruz ki: Merkezde iki tane ilçe kurulsun. İki ilçe kurulsun ve bu 305 bin nüfusun bilhassa 38.947 olan diğer nüfustaki merkez köylerin nüfusu da bu ikinci beldeye ve aynı adla kurulacak belediyeye bağlansın. Böylece merkezde 305 bin nüfusa hitap edemeyecek olan merkez belediyesi en azından kendisine bir merkez ilçe ve belediye kurulmasıyla birlikte götüremeyeceği hizmeti en azından götürmek için zorlanır diye düşünüyoruz. Hemen şunu söyleyebilirsiniz: İlçe kurmak zordur, nüfus yetersizdir. Ama Trabzon özelinde baktığımız zaman bizim çok düşük ilçelerimiz olduğunu, mesela Çaykara'nın

14.254 nüfusu, Dernekpazarı'nın 3.711 nüfusu, Düzköy'ün 15.283, Hayrat'ın 8.423, Köprübaşı 5.298... Yani 5 bin olan ilçelerimiz var ve 38 bin nüfuslu olan bir ilçe kurmak istiyoruz. Şimdi, buna baktığınız zaman yanı başımızda bulunan Gümüşhane ve Bayburt illerinin nüfusları da zaten 25 bin ve 25 binin pek az üzerinde. O nedenle bunun, lütfen, ciddiye alınmasını, bunun sakın siyasi bir söylem olarak, çıkar olarak düşünülmemesini, Trabzon insanının beklentisinin de bu yönde olduğunu ifade etmek istiyorum. Trabzon, gerçekten Karadeniz'de Samsun'dan sonra ikinci büyükşehir olmayı bekleyen bir ilimiz ancak büyükşehir olmayı beklerken bütün şehrin ne olduğunu, bu Komisyon toplantılarında ve basına yansıyan konuşmalarda gerçekten bütün şehrin çok zor bir iş olduğunu ve bunun aynı zamanda da ülkenin üniter yapısında değişiklik yapacağını, 52 ilin özel idaresinin kalacağını ama bunun yanı sıra 29 ilde özel idarenin kaldırılacağını, il genel meclislerimizin kaldırılacağını ve böylece yerelden yönetimin güçlendirileceğini düşünenlere karşı öyle olmadığını artık bilincine varmıştır. Aslında bu yasa böyle geçerse -ki öyle bir kararlılık içinde olduğunuzu görüyoruz- o zaman bizim Trabzon'da ve diğer illerde işimiz kolay olacaktır yani bizden Trabzon Belediyesinin hangi şartlarda, ne şekilde kazanıldığını Trabzon insanı ve Türkiye kamuoyu biliyor. Bu bizim lehimize olacak ve biz ilk seçimde Trabzon büyükşehri Cumhuriyet Halk Partisi olarak kesin ve net olarak alacağız, bundan hiç şüphemiz olmasın. Ama iş orada değil, işin olması boyutu, gerçekten bu ülkeyi seven insanlar olarak, bu ülkenin bütününü seven insanlar olarak burada bulunan insanlarımızın ve Komisyon Başkanımız dâhil, Bakanımız dâhil ve burada Komisyon üyelerinin pek çoğunun devlet makamlarında, üst düzey makamlarda valilik yaptığını, vali yardımcılığı, kaymakamlık yaptığını çok iyi biliyoruz ve siz de üniter devletin işleyişinde devletin çok önemli olduğunu ve devletin vatandaş nezdinde çok ulvi olduğunu ve devlet olmazsa insan olmaz ve insanın olmadığı yerde de devlet olmaz ve "Ey oğul, insanı yaşat ki devlet yaşasın." Biz yaptığımız bütün yasaların insanın lehine olması gerektiği, insanın huzuru için olması gerektiği, ülkenin kalkınması için olması gerektiği düşüncesi içinde olduğumuz için bu yasa teklifinin gerçekten bütün şehir olarak gelmesi, il sınırlarının çakıştırılması bilhassa Karadeniz'de büyük sıkıntılar getirecek, insanlar mağdur olacak, imar konusunda mağdur olacak, altyapı konusunda mağdur olacak, yol yapımı konusunda mağdur olacak. Dahası, vergilerin ne olduğunu daha yeni yeni şey ediyorlar. Bu vergiler vatandaşın cebinden çıkacak. Ona ne şekilde döneceğini anlatabilirsiniz...

BAŞKAN – Sayın Başkanım, tamamlayalım lütfen.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Tamamlıyorum Sevgili Başkanım, sabrınıza çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Evet, bütün bunları üst üste koyduğumuz zaman, Sevgili Bakanım, ekibinizle birlikte buradaki konuşmaları lütfen dikkate alınız ve bunun için de Trabzon ve diğer illeri de bütün şehir olarak değil, büyükşehir ifademizi yineliyoruz ve bu şekilde yeniden değerlendirilmek üzere bu yasa tasarınızı geri çekin ve yeniden düzenleyerek ortak akıl ve ortak çözümle birlikte buradan geçirelim diyorum.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Canalıoğlu, ben de teşekkür ediyorum.

Efendim, müsaade ederseniz yine devam edelim.

Sayın Kart, ilk gün çok beklettik sizi, bugün şimdi konuşuralım.

Buyurun.

ATILLA KART (Konya) – 2'nci maddeyle bağlantılı olarak mı?

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde konuşuyoruz efendim.

ATILLA KART (Konya) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sürpriz oldu tabii, açıkçası bu kadar çabuk beklemiyordum konuşma sırasını, onun için notlarıma bir göz atmam gerekiyor.

BAŞKAN – İsterseniz bırakırım sonraya.

ATILLA KART (Konya) – Hayır efendim, hâkim olduğum bir konu, ben hemen konuya girebilirim.

Şimdi, efendim, şu var, yerel yönetimler anlamında ve merkezî yönetim anlamında son derece kapsamlı bir düzenleme getiren bir tasarıyla karşı karşıyayız. Sonuçları itibarıyla bunu görüyoruz, bunu çok somut olarak değerlendiriyoruz. Böyle bir iddiayla ortaya geldiğiniz zaman, gerçekten hukuka inanan, gerçekten kamu hizmeti verimliliğini hedefleyen bir anlayışın söz konusu olması gerekir. Biliyoruz ki Türkiye'de mülki yapılanmada, idari yapılanmada, ilçe yapılanmasında özellikle 1983'lü yıllardan itibaren çok büyük tahribatlar yaratıldı. Ben, tabii, burada, takdir ederseniz, siyaseten isim vermek istemiyorum ama gene Konya'dan bir örnek vereceğim. Aralarında 5 kilometre mesafe olan, birisi yolun sağında, birisi yolun solunda ilçelerimiz var. Bunları çok iyi bilirsiniz Sayın Başkanım. Birisinin nüfusu bin, birisinin nüfusu 1.100, 1.200. Hemen ötede, 30 kilometre ötede büyük ilçelerimiz var, 25 kilometre

ötede büyük ilçelerimiz var. O zaman, bu şekildeki ilçelerin düzenlenmesini yani nüfusu bin olan, 1.100 olan, 1.200 olan ilçelerin düzenlenmesini bu tasarı vesilesiyle gözden geçirmek gerekmez mi gerçekten bir kamu hizmeti verimliliğini esas alıyorsanız? Hayır, bunu yapmıyorsunuz. Ne yapıyorsunuz? Gene kendi beldemden örnek vereceğim: Belediye olması 1912, değerli arkadaşlarım, yüzyıl olmuş. Burada bir belediyeçilik kültürü gelişmiş, kent kültürü gelişmiş, kent yaşamı gelişmiş ve hitap ettiği nüfus 30 bin. Değerli arkadaşlarım, 30 bin nüfusa hitap eden bir yeri, kalkıyorsunuz, mahalle yapıyorsunuz ama öbür tarafta, biraz evvel söylediğim ilçeleri muhafaza ediyorsunuz. Yeni ayrışma tohumlarını ekiyorsunuz.

Bunun ötesinde, o gün de ifade ettim, aslında en büyük yanlışlık, temel yanlışlık, burada kalkıyorsunuz, 4'üncü maddeyle işte bir vilayet nezdinde her ilde yatırım ve izleme koordinasyon merkezi kuruluyor bir vali yardımcısının başkanlığında. O kadar açık yetkileri var ki, o kadar amir yetkileri var ki doğrudan icrai anlamda yetkileri var yatırım ve izleme yapmak noktasında. Ne yapıyorsunuz? Bürokrati, atanmış seçilmişin üstüne çıkarıyorsunuz. Nerede kaldı Sayın Başbakanın söylemleri? Bu söylemlerin içinin boş olduğu, hiçbir ciddiyetinin olmadığı burada bir kez daha ortaya çıkıyor. Burada kimileri gibi atanmışlar diyerek bir tasnif yapmak, ayrımcı bir anlayışın içinde olmak gibi bir yaklaşımın içinde değilim. Atanmışlar da elbette saygıdeğerdir, elbette hizmetleriyle, verimlilikleriyle takdir edilmelidirler ama Hükûmetten kaynaklanan ayrımcı bir anlayış, popülist bir anlayış, kamu hizmeti verimliliğini yok eden bir anlayış, demokrasiyi yok eden bir anlayış dile getirmek istiyorum.

Siz kalkacaksınız, Konya merkeze 235 kilometre mesafede olan Çeltik'in falan köyündeki vatandaşın yol, su, elektrik, sağlık hizmetini, eğitim hizmetini Yunak merkezdeki, Çeltik merkezdeki ya da duruma göre, konuya göre Konya merkezdeki bürokrat vasıtasıyla halletmesini bekleyeceksiniz, öyle mi? O vatandaş o bürokrata ulaşamaz, o bürokrat da o vatandaşa dönüp bakmaz. Türkiye gerçeğidir bu, Türkiye pratiğidir bu ama nedir, şu andaki yerel yönetim yapılanmasıyla belediye başkanı o vatandaşın mutlaka muhatabı olmak durumundadır, mutlaka cevabını vermek durumundadır.

Burada geldiğimiz noktada demokrasiyi gerçekten kaynağında yok eden bir anlayış görüyoruz. Bu değerlendirmelerle Komisyon üyesi olmadığım için önerge verme imkânım yok ama arkadaşlarımla konuyla bağlantılı doğrudan verecekleri önergeler var. Bunları bu ölçülerle, bu dileklerle Komisyon üyesi arkadaşlarımla dikkat ve değerlendirmelerine ve takdirlerine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Şimdi Komisyon üyelerimizden bir arkadaşımıza söz vereceğim.

Sayın Türkoğlu...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Sayın Valim, sizin için üzülüyorum.

BAŞKAN – Sen üzülme, yanımıza gel, beraber siyaset yapalım, seni seviyoruz.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Hayır, şunun için üzülüyorum: İl özel idaresinin simgesi hâlinde olan sayın valilerin, başta sizin Başkan olarak, il özel idaresinin kapanmasını sağlamanızın ve buna Başkanlık etmenizin acı olduğunu söylemek istiyorum.

BAŞKAN – İnfaz yapıyorsun diyorsun yani.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Başkanım, çalışma veriminin artması anlamında bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Madde 2, 13 ilde il, ilçe sınır değişiklikleri yapıyor, yeni ilçeler kuruyor, belde ve köylerin ortadan kaldırılmasına yol açıyor. Bu maddeyi çok verimli tartışabilmemiz için -yansıtıcı olanağımız var- illerin siyasi ve coğrafi haritalarına ihtiyaç duyuyoruz. Aynı zamanda eğer her ilin milletvekilleri -tabii, arzu ederlerse- o ille ilgili konuşurken burada olurlarsa bizi çok daha iyi bilgilendirebilirler ama özellikle milletvekillerinin gelmesi kendi arzularına bağlı olduğu için ona bir şey diyemem, davet edebiliriz. Fakat harita temini konusunu ben Başkanlık Divanından arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Peki, Hocam, hemen değerlendireceğim.

Sayın Türkoğlu, buyurun.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri ve kıymetli misafir milletvekili arkadaşlarım, bürokrat arkadaşlarım, basınımızın değerli mensupları, sivil toplum örgütlerinin, meslek kuruluşlarının kıymetli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, önceki gün Kazan Vadisi'nde şehit verdiğimiz üsteğmenimiz, yine Mardin'de şehit verdiğimiz polis memurumuz ve bugün Çukurca'da sayısı 4 olarak ifade edilen şehitlerimiz için Cenabı Allah'tan rahmet diliyorum, varsa yaralılarımıza acil şifalar diliyorum, şehitlerimizin kederli ailelerine ve yüce Türk milletine sabırlar diliyorum.

Bu terörle ilgili konuları çok fazla duymaya ve çok fazla tartışmaya başladık. Terör olayları sonucu hayatını kaybeden güvenlik görevlisi ve sivillerimizin sayısı maalesef 1990'lı yılların seviyesine ulaştı. 1990'lı yıllarda belki terörle ilgili olaylardan çok fazla acı duysak da endişelerimiz bu kadar fazla değildi çünkü yaşadığımız günlerde psikolojik olarak da toplumda terörle mücadele eden bir bıkkınlık ve bir ayrışmanın altyapısı diyebileceğimiz sözler duymaya başladık toplumda. Ben 1990'lı yıllar seviyesine gelmiş olan terörden daha da tehlikeli olan bölümü bu diye düşünüyorum.

Tabii, biz AKP'nin on yıldan beri her kuruluşunda ortaya koyduğu hükümet programlarını inceliyoruz. İşte, 2002 yılında kurulan 58'inci Hükümet, 2003 yılında kurulan 59'uncu Hükümet, 2007 yılında kurulan 60'ıncı Hükümet ve 2011 yılında kurulan 61'inci Hükümet... Her hükümeti de özellikle 30 yıldan beri -ki bu 28 yılın 10 yılı AKP hükümetleriyle geçmiştir- kurulan her hükümeti de hükümet programında acaba terörle mücadeleye ne kadar yer vermiş diye de inceliyoruz. Bunu yapmamızın sebebi, tabii, hem bir Türk vatandaşı olmaktan hem de güvenliğin bir parçası, güvenliğin taşradaki amiri olan bir mesleğin mensubu olmamızdan kaynaklanıyor.

AKP tarafından kurulmuş olan 58, 59, 60 ve 61'inci hükümetlerin hepsinin programını incerseniz terörle mücadeleyle ilgili bölümlerin, 58 ve 59'da birkaç paragrafta zikredildiğini ama 60 ve 61'de artık sanki terör Türkiye'nin gündeminden çıkmış gibi -hele 61'inci Hükümet Programı bu açıdan çok dikkate değer, dikkate şayan bir görüntü arz ediyor- sanki terörle mücadele bitmiş gibi, bir cümle dahi zikredilmiyor ve 61'inci Hükümetin kurulduğu Temmuz 2011'den bu yana terörle mücadele maalesef Doğu ve Güneydoğu'da asker-sivil bir kısım bürokratlar ile bu konuda iyi niyetle mücadele etmeye çalışan bir hükümet üyesi İçişleri Bakanına havale edilmiş gibi. İçişleri Bakanı sözleriyle, terörle mücadele eden unsurlara vermeye çalıştığı şevk, heyecan ve moralle Doğu ve Güneydoğu'da görev yapan askerler bir parça ama hükümet programında hiç olmayan şeyleri yapmaya gayret eder bir görüntü var maalesef Türkiye'de. Çünkü 61'inci Hükümet Programı'nı hazırlayanlar, terörle mücadeleyle ilgili cümleleri, satırları, paragrafları koymayanlar, kafalarında terörle mücadeleye bir çözüm üretmişler. O çözüm de işte, adına "açılım" dendi, "demokratik haklar" dendi, bir şeyler dendi, adı birkaç kere değişti, "birlik projesi", "kardeşlik projesi" filan diye isimler aldı ama bu şekilde yani teröristin temizlenmesi, ayaklanması, terörün lojistik kaynaklarının, iletişim kaynaklarının kesilmesi bir program dâhilinde değil, birkaç tane vatanperverin kendi özel çabalarıyla, birkaç tane bürokratin, asker-sivil, kendi özel çabalarıyla yapılabilecek hâle gelmesi, aslolan bu.

Hükümetin özellikle KCK yapılanmasının 2005 yılından 2012 yılına kadar yedi yıllık bir geçmişi olmasına rağmen, terör örgütünün yeni konseptinin, terör örgütünün yeni stratejilerinin belli olmasına rağmen bu konuya yer vermemesinin sebebi, işte bugün de bu tasarı çerçevesinde sürekli dile getirdiğimiz Oslo görüşmeleri, eli kanlı katilden alınan yol haritası, işte, KCK'yla yapılan mutabakat ya da çok daha eski zamanlardan kalma, 1991 tarihli ve bugünün Başbakanı, o zamanın Refah Partisi İl Başkanı tarafından hazırlanmış olan Kürt Raporu. Hükümet 2005 yılında kurulmuş KCK'yla 2010, 2011 yılında mücadele etmeye başladı. KCK operasyonlarına bakarsanız bunu net olarak görürsünüz. 2005 yılından 2010 yılına, 2011 yılına kadar niye mücadele etmediğinin sebebi de Oslo görüşmelerinde gizli. Artık KCK yapılanmasının gizlenemez bir hâle gelmesi, KCK yapılanmasının tüm kamuoyu tarafından biliniyor olması sebebiyle operasyon yapmaya mecbur kalındı ve 2011 yılında 61'inci Hükümet dönemindeki İçişleri Bakanı, hâlihazırdaki İçişleri Bakanının da özel gayretleriyle bu mücadele çetin bir hâle dönüştü, tablo bu. Dolayısıyla terörle mücadele konsepti olmayan, programında zikretmeyen bir hükümetle karşı karşıyayız. Bunun bu acılı günlerde tekrar dile getirilmesinde fayda olduğunu düşünüyorum.

Bu tasarıyla ilgili olarak Anayasa'ya aykırılık iddiaları ilk cümlelerimizden beri defaatle zikredildi. Her konuşmacı tarafından, hem partimizden hem diğer muhalefet partisi, ana muhalefet partisi mensubu, temsilcisi arkadaşlarımız tarafından her seferinde bunun Anayasa'ya aykırı olduğu söylendi, hem de Anayasa'ya aykırılık iddiaları bu alanda uzmanlığı olan, akademik çalışması olan arkadaşlar tarafından dile getirildi. Bu tasarının eşitlik ilkesine aykırı olduğu, idarenin bütünlüğü ilkesine aykırı olduğu, yerel yönetimleri düzenleyen 127'nci maddeye aykırı olduğu, yerel yönetimlerle merkezî idarenin görevlerini tanzim eden esasların zikredildiği 126'ncı maddeye aykırı olduğu, yine orman köylüleriyle ilgili 169 ve 170'inci maddelere aykırı olduğu defalarca söylendi yani bunun her söylenmesinde belki bir bıkkınlık da söz konusu olabilir ama bu kadar önemli bir hususun sıkça dile getirilmesi ve hafızalarımıza nakşedilmesi gerektiğine inanıyorum ve dinleyen herkesin de, özellikle karşı görüşte olan insanların da bunun niye bu kadar çok dile getirildiğini anlamaya çalışmalarını bekliyorum.

Aslında Hükûmetin bu Parlamente'ya getirdiği Anayasa'ya aykırı ilk tasarısı bu değil. Daha evvel de Anayasa'ya aykırı başka tasarılar geldi ve maalesef bu Parlamente'dan kabul görerek geçti. İşte, onlardan birisi belki, en son, Cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin düzenlemelerin olduğu tasarısı. Bu tasarının birkaç hükmü de Anayasa Mahkemesi tarafından artık o kadar çok bariz bir hataydı ki iptal edilmek zorunda kaldı ama iptal kararı bile kendi içinde çetrefil -hukuki açıdan söylüyorum- ucube özellikler taşıyor idi.

Ben bu Hükûmete gerçekten şunu sormak istiyorum: Bu Anayasa'yla ne probleminiz var? Yani bir Anayasa'yı bu kadar itibarsız kılmamanın, bu kadar çok çığnenir hâle getirmenin size hiçbir faydası yok. Bu, hukuk adına çok ciddi bir garabet, gerçek anlamda da bir suç diye düşünüyorum. Elinizdeki Anayasa'yı askerler mi yaptı? Evet, 12 Eylül askerî yönetimi yaptı ama bu Anayasa'nın belki 20'ye yakın seferde 120 civarında maddesi bizler tarafından değiştirildi yani aslında bu Anayasa'nın tamamıyla askerler tarafından yapıldığını söylemek de mümkün değil, onlardan geriye kalan çok az şey. Siz 2002 yılında iktidara geldiğinizde bu Anayasa ile Cumhurbaşkanının görevlerini tanzim eden maddelerden dolayı "Bu hükümler parlamenter sisteme hiç yakışmıyor, Cumhurbaşkanı sembolik olmalıdır, Cumhurbaşkanının görevleri geriye çekilmelidir, görevleri azaltılmalıdır." diyordunuz ama aradan çok kısa bir zaman geçtikten sonra size özel mahfillerde şunu dillendirmeye başladınız, "Ya, bu Cumhurbaşkanının görevleri çok fazla ama yarın Cumhurbaşkanının kim olacağı da belli olmaz. İyisi mi gelin, dokunmayalım." gibi bir gözü açıklığa, bir fırsatçılığa soyundunuz. AKP zihniyeti bu.

Bu tasarısı mevcut Anayasa'ya aykırı, her yönüyle aykırı, hazırlanışı, hükümleri, prosedürleri... İşte, Meclis gündemine geldikten sonra da İç Tüzük hükümlerine aykırı yani Meclis Başkanımız bunu niye sadece İçişleri Komisyonuna esas, Plan ve Bütçe Komisyonuna tali olarak sevk ediyor ki? Yani bunun içinde mali hükümler yok mu, bunun içinde bütçeye yük getiren düzenlemeler yok mu? Var. Büyükşehir belediyeleriyle ilgili düzenlemeler, yetki paylaşımı, vergi gelirlerinden alınan payların paylaşılma oranları değişmiyor mu? Değişiyor. O zaman, bunu Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmek lazım. Ben İçişleri Komisyonunun üyesi, alt komisyonun da üyesi olarak açık yüreklilikle ifade ediyorum: Bu tasarının bütçeye getireceği yükü bilmiyorum. Bize bir rakam zikredildi, "Aylık 250 milyon TL, bu yıllık da 3 milyar TL'ye karşılık gelir." dendi. Bende bir tane 20 milyar TL diye bir rakam var, bir tane de 8 milyar TL diye rakam var yani tabii ki maliyeciler arkadaşlara itibar etmek durumundayız ama belli ki bu rakamlarla ilgili bir ihtilaf var, bu rakamlar net değil, en azından bizim kafamızda soru işaretleri var. Bu soru işaretlerinin giderilmesi lazım yani iktidar partisi de olsa, muhalefet partisi de olsa bu Komisyon'da bulunan insanların bu tasarıya "evet" ya da "hayır" oyunu verirken kafalarında net bir şeyin oluşması gerekmez mi yani bu istifhamın giderilmesi gerekmez mi? Hayır. Biz ilk günden beri diyoruz, bu tasarının Anayasa'ya aykırı hükümler açısından Anayasa Komisyonunda değerlendirilmesi gerekir. Bu, İç Tüzük gereği bizim hakkımız. İç Tüzük'ümüzün 42'nci maddesi bu konuda bize imkân da veriyor ama Sayın Başkanım, siz buna imkân vermiyorsunuz.

Ben, antrparantez, bir hususu hemen burada zikretmek istiyorum. Eski bir mülki idare amiri olarak Komisyon Başkanının da, İçişleri Bakanının da yani Hükûmet temsilcisinin de benim meslektaşım olmasından büyük onur, gurur duyuyorum, onları orada görmekten de mutluluk duyuyorum ama yaptıkları işten dolayı da maalesef buruk hisler içerisinde olduğumu ifade etmem lazım.

Dolayısıyla İç Tüzük'ün 42'nci maddesi çerçevesinde bu tasarının hâlâ ilgili komisyonlara gönderilip, bizim de ilgili komisyonların çalışmalarını tamamlaması ve onların raporunu bekleyebilmemiz için fırsatımız olduğunu ifade etmek istiyorum. Ya, bu husus gözden kaçırılmamalı çünkü bu tasarısı, Allah esirgesin, gerçekleşir, yasalırsa, bu hususlardan dolayı bizim endişelerimiz gerçekleşirse burada söylenen her söz, burada takınılan her tavır, burada verilen her oy tarih önünde, insanlık önünde, hele hele Türk milletinin önünde ciddi derecede sorguya tabi tutulur ve ortaya çıkacak bütün mahzurların, sıkıntıların faturası burada alınan tavirlara, kullanılan oylara göre insanlara...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Geri döner.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Evet, geri döner, öyle diyelim. Aklımda bir şey var da onu söylemek istemediğim için... Teşekkür ederim. Dolayısıyla bu konudaki teklifimizi ısrar ederek yinelemek durumundayım.

Ben Sayın Bakanım birkaç hususu arz etmek istiyorum. Elimizde bir büyükşehir belediye sistemi var. Ben milletvekili olduğum günden bu yana gördüğüm, duyduğum -basından ya da şahsen- tespit ettiğim bazı hususları, merak ettiğim bazı hususları soru önergesi olarak Sayın Bakanımızın cevaplaması için İçişleri Bakanlığına gönderdim.

Şimdi, bunlardan birisi şuydu: "2011 yılının Aralık ayı sonu itibarıyla il özel idarelerinin ve büyükşehir belediyelerinin borç durumu nedir?" Sayın Bakanım ve bürokrati arkadaşlarımız bir çalışma yapmışlar, sağ olsunlar -belki biraz da yorduk onları ama- bütün illerle ilgili ve il özel idareleriyle ilgili rakamları aldım, bir belediye hariç. Bu sorunun cevabını arkadaşlarım verdi: Ankara Büyükşehir Belediyesi. Ben bu belediyeyle ilgili sorularıma cevap bulamıyorum. Mesela oturduğum mahallede bu belediyeye ait bir bina var. Bu

bina, AKP il yöneticilerinden birinin binasıydı. Nereden biliyorum? O binada bir sinema vardı. Benim mahallemde olduğu için de çocuklarımı gönderiyordum, eşimle beraber ben de gidiyordum fırsat buldukça, film seyrediyorduk, vizyondaki filmleri. Bir süre sonra sinema kapandı. Sinema kapandıktan sonra bu binaya “Ankara Büyükşehir Belediyesi Eğitim Merkezi” tabelası asıldı. Yaklaşık üç dört yıldır bu binanın üzerinde bu tabela duruyor ama binaya ne giren var ne çıkan var. Bina boş, metruk bir vaziyette ama üzerinde Büyükşehir Belediyesinin tabelası var. Bu binanın sahibi AKP İl İkinci Başkanıydı yanlış hatırlamıyorsam, ismi de söyleyebilirim ama burada söylemeyeceğim, Sayın Bakanın özel isteği olursa söylerim. Merak ettim, “Bu binayı Büyükşehir Belediyesi kiraladı mı, satın mı aldı? Kiraladıysa niye kiraladı? Hani bir ihtiyaç vardır belki. Belki, bu ihtiyaç için bu bina hangi faaliyetlerde kullanıldı?” diye sordum. Soruyu sorduğum birimin uyanıklığını bildiğim için ben de kendi çapımda uyanıklık yapmaya çalıştım, “Bu binanın satın alındıktan sonra ya da kiralandıktan sonra elektrik ve su faturalarını da görmek istiyorum.” dedim. “Eğer bu bina kiralanmadı, satın alındı ise kaç para satın alındı, niye satın alındı? Yine elektrik ve su faturalarını bize tarihler itibarıyla gönderir misiniz?” dedim. Bunun cevabı yok, gelmedi.

Bir Ankara metrosu var, hepimizce malum, bu Medisin bir çalışanı da o metro çalışmaları sırasında hayatını kaybetti. Bununla ilgili de bir soru önergesi verdim İçişleri Bakanlığınıza. Soru önergemizin mahiyeti şuydu: “Metro çalışması hangi tarih itibarıyla Ankara Büyükşehir Belediyesine tabidir, hangi tarih itibarıyla Ulaştırma, Habercilik ve Denizcilik Bakanlığına devredilmiştir?” Sadece bu tarihi sordum yani bu kimin sorumluluğunda? Buradan da öğrenmek istediğim şey, bu hayatını kaybeden Medis çalışanının kimin döneminde, kimin sorumluluğu altındayken hayatını kaybettiği. Merakıma mucip olan şey buydu, bunu da öğrenemedim. Yok, alamıyoruz -daha başka da var ama şimdi hafızamda olanları aktarıyorum size- Ankara Büyükşehir Belediyesiyle ilgili biz cevap alamıyoruz, vermiyor.

Şimdi, siz büyükşehir sistemini yirmi dokuz ile taşımayı düşünüyorsunuz yani buradaki belediye başkanı yetmiyor, yirmi sekiz tane daha böyle adam oluşturalım hem de yetkilerini genişletelim.

Şimdi, yirmi sekiz tane daha yeni malum şahıstan sistemin içine dâhil edeceksiniz. Aslında büyükşehir belediye sistemini bir sorgulamak lazım yani bu konuyla ilgili yine İktidar milletvekili bir hanımefendi arkadaşımızın eşi olan, işte eski bakan, şimdi yazar Hasan Celal Güzel diyor ki: “Bizim, Anavatan Partisi olarak sisteme getirdiğimiz en büyük arzılardan birisi büyükşehir belediyesi düzenlemesidir. Turgut Özal gibi bir dehanın yaptığı en büyük yanıltır.” diyor. Kendisi öyle niteliyor büyükşehir belediye sistemini. Peki, biz ne düşünüyoruz büyükşehir belediye sistemiyle? İşte ben biraz evvel örnekleri verdim, bunları düşünüyoruz ama başka şeyler de var. Yani mahallî müşterek ihtiyaçlardan birisi değil midir metro yapmak? Öyledir. Peki, kimin vazifesiydi bu, kim başlattı bu işi? Ankara Büyükşehir Belediyesi başlattı. Kaç metre yaptı, ne kadar yaptı? Yani merkezî hükûmetin desteği, katkısı olmasa, tabirimi hoş görün, eline yüzüne buluşturdı. Başka belediyelerde de merkezî hükûmet üstlendi ama madem mahallî müşterek ihtiyaç ve bütün bu işleri büyükşehir belediyesi yapsın diye bir sistem getirmişsiniz, niye beceremiyorlar? Bir arıza var.

Peki, gecekondulaşmayla biz başa çıkabildik mi? Eğer bana bir tane büyükşehir belediyesi savunucusu bunu ifade ederse... Biz niye o zaman kentsel dönüşüm yasasını çıkardık? Yani İstanbul’da gecekondulaşmayı çözdük mü, çözebildik mi? Ulaşımı çözdük mü? Dünyanın en büyük kentlerinden birisi İstanbul, büyükşehirde o kadar başarılı olmuşuz ki şimdi...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Metrobüs yaptık!

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Yani metrobüs yaptınız, metrobüs şoförünün oturduğu taraf, kapıların olduğu taraf ters tarafta; yolcular, duraklar başka tarafta. Yani alımı başka bir hikâye. Tanesi 1 milyon 300 bin Euro’ya metrobüs almışsınız, herkes yazdı bundaki yolsuzluğu, usulsüzlüğü, Adana Büyükşehir Belediye Başkanından başka kabahatli bulamadık bugüne kadar.

Şimdi, bu sistemi bir gözden geçirmek lazım yani iktidar partisi Medisteki çoğunluğu, reformcu yaklaşımı bunların hepsini birleştirip bir şey yapacaksa önce bu sistemin arızalarını bulmalı. Ankara’da, Ankara’nın kentsel girişiyle ilgili, Havaalanı tarafından girişiyle ilgili yerlerin düzenlenmesi yine kanunla oldu, Büyükşehir bunu çözemedi. Ankara’da kentsel dönüşümle ilgili mücadele veren bir tek belediye var benim gördüğüm başarılı -benim başarılı bulduğum, başka mücadele edenler de var ama- Altındağ. Altındağ Belediye Başkanının da tepesine çökmüş Büyükşehir Belediye Başkanı ne para veriyor ne pul...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Hasan Bey, fazla övünme şimdi Bakan Bey görevden alır, başımıza iş açmasın sonra.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – ...zavallı Belediye Başkanı elinden geldiği gayretiyle orayı bir şeye benzetti. Ramazan ayında iftar programlarında seyretmişsinizdir, hep oradan canlı yayın yaptı televizyonlar, oradaki programlardan.

Şimdi, ben yakından bildiğim bir belediye olduğu için sorunlarını, yaşadıklarını çok iyi biliyorum, Sayın Bakanım da biliyordur.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, toparlayarak lütfen...

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Toparlayacağım Sayın Başkanım.

Şimdi, o zaman mevcut büyükşehir belediye sistemini bir gözden geçirmek lazım. Şimdi, Türkiye’de idari sistemi Anayasa’ya aykırı, toplumun bütün kesimlerinin dâhil olmadığı, bir sürecin yaşanmadığı vesaire eleştirilerle bir düzenleme yapıyoruz. O zaman şu düzenlemeleri gerçekten devletin, milletin ihtiyaçları neyse o yönde yapalım.

Ben de biraz kendi seçim bölgemden bahsetmek istiyorum. Bir sürü ilçe kuruyoruz. Benim seçim bölgem olan Osmaniye ili de 1996 yılında il oldu. O zaman il olma sebebi de siyasiydi. Rahmetli olan bir belediye başkanımızdan dolayı belediye başkanlığı seçimleri ara seçim yapıldı, ara seçim öncesi de siyasi aktörler, Parlamentoda çoğunluğu bulunan ya da karar veren aktörler seçimi lehine çevirebilmek amacıyla orayı il yaptılar. Allah razı olsun kötü bir şey de yapmadılar, iyi bir şey yaptılar, ihtiyaçtı çünkü Adana çok büyüktü. Osmaniye’nin de hem coğrafi olarak, hem hizmet gerekleri açısından pozisyonu uygundu. Fakat öyle bir il yapıldı ki denizin kenarındaki Adana’dan bir parça alındı... Osmaniye’nin sınırları denize beş kilometre mesafe yani eğer illerin sınırları bir duvarla, çitle tespit edilse Osmaniye’li gidecek denize böyle uzaktan bakıp el sallayacak. Yani Osmaniye’ye denize temasın olsun... Denize temas çok önemli çünkü liman yapabilirsiniz, bir çok sanayi kuruluşu gelir. Özel idare açısından -şimdi büyükşehirlerde kaldırılıyor ama- oradaki plaj gelirleri vesaire yani şehrin bir deniz kıyı şehri olması çehresini değiştiriyor, bunu kabul etmek lazım ama Osmaniye’ye bunu çok gördüler. Böyle incecik bir şerit denizin kenarında Hatay’la Adana Osmaniye’nin -böyle futbol maçlarında baraj yapan futbolcular gibi- önünü kesmişler, denizle bağlantısı yok Osmaniye’nin.

Şimdi, benim bu maddeyle ilgili önerelerde tekliflerim var. Tabii takdir bu Komisyonun ve Genel Kurulun ama böyle bir adaletsizliği gidermek adına tekliflerim var. Osmaniye il yapılırken... Bakın, Hatay çok büyük bir il, Hatay coğrafi olarak da coğrafyanın yapısı itibarıyla da iki parçadır. O Belen Geçidi’nin güneyindeki Hatay, bir de Belen Geçidi ve Amanosların kuzeyindeki Hatay yani Osmaniye, Adana tarafındaki Hatay. Bahsettiğim yerler Erzin, Dört Yol, İskenderun, Belen ve diğer taraf.

İskenderun bir merkez ama Dört Yol’la Erzin’in bütün cazibe merkezi, alışverişlerini, ticari sosyal ilişkilerini yaşadıkları yerler Osmaniye ve Adana’dır, Hatay’la pek işleri yoktur. Osmaniye il yapılırken Erzin’i oraya bağlayamadılar. Erzin Osmaniye’ye 15-20 kilometre, Hatay’a 100 kilometre mesafede. Yani bugün bu kanunun gerekçesinde etkinlik ve verimlilikten bahsediliyor da, ya bu siyaset bu kadar mı etkinlik ve verimliliğin önünde bir kurumdur? Siyasetçi bu kadar mı devletin kaynaklarının israf edilmesi taraftarıdır? İşte bunlar yapılmış, bugün düzeltmek için bir imkân var. Osmaniye’nin hinterlandlarından birisi Kahramanmaraş’ın Andırın ilçesidir. Osmaniye’de yaklaşık 60 bin civarında Andırınlı yaşamaktadır, Kadirli, Düziçi ve Osmaniye merkezde. 60 bin Andırınlı her hafta sonu Andırın’daki köylerine gider, her bayramda Andırın’a gider. Andırın’dan Kahramanmaraş’a günde 3 ya da 4 minibüs kalkar, Osmaniye ve Kadirli’ye 60 tane minibüs kalkar. Andırınlılar yaklaşık üç, beş yıldan bu yana ısrarla “Osmaniye’ye bağlanmak istiyoruz.” diyorlar. Çünkü Maraş yetişemiyor Andırın’a, hem coğrafi olarak yetişemiyor hem de ilin gücü, potansiyeli olarak yetişemiyor çünkü Andırın ne Maraş’ın bulunduğu coğrafyada ne de Elbistan-Göksun coğrafyasında, farklı bir coğrafyada Andırın. Orada tek başına öksüz, yetim kalmış bir yer. Coğrafi olarak da mesafe olarak da Düziçi ilçesine 15 kilometre mesafede, Osmaniye merkeze de 45-50 kilometre mesafede. Dolayısıyla, eğer bir düzenleme yapacaksak, ilçeler kuracaksak böyle Anayasa’ya aykırı, kamu yararına aykırı, geleceğimizle, toprak bütünlüğümüzle, millî birliğimizle ilgili endişe doğuracak düzenlemeler yapmak yerine böyle kamu yararı olan düzenlemeleri yapalım.

Şimdi, birkaç zamandan beri moda, AKP İktidarı...

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, toparlayalım.

HASAN HÜSEYİN TÜRKOĞLU (Osmaniye) – Toparlıyorum Başkanım, müsaade ederseniz toparlayacağım

Bakın, merkezî idarenin taşra teşkilatlanması il, ilçe ve bucak şeklindedir. Bu tasarının 1’inci maddesi bu Komisyonunda kabul edildi ve büyükşehir ilan edilen yerlerde bucaklar kaldırıldı. AKP iktidarları bir zamandır iyi bir şey yapıyorlar. Verimsiz buldukları adliyeleri kapatıyorlar, askerlik şubelerini kapatıyorlar. Ben adliyeleri kapatmalarına şiddetle karşıyım çünkü adaletin tesisi edilmesinde, adaletin dağıtılmasında, adalet devletin önemli ve temel hizmetlerinden biridir, burada verimlilik falan aranmaz. Adalet vatandaşa en yakın yerden, en yakın noktadan verilmelidir. Efendim, buraya 5 hâkim görevlendirdik, 2 savcı görevlendirdik bunların maaşı, işte binanın gideri böyle şeyler düşünülmez adalette çünkü adalet mülkün temelidir diye inanıyoruz. Eğer vatandaş devletin adil olmadığını düşünürse bu iyi bir şey değil. O yüzden, mümkün olduğunca adaleti vatandaşın ayağına götürmek lazım. Bir dilekçe için, bir dava için

ya da bir duruşma için bir yerden bir yere gitmek öyle çok kolay değil. Bizim arabalarımız var, işte 10-12 bin lira maaşımız var istediğimiz yere gidiyoruz, vatandaş öyle değil. Komşu ilçeye gitmek için borç alıyor vatandaş. Çayı borca içen insanlarımız var. Dolayısıyla, adliyeyi kapatıp bu insanları dolmuşçuya muhtaç etmemek lazım ama askerlik şubeleriyle ilgili çok itiraz etmiyorum fakat biz hâlâ meri mevzuatta var olan bucakları niye yaşatmıyoruz? Niye bu tasarıyla kaldırıyoruz bucakları? Yani bucakları yaşatmak, bu hizmetlerin daha az masrafla görülmesini... Adalet için söylemiyorum ama diğer birimler için söylüyorum, nüfus, tapu, tarım gibi hizmetler için özellikle söylüyorum. Bucakları ihya etsek ne olur? Böylece ilçe olmak isteyen beldelerin önüne geçeriz belki. Hizmetleri profesyonel ve vatandaşın ayağında vermiş olmaz mıyız?

Dolayısıyla, ben bu tasarının tabii şiddetle geri çekilmesi, bu yanlışın dönülmesini şiddetle, ısrarla Hükûmete tavsiye ediyorum, teklif ediyorum, Komisyonunuzun takdirlerine sunuyorum ama Türk idare hayatında iyi bir şeyler yapılacaksa şu birkaç cümleyle iletmeye çalıştığım, arz etmeye çalıştığım hususların göz önüne alınmasını istirham ediyorum.

Sabırınız için teşekkür ediyorum Başkanım ve değerli üyelerim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu biz de teşekkür ediyoruz.

Sayın Akagün Yılmaz yoklar.

Sayın Demiröz, buyurun efendim.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, çok değerli Komisyon üyeleri, milletvekili arkadaşlarım, İçişleri Bakanlığının çok değerli bürokratları; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, dün Tarım Bakanına vermiş olduğumuz bir gensoru önergesiyle sözlerime başlamak istiyorum. Vermiş olduğumuz bu gensoruda iktidar partisinin görüşlerini ifade etmek üzere Sayın Yunus Kılıç -şu kelimeleri sizlerle paylaşmak istiyorum- “Efendim, yem bitkileri bunları inşallah üreteceğiz. Peki, sayın milletvekilleri, köylü ve çiftçi yani kırsal kesimde de bu ekonomik gelirlerden en az pay alan insanlar AK PARTİ’yle neleri gördü? Bakın, AK Partiyle köylü arkadaşlar yolu gördü, AK Partiyle şebekeli suyu ilk defa gördü, saçtan çatılı betonarme evleri ilk defa gördü, tuvaleti gördü köylü ilk defa, evin içerisinde köylü ilk defa tuvaleti gördü, seramikten mutfakları gördü, büyük ve modern işletmeleri gördü, ufku açıldı, traktörü ziyadesiyle gördü, her evde 1 tane traktör var, 2 tane traktör var.”

Arkadaşlar, bunu bir akademisyen, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu üyesi bu şekilde ifade etti. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk “Köylü milletin efendisidir.” demişti ama AKP İktidarı bırakın efendiliği ne hâle getirdiğini biliyoruz. Ancak, buradan şuna gelmek istiyorum değerli arkadaşlar, Sayın Bakanımın da özellikle bu konuda bir yanıt almak istiyorum. Yunus Kılıç’ın köylüyü bu şekilde görmesinin anlamı nedir? Yani “Köylü ilk defa tuvaleti gördü, köylü ilk defa seramik mutfakları gördü.” bu ifade bana göre çok yanlış ama ben o zaman Yunus Kılıç’ın şu bakımdan bunu ifade ettiğini zannediyorum. Diyor ki Yunus Kılıç: Köylüler nasıl olsa...İşte il özel idaresini kapatıyoruz, il genel meclisini kapatıyoruz, köyleri de mahalleye dönüştürüyoruz. Zannediyorum ki köylüler işte tuvaleti öğrendi, mutfakları gördü, şimdi mahalle olunca da bu yeni sistem havuzlu villaları, havuzlu siteleri öğrenmiş olacaklar, bu şekilde bir ifadenin bir Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu tarafından yapılmasının demek ki bu yasa köylülere bakışın, il özel idareye bakışın, il genel meclisine bakışın bir işareti olduğunu düşünüyorum, tabii ki arkadaşımı da bu konuda kınadığımı da ifade etmek istiyorum. Vatandaşımıza, köylümüze bu şekilde ifade etme şansının olmadığı anlamında söylüyorum ama şöyle bir algı yaratıldı: AKP iktidara geldikten sonra her şeyi onlardan öğrendik. Köylü tuvaleti öğrendi, işte bizler de değişik şeyler öğrendik yani neredeyse dinimize varana kadar AK PARTİ’nin iktidara gelmesiyle bunları öğrendiğimizi ifade etti.

Şimdi, ikinci bir konu arkadaşlar, il özel idaresi, il genel meclisi ve köylerin kapatılması demiştim. Neden kapatıldığı konusunda bu konuyla ilgili gerekli cevabı almadım ama yüzlerce telefon alıyorum arkadaşlarımızdan “Niçin bizimle ilgili gerekli ifadeleri kullanmıyorsunuz?” diye.

Evet, il özel idareleri biraz tarih kokuyor. Çocuğunu orada evlendirmiş, çocuğuna sünnet yapmış, Türkiye’nin her tarafında eserleri olan bir teşkilatı maalesef bir akşamda hemen kapatma yoluna gidiyoruz, bunu anlamakta zorluk çekiyoruz. Ayrıca, orada çalışan -ki ben de il özel idaresinde çalıştım- tüm arkadaşlarımız rahatsız Sayın Bakan. Ne olacaklarını bilmiyorlar. İl özel idare genel sekreterlerinin, yardımcılarının, daire başkanlarının nerede, nasıl koşullandıracağı konusunda hiçbir açıklama yok, işçilerle ilgili hiçbir açıklama yok. Yani zannediyorum ki yavaş yavaş bu şekilde Karayolları gibi, DSİ gibi bu işçilerimiz de tasfiye edilecek. Taşeron işletmelerine veya sözleşmeli gruplara dönüştürülecek diye düşünüyorum. Yıllarını o teşkilatlara vermiş arkadaşlar için bu yasa en

azından nereye gideceğini, kadrolarının muhafaza edilip edilmeyeceğini, hangi şartlarda bulunduğu konularının karşılığını bulacağını ifade etmek istiyorum. Çünkü Gemlik'te Cumhuriyet Halk Partisi Belediye Başkanı İçişleri Bakanı olarak tarafınızdan görevden alındı ama daha sonraki Belediye Meclisi üyelerindeki bazı olaylardan sonra AKP İktidarına geçti, Gemlik Belediyesi. Bunu şunun için söylüyorum, onunla ilgili daha başka sorularım da var, şu anlamda soruyorum Sayın Bakanım: İşte orada kaymakam bu konuda da etkin olanlardan bir tanesiydi. İl Özel İdaresi Genel Sekreteri olmuştu, korkarım bu yasayla şimdi hangi konumda, nereye geleceğini bilmiyor.

Bu soruyu açmışken burada bir şeyin altını çizerek sizden bu konuda da bir yanıt beklemek istiyorum. Evet, Gemlik'te Belediye Başkanımız ve iki tane Belediye Başkan yardımcısı, belediye meclis üyeleri askıya alınarak görevlerinden alındı. Sayın Bakanım, Yıldırım Belediyesinde Başkan Yardımcısı ve üç tane belediye meclis üyesinin cezaları kesinleşti yani mahkemece ceza aldılar. Bu konuları en az benim kadar siz de mutlaka biliyorsunuz. O zaman ben sormak istiyorum Gemlik Belediye Başkanıyla ilgili: Bir anlayış, hemen görevden alıyorsa, suçları tespit edilmiş, bir buçuk yıl ceza yemiş ve şu anda Yıldırım'da Belediye Başkan Yardımcılığı yapan ve üç tane belediye meclis üyeliği yapan arkadaşlar neden görevden alınmıyor? Anlamakta zorluk çekiyorum.

Ben, şunu söylemiyorum: Gürsu'da veya Karacabey'de başına geleceğini anlayarak partinizden istifa eden belediye başkanıyla ilgili ihtimaller üzerinde durmuyorum. Ben diyorum ki açık ve net: Yıldırım Belediyesinde yargılama neticelenmiş ve Belediye Meclis üyeleri ceza almışlar ama hâlâ görevlerine devam ediyorlar. Bizim Gemlik'te Belediye Meclislerinde askıya alınan arkadaşlarımız hiçbir ceza almamış, sadece soruşturma anlamında... Bu, çifte standart değil mi? Buna ne zaman son verilecek? Yıldırım'daki bu arkadaşları da görevden almayı düşünüyor musunuz? diye söyleyerek sözlerime son veriyorum.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Osmangazi' de de var, bir yıl sekiz ay.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Osmangazi' deki de var da bu Yıldırım'dakileri Yargıtay da onayladı, kesinleştiği için ben onu o anlamda söylüyorum.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ne zaman oldu efendim?

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Yeni.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yargıtay'da...

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Evet.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Efendim, Şarkikaraağaç için iki sene bekledik AKP'li Belediye Başkanı için, niye acele ediyorsunuz!

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Olsun, daha Avrupa İnsan Hakları da var, onu da kesinleştirelim, ondan sonra.

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Ben sadece Sayın Bakandan bu soruları...

BAŞKAN – Sayın Demiröz, tamam mı efendim?

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) – Hayır, devam ediyorum efendim.

Teşekkür ediyorum. İl genel meclisini ve il özel idaresini bu şekilde ifade ettikten sonra değerli arkadaşlar, Komisyon üyeleri; bizim bir İnegöl ilçemiz var. İnegöl ilçesi il olması için korkunç çaba sarf ediyor ve bununla ilgili çalışmaları da var. İnanın bu "İnegöl il olsun." ifadesinde bütün partilerin Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi, Demokrat Partisi, Halkın Sesi Partisi, İşçi Partisi, Millet Partisi, Büyük Türkiye Partisi belediyelerin bütün amblemleriyle böyle bir konu var yani İnegöl bunları hak etmiş. Neyi hak etmiş? 230 bin nüfusuyla 45 ilden büyük bir ilçe, ekonomik yapısıyla ülkemizin 16'ncı sanayi merkezi. İnegöl'de iki sanayi bölgesi var: Biri, organize sanayi bölgesi; ikincisi, mobilya ve ağaç işleri ve iki sanayi bölgesine tek sahip OSB İnegöl'de. Mobilya kenti İnegöl, mobilyasını dünyanın yüzlerce ülkesine ihraç eden, sanayisiyle, ticaretiyle, tarımıyla, turizmiyle, ihracatıyla, sosyoekonomik gelişmişliğiyle ve diğer illere model olan bir marka şehir hâlindeyken, ilçeyken maalesef o da büyükşehir hudutları içerisinde Bursa Büyükşehir Belediyesinin rant kapısı olmak üzere il kapsamına alınmıyor ama en azından bununla beraber bu ilçede bulunan Kurşunlu, Tahtaköprü, Cerrah ve Yenice bilhassa bu ilçelerimizin ilçe olarak kalması konusunda zaten önergemiz var. Bu konuda da yardımlarınızı bekliyoruz. Çünkü, buradaki vatandaşlarımız, buradaki, ilçedeki insanlarımız belediyelerinin kapanmaması konusunda hemfikirler. Zannediyorum İnegöl'ün il olması konusunda da bu arkadaşlarımızın çok büyük çabaları var. Belki Sayın Başbakanla da görüşmek üzere kendi aralarında bir konsensüs sağlamışlar. Şunun altını özellikle çizmek istiyorum: Bugünün koşullarında bu arkadaşlarımız İnegöl'de hepsi bir araya gelmişler, hepsi beraberce çalışıyorlar, ilçeleri, beldeleri kapatılmasın anlamında.

İnegöl'ü büyükşehir belediye hudutları içerisine aldığınız zaman bana göre İnegöl kimliğini kaybedecektir, mobilya kentliğini de kaybedecektir. Büyükşehir hudutları içerisinde Büyükşehir Belediye Başkanı İnegöl'ün bütün rantlarını Bursa'daki insanlar için harcayacaktır, bu da bir adaletsizliktir çünkü Bursa'da artık büyükşehirlerin ekonomik yapıları belli bir noktaya gelmiş, kapanmış,

durmuş noktasındadır ama İnegöl’de bakir alanlar vardır, İnegöl bir ilçe olduğu için hiçbir zaman oradaki belediye başkanı belediyeye ait arazileri, meraları veya başka bölgeleri satma şansına sahip olmamışlardır. Bu bakımdan, sizlerden, Komisyon üyelerinden, Sayın Bakandan İnegöl’ün bu tasarıyla beraber il olmasını ve az önce bahsettiğim 4 tane ilçenin de, Cerrah’in, Tahtaköprü’nün, Yenice’nin ve Kurşunlu’nun belde olan beldelerimizin ilçe olması konusunda yardımlarınızı bekliyor ve hepinize saygı ve sevgilerimi sunuyorum, Sayın Başkanımıza da çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Demiröz, biz de teşekkür ediyoruz.

Efendim, söz sırası Sayın Celal Dinçer’de.

Sayın Dinçer, buyurun efendim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Saygıdeğer Başkanım, Sayın Bakanım, kıymetli milletvekilleri, bakanlıkların çok kıymetli temsilcileri, basınımızın çok değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dört askerimizin şehit olduğu haberini aldık. Şehitlerimize Allah’tan rahmet, kederli ailesine ve Türk milletine başsağlığı diliyorum.

Şimdi, Ali Bey -bakıyorum sağımda yoktur, AKP milletvekilimiz- arada bir takılıyor böyle bize, çok yakınız, diyor ki: “Kaç gündür hep aynı şeyleri söylüyorsunuz.” Evet, söylüyoruz, hep aynı şeyleri söylüyoruz. Bu kadar çok söylememize rağmen görüyoruz ki siz bir damla bile ders almıyorsunuz, bir damlasını bile dikkate almıyorsunuz yani çok istikrarlı gidiyorsunuz yahut da hiç dinlemiyorsunuz, Ali Bey bunları duymuyor tabii. Yani cemaat ne derse desin imam gene bildiğini okuyor, bizde çok güzel bir atasözü var, siz bildiğinizi okumaya devam edin.

Değerli arkadaşlar, basının ilgisinin azlığı bu tasarının bundan sonraki kısmının artık hiç de öneminin kalmadığını ortaya koyuyor, milletvekillerimizin ilgisinin azlığı da bunu gösteriyor. Sadece illerini ilgilendiren milletvekillerimiz buradalar, AKP sıraları zaten bomboş. İnsanlarda olan beklenti ve umutlar dün gece yapılan oylama ile boşa çıkmış ve ülke bütünlüğünü düşünen tüm vatandaşlarda büyük bir hayal kırıklığı yaratmıştır, bizde de yarattı. Biraz evvel Ali Haydar ağabeyimiz söylediler, biz neredeyse uyuyamadık, bu yasanın 1’inci maddesinin geçmesinden sonra. İnşallah bizler yanılırız Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, inşallah bizler yanılırız ama ileride çok kötü sonuçlar –temenni etmeyiz- doğduğu anda çok geç kalmış olunacak ve tarih bunun hesabını sizlere soracaktır. Sayın Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilimiz sanıyorum Kılıç Ali Paşa’dan bahsetti “Cenaze namazında helallik bile vermediler.” dedi. O kadar rezillik... Yani ismini unutmuş olabilirim, yanlış söyleyebilirim ama inşallah sizler için de aynı şeyleri ileride insanlar düşünmez, temennimiz odur.

Şimdi, değerli arkadaşlar, burada dikkatinizi çeken bir şey olmuştur, hep illerinde milletvekili olan, özellikle muhalefet milletvekili olan arkadaşlarımız o illerle ilgili sorunları dile getirdi ama muhalefete mensup milletvekili olmayan birçok ilde elbette sorunlar var, beldeler kapatılıyor, köyler kapatılıyor, hiç ses çıkmadı. Biz AKP sıralarından bekledik, o illerde de zorunlar var, o illerde de insanlar yakınıyor, çığlıkları var ama...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – O illerdeki sorunlar muhalefet sorunları.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Evet ama hep muhalefet sorunu gibi düşünülüyor, hiç ses çıkarılmıyor.

Ben çok uzun yıllar önce kaymakamlık yaptığım bir ilimde son çare olarak bize başvurmuş birçok vatandaşımız -dilekçeleri şimdi sırayla okumak istiyorum- dilekçe göndermişler. Önce Sayın Başbakanımıza çok güzel övgüler yağdırmışlar, belki biraz insafa gelir de biraz serbest bırakır komisyonumuzu diye. İşte “Siz çok güzel hizmet yapıyorsunuz, Sayın Başbakanım bu feryadımızı duyun.” demiş. Ardından diyor ki: “Medise sunulan bu yasanın Türkiye İstatistik Kurumu tarafından tespit edilen 2011 yılı adrese dayalı nüfus sayım sonuçlarına göre 2 binin altındaki ekli 28 sayılı listedeki adları yazılı Belediyelerin tüzel kişilikleri ilk mahallî idareler genel seçiminin geçerli olmak üzere kaldırılarak bu belediyeler köye dönüştürülmüştür.” diye bir madde var. Bizler Çankırı ili bel de belediye başkanları olarak belediye teşkilatının beldelerimizden kaldırılmasını istemiyoruz.” Bu cümleyle girmişler. “Çünkü;

1) Her şeyden önce bilhassa Anadolu’ muzdan devletin eli ayağı olan büyükşehirlere göçü engelleyen, üretime katkı sağlayan belediyelerimizin kaldırılmasını çok sakıncalı bulmaktayız. Belde halkımızın yüzde 99’u da buna karşıdır. CHP ve MHP’nin bu hususlardaki uyarılarını dikkate almanızı istiyoruz. Siz de biliyorsunuz ki bu konuda bir referandum yapılsa, yani halka gidilse yüzde 90’dan fazla ‘hayır’ çıkacağı kesindir. Yürürlükteki bir kanun Resmî Gazete’de yayımlandığı tarihten geçerli olmasına rağmen, taslağa geçici bir madde ekleyerek 2011 yılı nüfus sayım sonuçlarının baz alınması doğru değildir. Bizler bu maddenin 2012 yılı adrese dayalı nüfus sayım sonuçlarına göre 2 binin altındaki belediyeler olarak yeniden yazılmasının uygun olacağını düşünüyoruz ve bu maddenin yeniden düzenlenmesini talep ediyoruz.

2) Hizmet almaya ve hizmetin ayağına kadar götürülmesine alışmış olan, mesela altmış yıllık belediye olan Kalfat kasabası halkı, şu anki nüfusumuz 2.200' den fazla olmasına rağmen ve yazın 5 bin nüfusu geçmesine rağmen, belediye hizmetlerinden mahrum kalacaktır.

3) Bizler sadece beldelerimizde yerleşik halka hizmet vermiyoruz, aynı zamanda büyükşehirde ikamet edip yazları beldemize gelen binlerce insanımıza da hizmet vermekteyiz. Bu insanlarımızın bir daha beldelerimize gelmelerinin caydırılacağı düşüncesindeyiz. Belde halkımız bu hizmetlerden mahrum kalmış olacaktır.

4) Belediyeler olarak sadece altyapı, çevre düzeni, vesaireyle uğraşmıyoruz, aynı zamanda belde halkının doğumundan vefatına kadar hayatının her safhasında yanında ve hizmetindeyiz.” Bu cümleyi tekrar ediyorum Sayın Başkan, şimdiye kadar dile getirilmedi belde belediyelerimizin önemi açısından. “...sadece altyapı, çevre düzeni, vesaireyle uğraşmıyoruz, aynı zamanda belde halkının doğumundan vefatına kadar hayatının her safhasında yanında ve hizmetindeyiz. Belediye teşkilatının kaldırılması durumunda halkımız yalnızlaştırılacak ve kaderine terk edilecektir.

5) Belediyelerimizde şu an itibarıyla birçok kadrolu eleman ile hizmet verdiğimiz hâlde hizmetleri tam olarak yerine getirmekte güçlük çekilmesine rağmen, buraların tek bir muhtar tarafından yönetilmesi -mesela şu an Kalfat beldemizde altmış yıllık belediye teşkilatı yanında dört tane de muhtarlık vardır- bir kişinin burayı yönetmesi çok büyük aksaklıklara sebep olacak, halk bugüne kadar almış olduğu hizmetlerden yoksun kalacaktır.

6) Belediyelerimizin kapatılması hâlinde üreten halkımız tüketici durumuna düşecek, büyükşehirlere göçün önüne geçilemeyecek ve bu durum zaten her yönden sıkıntılı olan şehirlerimizi de yaşanamaz hâle getirecektir. Bu konu zaten birçok arkadaşımız tarafından dile getirildi.

7) Beldelerimizde yaşayan insanlar belediyelerinden memnunken, diğer yerlerde yaşayan insanlar gibi mutlu bir hayat sürme hakkına sahipken ve belediyelerinin kaldırılmasını istemezken bu insanlarımızı mutsuz ve geleceğe umutsuz bakan insanlar hâline getirmeye hakkınızın olmadığı kanaatindeyiz.

8) Belediyelerimiz tarafından yerine getirilen su, kanalizasyon arızası, onarımları, abone işlemleri, inşaat ruhsatı ve bunun gibi işler için halkımız özel idare veya diğer kurumların kapılarında beklemek zorunda kalacaktır.” Ki, şimdi özel idare de yok. “Yetkileri merkeze toplamak hizmetin gecikmesine, performansın düşmesine, kontrol mekanizmasının yapılamaz hâle gelmesine, az bir enerjiyle çok işi yapma imkânının ortadan kalkmasına sebep olacaktır.

9) Belediyelerin kaldırılmasıyla umulan ekonomik fayda sağlanmayacak olup personel harcamalarında kayda değer bir azalma olmayacaktır. Ayrıca, devletimizin kâr amaçlı değil, hizmet amaçlı sosyal bir devlet anlayışı içerisinde çalıştığına olan inancımızı kaybetmek istemiyoruz.

Yukarıda saydığımız ve daha sayabileceğimiz birçok sebeplerden dolayı belediyelerimizin kapatılmasına karşıyız. Hükümetimizin ve Türkiye Büyük Millet Meclisimizin bu hususta bizleri hayal kırıklığına uğratmayacağına olan inancımızı muhafaza ediyor, hayırlı haberlerinizi bekliyor, saygılar sunuyoruz.

Çankırı İli Belde Belediyeler Birliği adına Mustafa Bal, Kalfat Belediye Başkanı.”

İşte bir çığlık...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Hem de AKP’li Başkan.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Evet, AKP’li bir Başkan.

Yine başka bir çığlık: “Çankırı Orta ilçesi Dodurga Belediye Başkanlığı olarak sizlerden çok rica ediyoruz. 10/2012 tarihinde kanun çıkmadan önce Dodurga bölgesinin nüfusu 2.200 civarındadır. Bu sebeple kanun çıkarken Meclise 2 bini dolduran belediyelerin düşürülmekten muaf tutulması hususunda bir önerge verir misiniz, bunu dikkate alır mısınız?” diyor Ahmet Erdoğan, Dodurga Belediye Başkanı.

Yine “Sayın milletvekillerim, yasalaşma sürecinde bulunan Büyükşehir Kanun Tasarısı’yla belde belediyeleri kapatılacaktır. Halkımız belediyemizin kapanmasını istememektedir. İlçeye olan uzaklık nedeniyle hizmetlerin sağlıklı bir şekilde verilemeyeceğini düşünmekteyiz. Bu nedenle, belde belediyelerinin kapatılmasını ben ve kasaba halkı istemiyoruz. Bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisi İçişleri Komisyonu üyeleri olarak bizlere destek vermenizi istiyoruz.” Gökçeköy kasabası Belediye Başkanı Nasuh Tosun.

Bu örnekleri çoğaltmamız mümkün değerli arkadaşlar. Şimdi, yapılan uygulamadaki haksızlıkları, kanunsuzlukları bir kenara bırakıyoruz. Yerleştirmelerdeki kanunsuzluklar, inşallah bu Komisyonunun bugünkü toplantısında düzeltilecektir. Biraz evvel ilgili milletvekili arkadaşlarımız kendi illeriyle ilgili olarak çok detaylı sorunları hep dile getirdiler. Altınoluk ilçesi bunlardan bir örnek.

Hükümet tasarısında olmasına rağmen, ne olduysa gizli bir el bunları birdenbire bir gecede kaldırdı. Niçin kaldırıldığı konusunda Komisyonunda biz tatmin edici hiçbir bilgi alamadık. Altınoluk'ta binlerce vatandaşımız da "Biz niye ilçe olmaktan vazgeçtik, bizi niye ilçe olmaktan çıkardınız?" diye soruyor, biz bu sorulara muhatap oluyoruz, Komisyon üyesi olarak bir cevap veremiyoruz. Hatay'da, Maraş'ta, Balıkesir'de bu tür yerleşim yerlerinin ayrıştırılmasındaki sıkıntıları biz vatandaşlarımıza bir türlü izah edemiyoruz.

Değerli arkadaşlar, büyükşehir belediye başkanlığının krallığı konusunda biraz evvel Sayın Türkoğlu arkadaşımız çok detaylı bilgiler verdi. Bu kanunla büyükşehir ile ilçe belediyeleri veya alt kademe belediyeler dediğimiz belediyelerin arasındaki problemler çözülmeden, hiçbir adım atılmadan bu sorun 2 ilden, belki 3 ilden, 29 ile taşınmaktadır. 29 ildeki bu problemleri çözebilmek için Sayın Bakanlığınızın çok güç ve çok sıkıntılı anlar yaşayacağını biz şimdiden biliyoruz. Buna fırsat verilmeden, hiç olmazsa aceleye getirilmeden Büyükşehir Kanunu'ndaki bu aksaklıkları giderecek birkaç maddeyi bu yasa tasarısının içine koymamız hem akılcı olacak hem buradaki sıkıntıların daha da büyümesinin önüne geçecektir.

Değerli arkadaşlar, bizler büyükşehir sınırlarının il sınırlarına aktarılmasından sonra ortaya çıkacak sıkıntıları neredeyse bir haftadır her gün gündeme getirdik, getirmeye belki devam edeceğiz ama sizler bu çılgınlığın hiçbirini duymamaya çalıştınız. Elimde başka bir mektup daha var, bir özel idare çalışanının çılgılığı. Ben onu Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda, söz hakkı verilirse, okumak istiyorum o vatandaşlarımızın çılgınlığını. Binlerce insan, binlerce çalışan Türkiye'de aynen sürgün yıllarında olduğu gibi göçe tabi tutulacak, binlerce insan oradan oraya savrulacak veya emekli edilecek, haklarından olacak, binlerce özel idare çalışanı mağdur edilecek. Bunlar çok daha büyük problemlere, aile problemlerine yol açacak. Buradaki bizim "havuz" dediğimiz sisteme atılan bu insanlar ileride Türkiye'nin dört bir tarafına savrulacak. Bu, aynı zamanda bir insanlık dramının yaşanmasına da yol açacaktır.

Bu yasanın yanlışlarından çok fazla vakit geçmeden dönmenizi diliyorum. Ben, bugün madde metnine bağlı kalarak konuşmamı tamamlamak istiyorum ve sürenin tümünü de kullanmak istemiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Dinçer, teşekkür ediyorum efendim.

Şimdi, söz sırası Sayın Durmaz'da idi ama Sayın Faruk Bal'a sırasını devretti.

Sayın Bakanım, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, İçişleri Komisyonunun çok değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

"Mızrak çuvala sığmaz." ve "Kral çıplak." diye iki tane hikâye vardır. Mızrağın çuvala sığmadığını çok arkadaşımız anlatmıştır, kralın çıplak olduğunu da çok arkadaşımız anlatmıştır ama bir kez de ben anlatarak belki bu dünyada olmazsa öbür dünyada gelecek olan zulme şahadet etme hakkını kendimde bulmak için söz aldım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, ilk sözüm tabii ki Anayasa'nın 112'nci maddesinin 3'üncü fıkrasıyla ilgilidir. Bu fıkrayı bir kez daha okuyorum: "Başbakan, bakanların görevlerinin Anayasa ve kanunlara uygun olarak yerine getirilmesini gözetmek ve düzeltici önlemleri almakla yükümlüdür." Bunu Anayasa'nın diğer maddeleriyle ilişkilendirdiğimiz takdirde Anayasa'nın üstünlüğü ilkesine ulaşırız. Anayasa'nın üstünlüğü ilkesi hem iktidarı, yürütme organını hem yargı organını hem de yasamayı bağlamaktadır. Elimizdeki bu yasa tasarısı A'dan Z'ye Anayasa'ya aykırılık içermekte, bu Anayasa'ya aykırı yasa tasarısı ileride, bu dünyada olur mu bilmem ama öbür dünyada sizin karşınıza çıkacaktır. Bir kez daha size bunları teker teker hatırlatmak için huzurunuzdayım.

Değerli arkadaşlarım, diğer taraftan Meclis İçtüzüğü'nün 38'inci maddesi "Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya teklifleri ilk önce Anayasa'nın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler." der. Sayın Başkan, Komisyonu zatîalınız temsil etmektedir, dolayısıyla bu yükümlülük zatîalinizin ve divanınızı teşkil eden kâtip üyenin, sözcünün de sorumluluğu altındadır komisyon üyelerinin sorumluluğu altında olduğu gibi.

Bir diğer husus: Bu tasarı Anayasa'ya aykırılığın yanı sıra ağır bir bütçe yükümlülüğü getirmektedir. Bu bütçe yükümlülüğü de devlet idaresinin açıklığı, şeffaflığı, hesap verebilirliğiyle ilgili modern, evrensel kavramları ilgilendirmektedir. Şimdi, bir kanun değişikliği yapıyoruz, Türkiye'yi ikiye bölüyoruz. İkiye bölünen bu coğrafyadaki, bu ülkedeki illerin 29'una büyükşehir belediyesi kuruyoruz. Bu büyükşehir belediyelerindeki il genel meclislerini, il özel idarelerini ve köylerin hükmi şahsiyetini ortadan kaldırıyoruz, diğer illeri farklı bir hâle getiriyoruz. Buralara birtakım kamu görevlileri atanacak, kamu hizmetlerinin sunulmaları için harcamalar yapılacak. Bu bir hesap kitap işi, bu hesap kitap işinin Plan Bütçe Komisyonunda görüşülmesi gerekir. Plan Bütçe Komisyonunun "Benim işim çok, bu işe karışmam." şeklinde bir yazı yazması işin ne kadar ciddiyetsiz ve ne kadar nezaketsiz bir ortamda görüşüldüğünün açık değeridir.

Diğer taraftan, şimdi anlatacağım Anayasa'ya aykırılıkların Anayasa Komisyonunda değerlendirilmesi gerekirken, o komisyona havale edilmemesini de ciddiyetsizlikten daha vahim bir ifadeyle ifade etmek gerekir; ben nezaketim gereği o ifadeyi burada kullanmıyorum.

Ama bir üçüncü durum var, ki o daha vahimdir: Türkiye, bir anayasa beklentisi içerisinde ve bütün partiler siyasi sorumluluk üstlenerek bir Anayasa Uzlaşma Komisyonu kurmuştur. Bu Anayasa Uzlaşma Komisyonunda belirli mesafeler katedilmiş, arzu edilen süratte olmamakla birlikte bir çerçeveye ulaşılmıştır. Şimdi, böyle bir durum varken Türkiye'nin idari yapısını A'dan Z'ye değiştirecek, Türkiye'nin devlet yapısını çok hukuklu, çok yapıli bir hâle getirecek ve vatandaşlarının eşitliği ilkesini paramparça edecek, farklı mükellefiyetlere, farklı sorumluluklara tabi kılacak bir düzenlemeyi yapmak AKP İktidarının, o Uzlaşma Komisyonuna itimatlılık ya da o Uzlaşma Komisyonunun çalışmalarından herhangi bir sonuç beklemiyor olduğunun açık ikrarı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şimdi, bu genel çerçeve içerisinde baktığımızda elimizdeki yasa tasarısı birinci olarak Anayasa'nın 3'üncü maddesine aykırıdır. Anayasa'nın 3'üncü maddesi değiştirilemez bir maddedir, değiştirilmesi teklif dahi edilemez bir maddedir. Bu maddede diyor ki: "Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür." Bu tasarı Türkiye devletini ikiye bölüyor; birinci grup kurulacak 29 ilin coğrafyasındaki Türkiye, ikinci grup ise 29 il dışında kalan illerin Türkiye'si. Bunların yönetim şekli farklı, bunları yönetecek olan organlar farklı, burada yaşayan vatandaşların devlete karşı vergi sorumluluğu farklı, sigorta sorumluluğu farklı, resim, harç ve kurum ve kuruluşlara aidat mükellefiyeti farklı. Dolayısıyla, bölünmez bütünlüğü coğrafi bazda parçalayan ve iki ayrı yapıli bir devlet oluşturan, yerel yönetim anlayışı oluşturan bu tasarı Anayasa'nın bu maddesine aykırıdır.

Üçüncü olarak Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; bu tasarı, Anayasa'nın 10'uncu maddesine aykırıdır. Anayasa'nın 10'uncu maddesinde "Herkes, din, dil, ırk, soy sop, cinsiyet ayrımı gözetilmeksizin eşittir." der ve ilerleyen maddelerde de hiç kimseye hiçbir ayrımcılık yapılamayacağını ifade eder. Bu, hem ayrımcılık açısından hem de kamu hizmetlerinden yararlanma açısından eşitlik ilkesine kesinlikle aykırıdır. Çünkü yaratmış olduğu iki yapıli sistemde, vatandaşlar, kamu hizmetlerinden yararlanma, kamu hizmetlerine karşı mükellefiyetler açısından farklı statülere tabi tutulmaktadır.

Dördüncü olarak Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; bu tasarı, Anayasa'nın 123'üncü maddesinin birinci fıkrasına aykırıdır. Anayasa'nın 123'üncü maddesinin birinci fıkrası şudur: "İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir." Bu tasarı eğer Anayasa'ya girecekse Anayasa'nın bu maddesi "bir bütündür" yerine "bir çift bütündür" dememiz gerekecektir. Bir çiftin de bütün olması mümkün olmayacağına göre, bu anayasal ilke olan üniter devlet yapısının temel direği olan idarenin bütünlüğü ilkesini düzenleyen Anayasa'nın 123'üncü maddesine aykırıdır.

Değerli Bakanım, Sayın Başkanım; bu tasarı Anayasa'nın 123'üncü maddesinin ikinci fıkrasına aykırıdır. Anayasa'nın 123'üncü maddesinin ikinci fıkrası der ki: "İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esasına dayanır." Ve ilerleyen süreçte de "idari vesayet" dediğimiz kavramla devletin birliğini ve bütünlüğünü ortaya koyar. İşte, çift başli bir yönetim anlayışı ve çift başli yönetim anlayışı altında dizayn edilen büyükşehir belediyelerinden özel idarelerin kaldırılması, il genel meclisinin kaldırılması idarenin kuruluş ve görevleri itibarıyla merkezden yönetim ve yerinden yönetim ilkeleri arasında bir bütünlüğü ve oryantasyonu bozan, bu nedenle de Anayasa'ya aykırı olan bir tasarıdır.

Sayın Başkan, Değerli Bakanım; bu tasarı Anayasa'nın 126'ncı maddesine aykırıdır. 126'ncı maddenin birinci fıkrası der ki: "Türkiye, merkezî idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerine göre illere, iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır." Bu tasarı, kademeli bölümlere ayrılması itibarıyla köyleri, büyükşehir belediyesinde bulunan köyleri külliye ortadan kaldırmakta, bunları hükmi şahsiyeti olmayan mahalle idarelerine terk etmektedir. Dolayısıyla, Türkiye'nin bir coğrafyasında, büyükşehir statüsünde olan coğrafyada köy hükmi şahsiyeti olmayacak ve bunlar mahalleye dönüştürülecek; diğer bir coğrafyasında ise köy hükmi şahsiyeti olacak. Dolayısıyla, Türkiye'nin bir coğrafyasında, yani büyükşehir belediyesinde bulunan yerlerde vatandaşın yerel taleplerini değerlendirebilmesi bakımından il özel idaresi ve il genel meclisi olmayacak, diğer illerinde bunlar olacak. Bu akla ziyan iş, elbette ki Anayasa'nın merkezî idareleri ve mahallî idareleri düzenleyen 127'nci maddesine de aykırıdır.

Sayın Bakanım, Değerli Başkanım; ormanlar bu milletin malıdır. Anayasa, ormanlara ayrı bir statü tanımlamıştır, orman köylüsünü ayrı bir koruma altına almıştır ki ormanı köylü koruyabilsin diye ayrı bir statü vermiştir ki ormanın nimetinden o köylü yararlanabilsin ve külfetine de katlanabilsin diye. Şimdi, bu tasarıyla büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde kalan ormanlara farklı bir statü getiriliyor. Buradaki imar işleri büyükşehirin yetkisine tanınıyor. Ben merak ediyorum, İstanbul'da bir avuç kadar kalmış küçücük orman alanları nasıl çarçur edilecek bundan sonra? Ben merak ediyorum, Uludağ'da -turizm ve rant merkezi olan bu iki ilimizde-

ormanlar ne hâle getirilecektir bundan sonra? Ben merak ediyorum, orman köylüleri bundan sonra açlığı, sefaleti bu yasanın rantı dönüştürülmesiyle ne kadar vahşi bir şekilde yaşayabilecektir?

Değerli arkadaşlarım, işte bu şekilde ifade etmeye çalıştığımız Anayasa'ya, İç Tüzük'e her yönüyle aykırı olan bu tasarı aynı zamanda vatandaşlar arasında iki farklı vatandaş grubu oluşturacaktır: Büyükşehir tabi olan vatandaşlar, Büyükşehir Yasası'na tabi olmayan vatandaşlar. Bu vatandaşların ekonomik ve sosyal hayatındaki sorumlulukları, mükellefiyetleri farklı olacaktır. Artık köylerde herkes katlanamayacak boyutlara gelmiş olan... Ki büyükşehirlerde emlak vergilerinin belediye memurlarınca ne kadar fahiş miktarda artırıldığını hepimiz biliyoruz, hepimiz bunun acısını yaşıyoruz. Büyükşehir tabi olan köyler aynı miktar ve usulde bu emlak vergisine tabi olacaktır, standart aynı şekilde uygulanacaktır. Esnaf ve sanatkârlara tabi olan küçük işletme sahipleri artık vergilerini götürü usulle değil, gerçek usulden vermek zorunda kalacaklardır. Ticaret odalarında, sanayi odalarında bulunan insanlar hem vergilerini hem de aidatlarını büyükşehir statüsüne göre vermek zorunda olacaklardır. Yeni yeni vergilerle muhatap olacaklardır, dolayısıyla bu tasarının "Siz büyükşehir hizmetlerini getiriyoruz, köye büyükşehir hizmeti sunacağız." şeklindeki aldatmaca ve kandırmacanın aksine, bu tasarı büyükşehirler kapsamında bulunan insanların sırtına çok ağır vergi, resim ve harç mükellefiyeti yükleyecektir. Dolayısıyla, sömürülecek alanların içerisinde rantın dışında elinde avucunda tarlası takkası kalmış köylünün de oradan kaçırılması şeklinde sonuçlanabilecek bir durum karşımıza çıkmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, benim bütün bunlara ilaveten çok tehlikeli bulduğum Adalet ve Kalkınma Partisinin de yetkililerinin zaman zaman ifade ettiği "Herkesin meşrebine, mezhebine uygun bir hukukta yaşaması hakkıdır." şeklindeki ifadeden hareketle çok hukuklu bir devletin kapısını açmaktadır bu tasarı. Buradan örnek alınarak yarın bir gün büyükşehirlerde yaşayanlar-yşamayanlar şeklindeki çok hukukluluk, günü geldiğinde mezhebine, meşrebine, bölgesine göre ayrımcılığa tabi tutulursa, işte çözümün başında ifade ettiğim, öbür dünyada sizin yanınıza yapışabilmek ve aleyhinize şahitlik yapmak için, Cenabıallah'ın huzurunda şahitlik yapmak için bu konuşmayı yapıyorum.

Değerli arkadaşlarım, çok hukukluluğun yanı sıra, bu tasarıyla birlikte iddianın aksine yerinden yönetim değil, yönetimi, mahallî idareyi merkezileştiren bir anlayış hâkimdir. Adalet ve Kalkınma Partisinin onlarca, yüzlerce, binlerce mensubu siyasi propaganda yaparken şu sözleri defalarca tekrarlamışlardır, biz de tekrar ettik, kötü bir söz değil bu: "Ağrı'daki hemşirenin Konya'ya tayini için Ankara'da ne işi var?" Doğrudur bu. Yerel yönetimlere verimlilik, hizmette üretkenlik açısından yetki tanınması bakımından doğrudur ama küçücük yerleşim merkezlerine büyükşehir belediyesinin araç, gereç, personel hizmetiyle yerel hizmeti götürmesi nasıl mümkün olacaktır? Bir örnek vereyim: Sayın Bakanım, "Konya" dediğiniz yer Avrupa'daki pek çok ülkeden daha büyük bir coğrafyaya sahip. "Konya" dediğiniz yer eğer bu tasarı yasalarsa Polatlı'nın dibindeki Çeltik'in Honam kasabasına Konya'nın büyükşehirinin bulunduğu yerden mesafe, Konya merkezden mesafe aşağı yukarı 230 kilometredir. Bu 230 kilometreye Honam'da bir yangın çıksa, Honam'da bir kanalizasyon patlasa, Honamlının evinde belediye hizmetlerinden yararlanacak birisi olsa büyükşehir nasıl haberdar olacak? "Efendim, biz oraya memur atayacağız." Atayın memuru; memuriyet hizmetinin nasıl olduğunu biliriz, salla başı al maaşı, sabah dokuz akşam beş. Diğer taraftan Konya'nın batı hududu bu. Doğu hududuysa Mersin'in dibi Halkapınar. Kuzey hududu yine Ankara'nın dibi Kulu. Güney hududu Antalya. Şimdi, Konya Büyükşehir Belediyesi zaten Konya'nın merkezine yetmiyor. İşin makyaj, vitrin kısmını bir kenara bırakırsak, bir gün Konya'yı ziyaretinizde ben Konya'nın göbeğini, merkezini bir gezdireyim Sayın Bakanım. Konya'nın merkezinde, göbeğinde hâlâ ahırlar var, hâlâ kerpiç binalar var, hâlâ orada insanca yaşamaya müsait olmayan yerler var. Dolayısıyla, oraya bu hizmeti götüremeyen Büyükşehir Belediyesi Mersin'in dibindeki, Ankara'nın dibindeki, Antalya'nın dibindeki 168 tane beldeye nasıl kamu hizmeti götürecektir, nasıl yerel hizmet götürecektir? Bu, akla ziyan bir iştir. Bu, hizmetin yerelleştirilmesi değil; bu, hizmetin merkezileştirilmesidir. Bu hizmetin merkezileştirilmesi neye yöneliktir? Ben arıyorum, tarıyorum, bakıyorum, mikroskopla, teleskopla bakıyorum, büyüteçle bakıyorum bir çare bulamıyorum. Bir tek çare var, o da seçim kazanmak, başka bir amacı yok bunun.

Değerli arkadaşlarım, Konya'dan söz açılmışken...

Tamamlayacağım Sayın Başkanım, uzattığımı farkındayım.

BAŞKAN – Takdirinize bırakıyorum efendim.

FARUK BAL (Konya) – Konya'nın doğu hududu ile batı hududu arasındaki mesafe, il sınırları itibarıyla mesafe 520 kilometre. 520 kilometre çok uzun ve çok büyük bir rakam. Kuzeyi ile güneyi arasındaki mesafe de aşağı yukarı o kadar. Konya'da iki tane büyük tarihî, Türkiye'deki pek çok ilden büyük ilçe bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi Akşehir'dir, batıdadır; diğeri doğudadır, Ereğli'dir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak milletvekillerimiz aracılığıyla, biz bu iki ilimizin, ilçemizin -dil sürçmesi oldu, inşallah il

olur artık- il hâline dönüştürülmesini, işte gerçek anlamda yerel hizmetin bu anlamda il bazında verilmesi yönündeki taleplerimizi tekrar ediyoruz. Bunun yanı sıra, çok, tarihî beldeler vardır Sayın Bakanım. Şimdi, Konya’da 168 tane... Rakamları da karıştırmayalım, eskiden 210 civarındaydı, tırpanlaya tırpanlaya 168’e indirdiniz, bunların şimdi tamamı kaldırılıyor, hiç belde belediyesi kalmıyor Konya’da. biraz insafılı olmak lazım. Yapacaksınız bir iş, bu, tarihî özelliği olan, geçmişimizden beri değerlerimizi bugüne taşıyan, Çiğil gibi, Argıthanı gibi, Kaşınhanı gibi, Akkise gibi, bu beldeleri ve buna benzer onlarca, Konya’nın Selçukludan itibaren kültürel değerlerini taşıyan, tarih dokusunun çok güzel örneklerini veren bu beldeleri nasıl mahalle statüsüne çevireceksiniz? Hiç vıodan, hiç insaf yok mu?

Hepsinin ayrı bir hikâyesi var ama ben Argıthanı anlatayım size: Argıt Dede, Mevlana’nın mürididir. Günü gelip icazet aldığında, tekkeyi terk ettiğinde bir su kenarında durur. O su kenarına bir tekke kurar. Zaman içerisinde o tekkeye gelen giden insanlar, kervanların da orayı ziyaretine sebep olur. İpek Yolu üzeridir burası. Argıt Dede’nin vefatından sonra, onun talebeleri oraya bir han inşa ederler. Olur Argıt Dede’nin hanı Argıthanı. Buraya daha sonra, Damat İbrahim Paşa çeteler bastığı için altı ayrı Türk boyunu toparlar. Altı mahalle olarak Damat İbrahim Paşa zamanında burası kurulur. Türkmen mahallesi, Azeri mahallesi, İskan mahallesi, Ak mahalle gibi bu mahalleler hâlen vardır, yedinci mahalle yoktur. Niye? O tarihî dokuyu muhafaza edebilmek için.

Şimdi, burada, Yavuz’un Mısır seferini yaparken inşa ettiği köprü vardır. O köprüyü de zıtlalınızın, sizin Partinizin Belediye Başkanı toprağın altına gömmüştür, şu anda o tarihî köprü toprağın altındadır, kimse göremez.

Bu sadece bunlardan bir tanesidir. Çiğil vardır...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sadece köprü gömülmüş, memleket toprağın altına gömülecek neredeyse.

FARUK BAL (Konya) – Hakikaten buna şaşırırsınız, o köprü toprağın altında şu anda.

Şimdi, Sayın Bakanım, bunun gibi biraz önce gariplikler anlatıldı. Ben size bir gariplik daha anlatacağım: 90’lı yıllarda Konya’dan iki milletvekilinin –farklı partilerden- çekişmesi ile Yalılıyık’e bir ilçe kurulur, sonra da Ahırlı’ya da bir ilçe kurulur. Ortada bir Akkise diye bir belde vardır ki her iki ilçenin toplamından iki kat fazla nüfusu vardır. Ahırlı’nın nüfusa şu anda 700 civarında, Yalılıyık’ün nüfusu bin küsur civarında, Ahırlı’nın nüfusu 1500. Pardon, Akkise’nin nüfusu 3500. Şimdi, bu Akkise’yi Ahırlı’ya bağlarlar. Yani 750 nüfuslu ilçeye bağlarlar. Akkisel ilçesine gitmek için Yalılıyık’ü doğrudan doğruya geçip oradan ilçesine gidebilir. Yani aralarındaki çelişkiyi... Doğrudan ilçesine gitmesi mümkün değil, tek yol var ve o yolu, ilçesine ulaşabilmek için bir başka ilçenin içinden geçmek zorundadır. Oranın Belediye Başkanı bana mektup yazmış, ben de bunu Mecliste okudum. Zıtlalınıza de bir suretini takdim edeyim. “Bu çarpıklığı herkes görür de Hükümet görmez mi?” diye “Buna bir çare bulunmaz mı?” diye.

Sayın Bakanım, son iki konuya geldik. Ben misafir bir Milletvekili olarak diğer milletvekillerinin hukukuna tecavüz etmemeye özen gösteriyorum ama söyleyeceğimiz konular önemli olduğu için bunları bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, zıtlalınız bir genelge yayınladı, bu Kanun’un geleceği –hani “Perşembenin gelişi çarşambadan belli olur.” derler ya- o genelgeyle belliydi, kara haberdirdi o genelge. “Kara haber tez gelir.” derler, bu tasarı da tez geldi. O genelgeyle, Türkiye’deki bu 29 ildeki belde belediyelerinin tasarruflarını, ihalelerini, harcamalarını, hepsini valiliğe bağladınız. O belgeden, o genelgeden benim anladığım şu: “Bu belediye başkanlarının tamamı hırsız, namussuz, arsız, çarçurcu, bunlar satıp savacak, her şeyi perki perişan edecek, bunların başına ben bir kendi güvendiğim adamı çoban tayin edeyim.” valiyeye bağladınız.

Şimdi, Konya’dan örnek verelim: Konya Valisinin otuz bir tane ilçesi var, devletin valisi, efendim Hükümetin valisi, milletin “Baba” diye ayağına gideceği adam. Merkezî hükümet sorunları var, büyükşehir belediyesinin sorunları var, ilçelerin sorunları var, asayiş var, terör var, vesaire var. Bütün bu işlerin yanına, Konya valisi 168 tane belediyenin parsellerindeki ifraz, tefrit işlemlerinden tutun, inşaat ruhsatına kadar, ihalesine kadar, personel alımına, verimine kadar, kredi alımına, verimine kadar hangi işi yapacak bu Vali? Bunun bir tek anlamı var: “Bizimkilere karışmayın, bizim partiden olmayanlarınkini de imzalamayın.” Sayın Bakanım, böyle bir şey olur mu ya? Bunun adı, bu ya. Lütfen inceletin, Konya’yı inceletin. Sayın Valiyeye hangi belediyeden kaç tane öneri gelmiş? Kaçına izin vermiş? Kaçına vermemiş? Hangisi hangi partiye ait?

Bu tabii, genelge Sayın Bakanım –şahsınıza benim bir saygım var, onu bir kenara bırakıyorum- adalet, hukuka, merkezi yönetim, mahallî yönetim anlayışına, dilinize ne kadar disiplin gelirse hepsine aykırıdır.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sayın...

FARUK BAL (Konya) – Son noktaya geldim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Adana’dan başlayacağım, birkaç tane belediyeyi örnek vereceğim. Defalarca söyledim, bin defa söylesem haklıyım. Adana Büyükşehir Belediye Başkanı, seçildikten kaç gün sonra görevden alındı? Adana Büyükşehir Belediye Başkanını kaç

konuda teftiş için müfettiş tayin edildi? Kaç grup müfettiş gitti? Bu grupların içerisinde kaç adet müfettiş görev yaptı? Bu müfettişlerin verdikleri rapora göre kaç tane dava açıldı? Kaç davada mahkûmiyet veya davalar hakkında ne gibi bir sonuç verildi? Adana Belediye Başkanının AKP’de bulunduğu, daha doğrusu Sayın Aytaç Durak’ın Adalet ve Kalkınma Partisinin Belediye Başkanı iken hakkında kaç soruşturma yapıldı? Bundan sonra kaç defa daha görevden alacaksınız? Seçim tarihine göre hesaplırsanız kolay bulabilirsiniz.

Bu Kanun’a, yeri gelmişken, bu örnekten hareketle bir madde ilave edelim: “Adana Büyükşehir Belediyesinde ve MHP’nin seçim kazanabileceği büyük şehirlerde belediye başkanı adayı göstermesi yasaktır.” diyelim, bu kadar zulmü de bu insanlara çektirmeyelim. Niye çektirmeyelim? Ereğli’deki olay nedeniyle çektirmeyelim. Ereğli Belediye Başkanının akrabalarının, belediye çalışanlarının seçimlerden önce, 2011 seçimlerinden önce, altı ay önce, evleri sabah namazı basılır, aramalar, taramalar yapılır –burada utanıyorum söylemeye- on yedi yaşındaki kızına Belediye Başkanının Sayın Bakanım, oraya giden arama, tarama yapan ekipten ahlaksız ve şerefsiz imalarda bulunulur -babasıyla ilgili- bu kız psikolojik tedavi altında şimdi, evrakları götürülür, dört ay ses soluk yok. Belediyede de bütün evraklar gittiği için işler durur. Dört ay sonra bir sabah namazı bir daha gelirler, hepsini tutuklarlar, içeri, nezarete. Dört gün sonra Belediye Başkanı sorgulanır, bir şey yok, serbest bırakılır. Birkaç tane belediye memuru tutuklanır. Bunların içerisinde bir tanesi Sayın Bakanım “Ben bu alçaklığa, ben bu izzetsizliğe, ben bu iffetsizliğe, ben bu vicdansızlığa dayanamam.” der, intihar eder. İntihar etti bir arkadaşımız.

Aynı şey MHP belediyelerini itibarsızlaştırma, çalışmalarını verimsizleştirme, kamuoyu gözünde değersizleştirme çalışmaları Karabük, Bartın, Erdemli, Korkuteli, Kadınhanı say sayabildiğin kadar, devam ediyor. Bunlardan iki tanesinden, farklı olduğu için örnek vermek istiyorum: İsmi de vermek istemiyorum çünkü zatıalınıza özel olarak da söyleyebilirim, size o belediye başkanının tape kayıtlarını da kaynak göstererek söylüyorum, bu belediye başkanımız gözaltına alınmadan dört gün önce, devletin bir yüksek makamından bir telefon gelir. O telefonda şunu sorarlar: “Siz filanca ile akraba mısınız?” “Hayır, değil.” der. “Soyadınız benziyor.” “Hayır, soyadımız benziyor olabilir ama bir akrabalığımız yok.” O kişi devletin önemli bir makamındaki kişidir ve üç gün sonra belediye başkanı nezarete alınır. Eğer akraba olsaydı? Sayın Bakanım, bizim yorumumuz, o akraba ilişkisi nedeniyle o belediye başkanı gözaltına alınmayacaktı. Bunu sizin emrinizdeki polisler yapıyor.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

FARUK BAL (Konya) – Ereğli Belediye Başkanının kızına, alçak izansız ve imalarda bulunanlar da sizin emrinizdeki polisler.

Evet, bitiyor Sayın Başkanım, tahammül buyurun, bitiyor.

BAŞKAN – Eştıfurullah, buyurun.

FARUK BAL (Konya) – Balıkesir Edremit Belediyesinden bahsediyorum, bu da sosyal bir linçin ifadesi oldu diye. Benim meslektaşım, cumhuriyet savcısı. Artık yeni yeni usuller, adalar buldular ve Edremit’te bir operasyon yapıyor, bir sayfa basın açıklaması yapıyor Edremit Savcısı. Bu basın açıklamasında diyor ki “42 civarında kişiyi yolsuzluk, hırsızlık, namussuzluk, rüşvet, zimmet, ihaleye fesat karıştırmadan aldık içeriye. Şu kadar kişiye de şöyle muamele yaptık.” “Civarında” diyor, rakam da vermiyor. Böylece itibarsızlaştırıyor, değersizleştiriyor, sosyal linçe tabi tutuluyor. Savcı bunu söylediğine göre artık bu adam bu suçu işlemiştir. Arkasından da uyanık savcı diyor ki “Anayasa’nın fesmekanca maddesine göre, herkes mahkeme kararı olana kadar suçsuzdur.” Sayın Bakanım. Bu ne perhiz, bu ne lahana turşusu.

Yargı eliyle sosyal linç gerçekleştirilir hâle geldi bu ülkede. Emniyet mensuplarının bir kısmı, kahraman emniyet güçlerinin hepsini suçlamıyorum ama bir grubu marifetiyle insanların şerefi, haysiyeti, aile namusu, izzeti iki paralık edilir hâle geldi.

Evet, Sayın Başkanım, değerli Bakanım.

SADİR DURMAZ (Yozgat) - İtham edilen suç da Melih Gökçek’in bin kere yaptığı bir şeydir.

FARUK BAL (Konya) – Evet. Bunları uzatabiliriz. Zatıalınıza ifade ettiğim o belediye başkanının ismini de verebilirim. ..

İLHAN DEMİRÖZ (Bursa) - Melih Gökçek’e Başbakan bile karışmıyor.

FARUK BAL (Konya) – ...nereden telefon geldiğini de söyleyebilirim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen.

FARUK BAL (Konya) – Bunları, o belediye başkanı hakkındaki polis kayıtlarından da bulabilirsiniz, diyor, biz bu Kanun’un Anayasa’ya, İç Tüzük’e aykırı olması nedeniyle bu Komisyonunda görüşülemeyeceğini, Anayasa Komisyonuna ve Plan Bütçe Komisyonuna iade edilmesi gerektiğini, oradan alınacak raporlar ile Anayasa’ya aykırılık konusunun ilk önce değerlendirilmesi gerektiğini bir kez daha ifade ediyor ve Komisyonun çalışmalarına bu sebeple ara verilmesini temenni ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Affedersiniz, Sayın Milletvekili...

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Bir konu var efendim, usul bakımından.

BAŞKAN – Bîrgül Hanımefendi sırada bekliyor, Hanımefendiye sözümüzü vermek istiyoruz.

Sayın Hocam...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Buyurun.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Hocam izninizle.

Danışman arkadaşımın rica ettim Komisyon tutanaklarını alsın diye, görevli, yetkili arkadaşınız “Sadece ilgili vekilin konuşmasını verebilirim.” demiş. Burası bir üniversite platformu gibi. Ben diğer konuşmacıların konuşmalarından da...

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, kimden istediniz tutanakları?

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Komisyonun ilgili görevlisinden danışmanım istemiş ve “Sadece Sayın Vekilin konuşmasını verebiliriz, diğer konuşmaları...”

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, bakalım, veriniz. Onda bir derdimiz olmaz.

Teşekkür ediyorum.

ALİ HAYDAR ÖNER (Isparta) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, buyurun.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; ben de verdiğimiz şehitler için tüm Türk ulusuna başsağlığı diliyorum.

Bugün bir başka kaybımız daha oldu aslında. Türkiye'nin çok önemli iktisatçılarından Sayın Tefik Çavdar'ı kaybettik. Sayın Başkan, Komisyon çalışmasına geç gelme nedenim de onu son yolculuğuna uğurlamaktı. Toprağı bol olsun diliyorum.

Dün, burada, Sayın Fatih Hilmiöğlu'nun, oğlunun cenaze törenine gittiği zaman, acısını ailesiyle paylaşma imkânı kendisine tanınmadığı için Hükûmeti ve yetkilileri vicdanlı olmaya çağırarak bir açıklama yapmıştık. Bunu da Başkanlığınıza yazılı olarak İçişleri Komisyonu CHP milletvekilleri olarak sunmuştuk. Şimdi, öğreniyoruz ki Sayın Bakanım, burada, uygulamanın özel yetkili mahkeme savcısı ve jandarma tarafından gerçekleştirildiği...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Özür dilerim, cümleyi baştan alabilir misiniz?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Fatih Hilmiöğlu ne yazık ki evladını yitirdi. Dün cenaze töreni vardı. Sayın Hilmiöğlu Ankara'ya getirildi. Ancak törenden önce ve sonra ailesiyle acısını paylaşmasına olanak verilmedi. Biz, bunu burada, yazılı bir metin olarak İçişleri Komisyonu CHP üyeleri, dile getirmiştik ve Başkanlığa da yazılı olarak vermiştik.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Dün akşam ben de oradaydım.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Daha sonra, öğrendim ki bu tasarruf Adalet Bakanlığının tasarrufu değilmiş, bu tasarruf, özel yetkili mahkeme savcısının ve savcının yanı sıra jandarma teşkilatının tasarrufuymuş. Doğrusu, jandarmanın burada, böyle bir uygulamayı yapabileceğini düşünmemiş idik. O yüzden de...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Doğru düşünüyorsunuz, düşünceniz doğru.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ben açıklama rica ediyorum sizden.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Jandarma o konuda... Yetkili makamın savcılık olduğunu söylüyorsunuz. Ne söylenirse...

ALİ SERİNGİ (Gaziantep) – İzin vererseniz bitirsin, ona göre...

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ben cevabı alabilirim, ona göre...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Size göre konuşayım Hocam o zaman.

Savcılık ne takdir etmişse, yetkili makam ne takdir ederse, burada da savcılık ne takdir etmişse jandarmamız da, polisimiz de buna dikkat eder. Jandarmanın bir tasarrufu söz konusu değildir, uygulaması söz konusudur. Bu konuda, bu uygulama ile ilgili olarak geçmişte, İstanbul bölgesinde, Silivri'de konunun mevzuatı henüz yok olduğu dönemde, evinde, izin vererek, o izin süresinde evinde ikametne gece, jandarmanın izin vermesi sonucunda, İstanbul Jandarma Komutanı ve beraberindeki, maiyetindeki çok sayıda personel, izin verdiği için -bir defasında da vermediği için, şu rahatsızlık konusu olan olayda olduğu gibi- yargılandılar ve ceza aldılar. Hatta daha

da özeli söyleyeyim: Bu yargılanma, askerî personelde çok önemli sonuçlar doğuruyor. Rütbe terfisine engel teşkil ediyor. Bir personelimiz de bu gelişmeye bağlı olarak –mesleğin kaderidir- beklenen terfisini alamadı jandarmada. Yani bu ayrıntılarıyla cevaplamış olayım. Takdir cumhuriyet başsavcılığının yani özel yetkili mahkemenin cumhuriyet başsavcılığıdır. Jandarma sadece uygulamayı yapmıştır. Doğruluğunu, yanlışlığını ayrıca tartışırız, ona bir şey söylemiyorum.

BAŞKAN – Bakanım, teşekkür ediyorum.

Sürenizi durdurmuştum, buyurun.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Efendim, böyle bir olayda eğer özel yetkili mahkeme savcısına takdir verilmişse, zaten yasal bakımdan varlıkları son derece tartışmalı olan ve adil yargılama bakımından her türlü temel ilkeyi ihlal eden bu mahkeme savcılıklarının, bu takdir hakkına sahip kılınmış olmaları gerçekten hukuk devleti adına büyük bir garabettir. Ama eğer savcı herhangi bir yasal düzenleme nedeniyle böyle davranıyorsa o zaman da benim talebim, İçişleri Bakanlığına söz konusu yasal düzenlemenin değiştirilmek üzere Komisyona ve yüce Meclisin gündemine getirilmesidir. Biz bu meselenin üzerinde duracağız. Hakikaten, çok uzun bir süre, neyle suçlandığını bilmeden, insanların siyasi davalarla, ölümüne içeride tutuklu bulundurulmaları hem hukuk devletini hem de kamuoyu vicdanını çok derin bir şekilde yaralamış durumda.

Sayın Başkan, Başkanlığımızı Sayın Valim yaparken dile getirmiştım, 2'nci maddeyi biz konuşurken harita üzerinde durumu görme ihtiyacı içindeyiz. Burada, yansıtıcı sistemimiz var, haritaları da olmazsa kartonlarda da görmek mümkün. 29 ilde ortaya çıkan genişleme hâlini haritalar üzerinde görmemizi sağlamanızı arz ediyorum bir kez daha, siyasi ve coğrafi haritalarını bu 29 ilin. Böylece Komisyon, il il açıklama yapılırken daha doğru, daha gerçeğe uygun bir karar verebilecek.

Bu çalışmalara başladığımız günden bu yana, Türkiye'nin değişik yerlerinden, ilçe ve il olma talepleriyle karşı karşıya kaldık. Gerçekte bu niyetler hep vardı ama şimdi mülki sınırlar üzerinde ciddi değişiklikler öngören bu tasarı gündeme gelince, ilçe ve il olma talepleri hızla bizlere de iletilmeye başlandı.

Öncelikle sonucumu söyleyeyim: Biz 29 ilde büyükşehir belediyesini mevcut mülki sınırlara -iller bakımından- dayandırıyoruz, ilçe sınırlarında değişiklikler yapıyoruz, son durum itibarıyla memlekete 23 ilçe daha kuruyoruz. Ama “İlçe olmak istiyorum.” diye kamuoyu aracılığıyla dileklerini yüksek sesle, bizlere kadar duyurmuş olanlara, “İl olmak istiyorum.” diyenlere hiçbir açıklama yapmıyoruz. Bu, bence şunu gösterir: Türkiye'nin il ve ilçe mülki sınırları itibarıyla bir kapsayıcı çalışmaya ihtiyacı vardır. Gerçekten, yaşadığımız iktisadi ve sosyal değişimler sonunda, il merkezlerinden daha iri hâle gelmiş ilçeler, artık ilçe olarak yönetilemeyecek kadar büyük nüfus hareketliliğine sahip olan ilçeler, belde olarak hiçbir kamu hizmetini göremez duruma gelmiş, ilçe olmak isteyen beldeler gerçeği var.

Ben bunlara ilişkin olarak birkaç örnek, elime ulaşan birkaç örneği dikkatinize sunmak istiyorum: Antalya'nın Side beldesi, ilçe olmak istiyor. “Side ilçe olmalıdır. Ya sizce?” diye bir broşürleri var. Şimdi, biz Antalya'nın Side beldesini ilçe yapmıyoruz, belde olarak da bırakmıyoruz yani belediye olmaktan onu alıkoyuyoruz, mahalleye çeviriyoruz. Bizim adres sistemimizde zaten mahalle, semt gibi aşağıya işlemez değil mi? İlçe ve il diye gider. O, her bakımdan belli bir coğrafyayı anlatma özelliğini yitirecek. Side Belediye Başkanı, neden ilçe olmaları gerektiğini, böyle anlatmanın yanı sıra, sanıyorum sizlere de geldi, hepimize birer mektup göndermiş. Mektup geldi mi diğer Komisyon üyelerine acaba?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bize geldi. Herhâlde, iktidar partisine hayli hayli göndermiştir.

Sayın Başkan gülüyor çünkü kendi partilerinden o Belediye Başkanı.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ben bu mektuptan bir kısım okumak istiyorum izninizle.

Sayın A. Kadir Uçar, Side Belediye Başkanı imzalı. Mektup şöyle başlıyor:

“Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın yasalması durumunda; Side'nin geleceğine ve ülke turizmine büyük darbe inecektir.

Side beldesinin kapatılması, yatırımcı ve vatandaş açısından tasvip edilmeyen bir karar olarak görülmekte, bu durum tepkilerden anlaşılmaktadır. AK PARTİ'li bir Belediye Başkanı olarak, telefonlarımın susmadığını, vatandaşın tepkileri geldiğini belirtmek isterim. Daha önce de bu konudaki talep, 20 bin imza ile Sideliler tarafından imzalanarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Komisyonuna verilmişti.

Side'yi bir dünya markası yapmak için yapılan çabaların, bu yasa ile heba olmasını Side'li kabul edememektedir. Dünyada 180 bin yatak “Side” adıyla pazarlanmaktadır. Side'yi mahalle yapmak, ülkemiz turizm gelirinin %13'ünü sağlayan bir bölgeyi, ayırt

edilmeden, diğer bölgelerde kendine yetmeyen beldeler gibi algılanması akıl almaz bir durumdur. 3,5 milyon turist ağırlayan bölgeyi gözden çıkarmak yanıltır.”

Herkes kendi işine bakıyor galiba Sayın Başkan?

BAŞKAN – Hayır, dinliyorum efendim.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Dinliyor musunuz?

BAŞKAN – Daha önce de dinledik, üçüncü kez dinliyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ben mektubu buldum, takip ediyorum.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Burada, mektup kimin talebi olduğunu gösteriyor.

Sayın Bakanım, bu, belediye başkanı ve Side halkının talebi değil, vatandaşın talebi değil, onu gösteriyor.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Mektubu daha önce de okudum.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Yatırımcı ve vatandaş talebi.

“Side’nin bir mahalle statüsüne gerilemesi, bu özgün yerleşmeyi bağlanacağı yerin himmetine bırakmak, geçmiş dönemlerde yaşanan plansızlığa, ranta, kaçak yapılaşmaya ve turisti canından bezdiren disiplinsizliğe açık hâle getirmek demek olacaktır.

Henüz taslak, bundan sonra komisyon ve genel kurul aşamaları var. Bizim hâlâ Side’nin ilçe olması konusunda umudumuz ve talebimiz vardır.

Side’yi büyütmek sözü veren siyasetçiler olarak, Side’nin yok olmasına yol açacak bir eylemsizliğin içinde olunmamasını diler, yasanın bu yönünün komisyon aşamasında değerlendirilerek ve Side’nin özel durumu göz önüne alınarak, en makul kararları vereceğinize inancımı kaybetmek istemediğimi ifade etmek isterim.”

Belde iken ilçe olmayı uman ama Hükûmetinizce mahalle hâline getirilen çok sayıda yerleşmenin duygularını, Side Belediye Başkanı çok net bir biçimde anlatmış. Bir ön çalışma yapılmaksızın bu kararların verildiğini çok açık şekilde gösteriyor.

En başında söylediğim savımı bir daha tekrarlayayım, konuşmalar nedeniyle izlenmediği izlenimim var. Türkiye’nin il ve ilçelerine büyükşehir belediye modeli elbisesi giydirmeden önce, il ve ilçe mülki sınırlarımızın kapsamlı bir şekilde çalışarak yeniden belirlenmesi ihtiyacı var. Bu çalışma, yanlış yerden başlamış bir çalışma.

İl ve ilçe sınırlarıyla ilgili olarak akademisyenler son yıllarda çok önemli çalışmalar yaptılar. Bu çalışmalardan biri “Analitik Hiyerarşi Proses” adı verilen bir modelle, Türkiye’de, il olması uygun olan ilçelerin, AHP yöntemiyle belirlenmesi çalışmasıdır. Akdeniz Üniversitesi İşletme Fakültesi Dekanı Profesör Doktor İbrahim Güngör’ün başkanlığında yapılan bir çalışmaya göre, Türkiye’de sekiz ilçenin, onların kullandıkları yöntem itibarıyla, il olması gerekir. Elimde bu çalışma olduğu için ondan söz ediyorum,

daha pek çok çalışma var.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Hangi ilçeler Hocam?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bir, Alanya; iki, Bandırma; üç, Fethiye; dört, Ödemiş; beş, Elbistan; altı, Bergama; yedi, Erciş; sekiz, Ereğli.

Bu, yöntemini tartışmaya açan bir çalışmadır ve içinde de bir söz var “İçişleri Bakanlığı ihtiyaç hissederse her türlü yardıma hazırız.” diyorlar. Bu tarz çok çalışma var, çok sayıda bilimsel yöntem denenmiş durumda ama hatırlayacağınız gibi “Siz ölçek itibarıyla bir çalışma yaptınız mı?” diye sormuştuk İçişleri Bakanlığına, hiçbir çalışma olmadığı bilgisini almıştık. Akademisyenleri hareket geçirmek, zaten üretilmiş olan bilgiyi derlemek, toplamak bile yetebilirdi.

Değerli arkadaşlarım, büyükşehir belediye elbisesini ilçe ve illerin üzerine geçirmeden önce mülki idare sistemini elden geçirmek Bergama gerçeğine baktığımız zaman da âdeta bir zorunluluktur. Seçim bölgem İzmir de, doğum yerim Bergama, benim için çok özel öneme sahip. Bergama Belediye Başkanı da şimdi dünden bu yana olduğu gibi burada, çalışmaları izliyor. Sayın Mehmet Gönenc’i’nin hazırladığı çok önemli bir dosya var. Bergama’nın dünya miras listesine girmesi için UNESCO temelinde son derece önemli çalışmalar yapılıyor ve Bergama il merkezi olmak üzere, Balıkesir’den, Manisa’dan ayrılacak ilçeler konusunda bu ilçeler ve beldelerle çok çeşitli görüşmeler yapılmış, tartışmalar yürütülmüş durumda. Şu anda toplam nüfusu 101 bin olan bir ilçeden söz ediyorum. Şu anda kendi il merkezine 107 kilometre uzakta bulunan bir ilçe merkezinden söz ediyorum. İzmir’in üçüncü büyük ilçesinden, bir zamanlar bir uygarlığın başkentinden, şu anda bir açık hava müzesi, kültürel, tarihsel varlıkları bakımından gerçekten dünyada az bulunur bir yerleşmeden söz ediyorum. Ama turizmin yanı sıra aynı zamanda çok bereketli topraklardan söz ediyorum. Bakırçay yöresinden, mutlaka limanlı olması gereken bir üretim alanından söz ediyorum. Çandarlı Limanı ile o bereketli topraklardan elde edilen ürünlerin dünyaya eriştirilebileceği ve eriştirilmesi gereken bir alandan, Türkiye çam fıstığı üretiminin yüzde 70’ini Bergama’nın Kozak

Yaylası'nda gerçekleştiren bir ilçeden söz ediyorum. Son olarak, ne yazık ki altın madenciliği nedeniyle delik deşik edilen maden yatakları bakımından da çok zengin bir yerden söz ediyorum.

Bergama için "Bergama il olmalıdır." çalışmalarını çok çeşitli heyetlerin incelemeleriyle, tartışmalarıyla, karşı çıkanlar ve destekleyenlerin gerçekten ilgi çekici fikirleriyle uzun süreden bu yana gündemimizde. İl ve ilçe mülki sınırları üzerinde büyükşehir belediyesi yapmak üzere çalışma yapıyorsunuz, halkın gündemindeki bütün bu tartışmaları elinizin tersiyle itiyorsunuz. Siz, demokrat değilsiniz. Yönetme biçimine ilişkin ve en küçük birimlerde kendini yönetme biçimine ilişkin tercihlerine, halkın sözlerine bu kadar körleşerek nasıl demokrat olunabilir?

Aynı zamanda siz, etkin ve verimli de değilsiniz. Bilim adamlarının yaptıkları çalışmalar, insanların gerçek yaşamdaki ihtiyaçlarına gözlerinizi kapatarak siz masa başında nasıl etkin ve verimli olabilirsiniz?

Hizmetler bakımından da, idare bakımından da ölçek sorunu üzerine hiçbir çalışma yapmamışsanız, siz, gerçekten hizmetlerin en uygun ölçekte yapılacağı konusuna nasıl karar verebilirsiniz?

Sayın Bakanım, öyle anlaşıyor ki ne etkinlik ve verimliliğin gereklerini yerine getirmiştir bu tasarı ne de demokratiğin gereklerini yerine getirmiştir. Bu eksikleriyle öncelikle il ve ilçe sınırlarını yeniden belirlemek gerekirken, bu yanlıştın üzerine büyükşehir belediyesi elbisesi geçirmekle burada gerçekten çok açık bir iş sırası hatası yapılmıştır. Bu tasarı geri çekilip iş sıralaması doğru yapılarak bu hata ortadan kaldırılmalıdır.

Bir başka nokta: Diyelim ki il ve ilçe mülki sınırlarında bir sorun yok, acaba büyükşehir belediyesi modeli iyi bir model mi? İSKİ modeliyle su ve kanalizasyon sistemini tüm il genelinde halletmek doğru bir yol mu? Büyükşehir belediye modelini incelediğimiz zaman ortaya çıkan şey, ister aynı partiden olsunlar, ister farklı partilerden, büyükşehir belediye başkanlarıyla ilçe başkanları arasında bitmeyen bir tartışma, kavga, çekişmedir. Aynı zamanda ilçe belediye başkanları arasında da yardımlaşma, dayanışma, eş güdüm eksikliğidir.

Bu model, aynı alanda hem büyükşehir belediyesine zabıta verir hem ilçe belediyesine zabıta verir. Ondan sonra şehirde şöyle manzaralarla karşılaşsınız: Zabıta bir yerde işporta tezgâhlarına öfke kusakarak saldırırken, yan sokaktaki işporta tezgâhları açık durur. "Ne oluyor burada?" diye bakarsınız, "Bak oradakine dokunmamışsın, buna dokunuyorsun." "O ilçe belediyesinin tezgâhı, bunlar bizim tezgâhlar" diye cevap alırsınız. "Ana caddeler büyükşehir belediyesinin yan sokaklar ilçe belediyelerininindir." diye saçma sapan bir görev ayrımı vardır bu Kanun'un, o zaman da yan sokaktaki çukurun içinden çıkar, ana caddedeki muhteşem asfalta erişiverirsiniz. Yani, Türkiye'de en az gelişmiş ülke ile en çok gelişmiş ülkeyi görmek için öyle bir şehirden öbür şehre gitmek gerekmez. Gidin bir büyükşehre ana caddesinden bir yan sokağına girin yeter.

Büyükşehir belediyesi modeli, 1984 yılından bu yana ölçeği itibarıyla o kadar değiştirilmesine karşın, en başta gerçekten kurulduğu vakit "Büyükşehir belediyesinin idari fonksiyonu ne? İlçelerin idari fonksiyonu ne?" konusunda karmakarışık zihinler tarafından kurulduğu için, bu yanlışı hâlâ sürdüren bir modeldir. Bizim, doğru iş sırası bakımından il, ilçe, mülki sınırlarını yeniden belirlemek gibi büyükşehir belediye modeli üzerinde de çalışma ihtiyacımız var.

İSKİ modelinden söz etmek isterim: İSKİ öncesinde, ASU, İSU gibi İstanbul Sular İdaresi, Ankara Sular İdaresi bu işleri yapardı, belediyelerin bağlı kuruluşları olarak yapardı, özel kanun vardı gene. Birden 12 Eylül döneminde 1981 yılında biz İSKİ modeliyle karşılaştık İstanbul'da. Büyükşehir belediyesinden öncedir İSKİ modeli ve Millî Güvenlik Konseyinin artık yayınlanmış olan, kararlarını okuduğunuzda görürsünüz. Millî Güvenlik Konseyi tartışır: "Bu ASU'lar, İSU'lar işe yaramıyor mu?" "Aslında biz iyi iş yapıyoruz efendim orada da, bunu Dünya Bankası istiyor." "Allah Allah, Dünya Bankasına ne, İstanbul'un suyundan, kanalizasyonundan?" "Vallahi, onlar yönetim modeli değişsin." diyorlar. Yoksa istediğimiz 80 milyon doları vermeyeceklerini söylediler. Kenan Evren'in cevabı: "Ya, 80 milyon dolara bir idare istiyorlarsa, kuralım gitsin, tamam geç bunu." Çok karikatürize etmiyorum. Biraz daha uzun bir diyalogdur, arzu ederseniz Konsey tutanaklarından getiririm.

Millî Güvenlik Konseyi İSKİ modelini kurar ve ondan sonra 80 milyon dolar gelir. Yani, Dünya Bankasının bir ölçütü var, istediği bir şey var, bizinkilerinin de bütün ölçütü 80 milyon doları almakmış. Onun dışında da hiçbir şeye bakmazlar ve İSKİ modeli kurulduktan sonra kısa bir süre sonra çok önemli bir hüküm değiştirilir. O zaman anlarsınız ki, ha, Dünya Bankası o yüzden istemiş bu modeli. Su idaresinin ücret belirlemede, mevcut kanunlardaki fiyat belirlemedeki kural şudur, İSKİ'ye kadar: En fazla yüzde 10'u kadar kâr koyabilirsin. Belediye suyu satarken en fazla yüzde 10 kâr koyabilir, tavan getirmiştir. ASU modelinin, İSU modelinin özelliği budur. Dünya Bankasının istediği İSKİ modeli geldiğinde ilk değişen hüküm budur ve yalnızca bir sözcük değiştirirler "en fazla"yı, "en az" yaparlar. Belediyeler suyu, maliyet artı üzerine en az yüzde 10 kârla satmalıdır. Böylece o günden bugüne Dünya Bankasının

talebiyle büyükşehir belediyelerinde su bir ticari mal hâline gelmiştir. Büyükşehir belediyeleri yerel ortak hizmetlerin ve halkın geçim sorunlarının peşinde olan belediyeler değildir. Bu model, özellikle İSKİ gibi Dünya Bankası ürünü olan model, doğrudan doğruya kamu hizmetlerini ticari esaslara göre geniş ölçekte vermeyi murat eden örgütlenmelerdir.

Şimdi, siz bunu, dağlarımızın tepelerindeki köylere, beldelere, gelir dağılımı bakımından arada 11 kat fark olan en az gelişmiş yörelerdeki halka bir ağır elbise olarak geçirmiş oluyorsunuz. Dolayısıyla büyükşehir belediyeleri il genelindeki yönetim için gerçekten halkın refahını sağlamaya uygun model midir? Bizim cevabımız, bu modelin, bu iş için uygun model olmadığı.

Son olarak Sayın Başkan, biz 40 bin yerel yönetim biriminden 16 bin yerel yönetim birimine düşüyoruz. Mahalleler yerel yönetim türü değildir. Onları yerel yönetim birimi olarak sayamazsınız. Anayasa'da yerel yönetim türü olarak sayılmayan bir tür küçük şubeler gibi düşünülebilirsiniz. 40 bin yönetim biriminden 16 birime düşüyoruz, 29 ilde ile dönük mahallî hizmetleri de bir büyükşehir belediyesiyle kaç tane ilçe veriyorsak o sayıda, 10 tane, 12 tane, 30 tane ilçeye teslim ediyoruz. Bunlar büyükşehir belediye modeli içerisinde, belediye modeli içerisinde 2004 yılından bu yana idari ve mali özerklikleri itibarıyla tanımlanmış yapılar. Subsidiarite ilkesine göre tanımlanmış olan yapılar. Bu yapıların gelir, gider ve yatırım kararları bakımından idari ve mali özerklikleri kanun tarafından Anayasa'ya aykırı olarak garanti altına alınmış durumda ve bu yapıların ne rehberlik, ne kamu kredisi ne danışma hizmeti alabileceği bir İller Bankası gibi merkezî destek birimi yok. Çünkü geçen sürenin içerisinde borçlanma ihtiyacını karşılayan İller Bankası, küresel mali piyasalar ile özel yerli bankalardan yerel yönetimlere mali aracılık yapan bir kuruma dönüştürülmüştür. Bunu, yalnızca bir nitelime olarak kabul etmemeniz için bir rakam izninizle dikkatinize sunacağım: 1986 yılına kadar belediyelerin kullandıkları kredilerin yüzde 100'ü kamu kredisidir, İller Bankası eliyle kullanır. 1986-2000 yılları arasındaki değişim sürecinde İller Bankasından alınan kredi miktarı yerel yönetim kredi piyasasının yalnızca yüzde 13'üdür. Yüzde 20'si özel yerli bankalardan çekilmiş kredilerdir, yüzde 67'si yabancı banka kredileridir, uluslararası kuruluşlar ya da yabancı bankalar.

Şimdi, günümüzde, ben Mahallî İdareler Genel Müdürümüzden rica ediyorum, bugün İller Bankasından kullanılan kredilerin yüzde kaçını kamu kredisidir, yüzde kaçını yerli bankalardan kullanılan kredilerdir, yüzde kaçını yabancı kaynaklardan kullanılan kredidir? Beklentimin, kamu kaynaklarından elde edilen kredi miktarının yüzde 5'i bulmadığı yönünde olduğunu söyleyeyim. Yerli bankalardan alınan kredilerin yine düşük, asıl yabancı banka kredilerinin çok yüksek oranlarda olduğunu belirtmeliyim.

2011 yılı öyle gösteriyor ki, büyükşehir belediyeleri borçlanma bakımından bataktadır. 29 ilde büyükşehir belediyelerini yeterince finansa edemeyeceğimiz İller Bankası gibi bir önemli piyasa düzenleyici araçtan da yoksun olduğumuza göre bellidir, 29 büyükşehir belediyesi Türkiye'yi özel sermaye çevrelerine ve asıl olarak da elbette yabancı sermaye çevrelerine borç yoluyla bağlayacak bir model olarak ayrı bir tehdit konusudur. Bunu özellikle söylüyorum ki, İller Bankasının yerine Avrupa'dan Dexia geldi, Türkiye'den Denizbank'ı alarak geldi ve âdeta yerel yönetimler İller Bankası yerine Dexia'la, Türkiye'deki suratı Denizbank'la çalışmayı çok kolay buldular. Ancak biliyorsunuz, Dexia battı. Avrupa'nın küresel ve bölgesel krizinin etkisiyle Dexia battı, hisseleri satıldı ve şimdi yine yabancıların elinde olan ama doğrusu ortaklarını bir kere daha incelememiz gereken bir yabancı kurum. Biz, tarım alanını ve yerel yatırımları, İller Bankasını yok ederek bu yabancı kuruluşlara âdeta teslim ettik. Merkezî düzeyde yerel, ulusal planlama ve yatırım bakımından hiçbir kurumlaşmamız yoktur. İçişleri Bakanlığı -bir zamanlar ben de mensubu olduğum bu Bakanlık gayet iyi tanıyorum- yatırımlar ve finansmanla ilgilenmez, bu parçayı Hazine alır ama İçişleri ve Hazine arasında da ortak dil kuramazsınız, ortak çalışma mümkün değildir, ortak komisyonlar gösteremezsiniz.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gelince: O, TOKİ'cilik üzerinden yürüyen değişik bir mantığa sahiptir ve gerçekten de yerel planlamalara, ulusal perspektifi kazandıracak hem projelendirme hem yatırım bakımından hem malzeme alımı bakımından rehberlik edecek hiçbir önder kuruluş yoktur. İdari ve mali özerk bu büyükşehir belediyeleri, her şeyi doğrudan doğruya küresel piyasalarla ilişki içerisinde kararlaşırma yetkisine sahip yürüyüp gideceklerdir. Nasıl il ve ilçe sınırlarını mülki amaçlarla yeniden belirlemek gerekiyorsa, nasıl Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nu yeniden çalışmamız gerekiyorsa, aynı şekilde yerel yönetimlere merkezî düzeyde rehberlik edecek kurumlaşmayı da çalışmamız gerekiyor. Bundan sonra, idari ve mali özerk yerel yönetim felsefesine oturup bakarız, bir daha konuşuruz ama bu kadar yanlış iş sıralamasıyla ortaya çıkan idari federalist yapı bizi belki başkanlık sistemine götürür ama Türkiye'nin genel çıkarlarını savunma bakımından çok zayıfladığımız bir geleceğe teslim eder.

Bu nedenlerle ve daha önceki konuşmalarımızda söylediğimiz nedenlerle Anayasa'ya aykırı olan bu tasarının geri çekilmesinde fayda görüyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hocam, teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlarım “Haluk Ahmet Gümüş Bey Bütçe Komisyonunda çalışıyor.” dediniz...

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Evet.

BAŞKAN – Bir dakika ama sizden önce, Nevzat Bey burada olmadığı için arada Necati Özensoy Bey ile Erkan Akçay Bey var, onlar size sıra verirlse veririm, değilse...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Gümüş’e ben sıramı veririm.

BAŞKAN – Ama Sayın Özensoy’a sormam lazım.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Beş dakika Sayın Başkan.

BAŞKAN – Beş dakikaysa mesele yok.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Beş dakikaysa konuşsun.

BAŞKAN – Peki, hay hay.

Buyurun efendim.

HALUK AHMET GÜMÜŞ (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli üyeler, değerli misafirler; ben Balıkesir üzerine konuşacağım. Balıkesir bilindiği gibi bu bütünsel ile ilgili uygulamada en büyük illerimizden birisi. Biz, Balıkesir’deki kıyılar ve turizme yönelik olan kıyılar nedeniyle bu uygulamanın en azından kıyılar bazında farklı bir şekilde olmasını istiyorduk, belki büyükşehir uygulaması daha iyi olabilirdi buraya.

Şimdi, bu getirilmek istenen yasa tasarısının, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı’nın 4’üncü maddesi ve 5’inci maddesiyle çelişkili olduğunu biliyoruz ve biz bu tür çelişkiler nedeniyle aslında halkın görüşünün ne olduğunu iyice tespit etmek için 11 tane beldemizde sandık koyduk, bu sandıklarda 11 tane beldede ağırlıklı olarak “Hayır” denildi. Bu beldelerde, Balıkesir’deki bu beldelerde halk bu uygulamaya “Hayır” dedi. Şimdi, siz ne yapacaksınız bu durumda göreceğiz, tarihe nasıl geçecektir? Balıkesir’de 34 tane belde kapanıyor. Bu beldeler arasında öyle 2’si vardır ki Türkiye’de çok ünlüdür, birçok özelliğiyle Türkiye’de öne çıkmaktadır. Aslında 4 de diyebiliriz ama bunların içerisinde ilçe olma özelliği açısından şu anda çok gündemde olan 2 tane belden konuşacağım. Bunlardan birisi, Altınova’dır. Altınova’yı daha önce burada konuştuk. Altınova’nın tarihî önemi vardır. Osmanlı döneminde beyliklerden cumhuriyet dönemine kadar Altınova sancak özelliğindedir ve Çandarlı Körfezi’ne kadar Bergama dışında en önemli merkezlerden birisidir. Cumhuriyet döneminde de Sayın Bakan, belediye olarak varlığını korumuştur. Şu anda Altınova isyan halindedir. 18 kilometre uzaktadır Ayvalık’a. Altınova belediyeliğini korumak istemektedir. Buraları çok büyük nüfus alan, aynı zamanda çok farklı etnik yapılar da olduğu için dışarıdan belediye müdahalesi yetmeyecek bir durumdur çünkü burada çıkan olaylarda Altınova’da Sayın Bakan, 2 kişi ölmüş, 4-5 kişi yaralanmıştır bazı etnik karmaşalar nedeniyle. Altınova uzaktan idare edilecek bir mahalle değildir ve şu anda hâlâ önemli potansiyeller vardır bazı karışıklıkların çıkması üzerine. Altınova üzerinde biraz daha düşünmenizi rica ediyoruz, öneriyoruz.

Diğer kapanan beldelerden birisi de Altınoluk’tur. Önce Altınoluk’a söz verilmiş ve bu tasarıda Altınoluk’un ilçe olması beldelikten sonra söz verilmiş, tasarıya sokulmuştu; daha sonra, bu çok geniş tutulduğu için Edremitliler de haklı olarak dediler ki: “Biz tarihî bir ilçeyiz, bizim denize kıyımız olması gerekir ve bizi, binlerce yıllık Edremit’i denizden kopmuş bir iç ilçe hâline getiremezsiniz, bu uygulama yanlıştır.” diye partinize baskı yaptılar. Bu baskılarında çünkü yanlış hesaplardan dolayı Edremitliler yerden göğe kadar haklıydılar. Daha sonra, o bölgenin AKP milletvekili de bu baskıya maruz kaldığı için fikirlerini değiştirdiler fakat bu değişikliği harita üzerinde yapacaklarına Altınoluk’un ilçe olma sözünden vazgeçtiler ve Cumhuriyet Halk Partisine aslında yapılan öyle güzel bir hediye hazırladılar ki, Altınoluk, Edremit... Biz dedik ki: “Tarihî sorumluluğumuz var, siz bunu bize çok yakışıklı bir şekilde, çok çok güzel bir şekilde hediye ediyorsunuz, gelin bunu yapmayın, iki parça hediye edin ama çok çok güzel değil güzel olsun.” Fakat anlaşılıyor ki bu konuda hâlâ dirençler devam ediyor. Ben size Altınoluk’la ilgili bilgileri biraz vermek isterim: Altınoluk’ta ve civarında 450 adet site vardır toplu konut, 6 tane banka vardır bu muhtarlık yapılmak istenen yerde, 75 bin tane konut vardır, 3 tane lise vardır, 2 tane sağlık ocağı vardır, şu anda 1.500 kişilik kapalı spor salonu bitmek üzeredir ve yüzde 5-6 civarında yıllık nüfus artışı vardır, çok yüksektir bu. Zaten şu anda, Zeytinli-Akçay sınırına kadar uzattığınızda Altınoluk’u 35 bin gözükmüyor nüfus, fakat gerçekte burada oturanları eğer su ve elektrik kayıtlarından kontrol ettiğinizde burada 50 binin üzerinde şu an hâlen olduğunu görürsünüz. Zaten bu nüfus beş, altı sene içerisinde 80-100 bini aşacaktır. Yani siyaset sadece İstatistik Kurumunun rakamları değil, öngörü meselesidir. Sayın Başbakana bunu anlattırsanız 50 bin konusunda Altınoluk için bir istisna düşünür. Onun için, Altınoluk meselesine çok önem verilmesini istiyoruz. Altınoluk’un hakkı Altınoluk’a verilmedir. Edremit de asla bir iç ilçe yapılmamalıdır, en azından Zeytinli veya Akçay, ikisi birden Edremit sınırlarına dâhil edilmelidir. Edremit binlerce yıldır o körfeze ismini vermiştir. Edremit, ta 2 bin yıl öncesinden, 3 bin yıl

öncesinden tarihe adını yazdırmış bir ilçemizdir. Onun için bu harita üzerinde ve gerçek nüfus yapılarıyla bu iki yerleşim bölgemiz değerlendirilerek halkın da rahat edeceği çünkü halk şu an galeyan hâlinde yani büyük bir rahatsızlık vardır bölgede. Cumhuriyet Halk Partisine çok çok güzel bir hediye vermek istiyorsunuz, sağ olun ama bunu çok çok güzel değil, biraz sorumluluklarımızı biz düşünelim, güzel hediye verin, iki tane verin, çok çok güzel olmasın, büyük bir tane vermeyin.

Çok teşekkür ederim efendim, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gümüş.

Sayın Özensoy, buyurunuz efendim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli komisyon üyeleri, milletvekili arkadaşlarım; ben de sözlerime başlarken bugün şehit olan ve son günlerde şehit olan askerlerimize, polislerimize Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum.

Dün şehit olan üsteğmenimizin cenazesine katıldım. Gerçekten, hepinizin bildiği gibi cenazelere katılmak, o tabloları yaşamak insanların psikolojisini bozuyor. Hele hele şehit olan üsteğmenimizin, yirmi sekiz yaşında, beş aylık bir çocuğu ve dul kalan karısı ve ailesinin tek erkek evladı olduğunu bilince, duyunca insan bir kat daha üzülüyor.

Şimdi, geldiğimiz noktada maalesef, burada Komisyonunda veya diğer yerlerde de ifade ediliyor “Bu iktidar döneminde birçok ilkler yaşandı.” diye ama evet, yaşanan ilkler arasında maalesef bir on yıl öncesiyle bugün arasında bu konularla ilgili birtakım anketler yaparsanız, devletin kadrolarının içerisinde subay olmak prestijli bir durumdu ve anket yaparsanız gençler arasında bayağı bir istek olurdu gelir düzeyi çok yüksek olmamasına rağmen. İşte polis müdürlüğü, komiser olmak, emniyet müdürü olmak gerçekten prestijli görevlerdi. Mülkiye amiri olmak, kaymakam olmak, vali olmak, bütün bunlar hep prestijlerinden dolayı, devletin önemli kurumları olduğundan dolayı, gerçekten vatandaş üzerinde önemli görülen makamlar olduğundan dolayı talepler çok fazlaydı. Ancak geldiğimiz noktada “Bugünlerde bilmiyorum böyle anketler yaptırıyor musunuz?” ama herhâlde yapılırsa on yıl öncesiyle bugün arasında çok büyük farkların olduğunu görürsünüz çünkü artık, Türkiye’de Genelkurmay Başkanının terör örgütünün başı olarak tutuklandığı, başbakanı selam vermeyen paşaların cezaevlerinde olduğu ve 18 yıl gibi cezalar aldığı, bir emniyet müdürünün hiç üstüne vazife olmamasına rağmen “Ölen teröriste ağlamayan insan değildir.” gibi beyanattlar verdiği, terörle, teröristle müzakerelerin yapıldığı bir dönemi maalesef hep birlikte yaşıyoruz, bu da AK PARTİ döneminde yaşadığımız ilklerden olsa gerek diye düşünüyorum. Allah bu ülkede bu anlamda bu mücadelede doğru kararlar almayanların aklını başına getsin ve bir an önce de bu ülkede huzurun gelmesi için de doğru kararlarla birlikte vatandaşın vicdanını sızlattırmayacak, vatandaşın daha huzurlu yaşadığı bir hayata doğru gitmeyi nasip etsin diye düşünüyorum. Tabii burada kanunlar yaparken bizler öncelik olarak vatandaşın da huzurlu ve mutlu olacağı bir hayatı hedeflemek adına, refah seviyesinin yükselmesi adına birtakım kanunlar yapılıyor veya geçmişte yapılan kanunlar değiştiriliyor. Neden? İşte, geçmişte yapılan kanunlarda birtakım aksamalar görülüyor veya vatandaşın doğru bulmadığı, yaşantısını iyiye değil de kötüye götürdüğü birtakım kanunlarda da hep değişiklikler yapılıyor.

Şimdi, büyükşehir yasası veya işte şirinleştirmek için söylenen bütün şehir yasası da gerçekten ülke hayatında önemli yasalardan bir tanesi. Tamamen idari mekanizmayı değiştirecek bu ilgili yerlerde yaşayan, yani yaklaşık 56 milyon insanımızın yaşadığı bir coğrafyayı ciddi anlamda etkileyecek bir yasa. Şimdi, böyle baktığımızda bu yasa burada konuşulurken ilave 13 ilin ve yine pergel yasasıyla sınırlanmış büyükşehir illerinin de siyasi sınırlarının da büyükşehir sınırlarına alınmasıyla alakalı bir genişletilen, belde belediyelerinin kapatıldığı, köylerin mahalleye dönüştürüldüğü bayağı radikal bir yasayı görüşüyoruz burada. Ancak ben hakikaten bu yasa tasarısını hazırlayanlara, İçişleri Bakanımıza sormak istiyorum... 2008’de yaptığımız yasayla birlikte özellikle... Daha önce büyükşehir oldu...

Ben Bursa Milletvekiliyim, Türkiye’de ilk önce büyükşehir olan illerden birinde doğdum, büyüdüm, yaşıyorum. Ancak Bursa’da biz birçok şey yaşadık, insanlarımız bu yasaların getirdiklerinden çok ciddi anlamda etkilendiler, iyi veya kötü kanaatleri oluştu. Şimdi, ben sormak istiyorum, geçen defa da sordum: Buralardaki bu değişimden sonraki insanların hayatıyla ilgili bu insanların memnuniyeti veya yaşantılarındaki değişikliklerin ne gibi sonuçlar doğurduğuyla ilgili niye hiçbir araştırma yapmadınız Allah aşkına? Yani bir sürü bu yasayla ilgili gerekçelere bakıyoruz, işte, bu gerekçelerin bu yasadaki ilgili yerlerine, uygulanan yerlerine oturtmaya çalışıyoruz, çok alakasız sonuçlar çıkıyor ortaya. Yani bu yasadaki sizin maksadınız nedir Allah aşkına? Yani bunu gerçekten net bir şekilde ortaya koyun, bu yasa ülkeyi nereye götürmek istiyor, ne yapılmak isteniyor?

Bizim burada arkadaşlarımız birçok şeyler söylüyorlar, elbette suçlamalarda bulunuyorlar, bunlar da gayet tabiidir. Ben bunları söylemek istemiyorum, ben bunlara girmek istemiyorum ama ülkenin içinde bulunduğu ifade ettiğim yasayla değişen yerlerdeki

bunca sıkıntılara rağmen hâlâ bu tür uygulamaların ısrarla yapılmak istenmesinin de anlamını bir türlü bulamıyorum doğrusu. Veya bir ilde yapılanlarla diğer ilde aynı şekilde benzerlik addetmesine rağmen niye uygulanmadığını da anlamakta güçlük çekiyorum.

Bakın, Bursa'dan bahsettik, bu madde yeni ilçelerin ihdas edilmesiyle ilgili bir madde. Şimdi, 2008'deki yasada yeni ilçelerin ihdas edilmesinin gerekçesine şöyle bir şey söylenmiş: "İlçelerin nüfusunun artması, yerinden yönetimin zorlaşmasından dolayı yeni ilçelerin kurulması yönetimin daha iyi olması açısından faydalı." doğru bir mantık. Peki, ben soruyorum şimdi: Bursa Osmangazi'nin son nüfusu, bugün aldığım nüfus 798.575. Bakın, büyükşehir yapacağınız iller düzeyinde, bu, bir tane ilçe. Peki, bu ilçelerden yeni ilçeler oluşması için geçtiğimiz dönem kanun teklifi verdim, yine bu dönem kanun teklifim var ve bu kanun teklifini de dayandırdığımız çalışma da yine İçişlerinin Bursa Valiliğine vermiş olduğu bir talimatla Bursa Valiliğinin yapmış olduğu çalışma doğrultusunda bir kanun teklifi hazırladım. Yani Osmangazi, ifade ettiğim gibi neredeyse 800 bine ulaşmış bir ilçe, bir sürü buna dayalı gerekçeler varken Osmangazi hâlâ bir bütün ilçe olarak yoluna devam edecek. Bunu bana açıklayın. Yani niye diğer ilçeler bölünüyor, diğer ilçeler daha yerinden yönetimi kolaylaştırılıyor da Osmangazi niye? Ki, Osmangazi'deki uygulamalara baktığımızda Osmangazi... Gelmişken şunu da söyleyeyim: O Bursa'nın fethi esnasında "Beni Bursa'ya defnedin." diyen Osmanlı, cihan devletinin başındaki insan, kurucusunun bugün kemikleri sızlıyordur. Orhangazi Bursa'yı fethedince yine o defnedildiği o türbelerinin olduğu yerden Bursa'ya gelin, Bursa'yı bir seyredin, Bursa'ya yapılan Osmangazi Belediyesinin o kentsel dönüşüm adı altında Bursa'ya, resmen bağırına bir hançer sokması aslında İçişleri Bakanlığının yapması gereken başlı başına soruşturmayı gerektiren bir proje. Nedenine gelince, ifade ettiğim gibi Osmanlı'nın kuruluşunda bulunmuş Osmanlıya payitahtlık yani başkentlik yapmış tarihi, kültürel, manevi bir kimliği olan Bursa'ya öyle bir proje, öyle bir ucube merkeze kondu ki bu, Bursa'nın Sayın Valisi tarafından da bu projenin yanlış olduğu ifade edilerek konuşulageldi. Bir de oradaki hak sahiplerine de daha sonra iki yılda bitirilmesi planlanan o proje hâlâ teslim edilmiş değil bir de artı, daire başına 35-40 bin lira paralar çıkartılarak da âdeta o insanlara da işkence çektirildi. O projeye ilgili kentsel dönüşümde soru önergeleri verdik. TOKİ'ye zemin etüdüyle ilgili soru önergesi veriyorum, gelen cevap: "Bu proje Osmangazi Belediyesinin projesi olduğu için sorumluluk ondadır." Osmangazi Belediyesine Meclis üyesi arkadaşlarımız soru önergesi veriyor: "Zemin etüdü yaptırdınız mı? Yaptırdıysanız sonuçları nelerdir?" el cevap: "Bu proje TOKİ'nin olduğu için sorumluluk ondadır." Ya, böyle bir şey olur mu ya? Yani iki kuruluş da projeyi yapan TOKİ de projeyi organize eden Osmangazi de buranın zemin etüdüyle ilgili her ikisi de birbirine... Demek ki buranın zemin etüdü yapılmamış, zemin etüdü yapılmadan bu proje başlamış, bitmiş ve o çirkin görüntüsüyle, o ucube görüntüsüyle Bursa'nın ortasında âdeta bir hançer saplanmış gibi duruyor.

Şimdi, bakın, Bursa'da...

BAŞKAN – Sayın Özensoy, toparlayalım lütfen efendim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Sayın Başkan, yani konuştuklarımız önemsiz addedilmez herhâlde değil mi?

BAŞKAN – Asla böyle bir şey söylemedim ama bak, bunu planlamamak...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bir de bakın, benim özellikle Bursa gibi bir şehirde milletvekili olmam ve bu yasayla ilgili gelecek sıkıntıları şimdiden daha önce, dört yıldır hatta daha öncedir yaşayan bir milletvekili olarak da belki biraz olsun vicdanlara hitap etmiş oluruz diye düşünüyorum.

Bakın, Osmangazi'den sonra ikinci büyük ilçemiz de Yıldırım, nüfusu 626.669, bu da neredeyse büyükşehrin boyutlarına ulaşmış bir ilçemiz, burada da herhangi bir değişme, gelişme yok. Nilüfer ilçesi 316.753 -ki Nilüfer ilçesi batı tarafına doğru ciddi anlamda gelişen, nüfus artış hızı Bursa'nın en yüksek ilçesi olan bir ilçemiz- yarınlarda nüfusunun 1 milyonun üzerine çıkacağı ifade ediliyor, on beş-yirmi yıl sonra. Dolayısıyla böyle bir planlama yok. Bu kanun çıkarken, bu planlamalar yapılırken zaten ülkenin beş yıl sonrası, on yıl sonrasıyla ilgili değil, belki elli yıl sonrasıyla ilgili planlamaları düşünerek ilçelerin ihdası veya birtakım buradaki gelişmelerin önünü açmamız lazım diye düşünüyorum. Dolayısıyla, Sayın Bakan, Bursa gibi -büyükşehir, o pergel yasasıyla- İzmir gibi, Ankara gibi, köylerin mahallelere dönüşmesiyle bu sıkıntıları yaşayan yerlere gidin, anket yapın, memnuniyet anketinde yüzde 5,1 çıksın, ben Bursa Milletvekili olarak bu tasarımı sonuna kadar destekleyeceğim, her türlü yanlışına rağmen memnuniyet anketiniz yüzde 5 çıksın ben bu tasarımı destekleyeceğim. Bulamazsınız, çünkü köyden mahalleye dönüşükten sonra Gemlik'te, Mudanya'da, Kestel'de, Gürsu'da, dört tane ilçe bu büyükşehir sınırlarına giren köylerdeki vatandaşlar her gittiğimizde bize şikâyetle bulunuyorlar. Geçmişte imece usulüyle getirdikleri, kendi kaynaklarıyla getirdikleri sudan bugün büyükşehir belediyesi ücret alıyor. Toprak Koruma Kanunu'na göre tarlalarından dönüm başına 900 lira bu köylü para ödüyor. Üstüne üstelik -daha önce de söyledim- oğlunu evlendirecek veya iki göz oda yapacak veya ne bileyim başka bir ihtiyaçtan dolayı bir şey yapacak; hemen Büyükşehir Belediyesine planlar için 25-30 bin lira ruhsat parası ödüyor. Şimdi, bütün bunlar bu büyükşehir sınırları genişletilince 600'den fazla Bursa'nın köyü de aynı konuma gelecek ve

aynı sıkıntılarla baş başa kalacak. Şimdi bana bir kişi desin, bir yetkili söylesin, bir iktidar mensubu söylesin: “Bu köyler mahalle olduğunda şu şu avantajları var.” desin, ben de ifade ettiğim gibi hakikaten bu savunduğum tezlerden, daha doğrusu vatandaşın bize aktardığı bu şikâyetleri bir tarafa bırakayım, diyeyim ki vatandaşlara: “Yok, siz köyden mahalleye dönüştüğünüzde şöyle avantajlarınız olacak, dolayısıyla siz bunları da göz ardı etmeyin.” diyebileyim.

Değerli milletvekilleri, gerçekten, tabii, beldeler büyükşehir sınırları büyüdüğü için de Bursa’da da aynı şekilde geçmişte yaşadığımız büyükşehir sınırlarında kalan beldelerin kapatılması gibi diğer beldeler de tarihe gömülecek. Mesela yarın tarihte şunu soracaklar: Celal Bayar -tarihte veya kitaplarda yazar- Umurbey’de doğmuştur, anıtmezarı da Umurbey’dedir. Bundan on beş sene sonra, yirmi sene sonra bakacaklar haritaya, “Allah Allah, bu Umurbey neresi, bu Umurbey Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışında bir yer mi?” diye birbirlerine soracaklar, çünkü Umurbey diye bir şey yok şu anda, yani sadece Umurbey mahalleleri kaldı, Umurbey ismi yok artık.

İşte, Hereke halısı; Kocaeli’nde Hereke diye bir belde vardı, şimdi Hereke diye bir isim yok veya Ovaakça Doğal Gaz Termik Santrali var, ismi. Yarın öbür gün çocuklar diycek ki acaba bu Ovaakça ismi nereden geliyor, çünkü Ovaakça diye bir şey kalmadı. Demirtaş OSB diye bir OSB var, Demirtaş OSB’nin acaba Demirtaş’ı nereden geliyor. Akçalar aynı şekilde. Daha kapanacak beldelerle ilgili, işte, Zeytinbağı, Trilye gibi turizm beldeleri, bütün bunlar kapanacak ve yine ciddi anlamdaki sıkıntılarla bu vatandaşları baş başa bırakacağız. Bu hantallaşma, yani belediyelerin daha küçülerek, hizmetlerin daha iyi olması gerektiği, gerekçelerle kanunda olmasına rağmen bu hantallaşmanın yolunun niye açıldığını da hakikaten çok merak ettiğimi ifade ediyorum.

İşte, bunun dışındaki belediyelerdeki bu, MHP’li belediyeler veya CHP’li yani muhalefet belediyelerine reva gördüğünüz uygulamalarla mevcut iktidar partisi belediyelerin arasındaki uygulamaları nasıl değerlendiriyorsunuz? Bunu da merak ediyorum.

İşte, Gürsu’da 5 trilyon para, Gürsu’nun 5 trilyon parası sabit, işte, oradaki memurun birtakım şahıslara havalesiyle bu kasadan belli bir süreç içerisinde gönderilmiş, yani bu belediye başkanı bu anlamda bir soruşturma geçirdi ama hiçbir soruşturma döneminde herhangi bir açığa alınma vesaire veya daha sonraki yargı noktasında da pek bu konudaki yani vatandaşın 5 trilyonuna ne olduğuyla alakalı hâlâ bir neticeye varılmış değil. Biraz önce İlhan Bey ifade etti, ceza almış, bir yıl sekiz ay ceza almış meclis üyeleri hâlen görevlerinin başında duruyor, hem de İmar Komisyonunun başında bulunuyor.

BAŞKAN – Sayın Özensoy, rica ediyorum, lütfen efendim.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Bitiriyorum Sayın Valim, bitiriyorum.

İmar Komisyonunun başında bulunuyor, suçu da imar yoluyla rant elde etmek yani böyle bir suçtan dolayı ceza almış ama İmar Komisyonunun içerisinde hâlâ görevleri devam ediyor. Bunlarla ilgili, Sayın Bakan ne düşünüyorsunuz yani? Bunları da merak ediyorum.

Bu yasanın da bu memlekete -ifade ettiğim gibi- yaşanmışlıklarda herhangi bir hayır getirmediği gibi bundan sonraki süreçte de bu yasa gerçekten bu ülkeye hakikaten hayırlar getirmeyecek, vatandaşlarımızın sıkıntısı bir miktar daha, biraz daha...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Necati Bey, bazı arkadaşlarımız anlamadı da, bir daha bir, şey yapar mısınız, o husus bir daha tekrarlar mısınız?

BAŞKAN – Efendim, müsaade edin de ben bir şey...

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Cezalarla ilgili.

BAŞKAN – Sayın Özensoy, artık rica ediyorum, lütfen efendim. Başka bir maddede görüşlerinizi ifade edersiniz.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Hayır, Gürsu Belediyesi de AKP’li belediyedir, bu ceza alan 6 Meclis üyesi de mevcut iktidar partisinin Meclis üyeleridir, hâlen görevlerinin başındadır. Niye herhangi bir yaptırım uygulanmadığını da merak ediyorum? Tabii Sayın Bakan muhtemelen cevap verir bu söylediklerimize.

Ben ifade ettiğim gibi, tekrar, bu yasanın bu memleket için hayırlı olmadığını, faydalı olmadığını, hatta vatandaşa eziyet olacağını da yaşayarak bilen, gören bir milletvekili olarak bu yasanın bir an önce Komisyondan geriye çekilmesini talep ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özensoy.

Saat 18.00 gibi ara vereceğimiz için Sayın Akçay, size söz vereyim ama lütfen... Ben tabii arkadaşlarımın görüşlerini ifade etmesine asla şey yapmıyorum yani anlıyorum ama işte, herkesi de dinlemem lazım.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Söylediklerimden hangisi gereksiz, onu anlamadım.

BAŞKAN – Efendim söyledikleriniz... İçerikle ilgili asla bir yaklaşımım olmaz, yorumum olmaz, böyle bir hakkım yok. Kimsenin kimsenin konuştuğuyla ilgili böyle bir yargıya hakkı yok ama arkadaşlarımızın tamamını da dinleyelim bugün, çünkü illerinde büyükşehir kurulan çok arkadaşım geldiler buraya.

Evet, Sayın Akçay, buyurun efendim.

Teşekkür ederim Sayın Özensoy.

NECATİ ÖZENSOY (Bursa) – Sağ ol, ben teşekkür ederim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu 2'inci maddede, malumunuz olduğu üzere, Manisa da büyükşehir kapsamına alınmakta ve baştan bugüne kadar yaptığımız tartışma ve müzakerelerde bunun sebeplerini ortaya koyduk. Bu sebeplerden birisi de özellikle 24 Mart seçimleri sonrası Sayın Başbakan “Ya, Manisa’yı, Antalya’yı, Balıkesir’i niye kaybettik, bir türlü anlayamadım.” demiş idi ve Hürriyet gazetesinde de bu, güzel bir karikatürle de ifade edilmişti. Biz de o zaman demiştik ki: “Sayın Başbakan, hiç merak etmeyin, bir tek sebeple kaybettiniz, kibriniz nedeniyle kaybettiniz.” ve öyle görünüyor ki Hükümet de bu kibri nedeniyle bir gün gidecek. Eğer siz Manisa’yı tekrar bir AKP’li belediye yapma hesapları içerisinde bunu, mülki sınırları alma niyetiniz varsa ben şimdiden size hodri meydan diyorum. Elbette bunun yerel seçimlerde mücadelesini en demokratik ve hukuki bir şekilde yapacağız.

Acaba Manisa coğrafi, ulaşım, sosyoekonomik faktörler bakımından müsait mi? Ve bazı değerlendirmeleri yapmamız gerekiyor. Değerli arkadaşlar, Manisa nüfusu 1 milyon 340 bin ve Türkiye nüfusunun yüzde 1,79’unu teşkil ediyor ve nüfus yoğunluğu bakımından da kilometrekareye 97 kişi düşmektedir, Türkiye ortalamasını da 102 diye biliyoruz. Manisa’nın yüzölçümü 13.228 kilometrekaredir. Manisa Merkez Belediyesinin yüzölçümü ise 220 kilometrekaredir ve bu büyüme tam 60 kata tekabül etmektedir. Ve 15 ilçe, 1 merkez ilçe, 69 belde, 848 köy ve bağlarıyla birlikte 1.584 yerleşim yeri bulunmakta mahalleler hariç ve Manisa’nın haritasını gözümüzün önüne getirmeye çalışırsak Merkez İzmir’e 20-25 kilometre, Bornova’ya 20 kilometre mesafede ama ilçeleri Demirci’ye - 158 kayıtlarda- aslında 175 kilometre, Alaşehir’e 110, Kula’ya 118, Sarıgöl’e 128, Selendi’ye 155 kilometre ve Soma’ya da 87 kilometre olarak bir mesafede, uzaklıkta yer almaktadır ve 2010 nüfusu 1 milyon 379 binden binde 29’luk bir azalmayla 2011 yılında 1 milyon 340 bin kişiye düşmüştür yani 40 bin azalmıştır. İl merkezi, ilçelerde 891 bin kişi belde ve köylerde 449 bin kişi yaşamaktadır ve aktif yeşil kartlı sayısı 128 bin ve diğerleri de 189 bindir.

Şimdi, Manisa sosyoekonomik gelişmişlik bakımından bir dengesizlik içerisinde. İl merkezi 25’inci sırada iken - sosyoekonomik gelişmişlik göstergesi tabii bu. 2000 yılından bu yana bu göstergeler yayınlanmadı, şimdi Kalkınma Bakanlığı bunların çalışmalarını yapıyor. İnşallah önümüzdeki aylarda da bu kriterleri, sosyoekonomik gelişmişlik kriterlerini de görürüz- Sarıgöl 446’ıncı sırada, Köprübaşı 539’uncu, Gördes 594’üncü ve Selendi 689’uncu sırada yer almaktadır.

Bütün şehir yasasıyla Manisa merkez’de yaşayan yurttaşlarla bu geri kalmış diyebileceğimiz ilçelerimizde, yörelerimizde aynı statüye ve aynı yükümlülükler tâbi olacaklar. Yani büyükşehir belediyelerinden hizmet alamayan Gördes’in Selendi’nin Demirci’nin Sarıgöl’ün köylüleri Manisa Merkez’dekiler kadar neredeyse vergilerini ödeyecekler, vatandaş hem belediyesini kaybedecek hem de elektrik faturası, emlak vergisi, içme suyu katılım payı, defter tutma, mükellefiyet hadleri, ruhsat, imar harçları, bir kırsal kesimde yaşayana göre olağanüstü şekilde artacak ve Manisa’da köy hayatı devam edecek, belki de daha kötü devam edecek, belki de değil, bunu artık kuvvetle söyleyebiliyoruz. Çünkü tamamen korunaksız ve talana açık bir hâle de gelecek tüzel kişiliklerin kaldırılması nedeniyle, köy hayatı devam edecek, ancak köydekiler şehir vergisi ödemeye de devam edecektir. Bu haksızlıktır, hukuksuzluktur, bunu hiçbir vicdan da kabul etmez ve “Ben yaptım, oldu.” mantığıyla, bu kibirle bunları yapamazsınız, yapmanız gerekir ve halka da sormalısınız. Sormaya cesaretiniz var mı?

Yüzde 51 oyu almakla övünüyorsunuz, yüreğiniz, cesaretiniz varsa buyurun referanduma gidelim, bakalım, halkımız ne diyecek. “Evet” derse biz de şapka çıkartalım, kabul edelim, takdir edelim ve bu eleştiriye de birakalım.

Değerli arkadaşlar, coğrafi koşullar nedeniyle da bu hizmetlerin koordinasyonunda oldukça bir güçlük yaşanacak, ilçeler arasındaki bu mesafeler de... Hem de ilçelerin köylerle arasındaki mesafelere ve kapasitesine, potansiyeline baktığımızda çok ciddi bir hizmet sorunu ve koordinasyonsuzluğun yaşanacağı aşikâr ve bugün eğer büyükşehir sınırlarının mülki sınırlarını almaması hâlinde ilk konuşmalarının birinde okuduğum şiirdeki gibi “Orada bir köy var uzakta, gitmesek de görmesek de o köy bizim köyümüzdür Orada bir yol var uzakta...” Evet, köyde kalmamış da adı köy olacak artık. Köylüler, mahalleler filan.

Şimdi, Sayın Başbakan Anadolu'yu geziyor, bizler de geziyoruz, bütün Türkiye'yi, seçim bölgelerimizi. Sayın Bakan, siz de dünyanın dört bir tarafına gidiyorsunuz. Neden gidiyorsunuz? Yani geçen konuşmanızda dediniz ki: "Efendim, teknolojik iletişim, ulaşım vasıtaları ziyadesiyle arttı, Bütün köylere, beldele, yerlere gitmesine gerek yok bizzat."

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – "Gitmesine" demedim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – "Bilgisayarın başında..."

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Şimdi, bak, benim demediklerimi...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani demeye getirdiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Demeye getirdim?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Demeye de getirmedim yani...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Peki, tabii, Sayın Bakanım, siz ne demişseniz elbette ben onu kabul ederim.

Şimdi, yani yüz yüze, bizzat görüşme ihtiyacı vardır, yerinde görme, inceleme ihtiyacı vardır. Bir anekdot anlatmak istiyorum: 30'lu yılların başında Erzurum'da deprem olduğunda Gazi Mustafa Kemal Atatürk o şartlarda hemen deprem bölgesine gider ve inceleme yapar. İnceleme yaptıktan sonra ayrılacağı zaman, evi yıkılan bir vatandaşın, yaşlı bir amcayla sohbet eder ve ayrılacağı zaman da "Ben Ankara'ya gideceğim, benden bir isteğin var mı?" der. Vatandaş da boynunu bükerek, "Padişahım sağ olsun." der. Şimdi, cumhuriyet kurulalı neredeyse on sene olmuş, vatandaş diyor ki: "Padişahım sağ olsun." Anlamadı herhâlde diye bir daha tekrarlar, yani etrafındakiler de "Cumhu Reîs" filan deseler de tekrar sorduğunda "Padişahım sağ olsun" der ve kızarak, hışımla Valiye bakar Atatürk. Yani vatandaş hâlâ Padişahım, Efendimden bahsediyor. Vali de: "Efendim, işte, biz köylere, ilçelere yazı yazdık, talimat gönderdik filan..." Değil, "Yazıyla, çiziyse cumhuriyet olmaz arkadaşlar" der. "Bizzat gideceksiniz, vaziyet edeceksiniz, yerinde göreceksiniz. Ben Ankara'dan geliyorum, bu hadiseyi vaziyet ediyorum ama siz görevinizin başında, devamlı halkla temas hâlinde bulunma ihtiyacıdır..." ve o şartlarda aylarca Ankara'ya gelmediğini hepimiz biliriz tarihinde.

Dolayısıyla, maalesef, bir yönetim sorunuyla da karşı karşıya kalınacak. Demirci 170 kilometre mesafede ve Demirci'ye mahalle olarak bağlanacak da seksen beş köye Demirci Belediyesi hizmet götürmekte fevkalade zorlanacak ve ilçe belediyelerinde imar, su, yol ve benzeri temel yatırımlarda son sözü büyükşehir belediye medisi söyleyeceğinden küçük ilçeler bu defa nüfus açısından küçük olması sebebiyle, büyükşehir belediyesinde oluşacak mecliste ayrıca bir temsil mağduriyetine de uğrayacaklar.

Demirci ilçesine bağlı 65 kilometre uzaklıkta bulunan Büyükkıran köyü, mahalleye dönüşecek. Normal şartlarda bir buçuk saatte ulaşılan bir yer. Rakım yüksek, kış şartları da ağır olduğu için büyük mağduriyetler oluşacak. Zaten bu belediyelerimiz kısıtlı bütçeleriyle hizmetlerini yapmaya çalışmakta. Ve köylerdeki yükümlülük arttığı için de artık köyler de yaşanamaz hâle gelecek. Yani herhâlde emlak vergisi ödeyeceğine göre, şöyle bir mantık da çıkacak: "Sizi şehir yaptığımıza göre, bu evleriniz de villa oldu." denecek vatandaşa. Tek katlı, iki katlı, bahçeli evler artık villa olur; e, ona göre de vergi alınır ve yaşanamaz hâle geleceği için, kesinlikle köyden kente göçler tetiklenecektir.

BAŞKAN – Sayın Akçay, toparlamanızı istirham ediyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, toparlıyorum. Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, Balıkesir'i tanıyorum, Sayın Gümüş de konuşmasını yaptı ve konuşmalarına da katılıyorum iyi tanıdığım için. İki ilçe kuruluyor ve isimleri "Karesi" ve "Altıeylül" konulmuş ve bana göre de son derece isabetli iki isim; Balıkesir'e de yakışır, tarihiyle, kültürüyle, coğrafyasıyla, uzak-yakın geçmişle yeri var. Fakat gel gelelim, Manisa için maalesef aynı şeyi söyleyemiyorum.

Değerli Bakanım, şimdi, bir ilçe "Şehzadeler" olarak kurulmuş, diğer ilçe de "Yunus Emre." Şimdi, Yunus Emre'nin Manisa merkezle uzak-yakın, tarihî bakımdan hiçbir bağı, alakası yok, halkın hafızasında o bir aksülamel, bir yankı yaratmıyor. Şimdi, tabii, bu isimleri verirken mutlaka bir tarih bilinciyle, bir kültür anlayışıyla dikkat etmemiz gerekiyor, hareket etmemiz gerekiyor. Kula ilçesinin yakınında yani Manisa merkeze 120 kilometre ötede bir Yunus Emre, Taptuk Emre Türbesi var. Tabii, biliyorsunuz, Anadolu'nun çok muhtelif yerlerinde Yunus Emre türbeleri var. Manisa'da 350 bin kişi veya 1 milyon 350 bin kişiye soralım, vallahi, Hüseyin Tanrıverdi'den başka "Yunus Emre ilçesi yapılsın." diyen çıkmaz Sayın Bakanım. Samimi söylüyorum yani bir sadece Hüseyin Tanrıverdi her ne hikmetse...

Eğer bir isim bulacaksak, samimi söylüyorum, "Mevlânâ" ismi daha münasiptir. Neden? Şimdi, hemen Konya gelir aklınıza. Efendim, Türkiye'de Konya'dan sonra ilk Mevlevihane ve Mevlevilerin en önem verdiği şehirlerden birisi Manisa'dır. Mesela bunu örnek için söyledim, katıldığım veya öyle istediğim için değil. "Yunus Emre" yerine yakışan "mesir" dir arkadaşlar. "Mesir" deyince

Manisa akla gelir, “Manisa” deyince akla gelen hususların başında da mesir gelir ve 472’nci mesir saçım şenlikleri aynı zamanda bütün dünyaya, bütün milletimize ve Türkiye’ye bir Nevruz Bayramı’nın nasıl kutlanacağını en güzel şekilde gösteren, coşkuyla herkesin, her kesimden insanın katıldığı bir festivaldir. Tarihiyle, sosyal ve kültürel yönüyle, tanıtım yönüyle en isabetli isim “mesir” olacaktır. Lütfen bu ismi değiştirelim Sayın Bakanım. Yunus Emre’ye elbette karşı değiliz yani 74 milyondan hepimiz Yunus Emre’den iki üç mısra ezbere biliriz. O bize ait bir insandır, karşı çıkmak mümkün değil ama işin doğrusunu yapalım, “Yunusemre” isminden vazgeçelim, “mesir” koyalım.

Bir de, diğer isim “Şehzadeler.” Şimdi, genelde Manisa’da bir karşı çıkış yok yani kabullenilebilir bir isim fakat bana göre o da pek doğru değil. Neden? Bana göre, bir özne, bir pozitif değer de ifade etmiyor. Gene, işte, “Manisa şehzadeler şehri.” Efendim, e, Amasya da şehzadeler şehri, Kütahya da var, vesaire de var. Şimdi, oraya -Manisa aynı zamanda eski bir sancaktır, eski bir vilayettir, eski bir mutasarrıflıktır, eski bir beylik merkezidir ve bunların adı da Saruhan’dır- en münasip isim Saruhan’dı. Burada bir küçük tereddüt, bir ilçemizin adı da Saruhanlı. Değerlendirilebilir, karıştırılabilir yani ben hatırlatma bakımından söyledim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAIM ŞAHİN (Ordu) – Saruhan’ı biliyoruz da işte öbüründen dolayı... Onu kaldırsak...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkanım, görüşlerimi bu şekilde ifade etmekle yetiniyorum, inşallah, bundan sonraki maddelerde söz alma fırsatı buldukça konuşmak üzere.

Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay, ben de teşekkür ediyorum.

Sayın Kesimoğlu, bu bölümün son konuşmasını size verelim efendim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, değerli bürokratlar, sivil toplum örgütlerinin temsilcileri -eğer varsa- ve basın mensupları; sizleri saygıyla selamlıyorum.

“Hepimizin başı sağ olsun.” diyorum, bugün 4 tane vatan evladını, bu vatan topraklarını savunmak adına, maalesef, toprağa verdik. Acılı ailelere başsağlığı diliyorum, 4 şehidimize Tanrı’dan rahmet diliyorum, mekânları cennet olsun. Acımız artarken sabrımız tükeniyor, bunun da altını çizmek istiyorum. Ulusumuzun başı sağ olsun.

Her şeye rağmen, tabii ki yaşam devam ediyor. Değerli arkadaşlar, 56 milyon insanın yaşam koşullarını düzenleyen, bozan ya da düzelten, daha çağdaş hâle getirmeyi hedefleyen bir yasa tasarısını burada görüşüyoruz. Ama bu tartışmaların beyhude olduğunu görüyorum ve bundan da büyük üzüntü duyuyorum. Muhalefet milletvekilleri olarak bizler düşüncelerimizi ortaya koyuyoruz, iktidar partisinin değerli temsilcileri bizi dinliyorlar, stenograf arkadaşlarımız gerekli notları alıp tutanakları düzenliyorlar ama değişen hiçbir şey yok. Burada sözde bir demokrasi oyunu sergileniyor, yasak savılıyor; aynen alt komisyonun oluşturulmasındaki gibi bir yasak savılıyor, görüşmeler yapılıyor ancak ha duvara anlatmışız ha burada konuşma yapmışız; değişen hiçbir şey yok.

Sayın Başkan, bakıyorum -daha önceki konuşmacılar da ifade ettiler- iktidar partisinin temsilcileri ısrarla görüş belirtmekten kaçınıyorlar. Burada bulunan arkadaşlarımızı tenzih ederek söylemek istiyorum, şahsiyetlerini tenzih ederek söylüyorum, burada olan iktidar partisinin temsilcisi arkadaşlarım da ya bilgisayarla ilgilenmeyi tercih ediyorlar ya da ellerindeki telefonla. Yani kendilerine bir görev verilmiş, o görevin gereği olarak burada fiziki olarak bulunuyorlar ama ben, maalesef, bugüne kadar herhangi bir katkılarını görmedim; bu tespiti paylaşmak istiyorum.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ne yapsın Ağabey, boş boş da oturulmaz ki üç gün, beş gün; bir şeylerle uğraşıyorlar.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Aslında “İktidar partisinin değerli temsilcileri katkı yapmıyorlar.” dedim ama bir milletvekili arkadaşımız -gerçi şu anda aramızda olmadığını görüyorum- Konya Milletvekilimiz Sevgili Mustafa Akış Kardeşim burada konuşmaktan herhâlde imtina ediyor, bir sosyal paylaşım sitesinde düşüncelerini belirtmeyi daha uygun görmüş. Sosyal paylaşım sitesinde olduğu için burada kendisini belirtmeden de geçemeyeceğim doğrusu, aynen şöyle diyor: Sevgili Kardeşimiz bizim gösterdiğimiz dirençle ilgili, muhalefet olarak bizim gösterdiğimiz dirençle ilgili olarak “Evet, fark ettik, milletin hizmeti daha iyi almasının önünü on yıldır açanlara karşı bir direnme. Bu direnmenin millet nezdinde itibarı olmadığını, CeHaPe’ye -Sayın Başbakana herhâlde öykünmüş- hiçbir fayda getirmediğini anladığınızda yıl 2071 olacak.” buyurmuş. Şimdi, ben Değerli Kardeşime söylemek istiyorum: Kendi ifadesiyle CeHaPe, cumhuriyetin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk’ün bağımsızlık mücadelesini gerçekleştirdiğinde, İzmir’e girerken Padişahın ölüm fermanını bir çiçek buketi gibi boynunda taşıyordu. Boyu kadar yüreği olan Cumhuriyet Halk Partisinin 2’nci Genel Başkanı İsmet İnönü Lozan’da dünya devletlerine kafa tutuyordu. Ben de bu partinin bir mensubu olarak, bir milletvekili olarak bu tasarımı geciktirmek ya da geriye çekilmesine katkı yapmak adına bunu tarihî bir görev olarak görüyorum. Bunu, cumhuriyeti

kuran, halkına “Siz insansınız, siz yurttaşınız.” diyen, onları elinden tutup ayağa kaldıran -onlara bağımsız bir devlet- ve hepsini eşit yurttaşlar olarak gören Mustafa Kemal Atatürk’e bir Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili olarak borç olarak görüyorum ve bu borcu ödemek için de bu düşüncelerimi ortaya koyuyorum.

Aslında değerli milletvekili arkadaşlarım, biz burada yasama görevimizi yerine getirmeye çalışıyoruz, yasama erkinin işlevini yerine getirmeye çalışıyoruz ama biraz önce ifade ettim, beyhude çalışmalar bunlar. Yani bizim söylediklerimiz mi önemli değil, biz mi önemli değiliz, yasama görevi mi hafife alınıyor, Parlamento mu hafife alınıyor, parlamenter demokratik sistem mi hafife alınıyor bilmiyorum ama bence iktidar partisinin temsilcisi arkadaşlarıma bir önerim var: Tek cümlelik bir yasa teklifi getirsinler, hepimiz onaylayalım. Orada desin ki: “Recep Tayyip Erdoğan ne isterse o olur.” Zaten bizim bir fonksiyonumuz yok, hiç olmazsa belki yasalar böylelikle biraz daha çabuk, ihtiyaca uygun geçer diye düşünüyorum çünkü konuşuyoruz, konuşuyoruz, konuşuyoruz, konuşuyoruz her şey aynı. Dinlemiyorsunuz, uygulamıyorsunuz ama gene bir anlatalım.

Değerli arkadaşlarım, bu tasarının genel gerekçesine bakıyorum. Devam ediyor, son paragrafta... “Bunun yanında mahallî idareler halkımızın demokratik hayata katılımını sağlamak bakımından da çok önemli bir fonksiyon ifade etmektedirler. Bu sebeple mahallî idarelerin sürekli biçimde geliştirilmesi ve etkin hizmet üretme kapasitesine sahip hâle getirilmesi gerekir.” Yani ne diyor? Halkımızın demokratik hayata katılımı. Peki, ne yapıyorsunuz? Ne yapacaksınız? Köyünde mutlu mesut yaşayan insanların köy sınırları içerisinde yaşam hakkını elinden alacaksınız, mahalle sakini olarak yaşamını devam ettirmesine katkı yapacaksınız. Belediye sınırları içerisinde yaşam hakkına sahip olan insanların bu hakkını elinden alacaksınız, zaten yoksulluk çemberi içerisinde geleceğe kaygıyla bakarak yaşama tutunmaya çalışan bu insanların üzerine ilave yükler getireceksiniz. Daha önce burada konuşuldu, Sayın Bakan da ifade etti, yüzde 100, yüzde 300’e varan vergi yükleri getirilecek. Sayın Bakan dedi ki: “Beş yıllık muafiyet sağlıyoruz.” Yani eğer düşükseniz bu vergiler niye muafiyet sağlıyorsunuz? Muafiyet sağlıyorsanız niye beş yıl muafiyet sağlıyorsunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Oranların yanlış olduğunu ifade etmişim. İfade edilen oranların doğru olmadığını belirtmişim. Yani alıntıyı tam yaparsanız size yakışan o olur.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Tamam Sayın Bakanım, gayet tabii, size yakışan da odur, sizin de sözünüzün arkasında durmanız da size yakışan bir durum olur.

Yani niye beş yıl? Tabii şeytanın avukatlığını yapmak gerekirse: Acaba beş yıl sonra iktidarda olmayacaklarını ve “Bugünün koşullarında yapacağımız budur mu demek istiyorlar?” diyorum yani adım Hıdır, elimden gelecek olan budur.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ya da muhalefet tamamen ortadan kaldırılacak yani.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – İki farklı algılama, hangisi doğru bilemiyorum ki.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırıkkale) – Ben, müsaade ederseniz, devam edeyim Sayın Bakanım.

“Belediye sınırları içinde yaşayan insanların yıllardan beri belediye sınırları içinde yaşam hakkını gasbediyorsunuz.” diyorum. Sonra da, bu tasarının genel gerekçesinde aynen halkımızın demokratik hayata katılımından bahsediyorsunuz. Bu kadar insanın yaşam koşulunu değiştiriyorsunuz, 16.082 köyü mahalleye dönüştürüyorsunuz, 1.582 belediyeyi ortadan kaldırıyorsunuz; vatandaşa niye sormuyorsunuz? “Yahu, arkadaş, ben senin belde belediyeni kapatmak istiyorum; kapatayım mı, kapatmayayım mı?”, “Arkadaş, ben senin köyünü mahalleye dönüştürmek istiyorum; dönüştüreyim mi, dönüştürmeyeyim mi?” Soracak mısınız? Hayır. Sormadınız, sormayacaksınız da. Peki, bu insanların demokratik hayata katılımını nasıl sağlayacaksınız? Karar sürecine dâhil etmeden bunu nasıl yapacaksınız, hangi vicdanla yapacaksınız? Yazık, gerçekten çok yazık. Biz yıllardan beri söylüyoruz, “Atanmışlar seçilmişleri yönetemezler.” dedik; dinlemediniz, hâlâ dinlemiyorsunuz. İl özel idarelerini kapatıyorsunuz. Tamamen iktidara endekli yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığını kuruyorsunuz. Hep ifade ettik, “İl özel idareleri anayasal kuruluşlardır, yerel seçimle organları işbaşına gelir. Bu anayasal kuruluşları bir yasayla kapatamazsınız ancak bir başka yerel yönetim kuruluşuyla yer değiştirirsiniz.” dedik ama siz yine bunu görmezden gelip bu il özel idarelerini Anayasa’ya aykırı bir biçimde kapatıp merkezî idareye bağlı yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı kuruyorsunuz, başına da o ilin sayın valisini ya da görevlendireceği bir vali yardımcısını atıyorsunuz.

Ben şimdi size bir gazete kupürü göstermek istiyorum değerli arkadaşlarım. “Seçilmişler atanmışlar tarafından yönetilmemeli.” Gazete, daha o zaman tabii sizler millî görüş gömleğinizi çıkartmadığınız için sizin sesiniz olan gazete, Millî gazete. Tarih: Temmuz 1994. “Seçilmişler atanmışlar tarafından yönetilmemeli.” Kim söylüyor bunu biliyor musunuz? İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Siz dâhil herkes söylüyor.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Bakanım, müsaade ederseniz çok daha ilginç örnekler var...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Soru soruyorsunuz, onun için ben de ona cevap veriyorum.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Tamam efendim, ben ortaya sordum, siz alınmayın efendim, Sayın Başkan da verebilir, iktidar partisinin temsilcileri de verebilir. Merak etmeyin turpun iyisi heybede, biraz sonraki sorulara yanıt vererseniz çok daha mutlu olurum.

Devam ediyorum, yetmedi değerli arkadaşlarım, devam ediyorum. Halka sormuyorsunuz. “Niye onların görüşüne başvurmuyorsunuz?” diyoruz. Biz CHP olarak bunu yaptık, geçtiğimiz hafta vatandaşın önüne sandığı koyduk, seçmen listelerini ortaya koyduk; vatandaşlar geldiler, en üst noktada katılım sağlayarak yüzde 95 gibi “hayır” oylarını, tercihlerini sandığa yansıttılar. Dün yerel yönetimlerden sorumlu Sayın Genel Başkan Yardımcımız Gökhan Günaydın Bey bu konuda örnekler vererek tutanakları da bizlerle paylaştı. Yani Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz halka gidiyoruz, siz niye gitmiyorsunuz, niye gitmeyeceksiniz?

Bakın, ben size bir gazete kupürü daha göstereyim. Sayın Bakanım, takdirlerinize sunuyorum. Bu gazete de Cumhuriyet gazetesi; 6 Mayıs 1994. Koordinasyon toplantısında Hükûmetin belediyelerin elini kolunu bağladığını söylemiş Sayın Erdoğan. “Cumhurbaşkanının yasayı veto etmesini isteyen Erdoğan, aksi hâlde halka gideceklerini ve halkla birlikte tavır belirleyeceklerini söyledi.” “Aksi hâlde halka gideceklerini ve halkla birlikte tavır sergileyeceklerini belirtti.” E, o gün öyle, bugün niye gitmiyorsunuz?

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Dün dündür, bugün bugündür!

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – “Dünyada yerinden yönetime daha büyük etkiler verilmesinin gündemde olduğunu hatırlatan Erdoğan, eğer bu teklif yasal hâle gelir de uygulama başlarsa bizi m yapacağımız, halka gitmek ve halkımızla birlikte tavrımızı belirlemektir. Temennimiz, Çankaya bunu veto etsin, merkezî Hükûmet de bu yanlıştan bir an önce dönsün.” Biz ne diyoruz? “Halka gidelim.” diyoruz, “Bu tasarı yanlıştır.” diyoruz, “Tasariyı geri çekin.” diyoruz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Hayır, bunu biliyoruz da o nedir onu anlayamadım.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Bakanım, ben size bunu takdim edebilirim biraz sonra.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – O zaman anlamış olurum yani.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Tamam efendim.

Yani Sayın Bakanım, siz bizi eleştiriyorsunuz “Okuduğunuzu anlamıyorsunuz.” diye ama siz gördüğünüzü de anlamıyorsunuz galiba. Şimdi bunu söyledim...

MEHMET ERSOY (Sinop) – Mehmet Ağabey, neyi görmüşüz biz şimdi? 94’teki teklif neymiş?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Burada efendim, bu gazeteyi ben basmadım. Arşivden, Türkiye Büyük Millet Meclisinin...

MEHMET ERSOY (Sinop) – Gözlükle bile okuma şansım yok bunu nasıl anlayabilirim ya?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, gözünüzle ilgili problem zatîalinizi ilgilendirir, destek alabilirsiniz ama bakın, gazete burada.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkan, bir teknik sorun var.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Yani okunması mümkün olmayan bir kâğıdı gösteriyorsunuz, “Niye göremiyorsunuz?” diye...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, ben vereceğim.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Okuyabilen bir arkadaş var mı şu gazeteyi tutun bakalım.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – E, ben okudum işte.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Hayır, orada elinizde, okuyorsunuz.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Buyurun Sayın Valim, bunları ben size vereceğim merak etmeyin, bunlar bende var.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Kesimoğlu herhâlde bu toplantıya espri katmak için gayret ediyor.

Sağ olun.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Yok efendim, Sayın Bakanım, devlet adamlığı ciddiyet gerektirir.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Aynen öyle.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ben milletvekilliğimi ciddiye alıyorum, o sorumluluğumun gereği olarak burada hizmet veriyorum. Bunlarda benim emeğim var, arkadaşlarımla emekleri var. Burada yalan yok.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Siz mi çıkarttınız o gazeteyi, nasıl bir emeğiniz var?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, milletvekilleri gazete çıkartmıyor. Türkiye Büyük Millet Meclisinin arşivinde bu örnekler var. Eğer zahmet buyurursanız alın, yoksa ben bunları size takdim ederim.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Bakanım, siyasi nezaket gereği birbirimizin söylediklerinin, gösterdiklerinin doğru olduğunu var sayalım, aksi takdirde anlaşmamız mümkün olmaz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAIM ŞAHİN (Ordu) – Doğrudur, peki, tamam.

BAŞKAN – Sayın Korkmaz, Sayın Ersoy, lütfen efendim...

Birazdan ara vereceğiz, orada konuşuruz.

Sayın Kesimoğlu, devam edin efendim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, eğer benim söylediklerim doğrulanma ihtiyacı içerisinde olacaksa hayhay, ben bunları Sayın Bakana takdim edeceğim. Eğer aynı pencereden bakacak olursak Sayın Bakanın söylediklerinin de teyidini bekleriz başka yerlerden.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Efendim, çok özür diliyorum.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ben tamamlayayım müsaade edin lütfen.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Mehmet Ağabey, çok özür diliyorum, bir yanlış anlaşılma var herhâlde. Ben sadece, “1994 yılındaki o teklifin ne olduğunu bilmiyorum.” demek istedim, yoksa onu burada doğrulamak için...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sabrederseniz, bakın, daha devam ediyor, merak etmeyin.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Siz soru sorduğunuz için, teklifin ne olduğunu bilmediğimiz için...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Daha devam ediyor, bunları ben yazmadım. Bugün Sayın Başbakanın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanırken söylediği sözleri, realiteleri ben burada dile getiriyorum, ben söylemiyorum.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Hangi konuda verildiğini bilemedim, onun için sordum, yoksa doğrulamak değil kastım.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Valim, sabrederseniz, sözlerimdeki doğruluğu, tartışmaya yol açmayacak bir biçimde açıklığı göreceksiniz zaten.

MEHMET ERSOY (Sinop) – O zaman soruları da sonra sorun.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Şimdi Sayın Hüseyin Bürge burada, Sevgili Hemşehrim burada. İlk toplantıda da Halkçı Parti Sözcüsünün sözlerinden örnek verdi yani “Halkçı Parti” diye bir parti bugün...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Hem Halkçı Partiden hem Cumhuriyet Halk Partiden verdim, ikisinden verdim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, bitirmedim daha, ben bir bitireyim.

“Halkçı Parti” diye bir parti yok. Sözcünün hangi sözcü olduğunu ben bilmiyorum ama ben Sayın Başbakanın Büyükşehir Belediye Başkanlığı yaptığı dönemdeki sözlerini isim, yer, gazete belirterek ortaya koyuyorum ve Sayın Bürge’nin de bu konudaki düşüncelerini herkes gibi, doğrusu ben de merak ediyorum.

Şimdi, siz bu tasarı ile “yerel yönetimlerin değişen, gelişen ihtiyaçlarını karşılamak, onları daha demokratik hâle getirmek” gibi bir iyi niyeti paylaştığınızı söylüyorsunuz ama paylaşmıyor. “Siz, muhalefete mensup belediyeleri sindirmek, susturmak, görev yapamaz hâle getirmek, elini kolunu bağlamak için bu tasarıyı hazırlamışsınız.” diyoruz, dinlemiyorsunuz. “Bu tasarı ülke nüfusunun yüzde 70’ini yani 56 milyonu yakından ilgilendiren bir konu.” diyoruz biz, “Muhalefet yapamaz hâle getiriyorsunuz.” diyoruz, “Bu tasarı geri çekilmelidir.” diyoruz; dinlemiyorsunuz, anlamıyorsunuz. Ama şu kadarını söyleyeyim: Tarih sizi affetmeyecek. “Dün dündür, bugün bugündür.” diyorsunuz.

Gene bir tane daha söyleyeyim. Yine Millî gazete, 21 Ocak 1995. “Hükûmetin Büyükşehir Belediyesinin elindeki yetkileri almaya yönelik operasyonlarını ağır bir dille eleştiren Erdoğan, ülke eğer hukuk devleti ise gereği yerine getirilmelidir, eğer getirmezseniz unutmayın, demokrasilerde söz halkındır...”

Şimdi Sayın Valim, Sayın Ersoy, biraz dikkatinizi verirsiniz... Yine Millî gazete, Temmuz 94. “Arzu ettikleri tablo çıkmayınca bu defa ‘Yerel yönetimlerin güçlendirilmesi yerine yerel yönetimlerin elini kolunu nasıl bağlarız? yanlışından hareketle bu yasayı çıkarma yoluna gittiler.’ Kim diyor? Sayın Başbakan Erdoğan Büyükşehir Belediye Başkanı olarak söylüyor. Ne diyor? “Bizim elimizi kolumuzu bağlamak için yasa çıkarma yoluna gittiler.”

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Oradan öyle gözüküyormuş buralar.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Evet.

Devam ediyor: “Merkezî yönetim bizden olduğu müddetçe başka partiler yerel yönetimleri kazansalar bile hiçbir şey yapamazlar.” Bunu gene siz söylüyorsunuz. “ANAP” ın 1989 senesinde bozguna uğramasına sebep oldu. Şimdi aynı şeyi mevcut merkezî yönetim yapıyor. İnaniyorum ki, ne yaparlarsa yapsınlar hiçbir şey onlara hayretmeyecek ve biz Belediye olarak elimizdeki tüm imkânları israf etmeksizin, lükse düşmeden inşallah halkımız için kullanmayı sürdüreceğiz.”

MEHMET ERSOY (Sinop) – Allah razı olsun.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Helâlühüş olsun. Herhâlde oradan öyle görünüyor. 1994 senesinde öyle görünüyor ama siz yakındığınız makama gelince, yakındığınız makamın icraatlarına gelince tam tersini yapabiliyorsunuz.

Siz o gün iktidardan yakınıyorsunuz, peki bugün sizin yaptığınız ne? Dün yakındığınız uygulamayı bugün yine yapıyorsunuz. Sayın Demirel’in, Türkiye’nin siyasi tarihinde yeri olan Sayın Demirel’in kulakları çınlasın: “Dün dündür, bugün bugündür.” Ya da Mevlânâ’nın dediği gibi: “Dün dün de kaldı cancağızım, bugün yeni bir şeyler söylemek lazım.”

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ağabey, Isparta Milletvekili olarak, yalnız, benim şimdi satışmadan söz istemem lazım.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – O zaman ben bitireyim Nevzat’çığım, sen sonra devam et.

Söz konusu ne biliyor musunuz değerli arkadaşlarım? Belediye AKP’nin ise durmak yok, yola devam; belediye muhalefetinse dur bakalım, yol buraya kadar. Belediye AKP’ninse durmak yok, yola devam; belediye muhalefetinse dur bakalım, yol bitti komutanım.

ANAP döneminde Sayın Özal yerel yönetimleri kazanmak için halkı eli kolu bağlı belediyelerle tehdit etmişti, siz şimdi aynısını yapıyorsunuz. Yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı ile bunu yapıyorsunuz. Büyükşehirleri almaya çalışıyorsunuz, bir. Bununla yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığının yetkisinde olan ve iktidar partisine ait belediyelere devletin bütün imkânlarını seferber edeceksiniz. Ha, o komisyonun, merkezin ya da başkanlığın görevi ne? Onun görevi de muhalefette olan belediyeleri izlemek, onların sırtını yere getirip pes edene kadar, tuş edene kadar koordine etmek. Bunun başka bir açıklaması da yok sevgili arkadaşlarım. Vallahi, şu kadarını söyleyeyim: Muhalefete yatırım için değil para, selam vermezsiniz siz, selam vermezsiniz!

Tasarıda diyorsunuz ki: “Bu kanunun uygulanması ile ilgili tereddütleri gidermeye...” Sayın Bakanım, size burada bir atıf var.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bakanlığa...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – “Bakanlığa” doğru, düzeltiyorum, haklısınız ama şu anda o makamda siz olduğunuz için sizi yakından ilgilendiriyor.

“Bu kanunun uygulanması ile ilgili tereddütleri gidermeye, düzenleyici ve yönlendirici işlemler yapmaya İçişleri Bakanlığı yetkilidir.” Normalde yasayı kim yürütür? Bakanlar Kurulu yürütür. Burada kim yürütüyor? İçişleri Bakanlığı yürütüyor. Anayasa’nın 127’nci maddesinde bu konu yasayla düzenlenir diyor.

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Böyle bir kanunu başkası yürütemez.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Bu, Anayasa dilinde şu demektir sevgili arkadaşlarım: “Düzenleme ancak yasa ile yapılır yani yetki yasama organına aittir, bu yetki devredilemez.” Bakanlar Kuruluna bile devredilemeyecek olan yetki bir bakanlığa hiç devredilemez ama iktidarda AKP olunca, hak, hukuk, adalet, Anayasa, hepsi kitaplarda kalıyor.

BAŞKAN – Sayın Kesimoğlu, toparlıyoruz değil mi efendim?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Toparlıyorum efendim, çok teşekkür ediyorum nezaketinizden ve sabrınızdan dolayı.

Şimdi tam da Sayın Bakanla ilgili bölüme gelmiştim. Sayın Bakanım, iki gün önceki konuşmamda size bir eleştiri getirmiştim, işletmeye açılan bir tesisin temel atma töreninin Bakanlığın resmî sayfasında yer aldığını söylemiştim. Aslında bunu geçtiğimiz yıl Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde Genel Kurulda konuşma yaparken de ifade etmiştim, o Genel Kurul tutanağından paylaşmak istiyorum.

O gece sizin yaptığınız konuşmayla ilgili tutanakları talep ettim, iki gündür tutanaklar da gelmedi; bunu da antreparantez paylaşmış olayım.

BAŞKAN – Talep edenlere verdiler efendim bugün.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, ben talep ettiğimi söylüyorum; gelmedi.

BAŞKAN – Uzmanlıktan bugün talep ettiniz mi?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Evet efendim.

BAŞKAN – Bugün?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Evet, iki gündür takip ediyorum.

BAŞKAN – Hayır, Sayın Şandır talep etti, verdiler.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Vallahi, ben iki gündür talep ediyorum, hâlâ gelmedi.

BAŞKAN – Soralım efendim.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Biz de almadık Sayın Başkanım.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Evet izin vererseniz ben toparlamak istiyorum. Geçen yılki bütçe görüşmelerinde yaptığım konuşmayı tutanaktan okuyorum:” Evet, Sayın Bakan, bu Türk milleti sizi çok iyi tanıyor, yaptığınız gaflarla çok iyi tanıyor. Siz, terör saldırısında hayatını kaybeden yurttaşlarımızı bir masa, bir sandalye gibi görerek adette değerlendiriyorsunuz. Siz, depremzedelerin çadırlarına gittiğiniz zaman saray gibi görüyorsunuz ve siz, terör saldırısında yaşamını kaybeden şehitlerimizi yok sayarak katırların hesabını soruyorsunuz.

Sayın Bakan, aslında basın büronuzun da sizden aşağı kalır bir tarafı yok, -basın sitesinden aynen okuyorum- İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin Ünye Belediyesince yapılan içme suyu arıtma tesisinin temel atma törenine katıldı. Kutluyorum, yaptırılan bir tesisin temel atma törenine katılmışsınız. Sayın Bakanım, Karadenizli hemşehrileriniz gücenmesinler ama tam Temel fıkrası gibi olmuş.” demişim. Devam ediyorum şimdi, yani yine Sayın Karadeniz kökenli hemşehrilerim sakın alınmasınlar ben de bir anlamda Karadenizliyim, bizim de Kırklareli olarak Karadeniz’e kıyımız var. Sayın Bakana aslında fazla haksızlık da yapmamışım doğrusu, eğer biz yanlış yaparsak özür dilemesini de biliriz. Ben olayı bir kez daha inceledim, kısmen düzeltiyorum. Sayın Bakan inşaatı biten bir tesisin temelini atmamış, Sayın Bakan inşaatı süren bir tesisin temelini atmış, inşaatı süren bir tesisin temelini atmış. Karadenizli arkadaşlara bir kez daha saygısızlık etmeyeyim ama bu da yeni bir Karadeniz fıkrası gibi oldu. Bakanlığının resmi sayfasının çıktısı burada, zaturalinize takdim edebilirim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ne yazıyor, ne yazıyor orada?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Söyleyeyim efendim, ben söyleyeyim.

BAŞKAN – Sayın Kesimoğlu, ama rica ediyorum. Sayın Bakan lütfen şey yapmayalım, bitirelim ne olursunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ne yapmayayım Başkanım? Ne yapmamam gerekiyor?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Bitti efendim, bitti. Burada işte bakın...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Cevap vermemem mi gerekiyor?

BAŞKAN – Tabii, hayır, hayır, vereceksiniz, cevap vereceksiniz de ben Sayın Kesimoğlu konuyla...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Hak ettiği cevabı mı vermeyeyim?

BAŞKAN – Hayır vereceksiniz efendim, olur mu öyle şey?

Sayın Kesimoğlu bitirsin size söz vereceğim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, Komisyon Başkanı bir tarafta, Sayın Bakan bir tarafta, ben araya girmemeyi tercih ettim.

BAŞKAN – Aman Yarabbi, gören görmeyen de hakikaten öyle zannedecek Sayın Kesimoğlu ya insaf ya Allah Allah...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – İçişleri Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği Basın Açıklaması Sayı:2011/72. Sayın Bakan diyor ki: “Çalışma başlamıştı.” Benim dediğimden ne farkı var?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ben hiçbir şey demedim daha yani Allah aşkına siz kafayı...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim burada...

BAŞKAN – Evet, Sayın Kesimoğlu, lütfen efendim istirham ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Yok, hayır, ben hiçbir şey demedim daha.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, ben son derece sağlıklıyım, ruh yapım da yerinde, bir hastalık arıyorsanız başka yerde aramanız lazım. Bence siz aydınlıkta kaybettiğinizi karanlıkta arıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Kesimoğlu lütfen...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Evet efendim çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Sayın Bakan buyurun efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkan, şu ana kadar 2'nci madde üzerinde söz alan çok değerli arkadaşlarım...

BAŞKAN – Affedersiniz Sayın Bakanım, ben de onun için verdim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Onlara yönelik, ben de müsaadenizle, ona yönelik bir açıklama değil Sayın Kesimoğlu'nun dün yaptığı bugün de devam ettirdiği şahsıma yönelik değerlendirmeler üzerindeki çelişkileri, yalanları, yanlışları ifade etmek durumundayım.

Şimdi, geçen sene, Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinin müzakereleri esnasında gene kendine göre döktürmüş. Gaflar..." Gaf nedir?" diye sorsam herhâlde bilemeyecektir.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Yok yok efendim, burada hemen takdim edeyim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Hemen Google'dan mı bakacaksın? Google'den bakarak bilirsin.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Google her şeyi biliyor, siz yapmışsınız, sizin... Orada da uydurma yok ki.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – O zaman Google'a bakmadan bir "gaf" ın ne olduğunu söyle bakalım.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ben söyleyeyim efendim, sizin gaflarınızı ben burada söyleyeyim, açıklamasını siz zaten...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – "Gaf" ın ne olduğunu bana söyle lütfen.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, ben elli iki yaşındayım, mülkiye mezunuyum...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Elli iki yaşında "gaf" öğrenecek diye bir şey yok.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sizden eğitim alacak ihtiyacım yok. Ben eğitimi mi fakültede tamamladım, sizden eğitim dersi alacak benim ihtiyacım yok. Sizin karşınızda ne partinizin mensubu var ne ailenizin bir mensubu var ne de Bakanlığınızın mensubu var, benimle bu şekilde konuşamazsınız.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bilmediği bir konuda hüküm veren kişiye ben bunu sorarım, "gaf" ı da bilmezsiniz "kef" i de bilmezsiniz, bilseniz zaten böyle konuşmazsınız.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Okuyayım mı efendim burada.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Neresi orası?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Bunlar sizin yaptığınız gaflar, bunları ben söylemiyorum Google'da var, bütün gazetelerde, televizyonlarda var, izin verirseniz devam edeyim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Kesimoğlu, Sayın Kesimoğlu, bu şekilde değerlendirme yaparak, kendinize göre hükümler vererek ne beni ne bir başkasını lütfen değerlendirmeyin, eğer mesele "gaf" sa ben sizin "gaf" ınızı da "f" nizi de "kef" inizi de çok iyi bulurum ve bilirim.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Zaten bizi takip ediyorsunuz, söylediniz ya siz İçişleri Bakanı...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Tutanaklarda var.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Tutanaklarda, bizi izliyorsunuz.

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakanım buyurun

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Acaba benim ne eksiklerim var, ne kastım var?

BAŞKAN – Sayın Kesimoğlu lütfen...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Benim açıklarımı arıyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Kesimoğlu, yasayla ilgili yaptığınız değerlendirme baştan aşağı çelişkilerle dolu, onu bir ifade edeyim o zaman. Eğer benimki bir "gaf" sa...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Niye benim söylediğimle ilgili bir şey söylemiyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Kesimoğlu lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sizinki baştan aşağıya boş bir küp.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Yani Sayın Başkan, Sayın Bakan beni itham edecek, ben susacağım.

BAŞKAN – Her cümleye de cevap verme zorunluluğu var mı canım? Ama rica ediyorum.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ben söylerken Sayın Bakan yanıt veriyordu.

BAŞKAN – Olur mu öyle şey canım ya.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Efendim, Sayın Bakan da milletvekili ben de milletvekiliyim, onun Bakan olması benim üstümde olmasını gerektirmez.

BAŞKAN – Kimse kimsenin üstünde değil ama müsaade edin de cevap versin

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Efendim, Bakan olarak konuşmuyorum, şahsımla ilgili yaptığınız yerli yersiz, saçma sapan değerlendirmelere cevap vermek durumundayım. Yalan, yanlış, belgesiz değerlendirmelerinizi geçen sene de bu sene de tekrar etmişsiniz, geçen sene cevaba değer görmemişim bu sene burada...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – O “yalan yanlış, saçma sapanı” ben size armağan ediyorum onları.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – ...bu toplantıda yine tekrar edecek ihtiyaç içindesiniz, öyle anlaşıyor. Yeni bir şey yok, söyleyecek bir şeyiniz yok, saçma sapanlığı anlatıyorum. “Temel fıkrası” deyip kimseye ve hiçbir kesime aşağılayıcı değerlendirme yapmaya hakkınız yok. “Temel fıkrası” da “Dursun fıkrası” da “İdris fıkrası” da bu memleketin kültürel değeridir, değerleridir,

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Doğrudur

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Kurduğunuz saçma ve yalan fıkrayı ben size anlatayım. “İçişleri Bakanı İdris Naim Şahin Ünye Belediyesince yaptırılacak olan içme suyu arıtma tesisi temel atma törenine katıldı.” Bakanlığın sitesi 2011/72 sayılı basın bülteni.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Evet, aynısı bende de var.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Şimdi, yapılmış, yapılacağı yapılmış gibi kabul edip bunun üzerine “Temelini attı.” deyip burada da saygısızlığını ve hadsizliğini bitirmeyip bunu da “Temel fıkrası” gibi değerlendirmeniz...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Siz bana saygısız diyemezsiniz, bunların aynısını size iade ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ben saygızsam kabul ediyorum, ben saygısızlık yapmıyorum.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Bana ailem o terbiyeyi verdi, sizi saygıya davet ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Belgeyi ibraz ediyorum. Şimdi bu belgeyi çarpıtarak -hep yaptığınız konuşmalarda olduğu gibi çarpıtarak- bu haberi çarpıtarak, buradan konuşma üretmek ve kamuoyuna, Türkiye Büyük Millet Medisi çatısı altında milletvekili olarak, sözüm ona görüş ortaya koymak, ben herhangi bir milletvekiline yakışır bir davranış olarak kabul etmiyorum. Dedim ki: “O belge nedir?”

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Ben de bu “gaf”ları bir İçişleri Bakanına, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmetinin bir bakanına yakıştırmıyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Hakikaten, size dedim ki önceki gün “O belgede, basın açıklamasında bir ifade hatası varsa düzeltirim.” dedim, “Düzeltilim.” dedim. Gittik, basın bültenini çıkarttık...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Söylüyorum...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Neyi söylüyorsunuz?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Söylüyorum...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Burada yazıyor... “Ünye Belediyesince yaptırılacak olan içme suyu tesisinin temeli atılacak.” Ben soruyorum: Siz temeli nasıl atarsınız, nerede atarsınız, neyin temelini atarsınız?

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Temel nedir biliyor musunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Siz temel filan atamazsınız çünkü siz temellerden uzaksınız, sizin böyle bir dünyanız yok, sizin böyle bir gündeminiz yok.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Sayın Başkan, böyle bir hakkı yok!

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Siz temel filan atamazsınız ve atılan temelleri de anlayamazsınız. Sadece...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Sayın Başkan...

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Biz cumhuriyetin temelini attık.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Cumhuriyetin temelini ben attım.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Nerede...(Gürültüler)

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Cumhuriyetin çocuğu benim. Senin tekelinde değil cumhuriyet.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Cumhuriyet, Cumhuriyet Halk Partisinin...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Hayır, Cumhuriyet, Cumhuriyet Halk Partisinin tekeliinde değildir. Ben cumhuriyetin çocuğuyum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Cumhuriyetin temelini benim dedem de attı, senin deden de attı.

MEHMET S. KESİMOĞLU (Kırklareli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

Sayın Bakan, tamam mı efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Hayır.

Sayın Başkanım, böyle yalan yanlış, iftira kabilinden sözleri lütfen reddediyorum. Temenni ediyorum son olur bu arkadaşımızın bu çıkışı ve bu yalanı.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Görüşmelere bir saat ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 18.09

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.14

BAŞKAN: Muammer GÜLER (Mardin)

BAŞKAN VEKİLİ: Feyzullah KIYIKLIK (İstanbul)

SÖZCÜ: Hüseyin BÜRGE (İstanbul)

KÂTİP: Gülay SAMANCI (Konya)

-----0-----

BAŞKAN – Toplantıyı açıyorum.

Şimdi söz sırası Sayın Mevlüt Dudu’da. Daha sonra da...

Sayın Ediboğlu, tabii sizin önünüzde olanlar da var, onlar sırasını verirse size söz verebilirim.

Sayın Dudu, buyurun efendim.

Yalnız sürele uyacağız, on dakika açtım.

MEVLÜT DUDU (Hatay) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Ben, sözlerime bugün şehit verdiğimiz kardeşlerimize Allah’tan rahmet ve milletimize başsağlığı dilerek başlamak istiyorum.

Günlerdir burada tasarının, önümüzdeki tasarının yanlışları, eksikleri, anayasaya aykırılıkları arkadaşlarımız tarafından anlatılıyor. O nedenle, ben, daha ziyade Hatay özelinde bazı açıklamalarda bulunmak istiyorum ancak yine de bir iki hususa da tasarının geneliyle ilgili dikkat çekmek istiyorum.

Bakanlar Kurulu tarafından Meclise sunulan, şu anda da Komisyonumuzun gündeminde olan yasa tasarısı yeterli incelemeden ve tartışmadan geçmeden ne yazık ki gündeme getirilmiştir. Çok önemli değişiklikler içeren bir yasa tasarısıdır. Milyonlarca kişiyi doğrudan ilgilendirmektedir ve Türkiye’nin idari yapılanmasında önemli değişiklikler getirmektedir. İşte özel idarelerin kapatılacak olması -bu yirmi dokuz il için söylüyorum- köy tüzel kişiliklerinin ortadan kaldırılacak olması gibi değişiklikler bunlar. Bu anlamda demokratik kitle örgütleri, özellikle ilgili örgütler, meslek kuruluşları tarafından tartışılmamıştır, Parlamentoya getiriliş biçimi ve şu an Komisyonun gündeminde olmasında da hatalar vardır. Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonu gibi komisyonlarda da bizim kanaatimizce bu tasarının görüşülmesi gerekiyordu ancak doğrudan İçişleri Komisyonuna getirilmiş olmasını biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak doğru bulmuyoruz. Bu nedenle, bu eleştiriyle sözlerime başlamak istedim.

Tabii, gerçekten, çok ciddi anlamda tartışılması gereken bir tasarı bu yani AKP İktidarının yasa yapma tekniğini, yöntemini, usulünü, ben ilk dönem milletvekiliyim ama kısa sürede öğrendiğimi düşünüyorum. Ne yazık ki Parlamento, Türkiye Büyük Millet Meclisi çok fazla dikkate alınmıyor, hatta ilgili bakanlıklar bile görüyoruz ki birçok konuda Meclis gündemine gelen kanun tekliflerinden veyahut tasarılarından ne yazık ki çok fazla haberdar olmuyor. Bizim gözlemlerimiz bu doğrultuda.

Bu tasarıda da gerçekten çok iyi irdelenmesi gereken hususlar var. Ben bir örnek vermek istiyorum yani buna benzer daha birçok sakıncalar taşıdığını düşünüyorum, tahmin ediyorum. Çok fazla uzman birisi de değilim bu konuda. Vereceğim örnek şu: Biliyorsunuz, Avrupa Birliği’nin Türkiye için, Türkiye’deki kırsal kalkınma için ayırmış olduğu bir fon var. Tahmin ediyorum, şu anda 3 milyar euro civarında bu fon ve sadece kırsal bölgeler için geçerli yani siz kırsalı kırsal olmaktan çıkarak bu yasayla, bu tasarıyla, bu kaynağın kullanımını da bir anlamda kısıtlamış oluyorsunuz. Bu düşünülmüş müdür? Hiç tahmin etmiyorum düşünüldüğünü ve bu bir örnek. Bunun gibi daha yüzlerce sakınca olduğunu ben tahmin ediyorum yani sadece tahmin edebiliyorum.

Hatay’la, Hatay özelinde daha ziyade konuşacağımı söylemiştim. Hatay’da tasarının ilçe yapılanmalarıyla, yeni ilçe kurulmasıyla ilgili gerçekten büyük sakıncaları var. Sayın Genel Başkanımız da geçen hafta kapatılacak olan belde belediye başkanlarıyla yaptığı toplantıda bu hususa dikkat çekti “Hatay’a dikkat edin, Hatay’da bir ayrımcılık ve bölücülük yapıyor.” dedi, aynen de bu ifadeleri kullandı, ben burada tekrar etmek istiyorum. Hatay’da iki tane yeni ilçe kurulacak. Bunun bir tanesi, il merkezimiz olan Antakya’da Defne adında bir ilçe kuruluyor ve şu anda bu ilçenin -tasarlandığı şekilde tasarı yasalarsa eğer- tahmin ediyorum yüzde 99’u Alevi yurttaşlarımızdan oluşacak. Bu gerçekten çok yanlış bir uygulama ve Antakya gibi, Hatay gibi yüzyıllarca dünyaya, Orta Doğu’ya örnek olmuş, hoşgörü, barış ve kardeşlik anlamında örnek olmuş bir coğrafyada sadece oy kaygısıyla ve seçim kazanma hesabı güdülerek böyle bir yapılanmaya, böyle yanlış bir yapılanmaya gidilmiş olmasını, gidilmek istenmesini biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak doğru bulmuyoruz ve Antakya’nın merkezindeki, göbeğindeki beş tane mahalle -ki biraz önce söylediğim gibi- çok çok büyük oranda Alevi inanca mensup yurttaşlarımızdan oluşmaktadır. Bu mahalleler yeni kurulacak ilçeye bağlanıyor. Benden önce de

Sayın Akgöl bu konuda açıklamalarda bulundu burada, onu biliyorum. Bir uzlaşma arayışı var, onu da biliyorum. Uzlaşılacağını ümit ediyorum ve başta Sayın Bakan olmak üzere herkesin bu konuya bir kez daha dikkatini çekmek istiyorum, bu yanlışın mutlaka dönülmelidir. Üstelik, Suriye'yle ilgili yaşadığımız sıkıntılar, Suriye'de gelişen olaylar ve Hatay'ın Suriye'ye komşu olması, aynı hassasiyetlere, duyarlılıklara sahip olması, konuyu birkaç kat daha önemli hâle getiriyor diye düşünüyorum.

Aynı şekilde Antakya'da kurulacak Defne ilçesinin dışında Hatay'ın yine çok büyük bir ilçesi olan İskenderun'da da yeni bir ilçe oluşturuluyor, Arsuz ilçesi. Bu konuda yaptığımız girişimler sonucunda, diğer iktidar partisine mensup milletvekili arkadaşlarımız da, Hatay milletvekili arkadaşlarımızla belli oranda uzlaştık. Tasarı alt komisyondan da bu şekliyle geçti.

İskenderun kent merkezindeki yine üç tane mahalle aynı şekilde ne tesadüftür ki yine büyük oranda yani yüzde 90-95 oranında Alevi inancına mensup yurttaşlarımızdan oluşan mahalleler -ki bu mahallelerde İskenderun Adliye Sarayı var, yeni yapıldı, İskenderun Belediyesinin arıtma tesisleri var, hastane var, üniversite var- 35 kilometre ilerideki yeni kurulacak Arsuz ilçesine bağlanmak istendi. Alt komisyon bunu düzeltti. Bu şekliyle, en azından kısmi bir düzeltme sağlanmış olacak bu şekliyle geçerse.

Ben, tekrar bu düzeltmenin yürürlüğe konulmasını ümit ettiğimi söylemek istiyorum ancak buna benzer yine İskenderun'da iki tane büyük belde, toplam nüfusları 25 bin, İskenderun'a bitişik, biraz önce sözünü ettiğim mahallelere komşu iki tane büyük belde, hiçbir ilgisi olmayan, coğrafya olarak hiçbir ilgisi olmayan Arsuz ilçesine bağlanmak isteniyor. Nasıl ki bu mahallelerle ilgili yanlışın dönülmüşse bu iki belde ve bu beldelerin etrafındaki köyler için de aynı yanlış geçerlidir ve biz bu bölgeyle ilgili olarak da yanlışın dönülmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Yine İskenderun'da bir köy, Düğünyardı köyü, aynen Suriye'deki Süleyman Şah Türbesi gibi, Arsuz'la hiçbir fiziki bağlantısı yok yani arada iki tane başka ilçe var, sınır değil, komşu değil, Arsuz'a bağlanmak isteniyor. Bu hatanın da -Düğünyardı köyü- tekrar ediyorum, mutlaka düzeltilmesi gerekir.

Bütün bunlardan çıkardığımız sonuç, özellikle İskenderun ve Antakya'daki yeni kurulan ilçeler ve bu ilçelerin sınırlarının belirlenmesinde bir amaç, bir niyet seziliyor. Biraz önce de söylemiştim, bu oy kaygısı ve seçim kazanma hevesi. Alevi yurttaşlarımızın daha ziyade Cumhuriyet Halk Partisine oy veriyor olmaları mantığından hareketle "İşte alın bu ilçeler sizin ama diğer tarafları bize bırakacaksınız." gibi bir mantık var. Bu çok doğru bir mantık değil ve bu mantığın en son yürürlüğe konulması gereken yer Türkiye'de Hatay'dır değerli milletvekilleri. Hatay, gerçekten çok duyarlı, hassas bir ilimiz. Hatay'a bu bombayı koymaya hiç kimsenin ne şu anki iktidar partisinin ne başka bir siyasal partinin veya kişinin gerçekten hakkı yoktur. Mutlaka bu mezhepsel anlamdaki düzenlemeler, sonuçta oraya dayanıyor, bunu iddiayla söylüyorum, dikkatle irdelenip bir an önce tasarı yasalasmadan Mecliste, burada, Parlamentoda düzeltilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Hep kurulacak olan ilçelerden söz ettim, kurulması planlanan ilçelerden, teklif edilen ilçelerden söz ettim. Bir de tasarıda yer almayan bir beldemiz var, nüfusu 40 bin, Payas beldemiz. Türkiye demir çelik üretiminin yüzde 55'ini üretiyor, demir çelik sektöründe çok büyük yeri var, sadece sanayi anlamında değil, bu demir çeliğin ticareti anlamında da çok önemli bir yeri var. İlçe olmak için her şeye sahip, nüfusu dediğim gibi 40 bin, yaklaşık yetmiş yıllık bir belde. Şimdi, bu koskoca belde bir başka ilçenin mahallesi konumuna getirilmek isteniyor tasarıyla ve seçimler öncesi Sayın Adalet Bakanı Sadullah Ergin çok açık Payas'ın ilçe yapılması gerektiği konusunda halka söz vermişti miting meydanlarında. Yine bir başka Hatay Milletvekili arkadaşımızın da bu konuda sözü var, Sayın Bayram Türkoğlu'nun. Ben, onlara da bu vesileyle, bu verdikleri, Payas halkına verdikleri sözleri bir kez daha hatırlatmak istiyorum ve Payas'ın mutlaka tasarıda değişikliğe gidilerek ilçe statüsüne yükseltilmesi gerektiğini düşünüyorum. Payas halkı bu konuda çok hassas, gerçekten çok büyük bir istek var. Günlerdir belediye başkanları, halkın birçok temsilcisi burada.

BAŞKAN – Sayın Dudu, toparlayalım lütfen.

MEVLÜT DUDU (Hatay) - Toparlayacağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen...

MEVLÜT DUDU (Hatay) – Bitiriyorum.

Bunları söylemekle birlikte, başta da belirttim, günlerdir tasarinin hukuka aykırılıkları burada anlatılıyor. Bu söylediklerimin Hatay'la ilgili, Hatay'daki yeniden yapılandırma ile ilgili çekincelerim, çekincelerimiz, tasarinin bütününe olan itirazlarımıza gölge düşürmemelidir.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak önümüzdeki tasarinin, Bütünşehir Yasa Tasarısı'nın Anayasa'ya ve hukukun genel ilkelerine aykırı olduğunu düşünüyoruz ve itirazlarımızı burada bir kez daha tekrarlamak istiyorum.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum ben de efendim.

Şimdi Sayın Ediboğlu'nun acil bir talebi var ama...

Sayın Ediboğlu, önünüzde Sayın Candan Yüceer, Sayın Alim Işık, Sayın Veli Ağbaba, Sayın Özgür Özel ve Sayın Sakine Öz var.

Her birinden ayrı ayrı...

Sakine Hanım...

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Tamam, ben hakkımı veriyorum.

BAŞKAN - Alim Bey...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Acilse...

BAŞKAN – Evet, acil olduğunu söylüyorlar.

Peki, Sayın Ediboğlu, siz de on dakikada lütfen... Hiç ilave süre filan yok, ona göre.

MEHMET ALİ EDİBOĞLU (Hatay) – Teşekkür ediyorum.

Ben de kısaltarak konuşayım. İzin verdiği için arkadaşlar, sıralarını verdiği için de onlara teşekkür ediyorum.

Ben de o zaman doğrudan konuya gireyim. Hatay Milletvekiliyim. Hatay'da taslağa göre iki tane yeni ilçe kuruluyor. İşte bunu anlamakta güçlük çektiğimi ifade etmek istiyorum. Antakya ve İskenderun ikiye bölünerek iki yeni ilçe kazandırılıyor. Bu taslağa göre İskenderun'da Arsuz, Antakya'da Defne isimli iki yeni ilçenin kurulmasının planlanmasını benim anlamadığım gibi bu ilçe, Kurulan yeni ilçelerde yaşayan hiçbir vatandaşımızı da anlamış değil. Bu taslak herhangi bir teknik ihtiyaçtan veya ayrıştırılmak istenen yerlerde yaşayan halkın isteklerinden çıkmamış benim yaptığım tespitlere göre. Hiçbir aşamasında ilgili vatandaşların fikri de alınmamış. Bu ayrıştırma projesi tamamen siyasi ve ideolojik sebeplere dayandığı izlenimi vermekte, geçerli ya da makul hiçbir gerekçesi de yok. Bugüne kadar bu planlamayı yapanların, bu ayrıştırmayı yapanların, kamuoyuna bu konuda herhangi bir açıklaması da olmamış. Bunu Antakya ve İskenderun halkı... Bunu gerçekten, bu bilgiyi, bu arkadaşlarımızdan bekliyor.

Antakya belediye sınırları içinde olan ve tamamen bütünleşmiş olan beş mahallenin Antakya'dan kopararak ayrılmasının hiçbir makul ve inandırıcı gerekçesi de izah edilemez. Bu ayrıştırma Komisyonunda onaylanır ve yasalırsa, Antakya'dan koparılanlar büyük bir haksızlığa uğramış olacaktır. İskenderun'la ilgili kısmı Mevlüt arkadaşım söyledi, onları atlıyorum. Böylesi bir haksızlık, dışlamanın ezikliği ve çaresizliği kalıcı kırgınlıklara ve duygusal bölünmelere de yol açacaktır Antakya'da. Antakya'dan dışlanmaya çalışılan belde ve köylerde yaşayanlarda da benzer bir duygu hâkim olacaktır. Üstelik Antakya belediye sınırlarından koparılmaya çalışılan mahalle, belde ve köylerin siyasi tercihlerine ve kimliklerine bakılırsa bu projenin toplumsal barışa ve Antakya'nın bir kültür mozaiği olma özelliğine büyük zarar vereceği de açıkça görülmektedir.

Antakyalılık önemli bir bilinç barındırır. Bu bilinç kültürlerin, dinlerin, mezheplerin kardeşliğini temsil eder. Bu tarihsel gerçeğe zarar verecek girişimler yapmaya kimsenin hakkının da olmadığını düşünüyorum. Tüm uyarılara rağmen bu yanlış yapanlar tarih önünde Hatay ve Antakya halkı tarafından kesinlikle affedilmezler. Ötekileştirme ve ayrıştırma Antakya'nın en önemli değerlerinden biri olan hoşgörüye vurulacak büyük bir darbe de olacaktır. Bu taslak, Antakya halkına rağmen zorla hayata geçirilirse bile vicdanlarda ve akıllarda kabul görmeyecektir. Özetle, Antakya binlerce yıllık bir geleneğin, kültürün ve kardeşliğin adıdır ve bu şehir ayrıştırılmamalıdır. Ayrıştırma, şehrin kurulmuş olan teknik alt yapısını da aykırıdır. Ayrıştırma, şehrin sosyal dokusuna da aykırıdır. Ayrıştırma, sınırlar yetkiler karmaşasını da yaratacaktır. Mimari dokuya zarar verecek ve bütünlük ilkesini de bozacaktır. Bu çerçevede Antakya'nın sınırlarıyla oynanmamasını talep etmekteyim. Antakya'nın bölünmesine ve yeni bir ilçe oluşturulmasına gerek olmadığını, Antakya'nın sınırlarının korunmasını ve mevcut hâliyle büyükşehirle bağlı bir ilçe olmasının daha mantıklı olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Edipoğlu ben de teşekkür ediyorum.

Diğer arkadaşlar da sıralarını verdiği için, Sayın Yusuf Halaçoğlu, buyurun Hocam.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Teşekkür ediyorum, Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, sayın milletvekili arkadaşlarım; hepinize öncelikle teşekkür ediyorum. Muhakkak ki bir siyasi partiye mensubum ama buradaki konuşmamı tamamen bir siyasi parti mensubu gibi yapmayacağım, tamamen bir bilim adamı sıfatıyla, Amerikalıların faydalandığı gibi, diğer ülkelerin faydalandığı gibi, 624 yıl ayakta kalmış ve değişik mahallî idareleri de bünyesinde bulunan, idari yapılanmayı bünyesinde bulunduran bir devletin tecrübelerini sizlere aktarmak istiyorum.

Gerçekten de, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü de yaptım, 1921'den itibaren Osmanlı arşivlerinde araştırma yapan devletlerin bilim adamlarının en çok Osmanlı devlet yapısı üzerinde araştırma yaptığını gördüm yaptığım istatistikte.

Gerçekten de Osmanlı devletini göz önüne alacak olursanız ki hepiniz en azından, hiçbir şey okumamış bile olsanız, liselerde tarih kitaplarında okuduğunuz bir yapıya sahipsiniz, bilgiye sahipsiniz. Bu bilgi bile yeterli gelecektir söylediklerime. Osmanlı devleti millî bir devlet değildir, bir imparatorluktur. Çok milletli, çok kültürlü, çok dilli, çok inançlı bir devlettir. Dolayısıyla, Osmanlı Devleti'ndeki idari yapı gerçekten birçok devleti yakından ilgilendirmiştir ve kendilerine örnek almışlardır. Dediğim gibi, bu konuda araştırma yapan devletler içerisinde en fazla araştırmayı da Amerika Birleşik Devletleri yapmıştır. Benim Genel Müdürlük yaptığım dönemde sadece Amerika'dan gelen bilim adamlarının sayısı 680 idi. Osmanlı Devleti'nin idari yapısı, sosyal yapısını araştıran bilim adamı olarak... Osmanlı Devleti nasıl bir idari sisteme sahipti? Bunu şunun için anlatıyorum, söylüyorum.

Şimdi, ülkelerde birtakım adımlar atılır, bu atılan adımlar doğrudur veya yanlıştır. Fakat doğru olmasına gayret edilir. Devleti yönetenler en doğru kararı vermekle kendilerini mükellef addederler. Bunu her şeyden uzak tutarlar, çünkü o devletler kendi devletleridir, gelecekleridir ve tarihte kendilerinden sonra gelecek çocuklarının da, torunlarının da yaşayacakları bir coğrafyadır. Bu bakımdan çok dikkatli adım atılır. Yanlış adım atılmamış mıdır? Yanlış adım da atılmıştır, Osmanlı Devleti de atmıştır. Mesela Kanuni Sultan Süleyman döneminde tımar sisteminde bir değişiklik yapılmıştır. Mirî arazi yani devlete ait arazi olarak pek çok alanı devlete katmışlardır. Bunun doğurduğu sıkıntılar, sonuçlar, halkın üzerindeki etkileri birçok isyanlara sebep olmuştur ve bu gittikçe büyüyerek Osmanlı Devleti'nin yıkılışına kadar gitmiştir.

Değerli milletvekilleri, Osmanlı Devleti, dediğim gibi bir imparatorluktu. Eyalet sistemi vardı, bu eyalet sistemi içerisinde iki temel unsur vardı. Bunlardan bir tanesi merkeze bağlı eyaletler, diğerleri de imtiyazlı hükûmetler altındaki bir eyalet sistemi. İmtiyazlı hükûmet olarak Hicaz gibi, Kırım gibi, Eflak-Boğdan gibi yöneticilerini kendi içinden seçen, seçilen kişilerce yönetilen eyaletler. Bir de mesela Anadolu eyaleti gibi, Diyarbakır eyaleti gibi, Çıldır eyaleti gibi, Bağdat eyaleti gibi veya Rumeli eyaleti gibi, Budin eyaleti gibi yöneticileri devletten yani merkezden atanan valilerce yönetilen, beylerbeyince yönetilen eyalet sistemi. Bu türden eyaletlerde de ikiye ayrılırdı. Birisi saliyaneli olarak yani yıllık olarak adlandırılır, diğeri de saliyanesiz yıllıksız olarak adlandırılırdı. Saliyane, yıllık şu anlama geliyor: O yıl içerisinde, diyelim ki Mısır gibi, bütün vergilerini o eyalet toplar, kendi ihtiyaçlarını belirledikten sonra merkeze geri kalan vergileri gönderirdi. Bunlar saliyaneli eyaletler, genelde yine merkezden atanan valiler olmasına rağmen daha bağımsız bir nitelik taşırdı.

Eyaletlerin idari bölünmelerinde bir beylerbeyinin bulunduğu merkez, onun dışında sancak, kaza, nahiye ve köyler bulunurdu. Sancaklar yine merkezden atanan, "Sancak Beyi" denilen kişiler tarafından yönetilir; kazalar ise kadılık anlamına geldiği için... Kadılar aynı zamanda hukukçuydu, tabii hukuka hâkimdiler, bunların idaresinde bulunan idari birimlerdi. Nahiyeler ise kadıyı temsil eden naip denilen kişilerce yönetilir. Köyleri hepimizin bildiği gibi, muhtar dediğimiz kişiler vardı.

Bu sistem XVIII. yüzyıla kadar devam etmiştir. Devletin, merkezi idarenin veya vilayetlerde veya beylerbeyliklerinde, mülki idarenin dışında bir de "şehremini" denilen bugünkü anlamda düşünce olursanız belediyeler vardı. İstanbul'da hepiniz bilirsiniz, Şehremini senti vardır. Şehremini dediğimiz, İstanbul şehreminleri orada oturdukları için bugün o ismi almışlardır. Belediye hizmetlerini bunlar görür. Bu şehirdeki "nah" meselesini, yani çeşitli satılan nesnelerin fiyatlandırmasını belediyeler yapardı ve kontrolünü de bunlar yapardı ve şehrin bütün işlerini... Mesela kaldırıcılık denilen bir teşkilat vardı. Kaldırıcılık dediğimiz zaman, bildiğimiz bugünkü kaldırım olarak düşünmeyin. Yol yapımını üstlenmiş olan teşkilattı, mesela buraya bağlıydı veya şehir mimarları dediğimiz, şehrin hangi bölgesine bir bina yapılacaksa veya imar verilecekse, ne yapılacaksa şehir mimarlarının onayından çıkmış bir mimari yapı ancak o sokakta veya caddede inşa edilebilirdi. Bunlar, dediğim gibi, şehir emaneti dediğimiz şehreminlerine bağlıydı.

XVIII. yüzyılın sonları, XIX.'da Osmanlı idari sisteminde birtakım değişiklikler meydana gelmiştir. Çünkü 1699'dan sonra Karlofça Anlaşmasından sonra Osmanlı Devleti büyük topraklar kaybetti. Fakat buradaki Osmanlı Devleti'nin merkezi otoritenin gücünü kaybetmesinden sonra birtakım eyaletlerde Osmanlı Devletine karşı birtakım isyan hareketleri vücuda geldi. Osmanlı Devleti bunu kontrol edebilmek için idari mekanizmada birtakım değişikliklere gitti. Bağımsız birtakım mutasarrıflık adı altında, eyaletten daha küçük ama müstakil idari birimler oluşturuldu. Onun dışında eyaletler kaldırıldı vilayet hâline getirildi. Çünkü bir eyalet dediğimiz yapı bugün balkanlarda bütün ülkeleri kapsayacak nitelikteydi. Mesela, bu eyaletin merkezi daha doğrusu Manastırdı, bugünkü Makedonya'da bulunan Manastır şehriydi, fakat buraya bağlı olan eyalet sınırlarını söyleyecek olursak bütün Yunanistan, Bulgaristan, Makedonya, Bosna-Hersek, Sırbistan ve Karadağ bölgesi tamamen Rumeli eyaleti adını verdiğimiz bu merkeze bağlıydı. Çok geniş bir sistem ama bunun bu şekilde belirlenmesindeki temel sebepte şuydu: Rumeli'nin fethinden sonra Osmanlı Devleti bu bölgelerde otoritesini

sağlayabilmek için Anadolu'dan pek çok nüfus yerleştirmişti. Bu bölgelerdeki birtakım nüfusu da başka yerlere nakletmişti. İşte bu bölgeyi bir bütün olarak görerek ve Slav ırkına mensup oldukları için de belli ölçüde kültürel özellikleri birbirine yakın olduğu için böyle bir eyalet sistemi meydana getirmişti. Ama bunun sıkıntılarını daha sonra Osmanlı Devleti çekti ve Osmanlı Devleti çöküşünde bütün bu sözünü ettiğimiz bölgeler ki bunların her biri bir sancak hâlinde teşkilatlandırılmıştı, bağımsız birer devlet hâline geldiler ve 35 adet en az, daha sonraki çıkışları saymadım ama, 35 devlet kuruldu yerlerine.

Atanan kamu görevlileri doğrudan doğruya merkez tarafından atanırdı bu bölgelere Osmanlı Devleti'nde. Yani, diyelim ki kadılar, ilmiye sınıfının en üst derecesinde olan Şeyhülislam tarafından atanırdı. Şeyhülislam din adamı değildi. Şeyhülislam, Rumeli kazaskerliklerinden gelirdi yani hukukçuydu. En yüksek hukukçuydu. Buradan Şeyhülislamlığa gelirdi. Nitekim Şeyhülislamlar Osmanlı Devletinde bugün Türkiye Cumhuriyeti'ndeki Bakanlar Kurulu veya Türkiye Büyük Millet Meclisinin yerine geçen Divan-ı Hümayun adını verdiğimiz kanun yapıcı yasama organı olan kurumun içerisinde yer almazdı. Çünkü az önce söylediğim Divanhümayun'da alınan kararlar, Padişaha sunulur, Padişah tarafından onaylandıktan sonra ferman hâline getirilir, tuğra çekilir Nişancı tarafından yani bugünkü anlamda Resmî Gazete'de yayımlanır ve kanun hükmüne girerdi. Ama Padişah Şerri şerife yani o günkü teamüle -anayasa dediğimiz- uygun düşmediğini düşündüğü birtakım kararlar çıkmış olursa Divanhümayun'dan bunu Şeyhülislama gönderir. Orada teamüle yani geçerli hukuk sistemine uygun olup olmadığını, diğer yasalara zıt olup olmadığını araştırır, o çerçeve içerisinde ya ret eder veya onaylar, onaylamaya göre tekrar padişahın huzurunda kabul edilir, ferman hâline gelir veya ret edilir, geçersiz kılınırdı.

Şimdi, bunu niçin söyledim? İşte, bu kişi, yani Şeyhülislam ilmiye sınıfının en yüksek kişisi olarak kadıları ve müderrisleri atama yetkisi bunun elindeydi. Bütün en küçük, yani şöyle söyleyeyim: Osmanlı Devleti'ndeki en küçük idari birim kaza 30 akçelik kadılıklardı. Bu kadılıklardan başlamak üzere taht kadısı ismini verdiğimiz İstanbul Kadısına kadar ki 500 akçelik yevmiye günlük maaşı olan kadılıklara kadar tümünün ataması Şeyhülislam tarafından yapılırdı. Dolayısıyla, Osmanlı Devleti'nde sanıldığı gibi merkeze bağlı olmayan kendi başına bir eyalet sistemini göremezsiniz. Genel olarak hepsi merkezidir. Yani, merkezden atanan valiler tarafından yönetilen, yetkileri tamamen onun elinde olan, savaş esnasında kendisine bağlı tımarlı sipahilerle birlikte orduya katılıp ordu içerisinde kendi askerlerini komuta eden nitelikte bir yapı vardı. Dolayısıyla, tımarlı sipahi dediğimiz zaman, idari sistem içerisinde de çok farklı bir fonksiyonu vardır. Tımarlı sipahiler devletin çeşitli eyaletlerde alacağı vergilere karşılık savaşta yararlılık gösteren veya devletin önemli kademelerinde bulunan kişilere maaş yerine bir tımar, zeamet veya has adı altında bir toprak parçası gelirine göre bağlanırdı. 20 bin akçeye kadar tımar, 20 bin-99 bin arasındaki geliri olan yani vergi geliri olan araziye zeamet, 100 bin akçeden itibaren olanlara da has denirdi. Has, padişah ailesi, vezirler veya defterdarlar gibi yüksek rütbeli memurlara geçerdi.

Dirlik sistemi adı altında Abbasilerde de mevcut olan, Selçuklularda olan bu sistem. Osmanlı toprak sisteminin en iyi yönetildiği dönemdir. Hem devletin üzerinde yük yoktur hem vergiler toplanmaktadır, hem askerî güç elde edilmektedir. Zaten, Osmanlı devlet yönetimine baktığınız zaman devletin içerisinde, devletin fiilen maaş ödediği insan sayısı en fazla 67 bin olmuştur. Onun dışında çoğu özel diye nitelendirebileceğimiz bir yapı içerisinde devam etmiştir. Yani medreseler vakfa bağlanmış, vakıftan ücret almışlardır. Askerî sistemde Yeniçeriler haricindekiler yine toplanan vergilerden, toplayan kişinin yetiştirdiği insanlar olarak geçmiştir. Onların da kademeleri var, anlatmayacağım.

Değerli milletvekilleri, Osmanlı idari yapısında mutasarrıflıkların ortaya çıkmasıyla birlikte, özellikle toprak kaybıyla ve kaybedilen topraklardan Osmanlı topraklarına göç ile birlikte önemli miktarda bir idari yapıda değişiklik ve bocalama dönemi geçirilmiştir. Sancak dediğimiz bir idari birim, bugünkü vilayetlerin en az üç katıdır. O kadar geniş toprağa sahiptir sancaklar. Ama sancak beyleri de yetki olarak bugünkü valilerden fazla yetkilidir. Mesela bugün, il genel meclisleri toplanıyor, Osmanlı Devleti zamanında da eyaletlerde Divan adı altında eyalet divanları vardı. Kararlar buradan alınır ama merkeze de onaylatmak üzere gönderilirdi. Osmanlı Devleti'nin bürokratik sistemine gelince buna bağlı olarak hani işler çok aksıyor muydu diye düşünebilirsiniz. 1700 yılıyla 1850 yılları arasında, Mehmet Genç isimli bir hocamızın -iktisat tarihiyle uğraşan- yaptığı araştırmaya göre 150 yıllık zaman dilimi içerisinde, Divanhümayuna veya devlete dilekçeyle bir meselesi için başvuruların en kısa sürede cevaplanma süresi 0,7 gündü. Yani 24 saatin yüzde 70'i olarak düşünün, aşağı yukarı 15-16 saat içerisinde cevap alabilirdi. En uzun süre ise 13,5 gündü, 150 senenin ortalaması 5,3 gündür. Sebebinin isterseniz anlatabilirim. Neden bu kadar hızlıydı Osmanlı Devleti'nde, bürokrasiye takılmıyordu? Niye çarçabuk bitebiliyordu bunlar? Ama o zaman devletin tüm mekanizmasını ele almanız gerekir. Geçenlerde ombudsmanlık meselesi gündeme geldiğinde anlatmıştım. Merkezi veya taşradaki devleti temsil eden idarecilerle halk arasında ilişkiler, Osmanlı Devleti'nde mehayif müfettişleri tarafından sürekli olarak takip edildiği, halkın şikâyetlerinin Divanhümayun'a doğrudan

doğruya getirildiği ve bunun için şikâyetler defterleri vardır Osmanlı arşivinde ve sürekli olarak devletin halkıyla temasta bulunduğunu göz önüne alacak olursanız, aslında bürokratik sistemin çok daha hızlı işlemesini anlayabilirsiniz.

Zira, karşısındakine güvenen ama bu güvene rağmen o güven duyulan kişiyi tamamen boş bırakan bir sistem değildi Osmanlı sistemi. İş yapan ama takip eden bir nitelikteydi. Mahkemelerinde bile yeminle ancak kabul ettiriliyordu. Bir örnek vermek istiyorum, orijinal olacağını düşünüyorum. Harput şeriyeye sicillerine göre, bir gayrimüslim, şöyle söyleyeyim: Osmanlı Devleti'nde... Günümüzde, daha iyi anlamanız için söyleyeceğim. İşte 1999 depremi oldu. Depreme destek olmak üzere telefonlara bir vergi konu biliyorsunuz. Osmanlı Devleti'nde bu tür vergiler hep vardı ve bu vergiye "avarız vergisi" adı veriliyordu. Yani örfi vergiydi ve olağanüstü şartlarda kişilerin, halkın, devletin ihtiyacı olan bir konuda yardımcı olmaları için konulan bir vergiydi. Bu vergi o mesele ortadan kalktıktan sonra lağvedilirdi. Dolayısıyla, avarız vergisi yine konmuştu 1638'li yıllarda IV. Muradın "Bağdat seferi" sırasında. O tarihte konan bu vergi dolayısıyla, Harput şeriyeye sicillerindeki kayıtlara göre söylüyorum, devlet, belirlediği birkaç haneyi bir avarız hanesi olarak belirlerdi. Mesela diyelim ki 2,5 hane bir avarız hanesi olarak belirlenir, 30 akçe vergi istenirdi. İşte bu şekilde avarız vergisi toplanırken Harput'taki gayrimüslimlerden kendilerine ait 25 avarız hanesi olduğu bildirilerek buna karşılık bedel, para istendi, vergi istendi. Ama oranın keşişi ki Ermeniler orada mevcuttu oranın keşişi "Bizim avarız hanemiz 18'dir, 25 değildir." diye itiraz etmiş. Bunun üzerine konu, devlet arasındaki yazışmadan sonra mahkemeye intikal etmiş. Kadının huzuruna hem keşiş çıkmış hem de devleti temsilen devlet görevlisi, bu avarız vergisini toplayan muhassıl çıkmış. Konu tartışılınca kadı, keşişe: -On sekiz de ısrar edince- "o zaman yemin et" diye söylüyor, şeriyeye sicillerine göre. Keşiş aynen şu yemin de bulunuyor. "Eğer sözümde hilaf varsa Müslüman olayım." Bu ilama, mahkeme ilamına, bu şekilde geçmiş. Şimdi, burada, tabii hakkaniyete, hukuka saygılı olan devletlerinin, hukuk devletlerinin bürokratik işlemleri de çok hızlı yürüyecektir. İşte onun için Osmanlı Devletinin başarıya ulaştığı belirtiliyor.

Nitekim, Kanuni dönemindeki çok meşhur büyük elçilerden biri olan Avusturya Büyükelçisi Busbek, Osmanlı Devleti'ndeki sistemi anlatıyor kendi hükümdarına ve aynen şunu söylüyor: "Burada hiç kimse, zenginliğine herhangi bir şekilde, şusuna busuna bakılarak bir göreve getirilmez. Muhakkak liyakata bakılarak göreve getirilir. Birçok kişi çobanlıktan yetişmiştir ancak Türkler'de başarının sırrı kısmen Allah'ın bir bahışı, kısmen de çalışmanın bir mükâfatı olarak görülür ve değerlendirilir." Dolayısıyla, Osmanlı Devleti'nin idari yapısındaki eyalet sistemi veyahut da bu türden bir idari yapılanması bugünkü Türkiye'nin şartlarına uygun mudur, değil midir veya bugün bu idari sistemi kullanan, Osmanlı Devleti'nin idari sistemini kullanan Amerika Birleşik Devletlerine Osmanlı Devleti'nin yapısı ne kadar uygundur? Amerika Birleşik Devletleri, hepinizin bildiği gibi -bu araştırmayı en çok onlar yaptıkları için söylüyorum- âdeta Osmanlı Devleti'nin bir kopyasıdır. Çok farklı yerlerden gelmiş insanların oluşturduğu bir devlettir. İçerisinde her türlü kültürün, dilin, dinin bulunduğu bir devlettir. Hâliyle eyalet sistemi buralarda gerçekten başarılı bir sistem olarak uygulanabilir. Ama Osmanlı Devleti'nin 19'uncu yüzyılda, özellikle 19'uncu yüzyılda bu sistemden vazgeçmesinin en temel sebebi de başta Balkanlar olmak üzere, Balkanlar'da Rusya'dan gelen ve din adamı kisvesi altındaki birtakım misyonerlerin milliyetçilik ruhunu buralarda yaymasından sonra isyanların çıkmasıyla karşılayabilirsiniz.

Mesela 1863'de hepinizin bildiği, İstanbul'daki Robert Koleji kurulmuştur bir misyoner okulu olarak. Robert Kolejinin 1868'deki ilk mezunları ilginçtir ki "Bulgar isyanının" elebaşılarıdır. Keza, 1845'ten itibaren Osmanlı topraklarına gelen misyonerlerin, 1900'lü yıllara geldiğimizde kurdukları okul sayısı, Osmanlı Devleti'nin kurduğu resmî okullardan 2 kat fazladır. Sadece, İngiltere, Fransa, Almanya ve Amerika Birleşik Devletleri'nin 1914 öncesindeki açtığı okul sayısı 1244'tür. İtalyanlar, Avusturyalıları, Rusları saymıyorum ve burada okuyan öğrenci sayısı, bu 1244 okulda okuyan öğrenci sayısının toplamı 85 bindir. Osmanlı devletinin açtığı eşdeğer okul olan İdadi ve Rüştiyelerin sayısı 685'tir. Öğrenci sayısı 35 bindir. Dolayısıyla, Osmanlı Devletinin çöküşünde bu çarpıklığın çok önemli bir rolü vardır. Dolayısıyla, Türkiye Cumhuriyeti kurulduğunda, 1923 yılında Atatürk'ün sözlerine bakacak olursanız bu yabancı okulların, misyoner okullarının kapatılması gerektiğini ifade eder. Ancak 1924'e girdiğimizde bu okulların kapatılmasını zannediyorum ki başaramadıkları için bunların dizayn edilerek Türk milletine kazandırılmasından söz edilmeye başlanmıştır ve 1924 Martındaki Tevhidi Tedrisat Kanunu'nun asıl çıkış sebebi tekke ve zaviyeler değildir, bu yabancı okulların millîleştirilmesi meselesidir. Dolayısıyla, o tarihte kurulmuş olan, bugün de hâlâ İstanbul'da varlıklarını devam ettiren bu okulların birçoğunun içindeki kiliseler de kapatılmıştır bu çerçevede. Dolayısıyla, mümkün olduğunca millîleştirilmesine rağmen, o okulların gerçekten Osmanlı Devleti döneminde ne kadar zarar verdiğini anlamamız mümkün değil. Çünkü Taşnakların Cenevre'de 1891 yılında kurulması, 1898 yılında Hınçak Teşkilatının kurulması, Tiflis'te 1891'de Hınçak'ın 1889 yılında Tiflis'te Taşnak örgütünün kurucularının hepsi bu yabancı okul mezunlarıdır. Ve özellikle şunu belirtmek istiyorum: Cumhuriyetin ilanından sonra, cumhuriyetin ilk dönem en önde gelen devlet yöneticilerinin yüzde 85'i bu okul mezunlarıdır.

Değerli milletvekilleri, benim buradaki sözlerimi herhangi bir şekilde lütfen yanlış anlamayın. Birtakım şeylere karşı veya şovence söylediğimi düşünmeyin lütfen, bir gerçekliği dile getiriyorum. Bir ülkenin ayakta kalabilmesinin en temel unsurlarından birisi iyi eğitilmiş insanlara ihtiyaç olmasıdır. Bunun aksini hiç kimse iddia edemez. Ama iyi eğitilen insanların o devletin millî çıkarlarına, millî kimliğine ve kültürüne de ters düşmemesi gerekir, aksi takdirde devlet olma vasfını kaybedersiniz. Çünkü her devletin kendine göre bir millî duruşu, millî kimliği ve millî kültürü vardır. Yani Fransa'yı siz bundan ayrı tutabilir misiniz, Almanya'yı ayrı tutabilir misiniz, İngiltere'yi ayrı tutabilir misiniz, mümkün müdür? Mesela Almanya bugünkü eyalet sistemine nasıl gelmiştir? 1848 yılında Almanya federatif sistemi birleşmiştir, Almanya prenslikleri bir araya gelmiştir ve 1848'den itibaren bugünkü Almanya vücuda gelmiştir. Ama bunun sebebi, içerisinde Protestanların birtakım farklı dinî inançta bulunanlarla, birtakım kültür farklılıkları yaşayan eyaletlerin bu sistem içerisinde bir araya getirilerek bir federatif yapı oluşturması buna dayanmaktadır. Türkiye hakkında karar vereceğimiz zaman bunları muhakkak göz önüne almamız gerekir. Çünkü, tarih geçmiş gibidir, geçmiş olarak algılarız genelde. Hâlbuki tarih bizim bir birikimimizdir, bir tecrübe kaynağımızdır. Oradan elde ettiğimiz bilgiler geleceğimize daha sağlıklı bakmamıza yardımcı olacak bilgilerdir. Çünkü pek çok badireler atlatılmış, yanlışlar yapılmış, doğrular yapılmış, kazanç sağlamış veya kaybetmişizdir. Bunları göz önüne alarak değerlendirdiğinizde, yani tarihten ve tarihî gerçeklerden korkmadığınızda, bunu ifade edebildiğinizde geleceğinize yönelik birtakım tasarrufları çok daha isabetli, kararları çok daha isabetli alabilirsiniz. Tarihte atılan bir yanlış adım, belki o tarihteki yönetimi alaşağı edebilir veya onu zarara uğratabilir ama en büyük zararı o devletin geleceğine vurur. Bunu göz önüne almak mecburiyetimiz vardır.

Ben sözlerime burada son vereceğim.

Fakat, şimdi, bir milletvekili olarak iki şey söylemek istiyorum. Bunlardan bir tanesi: Değerli bir CHP'li arkadaşımız, Hatay'la ilgili, yeni ilçe kurulduğundan bahsetti. "Burası yüzde 99 Alevi olacak." dedi. Doğrudur ama bir şeyi çok iyi ayırt etmemiz lazım Türkiye'de. Anadolu Aleviliği ile Nusayrılık dediğimiz Arap Aleviliği birbirinden çok farklıdır. Türkiye'de çok farklı inançta insanlar vardır, çok farklı soydan gelen insanlar da vardır. Bu tabii karşılanmalıdır. Zira, Türkiye Cumhuriyeti bir imparatorluk bakiyesidir, imparatorluktan gelen bir devlettir. Hâliyle, imparatorluğu benimsemiş, bu ülkeyi, bu insanları benimsemiş birçok insan da Türkiye'ye göç etmiştir. Bunu göz önüne almak mecburiyetimiz vardır.

İkincisi: Payas'ın bir belde olduğunu ben ilk defa şimdi öğrenmiş oldum, ben Payas'ın ilçe olduğunu düşünüyordum. Payas'ın eski ismi Osmanlılarda "Özer İli"dir. "Özer" olarak adlandırılır Payas. Amanos Dağları'nın eski adı "Cebelibereke"dir, Arapçadır "Bereket Dağları" şeklinde. Daha da öncesi "Gâvur Dağları" olarak adlandırılır biliyorsunuz. 1865'te kurulmuştur Osmaniye. Hacı Osmanlı köyü üzerinde kurulduğu için Osmaniye ismini almıştır. Kadirli yine o tarihte kurulmuştur. Kadirli de "Karsı Zülkadriye" isminden alır. Dulkadirli Türkmenlerinin yaşadığı bölge olduğu için o isim verilmiştir Kadirli'ye de. Kozan, eski ismi "Sis"tir, kasabasının merkezi Sis'tir. Sis ismi ta Araplardan beri vardır. Ermeniler "Sisuan" şeklinde adlandırır. Ama Sis'in daha sonra Kozan ismini alması Kozan Sancağı'ndan dolayıdır ve "Kozan Sancağı" ismini alması da "Kozanoğulları" adıyla Farsaklardan olan bir derebeyi ailenin isminden gelir. 1865'te Fıkraî İslâhiye o bölgeye gitmiştir ve o bölgedeki Kozanoğulları'nı, derebeyi devlete isyan eden grubu darmadağın etmiştir. Yani, Yozgat, Sivas, Sinop, Trabıusgarp, Kayseri, Kütahya, değişik yerlere sürgün edilmiştir, İstanbul da dâhil. Fırkai İslâhiye aynı zamanda Payas bölgesinde de, Özer İli dediğimiz yerde de Küçükaliogulları veya Ulaşlı Aşireti dediğimiz Ulaşlıları sürgün etmiştir. Ulaşlı Ailesi vardır orada da. Dolayısıyla, Ulaş zannediyorum var şimdi orada. Oradaki Ordu köyü üzerine kurulan bir yerleşim merkezi vardır bir de İslâhiye vardır. İslâhiye de 1865'te kurulmuştur Ordu kasabası da. Dolayısıyla, yer adları verilirken de muhakkak ki bu tarihî meselelere bakarak vermekte fayda vardır.

Demin konuşulurken, Manisa için Saruhanlı ilçesi var ama bana kalsa ben Manisa'nın merkezindeki kurulacak ilçeye "Saruhan" derim, Saruhanlı olmasına rağmen, bunda hiçbir mahzur yok, birisi Saruhanlı, birisi Saruhan olur. Yoksa...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Şehzadeler şehri.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Şehzadeler şehridir ama Amasya da şehzade şehridir, Trabzon da.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Yunus Emre.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yunus Emre olmaz Sayın Bakanım. Yunus Emre için, eğer, ille olması gerekirse "Mesir" demişlerdi, bence Saruhan ismi çok yakışır.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Karışıklıktan dolayı.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Karışıklık... Sayın Bakanım, bilmiyorum ama Saruhanlı birisi, birisi Saruhan, merkez ilçe olarak adlandırılacak, bir problem olmaz gibi geliyor ama...

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Muradiye beldesi var hemen de şehrin dibinde.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ama şöyle söyleyeyim: Bakın, bu gibi yerler, mesela Manisa, Amasya, Trabzon gibi şehirler şehzade şehridir. Evet, şehzade şehridir ama Osmanlı Devleti'nde de -belki anlatmadığım kısım budur, bir de bu eyalet sistemiyle bağlantılı- mesela buralar sancaktır, “şehzade sancağı” denir biliyorsunuz. Şehzadeler on iki yaşından sonra bu şehirlerle gönderilir. Orada tıpkı İstanbul'daki gibi bir sistem kurulur, divan vardır, diğer yönetimi tam olarak vardır. Âdeti devlet yönetiyorlarmış gibi yetiştirilirler. Daha sonra da, padişahın vefatından sonra, gösterdiği performansa ve İstanbul'daki devlet adamlarının bu şehzadeye olan bakış açıları çerçevesinde öncelikle onlara yazı gönderilir, o İstanbul'a doğru yola çıkar. O İstanbul'a gelmeye yakın bir dönemde öteki şehzadelere mektup gönderilir. Dolayısıyla, kimin tahta çıkacağı bir yerde belirlenir. Böylece tahta çıkar yeni şehzade, padişah olur. Bu şekilde devam eder sistem.

Dolayısıyla şehzade kelimesi pek uygun düşmez diye düşünüyorum ama buna benzer birtakım yer adlarını da eğer arzu ederseniz, ben size bir sürü tarihî dokuyu ortaya koyacak isim vereyim. Bu bir gelenektir bizde.

Mesela Orta Asya'dan Anadolu'ya geldiğimizde, Asya'daki birtakım yer adlarını biz Anadolu'ya vermişiz. Mesela, Uludağ demişiz, Aladağ demişiz, Mezitli demişiz, Ahlat demişiz, Talas demişiz, Bayat demişiz, Sincan veya Aksaray demişiz. Yani buna benzer çok isim var. Ama bir şey daha var, bunları mesela Anadolu'dan Rumeli'ye nakledildikten sonra Yörükler oraya yerleştirilince, Yörükler de Anadolu'daki kendi gittikleri yerin adını oraya vermişler. Mesela köyler kurmuşlar, Saruhanlı demişler, Balıkesirli demişler, Germiyanlı demişler, buna benzer birtakım isimleri de Rumeli'ye vermişler.

BAŞKAN – Sayın Hocam, takdirinize bırakarak...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bitiriyorum Sayın Valim.

Çok teşekkür ediyorum, sabırlarınızı taşırdım ise özür diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Hocam, yarın da davet ediyoruz sizi.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sonuç olarak şunu ifade edeyim, sözlerime son veriyorum, hepinize sabırlarınız için teşekkür ederken:

Siyaseten söyleyeceğim demiştim. Mahallî idarelerle ilgili bu yasa tasarısı birtakım sıkıntıları yarın doğuracaktır diye düşünüyorum. Bunun başında, seçilecek belediye başkanına valilinin de birtakım görevlerinin verilmesi son derece sakıncalıdır. Valiyi bir kenara atacak daha sonraki bir yapılanmanın da temelini teşkil eder diye düşünüyorum. Belediye hizmetlerini yerine getirenlerle merkezî hükümetin kararlarını uygulayacak olanların birbirinden farklı olması ve belli bir eğitim sistemine tabi olması gerekir. Seçilecek kişinin eğitim düzeyi farklı olabilir, çünkü halk seçiyor, kimi seçeceğini o bilir. Ama atanacak kişinin belli bir tecrübeye, silsilemeratip dediğimiz liyakata bakması birinci derecede önem taşır. Bir bölgenin yönetimini bilen insanla bilmeyen insanın o bölgeyi yönetmesi farklıdır. Dolayısıyla bunu göz önüne almak gerekir bu mahallî idareler meselesini belirlerken.

İkincisi: Mümkün olduğunca merkezileştirmek yerine, bir ili düşünün, daha bölgesel yerlere verilecek yani daha yaygın hâle getirilecek bir idari anlayış hizmetin daha hızlı yürümesini sağlayacaktır. Mesela, Kayseri'de Pınarbaşı bugün birçok ilden daha fazla bir yüzölçümüne sahiptir. Yüz küsur köyü vardır ve bunların yollarının yapımını kim üstlenecektir? 12 bin nüfusu vardır, 12 bin nüfusa göre vereceğiniz veya merkezî belediyenin vereceği bir meblağ Pınarbaşı'nın ne kadar doğru yönetilmesini sağlayacaktır? Bütün bunların göz önüne alınması gerekir, coğrafyanın göz önüne alınması gerekir.

Osmanlı bile, bakın, yol sisteminde, İstanbul'dan Balkanlara doğru giderken “sağ kol, orta kol, sol kol” demiştir ve bunlar arasında coğrafyanın durumuna göre üç saat ile on iki saat arasında menzil noktaları belirlenmiştir, yani konaklama noktaları belirlenmiştir. Bu menzil noktalarında yolun yoğunluğuna göre at beslenmiştir. Beslenen atların mükellefiyeti o bölgenin köylülerine verilmiştir “menzilci” adı altında. Buna karşılık da devlet bunlardan birtakım vergileri almamıştır. İşte hızlı haberleşmenin temelinde bu yatmaktadır. Anadolu'da da aynı, sağ, sol ve orta kol vardır. Dolayısıyla, coğrafi durum mesela bu yapılanmada büyük önem taşımıştır. Şöyle düşünün: Hepinize kolay gelebilir “Kanuni Sultan Süleyman on üç sefere çıktı.” diyebilirsiniz, evet. Ama en az 140 bin ile 200 bin kişilik bir orduyla çıkıyor. İstanbul'dan çıkan 200 bin kişilik ordu nereye gidiyor? Viyana önlerine gidiyor. Orduda atlı asker sayısı, süvari sayısı Osmanlılarda en az 130 bindir. Bu 160 bine kadar da çıkmıştır akıncılarla birlikte. Şimdi şöyle düşünün: 130 bin atın ve üstündeki insanların su ihtiyacını nasıl karşılayacaksınız? 130 bin at birdenbire su içmek isterse hangi nehir dayanır, bir düşünün. Dolayısıyla, işte Osmanlı bunu başarabilmiştir. Bu kadar insanın karnını doyuracağı, yakacağı odundan hayvanların samanına arpasına kadar nasıl o lojistik destek verilmiştir? Bakın, birileri de ya “Tarihuncu zamanında ilk bütçe ortaya çıkmıştır.” diye. Öyle bir şey olabilir mi? Düşünün, bir devlet Tarihuncu zamanı ne döneme gelir? 1650'dir. Peki, 1300'de kurulan Osmanlı Devleti üç yüz elli sene bütçesiz

mi yaşamıştır? Bu kadar saçmalık olabilir mi? Tabii ki Osmanlıların bütçesi vardır. Hatta saraya alınması gereken çamaşır leğenlerinin bile kaydı vardır. Kaça alınmıştır, nereye kaydedilmiştir hepsi vardır. Öyle saçma şey olabilir mi? Dolayısıyla Osmanlı Devleti eğer altı yüz yirmi dört sene ayakta kalmışsa hem Selçuklu'nun tecrübesini hem de daha önce o bölgede kurulan diğer devletlerin tecrübelerini alarak böyle bir devlet hâline gelmiştir, üç kıtaya hükmedebilmiştir.

Düşünün, İstanbul'dan Erzurum'a eğer bir haber gönderecekseniz, az önce söylediğim menzil sisteminde ne kadar sürede gidiyor biliyor musunuz? Üç günde Erzurum'da oluyor. Şimdi bunu nasıl başarmıştır Osmanlı Devleti? Osmanlı bütçesine baktığınız zaman, bütçenin beşte 1'i bu haberleşme sistemine ayrılmıştır. Özelleştirilmiş bir kısmı olmasına rağmen, yani vergi toplanmayıp atların beslenmesi, bakımı, tımarı, her şeyi köylülere bırakılmış olmasına rağmen bütçenin beşte 1'i buna ayrılmıştır. Bütçenin beşte 1'i Osmanlı Devleti'nde... Süleyman Sudi Efendi'nin "Defteri Muktesit" adlı kitabında yazar bunlar, tek tek yazmıştır. Osmanlı Devleti, gerçekten, Roma Devleti'yle de mukayese ettiğinizde "altın oran" dediğimiz en iyi yönetim biçimini dünyada koyan devlettir. Altın oran, adalet, eşitlik, sosyal meseleler, bütün bunları bir çizgi, oran çizgisi altında toplarsanız o çizgiye en yakın sistemde götüren devlettir. Beşte 1'i bütçenin sosyal meselelere ayrılmıştır. Nedir bu? Aynen şunu yazar Süleyman Sudi: "Kârı kışbden mahrum olanlarla..." Şu anlama geliyor kârı kışbt: Herhangi bir işi gücü olmayıp herhangi bir kazancı olmayanlarla. Bugün kü İşsizlik Sigortası. "Kârı kışbden mahrum olanlarla kimsesiz dul ve yetimlerin iâşe ve ilaç bedelleri karşılığı olmak üzere." Bakın, bir devletten bahsediyoruz ve bizim devletimiz. Bütün dünya bu devletten, yönetiminden, tecrübelerinden faydalıyor, Türkiye Cumhuriyeti olarak biz faydalanmıyorsak bize çok yazık.

BAŞKAN – Hocam, çok teşekkür ediyoruz. Aslında yarın da inşallah...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hepinize teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyoruz Hocam, ağzınıza sağlık, sağ olun.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz...

Hocam, Hatay Milletvekili arkadaşımızla ilgili bir şey söyledi, kendisi burada yok. Ben onun adına bir açıklama yapmak zorundayım.

BAŞKAN – Sayın Özgündüz, buyurun.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Açıklama gereği duydum, çünkü, orada Hatay Milletvekili arkadaşımızın üstünde durduğu çekince, Hatay'da oluşturulan iki ilçenin, Defne ve Arsuz ilçelerinin demografik yapısının yüzde 90'ın üzerinde Alevi nüfusa sahip olacağı... Bu şekilde bir bölünmeye, bu şekilde bir özel yapılanmaya karşıyız, çekinceli. Burada Anadolu Alevisi, Arap Alevisi olup olmasının bir anlamı yok. Öyle ya da böyle bu bir sakıncadır, bu şekilde ülkenin ayrıştırılması, bölünmesi, kamplaştırılması yanlıştır diyoruz.

Ayrıca, Anadolu Alevisi, Arap Alevisi isnâşeridir. O konuda ayrıca tartışırız, itikadî açıdan ikisi de aynıdır, 12 imamcıdır.

Teşekkür ediyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Başkan, bir açıklamak istiyorum.

BAŞKAN – Hocam, bir satışmaya...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yok satışma değil. Ben zaten satışmadım ve herhangi bir itiraz şeklinde değildi, sadece bir açıklama yapmak istedim.

Tabii ki Türkiye Cumhuriyeti'nde, biraz önce söylediğim gibi, bir imparatorluk bakiyesi olduğu için Türkiye, hakikaten pek çok inançta, farklı inançta hatta, yani inançlar bir bile olsa bazılarında farklı inançta insanlar da vardır, bu da tabiidir. Herhangi bir şekilde, sadece inanç yönüyle değil...

Ben Alevilik meselesinde karıştırılmasın diye bir açıklamada bulunmuştum. Ama, herhangi bir şekilde ne ırkı ne dinî ne de buna benzer başka bir konuda bir ayrışma gidecek nitelikte bir mahallî, idari bölünme meydana gelirse Türkiye için çok zararlı olur.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Bu şekilde yapılması yanlıştır.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Onu Sayın Bakana söylemek lazım.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Ama bir şey söyleyeyim: Türk milleti veya bizim gibi imparatorluk kurmuş olan milletler hiçbir zaman ırkçı olamazlar. ırkçı olacak olurlarsa zaten imparatorluk kuramazlar. Dolayısıyla, bir şekilde Türk milletini... Sizin tabii öyle bir sözünüz yok, onu size karşı değil, bunu açıklama olarak söylüyorum.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – ırkçı da, mezhepçi de olmamalıdır.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Yani mezhep meselesinde de herhangi bir sıkıntı olmamıştır. II'nci Beyazıt döneminde bütün Alevi veya Sünni, Kalenderi vesair, hiç ayırt edilmeksizin hepsine ücret verilmiştir, destek verilmiştir, maddi destek verilmiştir.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hocam, bu konular biraz derine girer.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Daha derine girer, oraya girmeyelim. Ama bu işi ben itiraz mahiyetinde söylemedim.

MEHMET EMİN DİNDAR (Şırnak) – Yavuz Sultan Selim dönemi...

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sultan Selim dönemiyle ilgili şimdi girersem, ben sizinle burada üç gün oturup konuşmam lazım.

BAŞKAN – Hocamın öbür sefer gelişinde inşallah bunları konuşuruz.

Değerli arkadaşlarım, Komisyon üyelerimizden bir tek Sayın Serindağ, siz kaldınız, bir de Sayın Sadir Durmaz'ın söz hakkı var. Bir de genel başkan yardımcımız olduğu için... Bu toplantılarda genel yönetimlerden sorumlu genel başkan yardımcılarımız da Komisyon üyeleri gibi...

Şimdi, Sayın Serindağ, isterseniz, bu sıradaki arkadaşlara hiç ek süre vermeden bitirelim, gelmeyenlerin de söz hakkı kalmamış olsun, ondan sonra siz bağlayın, isterseniz...

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Ama Genel Kuruldan sonra gelmeyi düşünen...

BAŞKAN – Hayır, ama benim de çok önerge işlemim var. Ben aslında bugün 3'üncü maddeyi de görüşmeyi planlamıştım ama arkadaşların sabırlarını zorlamamak için ben de bu işi yürütmek zorundayım, onu da anlayışla karşılayın.

Ali Bey, siz sıranızı bırakırsanız arkadaşlara, konuşsunlar, ondan sonra siz konuşun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – “Arkadaşlar” dediğinize göre birden fazla, o yüzden izin verirsiniz ben bir iki kelime söyleyeceğim.

BAŞKAN – O zaman lütfen makul süreye bağlayarak Sayın Serindağ. O makul süreyi biliyorsunuz siz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekilleri, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim, muhtelif defalar da söyledim, Türkiye'nin yönetim sistemini, idari yapısını, idari rejimini ilgilendiren bir tasarımı görüşüyoruz. Bu tasarının enine boyuna tartışılması lazım ve herhangi bir gerginliğe sebep vermeden bu işi götürmemiz lazım. Yani, söyleyeceklerimizi söylemeliyiz, ama biraz da tahammüllü olmalıyız.

Sayın Başkan, demin söz konusu oldu; İnönü Üniversitesi eski Rektörü Sayın Fatih Hilmioglu'nun oğlu evvelsi gün bir trafik kazasında hayatını kaybetmişti, dün de cenaze töreni vardı. Biliyorsunuz, bir süre önce Ceza İnfaz Yasası'nda bir değişiklik yapıldı. Buna göre “İkinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından birinin ya da eşinin ölümü hâlinde tutukluya soruşturma evresinde soruşturmayı yapan cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde kovuşturmayı yürüten hâkim veya mahkeme tarafından, soruşturmanın veya kovuşturmanın selameti ve güvenlik bakımından sakınca oluşturulmaması koşuluyla, dış güvenlik görevlisinin refakatinde, yol süresi dışında iki güne kadar cenazeye katılması için izin verilir.” hükmünü içeren bir yasa değişikliği yapılmıştı. Gene buna göre, 116'ncı maddenin son fıkrasına göre “İkinci veya üçüncü fıkraya göre izin verilen tutuklu, izin süresi içinde gece konaklaması gerektiği takdirde, bulunduğu yer ceza infaz kurumunda, bulunmaması hâlinde kolluk tarafından güvenli görülen yerde kalır, yurt dışına çıkmasını gerektirmesi durumunda tutukluya bu madde gereğince izin verilmez.”

Şimdi, bu, kamuoyunda biliyorsunuz “Haberleşme Yasası” olarak da yer aldı. Zonguldak Milletvekilimiz Sayın Haberleşme'nin annesinin vefatında gerekli bu maddeden yararlanarak izin verildi, Zonguldak'ta, evinde misafir olarak kaldı. Dünkü olayda Sayın Fatih Hilmioglu çok büyük bir acı yaşamasına rağmen, gencecik oğlunu trafik kazasında kaybetmiş olmasına rağmen, kendisi de ağır bir hastalığa duçar olmuş olmasına rağmen bu haktan mahrum bırakıldı. Gece, öğrendiğimiz kadarıyla, Sincan Kapalı Cezaevine gönderilmiş ve evinde yakınlarıyla, ailesiyle acısını paylaşmaya izin verilmemiştir.

Sayın Bakan, demin bunun kollukla ilgisinin bulunmadığını, tamamen yargı mensuplarının talimatı üzerine hareket edildiğini ifade etti. Elbette hepimiz biliyoruz ki kolluk savcının talimatı üzerine hareket eder, onda bir şey yok. Ancak, hepimiz insanız. Bu konuda Hükümetin mutlaka gerekli duyarlılığı göstermesi lazımdı. Bakın, burada, her ne kadar savcı kolluk bakımından yetkili ise de “dış güvenlik görevlisinin refakatinde” diyor. Bir defa dış güvenlik görevlisinin refakatinde yola çıktıktan sonra onun güvenliğinden dış güvenlik refakat görevlisi sorumludur. Bize göre, gerekli güvenlik önlemleri alınmak kaydıyla -zaten alınmasa da bir şey olmazdı da ama mademki öyle isteniyor- evinde misafir edilebilirdi. Sayın Bakan, şimdi böyle olsa bile, sizin Bakan olarak duruma vaziyet etmeniz, şayet burada kolluğun değil de cumhuriyet savcılarının bir takdiri var idi ise... Biliyorsunuz, cumhuriyet savcıları da aslında idari

görevlidir. Bakın, yani hâkimin göreviyle savcının görevi birbirinden farklıdır, onu biraz birbirinden ayırmak lazım. Buradaki görev daha ziyade idari bir görevdir. Tamamen bunu yargı görevi olarak mütalaa etmek mümkün değildir. O nedenle, lütfen, siz kendinizi bunun dışında görmeyiniz. Şayet öyle mütalaa ediliyor ise bile bundan sonraki olaylar için hiç olmazsa böyle bir durumla karşılaşmamak için Hükûmetin bu konuda üzerine düşeni yapması... Gerekirse yasa değişikliği yapılır. Yani burada Hükûmetin murat ettiğiinden farklı bir sonuç ortaya çıkıyorsa o zaman yeni bir değişiklikle bu durum daha çok açıklığa kavuşturulabilir.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Serindağ, benim cevabımı dinlediğinizi umarım, daha önce...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani dinledim, anlamaya da çalıştım tabii.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Anlayamamışsınız. Çok anlaşılır konuştum hâlbuki. Aynısını tekrarlıyorum...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi ben size ne cevap vereyim? Şimdi, bu kadar değerli insanın huzurunu kaçırmak istemem. Siz buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bakın, Hanımefendi'ye yönelikti galiba, yanlış hatırlamıyorsam, Sayın Hilmioglu'na yönelik uygulamayı siz dile getirmiştiniz. Ben ne dedim orada? "O, savcılığın takdiriyle, jandarmanın uygulamasıyla gerçekleşen bir hadisedir. Takdire bir şey diyemeyiz. Jandarmanın bir uygulaması, hatası varsa o bizi ilgilendirir. Ama bu uygulamanın doğruluğunu, yanlışlığını tartışmaya karşı değilim." dedim. Yani sizin demek istediğinizin aynısını dedim ben.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – O zaman niye tepki gösteriyorsunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ama yani anlayamadığımı... Ben anlayamadım o zaman. Kusura bakmayın.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Bakan, niye tepki gösterdiniz?

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim... Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – "Bu uygulamaya zemin teşkil eden, dayanak teşkil eden okuduğunuz yasanın fıkralarının doğruluğunun, yanlışlığının ihtiyaca uygun olup olmadığının tartışılmasına karşı değilim." dedim. Ama bu saatte, bu yasayı değiştirmek kudretine sahip miyiz? Değiliz. Ben karşı değilim dedim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Bakan, müsaade buyurun. Ben ne dedim? Dedim ki, bakınız...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sizin dediğinizin aynısını dedim ben.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ama o zaman niye diyorsunuz...

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ama bana dönüp de Sayın Serindağ, benden cevap bekliyorsunuz. Ben cevabımı verdim size. Lütfen ama yani...

BAŞKAN – Sayın Milletvekillerim... Sayın Milletvekilim... Sayın Serindağ...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Siz de yapılanı doğru bulmuyorsunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Doğruluğunu tartışabiliriz dedim ben. Ama yapılan uygulama yürürlükteki yasaya göredir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım... Sayın Bakan, lütfen...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan, lütfen, bakın, şimdi...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Yapılan uygulama insani değil.

BAŞKAN – Ben karşılıklı konuşmamanızı rica ediyorum, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Daha önce cevabımı verdim, orada bunu belirttim, tutanaklarda var, ajanslara düşmüş.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bakın, şimdi biz burada görüşümüzü nezaket içerisinde ifade ettik. Siz ikide bir konuşmacıya müdahale eder, Sayın Bakanın müdahalesine imkân tanırırsanız biz burada bunu görüşemeyiz

BAŞKAN – Karşılıklı konuşmayalım diyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Karşılıklı değil efendim. Bakın, konuşması sırası bende. Ben nezaket dairesinde görüşlerimi ifade ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Soru soruyorsunuz cevap veriyorum müdahale oluyor.

BAŞKAN – Tamam Sayın Bakanım, lütfen...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Yani cevap vermesem, susmak da olmuyor. Hangi hâlimi...

BAŞKAN – Sayın Bakanım lütfen... Sayın Bakanım lütfen...

Buyurun Serindağ.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Evet, şimdi Sayın Bakan, siz siyasetçisiniz, Bakansınız tahammüllü olacaksınız. Bakınız...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ya benim tahammül sınırimi ölçmek için bu terslikleri yapıyorsanız, yapmayın lütfen ya! Bana da yazık.

BAŞKAN – Sayın Bakanım... Sayın Serindağ...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, Sayın Bakan, Sayın Bakan bunda terslik yok, lütfen alingan olmayın. Bakın, size bir dost tavsiyesinde bulunuyorum, lütfen alingan olmayın. Bakın, mekiniz arttıkça, yükseldikçe daha çok eleştiri alabilirsiniz. Bakın, sade bir milletvekili olsaydınız bu eleştirilerin hiç biri size gelmeyecekti. Bakan oldunuz gelir, yarın Başbakan olursanız –ama Sayın Başbakan duymasın- daha ağır eleştiriler gelir, tamam mı, daha ağır eleştiriler gelir. Lütfen, tahammüllü olunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Tamam, sizden gelen başım üstüne.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tahammüllü olun. Peki.

Şimdi, yasanın asıl eleştirilecek noktalarına geçiyorum.

Şimdi, idari yapılar böyle, bir gecede ortaya çıkan ve bir gecede de ortadan kaldırılacak olan sistemler değildir. Bunlar, uzun bir tecrübenin eseridir. Bakın, Sayın Halaçoğlu ne dedi: Kendi genel müdürlüğü döneminde, 680 kişi Osmanlı arşivini incelemiş, idari sistemi konusunda. Sadece Amerikalı 680 kişi gelmiş. Şimdi, siz, idari yapınızı, yönetim yapınızı reforme edecekseniz, bir reforma tabi tutacaksanız gerekli incelemeleri yapmanız lazım, aksi görüşleri de dinlemeniz lazım. Yani, hoşunuza gitmeyen görüşleri de dinleyeceksiniz, değişik alternatifleri değerlendireceksiniz. Çünkü siz hep iki de bir söylüyorsunuz, geçen gün de söyledim: “Efendim, işte biz yüzde 50 oy aldık, her şeyi yaparız.” E, size oy vermeyen yüzde 50 var. Yani, herkesin çocukları burada yaşayacak, biz de yaşayacağız, bizim çocuklarımız da yaşayacak burada. O nedenle, bunun böyle olması lazımdı. Demin, Hatay Milletvekili 2 arkadaşımız söz aldı ve endişelerini dile getirdi. Bu endişeleri daha önce de ben dile getirmiştım.

Şimdi Sayın Halaçoğlu'nun söylediği konu, o ayrı bir meseledir, yani, bu şeyle alakası yoktur, benzeşmesi, benzeşmemesi önemli değil. Esas olan, insanları ayırtırmamaktır. Mesele olan odur, insanları ayırtırmamaktır. Şimdi, öyle bir endişe var. Size düşen, bu endişeyi gidermektir. Sonra kaldı ki Hatay'ın merkez nüfusu ne kadardır bilmiyorum, bilen arkadaşımız var mı? Herhâlde 200 bin civarında, 230 bin. Ya insaf edin, Gaziantep'in, merkez nüfusu -Sayın Başkan iyi bilir- 1,5 milyon, iki ilçemiz var. Şahinbey'in nüfusu- Sayın Başkan bilir- şu anda büyükşehir belediyesine dönüştürülen illerin pek çoğundan da büyüktür. Yani, o civardadır. Şimdi, siz tutuyorsunuz, 200 bin merkez nüfusu olan, merkez ilçeyi ikiye bölüyorsunuz. Sebep ne? Yani, yıllardan beri orası Antakya olarak bilinmiyor mu? Biliniyor. Bir Antakya ilçesi kurarsınız, bunların hiç birine de sebebiyet vermemiş olursunuz. Eski Antakya merkez ilçesinin sınırları içerisinde, yani merkez ilçeye bağlı belde ve köyleri ihtiva eden bir ilçe kurarsınız, hiç de bir şey olmazdı, bu tartışmaların hiçbirisi çıkmazdı. Bunu bölmenin bir anlamı yok ki. Sonra, merkez ilçenin belediye başkanı da bildiğim kadarıyla AKP'li yani, öyle bir sorun da yok. Yani, niye ikiye bölme ihtiyacını duyuyorsunuz?

Şimdi Payas, 40 bin nüfuslu bir belde. E tutuyoruz, kapatıyoruz. Ama Konya Milletvekilimiz, zannediyorum Sayın Faruk Bal örnek verdi, bin nüfuslu, bin beş yüz nüfuslu bir sürü ilçe var. Siz, 40 bin nüfuslu yerde belediyeyi kapatıyorsunuz, efendim ilçe olması nedeniyle, bin nüfuslu bir yerde, de belediyeyi muhafaza ediyorsunuz. Şimdi, Side Belediye Başkanının feveranı vardı. Adam “180 bin turistik yatağımız var.” diyor, 180 bin. Ee, şimdi orada beldeyi ortadan kaldırıyorsunuz, yok ediyorsunuz bizim üzerinde durduğumuz durum bu.

Şimdi, Sayın Bakan, biz bunlarla ilgili önergeleri de verdik daha önce. Bizim pazar günü bazı beldelere yaptığımız anket sonuçlarını da size ilettik. Bu konuda bir değişiklik yapılmak gerekiyor idi ise, sizin, orada yaşayanların iradelerine başvurmanız lazımdı. Onların iradeleri hilafına bir şey yapmamak lazım.

Şimdi, biz söylüyoruz, Milliyetçi Hareket Partili arkadaşlarımız da söylüyor ama biz sadece söylemekle yetiniyoruz. Bu konuda bizim görüşlerimizin doğruluğu veya yanlışlığı konusunda sizin fikrinizi almak isteriz. Yani, şimdi, Antakya ile ilgili düşünceleriniz nedir? Diğer konularla ilgili düşünceleriniz nedir. Yani, sadece düşünce ifadesi “kabul edenler, etmeyenler” şeklinde olmamalı. Belki siz bizi ikna edeceksiniz. Olabilir, biz yanlış düşünüyor olabiliriz. Biz, efendim, olmayan vehimlere kapılmış olabiliriz. Bize diyebilirsiniz ki “yanlıştır”, “doğrusu” budur.

BAŞKAN – Sayın Serindağ zaten bu anlamda da değişiklik yapıldı Hatay’da. Yani, arkadaşlar görüştüler alt komisyonda da biliyorsunuz. Yani, bunu söylemek istedim. Doğru söylüyorsunuz yani, karşılıklı görüşülürse belki...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim, sadece Hatay’la yetinmemek lazım. Diğer illere de bakmak lazım. Bakın, Pazarcık’taki durumu ben size intikal ettirdim. Onunla ilgili iki tane de önergemiz var, onların da dikkate alınması lazım. Diğer illerdeki durumun da dikkate alınması lazım, onların da dikkate alınması lazım. Yani biz “İnsanları siz ayırıyorsunuz.” demiyoruz. Bakın, tekrar ediyorum Sayın Bakan, lütfen. Biz “ayırıyorsunuz” demiyoruz ama öyle bir algı yaratılıyor. Öyle bir algı var. Öyle olmadığını, öyle olmadığını...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ben şimdi susmak zorundayım.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tabii siz susun, tamam. Siz şimdi, siz susun, siz susun. Nasıl olsa yanıt vereceksiniz.

Şimdi, bu yanlış algıyı gidermek Hükûmetin görevidir, buradaki iktidar çoğunluğunun görevidir. Makul sebepleri söyleyebilirsiniz ama tutuyorsunuz 1,5 milyon nüfuslu şehirde iki ilçe var, üçüncüsünü, dördüncüsünü kurmuyorsunuz ama 200 bin nüfuslu yeri ikiye bölüyorsunuz. Sebep nedir ki? Bölmenin bir anlamı var mı? Yıllardır... Sonra Antakya’nın özel bir durumu var, yani Antakya ilçesi var. Antakya’yı niye ikiye bölüyorsunuz? Tek ilçe olsun. Şimdi, zannediyorum uzlaşılan ortak formül de gene herhalde iki ilçe olacak, belki bağlıları değişecek. Yani, şimdi bunlar hazırlanırken nasıl hazırlandı, ne amaçla hazırlandı? Siz, İskenderun’da adliye binasının bulunduğu mahalleyi alıyorsunuz Arsuz’a bağlıyorsunuz. Arsuz’a bağlıyorsunuz arkadaşlar yani.

Değerli arkadaşlarım, biz yaklaşık bir haftadır bu konu üzerinde duruyoruz. Lütfen, bizim söylediklerimizi hep “muhalfeet işte, eleştirir” anlayışı içerisinde dinlemeyin. Bizim söylediğimiz çok doğru şeyler var. Bakın, çok doğru sözler var. Siz, Türkiye’nin idari yapısını değiştiriyorsunuz. Hiçbir ölçek hesaba katmadan değişiklikler yapıyorsunuz. Zaten ölçek derdiniz olsaydı 200 bin nüfuslu yeri ikiye bölüp 1,5 milyonluk nüfusu da ikiye bölmezsiniz. Ölçek derdiniz olsaydı, Konya’yla Kocaeli’ni aynı şekilde değerlendirmezdiniz. İstanbul’un köy nüfusu yüzde yarım. Konya’nın –demin, gene Konya Milletvekilimiz ifade etti- bir taraftan bir tarafa uzunluğu 530 kilometre. Yani, 39 bin kilometrekarelik bir alanı, -Avrupa’da pek çok ülkeden daha büyük bir alanı- bir belediye olarak yönetiyorsunuz. Yani, birden fazla belediye olsun, niye tek belediye olsun ki? Yani, şimdi, Konya Büyükşehir Belediyesinin Ereğli üzerinde niye bir tahakkümü olsun? Arada 150 kilometre var. Arada meskûn olmayan bir sürü yer ver. Yani arada şehir bağlantısı olsa anlarım ben. Sapanca’dan sonra İstanbul’a kadar hep yerleşim yeri, oraya bir şey demiyoruz ki. Devam ediyorsunuz, Silivri’ye kadar gene öyle, yerleşim yeri. Orada bu uygulama olabilir. Ama 150 kilometre ötedeki bir ilçenin yönetiminden niye Konya Büyükşehir Belediye Başkanı yetkili olsun! Anamur -bilmiyorum aramızda Mersin milletvekili arkadaşlarımız da olabilir, tabii onların iline müdahale etmek gibi bir şeyim yok ama örnek veriyorum- zannediyorum 150 kilometreden daha fazla yanlış hatırlamıyorsam. Ben mülkiye müfettişyken oraya teftişe gitmiştim. E yani şimdi yol itibarıyla da öyle, üç saatte ancak gidilebilir. Efendim, Mersin Belediye Başkanı Anamur’u yönetecek. Niye yönetsin? Yani, oradaki insanlar kendi kendini yönetmekten âciz mi? Hani biz yerelliği öne çıkarıyorduk?

Sayın Başkan, bizim iyi niyetle verdiğimiz önergeleri lütfen Komisyon çoğunluğunun dikkate alması lazım, incelemeye tabi tutulması lazım. Acele etmeyelim, bu yasayı enine boyuna tartışalım. Biz, Türkiye’nin idari yapısını görüşüyoruz. Bu, 5 maddelik, 6 maddelik bir yasa değil zaten. Bakın, zannediyorum 2 geçici madde var, işte yürütme ve yürürlük maddesi dâhil 6 madde. 8 maddemiz var ama kaç sayfa? 19 sayfa. Yani yaklaşık, yaklaşık her madde 2 sayfadan ibaret, öyle mi? Daha fazla 2,5 sayfadan ibaret. Yani böyle bir yasama tekniği yok ki! Eskiden AKP sayesinde literatüre “torba kanun” girdi, şimdi de “torba madde” uygulaması geldi. Torba madde; bir maddede her şey var arkadaşlar. Torba madde geldi.

Sayın Başkan dinlemiyor bizi galiba, Sayın Başkan dinlemiyor.

BAŞKAN – Ya Sayın Bakan dinliyor ya ben dinliyorum, sözcü de dinliyor efendim. Yani üçümüzden birisi dinliyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bu defa Sayın Bakan dinliyor.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Yine hata yapıyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yok hata değil.

Sayın Bakan, bakın, biz sizin dinlemenize hata demeyiz. Benim söylediğim şu: Tahammüllü olacaksınız.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Hata makamından geliyoruz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Siz, siz tahammüllü olacaksınız. Tahammüllü olmak zorundasınız.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Tahammüllü olmazsak bu saatte burada olur muyuz? Bu kadar ...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Niye efendim? Göreviniz... Yani bir lütf mu? Ne demek bu? Ne demek bu?

BAŞKAN – Sayın Serindağ vallahi, Sayın Bakan İçişleri Bakanı olmasına rağmen, bakın bütün... Başka bakanlar gelip vallahi oturmuyor yani o kadar. Sayın Bakanın hakkını verelim yani.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, Sayın Başkan, bu olmadı. Bak, bu bir lütf değil, onun görevidir, Sayın Bakan'ın görevidir. Biz nasıl ki buradaysak, Sayın Bakan da görevi.

BAŞKAN – Ama olur mu ya? Şimdi bak, İçişleri Bakanı o ya, onun mesaisi biraz farklı ya.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Bakanın da görevi.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Sayın Bakan burada biraz dinleniyor gibi geliyor bana. Oraya gitse daha büyük sorunlar var herhâlde.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır, yani, şimdi bunu bir lütf gibi... Sayın Başkan, lütf gibi değerlendirsek yanlış anlaşılır.

BAŞKAN – Hayır, lütf değil elbette. Canım olur mu? Lütf değil ama en azından da bir fedakârlık yani.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Öyle bir şey yok, öyle bir şey yok.

AHMET TEVFİK UZUN (Mersin) – Bakan Bey, saat birden beri dinliyor yani.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – E, biz de oturduk, biz de konuşuyoruz.

AHMET TEVFİK UZUN (Mersin) – Can kulağıyla dinliyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sonra, devlet boşuna mı Bakan yaptı yani? Bakan olduğuna göre elbette, efendim o görevi de yerine getirecektir Sayın Bakan. Yani, şimdi, Bakan zannediyorum ki zevkle dinliyordur, ben öyle olduğunu tahmin ediyorum. Tabii zevkle dinliyordur Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ali Bey gözünüzü seveyim, konuşurken dinliyorum ben sizi.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Konuşurken dinliyorum ben sizi.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Ama zevkle dinliyorsunuz herhâlde, öyle tahmin ediyorum tabii yani. Efendim, herhâlde söylenenlerden bir miktar istifade etmek de mümkün. Nasıl ki biz istifade ediyorsak, herkes de istifade eder.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Çok belli etmek istemiyor Sayın Bakan.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – İstifade ediyor mu diyorsunuz? İnşallah. Tamam, mutlaka ediyordur tabii. Herkes herkesten istifade etmelidir. Bu böyledir. Biz de konuşulanlardan istifade ediyoruz.

Demin de söyledim bizi ikna edin, yapılan işin doğru olduğunu söyleyin, biz bir şey demiyoruz ki. Ama ortada bizi ikna eden kimse yok, konuşan yok. Daha önce toplantılara davet edilmedik. 2003'teki – siz o zaman Genel Sekreterdiniz- değişiklikte siz gittiniz parti grubuna bilgi verdiniz. Belki sizin haberiniz yoktur ama parti grubuna bilgi verildi.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Hatırlamaya çalışıyorum.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, orada ben vardım. Sayın Serindağ, Kamu Yönetimi Temel Kanunu... Hatırladım, ben de o heyetteydim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tabii, parti grubuna bilgi verildi. Yani, şimdi, yönetimi değiştiriyorsak böyle olması gerekir. Şimdi, gece yarısı... Dün ta birde gittik, evvelsi gün ikide gittik. Böyle bir ortamda sağlıklı bir sonuca varmak mümkün mü?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Her yasa görüşülürken gündüz de olur, gece de olur Ali Bey.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Peki, teşekkür ediyorum.

Ben, zaten önergeler üzerinde de konuşacağım zaten. Teşekkür ediyorum Sayın Bakan biraz daha tahammüllü olursa iyi olur.

BAŞKAN – Serindağ çok teşekkür ediyorum. Çok teşekkür ediyorum, sağ olun. Teşekkür ederim, eksik olmayın efendim.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, Sayın Candan Yüceer? Yok. Sayın Alim Işık? Şimdi, bundan sonra, süreler harfiyen...

Sayın Işık, buyurun efendim.

Bak, yine sana denk geldi, görüyor musun sürenin şeyi?

MUHARREM VARLI (Adana) – Benim bildiğim, Hocam yarım saat konuşur şimdi.

BAŞKAN – Yok, bugün on dakikadan fazla yok arkadaş.

MUHARREM VARLI (Adana) – Vallahi konuşur Hocam.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sağ olun.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Süremin ne kadar olduğunu bir öğrenebilir miyim? Ona göre...

BAŞKAN – Monitörlerden izliyorsun Hocam, bak şimdi.

ALİM IŞIK (Kütahya) – On beş dakika mı?

BAŞKAN – Yok, Hocam hayır, hayır istirham ediyorum lütfen.

ALİM IŞIK (Kütahya) – On dakika.

BAŞKAN – Tamam Hocam, hadi Hocam, siz evvelallah...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli Komisyon üyesi milletvekilleri ve diğer milletvekili arkadaşlarım; öncelikle hepinize iyi akşamlar diliyorum. Bugün Sayın Bakanımızın en azından biraz daha rahat olduğunu düşünerek birkaç konunun paylaşılmasında yarar olduğu fikrini ifade etmek istiyorum.

Sözlerimin başında, terör örgütü tarafından şehit edilen güvenlik görevlilerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına başsağlığı diliyorum. Milletimizin başı sağ olsun diyorum ve terörü de nefretle lanetliyorum.

Burada dile getirdiğimiz görüşlerin genellikle muhalefet partilerinden dile getirilmiş olması nedeniyle, iktidar partisi tarafından hep kanunun eleştirildiği anlamında yorumlandığına şahit oldum. O nedenle referans olarak Adalet ve Kalkınma Partisinin daha çok yakın olarak takip ettiği ve ona yakın bazı isimlerin görüşlerini de sizlerle paylaşarak muhalefetin görüşlerinin sadece muhalefet olmaktan kaynaklanmadığını, kamuoyunun ve idareciliğinde ciddi deneyimlere sahip olduğu bilinen bazı kişilerin de bu görüşlerimize katıldığını ifade etmek istiyorum.

Örneğin “İdarecinin Sesi” isimli dergide, değişik zamanlarda yayımlanmış, bazı iyi bilinen isimlerin bu konudaki fikirlerini özetle önce paylaştıktan sonra, asıl konuya gelmek istiyorum. Örneğin Hasan Celal Güzel, Mayıs 2012’de daha kanun bizlerin eline geçmeden yayımladığı bir makalesinde bu yeni büyükşehir belediyesi kanununun mahzurlu olduğunu ifade etmiş ve mahzurlarından bahsetmiş. Bir paragrafı bu konuda paylaşıyorum. Bu modelin Türkiye’de sadece İstanbul, biraz da Kocaeli için geçerli olabileceğine vurgu yapmış ve üniter devlet uygulamasının da temel esas ve örgütlenme şeklinin il idaresi olduğunu, zaman zaman yapılmak istendiği gibi bölge veya eyalet esasına dayanacak olan federatif sistem -altını çizerek ifade edelim ki- Türkiye’nin bölünüp parçalanmasına yol açar demiş. Eğer, bu tasarruf müstakbel bir başkanlık sistemi hesabıyla yapılıyorsa bu da yanlıştır. Esasen, başkanlık sistemi için federatif sistem de şart değildir demiş. Sizi destekleyen, sizlerin fikirlerini zaman zaman ekranlarda kamuoyuna yansıtan değerli bir devlet adamı olduğunu düşünüyorum. Şimdi, “Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinden çıktıklarımız yetmiyormuş gibi, buna Van ve Mardin’i ekleyerek yeni bir etnik bölge oluşturmanın ne anlamı vardır.” diye de sormuş. Herhâlde Sayın Celal Güzel o zaman Şanlıurfa’dan haberdar değilmiş. “Yoksa bazı kişiler özerk bölge sevdasına katkıda bulunmak mı istiyorlar?” diye uyarılmış. Bu, henüz daha tasarı kamuoyunun ve bizlerin eline gelmeden. Şimdi, aynı kişi 27 Eylül 2012 tarihli Sabah gazetesinde köşe yazısı olarak yayımladığı ve temmuz, ağustos baskısında bu kanunun mahzurlarına biraz daha değinmiş ve dikkat çekmiş “Bu kanun yürürlüğe girerse şu önemli mahzurları ortaya çıkacaktır. Bu sistem yerleşme iddiasıyla genelleşme yapan bir sistemdir. Bu durumda hizmet akışı tamamen aksayacak, bütün ilçelere ve mahalle hâline getirilmiş köylere gerektiği gibi hizmet götürülemeyecektir.” demiş. Benzer cümleleri buradaki tüm arkadaşlarım paylaştı. “Bu sisten demokrasiye de uygun değildir. Bununla, katılımcı demokrasinin uygulandığı yerel birimler kaldırılacak, halk kendisini yöneten muhtar, belediye başkanı gibi kişilerle muhatap olamayacak, yöneticiyle yakınlığı ortadan kalkacaktır.” demiş. Bu uygulama subsidiarite, -yani ihtiyaçların en yakın yönetim birimlerince karşılanması- ilkesine de aykırı olduğunu da vurgulamış. “Bu uygulamayla, belediyenin hükmi şahsiyeti kadar önemli ve demokratik olan, yüz yılların birikimiyle meydana gelen köy hükmi şahsiyeti ortadan kalkacaktır.” demiş. “Mülki idarenin zayıflaması, üniter devlet yapısını tahrip edecek ve merkezî idarenin nüfuzunu da tesirsiz hâle getirecektir.” demiş. “Bu takdirde, mahalli idarelerin denetimi güçleşecek ve yolsuzluklar artacaktır.” demiş. “Bütün bu saydığımız mahzurlardan çok daha önemli olan husus, bu uygulama sonunda Diyarbakır merkezli, Van, Mardin, Şanlıurfa’nın da dâhil olduğu yeni bir etnik bölge ve terör örgütünün hâkimiyetinde bir ayrılıkçı yönetim oluşturulmasıdır. Bu da federatif sisteme ve özerk bölgeye yol açacaktır. Başbakan Erdoğan’ın, İçişleri Bakanı Şahin’in ve Genelkurmay Başkanı Özel’in terörü sonlandırmak için var gücüyle çalıştıkları bir dönemde, böylesine tehlikeli bir kanunun çıkarılması sadece teröre hizmet olacaktır. Bu kanun çıkarılmadan da yerel hizmetler artırılabilir ve yerel yönetimler dengeli bir şekilde güçlendirilebilir.” diye dikkat çekmiş.

Sayın Bakanım, bu söylenenler sadece muhalefet partisi milletvekili olduğu gerekçesiyle sizin hiç dikkate almadığınız, bizim görüşlerimizle hemen, hemen ayındır diyorum. Yine Sayın Hasan Celal Güzel “Büyükşehir belediye sınırlarının il sınırlarıyla örtüştürülmesi, resmen bölge sistemine geçiştir.” başlığı ile Haziran 2012’de bir başka makaleyi daha yayınlamış.

Sadece bu isim değil, sizlerin yakından tanıdığını bildiğim ve inandığım, düşüncelerine de saygı gösterdiğiniz Sayın eski Bakan Mehmet Keçeciler “Bu yapılanmanın İstanbul ve Kocaeli için doğru olabileceğini savunuyorum ama diğerleri için yanlışır ve hatalıdır diyorum.” diye uyarılmış.

Yine Profesör Doktor Akif Çukurçayır isimli bir idareci, Sayın Hocamız “Asıl tartışmamız gereken mevcut sistemin ne kadar işlevsel ve verimli olduğudur. Dolayısıyla bunu tartışmadan, böyle bir yeni sistemi Türkiye’nin gündemine getirmek doğru değildir.” diye sizleri ve milletvekili olarak hepimizi uyarılmış.

Kocaeli İl Genel Medisi Başkanı Fahim Kılıç isimli bir vatandaşımız ve sayın, seçilmiş, değerli bir kişi “Bu yapıyla İl Genel Medisinin Kocaeli’nde yapacak hiçbir şeyi kalmamıştır.” demiş. Mevcut sistemde... Siz, şimdi, bunun daha kötüsünü getirmeyi öngörüyorsunuz.

Satılmış Gürbüz isimli Türkiye İl Genel Medisi Üyeleri Derneği Genel Başkanı “Büyükşehir belediyesinin sınırının mülki sınır olması bir çok güçlüğü beraberinde getirecektir.” diye konuya kamuoyunun dikkatini çekmiş.

Türk bilim adamları ve idarecileri yetmiyormuş gibi, Berlin Humboldt Üniversitesi öğretim üyelerinden Profesör Doktor Helmut Wollmann da “Üyeleri doğrudan seçilmeyen büyükşehir belediye medisleri, hesap verebilirlik ve siyasi meşruiyet derecesinden yoksundur.” diye Türkiye’ye getirilmeye çalışılan bu sistemi sorgulamış.

Cengiz Aydoğdu merkez Valisi “Ağaç doğrulmadan gölgesi nasıl doğrulur ki.” başlıklı makalesinde yine bu kanuna değinmiş ve Türkiye’yi uyarma görevini yerine getirmiş.

Şimdi, Sayın Bakan, bu eleştiriler haklı olarak, sizler, muhalefetten geldiği için “bizi eleştiriyorlar” şeklinde yorumlanabilir. Buna saygı duyarız ama biz, bu ülkenin bir sesi olarak görevimizi yerine getiriyoruz. Geliniz, bu yanlışlıkta ısrar etmeyiniz diyorum. Dün, sadece vakit sınırlılığı nedeniyle ismen değindiğim ve sizin de cevap olarak “Bu kanunla bunun ne ilişkisi var?” diye cevapladığınız Tapu Kanunu’ndaki değişiklikleri tekrar tutanaklara geçmesi açısından bir kez daha sizlerle paylaşmak istiyorum.

22.12.1934 tarihli ve 2644 sayılı Tapu Kanunu’ndan Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarları döneminde 4 kez, toplamda 11 madde değiştirilmiş. Bu hükümetler döneminde –sizler de çok iyi biliyorsunuz- en fazla Kamu İhale Kanunu’nda, ardından da ciddi ve temel kanunlarımızdan birisi olan Tapu Kanunu’nda bu kadar çok değişiklik ne getiriyor? Özellikle Tapu Kanunu açısından ve bu kanunla bağlantısını kurma açısından bu konuyu bir kez daha sizlerle paylaşmak istiyorum.

2005 yılı 5444 sayılı, 2008 yılı 5782 sayılı, 2009 yılı 5831 sayılı ve en son 2012 yılı 6302 sayılı bu kanunlarla, bu Kanun’da, temel kanunda, Tapu Kanunu’nda yapılan değişikliklerin özünü sadece 2005 yılı özellikle 35’inci maddesinde yabancı gerçek ve tüzel kişilerin taşınmaz mülk edinmesini sınırlayan Kanun’un ve son çıkardığımız gene aynı maddeyle ilgili Kanun’un nasıl bir amacının ve bu yapılacak büyükşehir yasasıyla nasıl bir ranta dönüşeceğini paylaşmak ve tutanaklara kayıt olarak geçirmek istiyorum.

5444 sayılı Kanun’un ilgili maddesinde, Türkiye’de işyeri veya mesken olarak kullanılmak üzere, uygulama imar planı veya mevzi imar planı içinde bu amaçlarla ayrılıp tescil edilen taşınmazları, söz konusu yabancı uyruklu gerçek kişilerin -karşılıklılık olmakla- kanunî sınırlamalara uymak kaydıyla edinebilmesine imkân tanınmış ve bunun sınırını, ilçenin yüzölçümü miktarını, 30 hektara kadar kişi başına sınırlamış, Bakanlar Kuruluna yetki vermiş, 2,5 hektarı da geçemeyecek şekilde bir düzenleme yapılmış. Ne zaman? Yıl 2005, Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri döneminde. Şimdi, bu yetmemiş, alanlar almış, paralar gelmiş. Ekonomiye buradan gelen kaynaklarla da biraz destekleyerek... Yeni ihtiyaç olmuş, aradan yedi yıl geçmiş, 2012 yılı Mayıs ayında -bu dönemde, yasama yılında- tekrar bu Tapu ve Kadastro Kanunu’nda değişiklik ihtiyacı doğmuş, yine aynı maddede, 35’inci maddede, 2,5 hektarı kaldırdık, mesken ve işyeri olma kaydını kaldırdık, karşılıklılık ilkesini kaldırdık, yüzölçümüyle sınırlamayı kaldırdık, bir de bir şey daha getirdik. Bunların yerine, tüzel kişiliğe sahip şirketlerin bu sınırlamalara dâhil edilmeyeceği ilkesini de koyduk ve bu 6302 sayılı Kanun’un ilgili değişikliğinden şu cümlenin altını özellikle çizerek sizlerle paylaşmak istiyorum. “Yabancı uyruklu gerçek kişilerin edindikleri taşınmazlar ile bağımsız ve sürekli nitelikteki sınırlı aynî hakların toplam alanı, özel mülkiyete konu ilçe yüzölçümünün yüzde 10’ unu ve kişi başına ülke genelinde 30 hektarı geçemez. Bakanlar Kurulu, kişi başına ülke genelinde edinebilecek miktarı 2 katına kadar artırmaya yetkilidir.” İlçe yüzölçümünün yüzde 10’ unu.

Değerli milletvekilleri, şimdi siz, bu ilçenin mücavir alanını, tüm köyleri içine kattınız. Örneğin Muğla’da tüm ili, ilçelerle beraber büyükşehir yaptınız. Bu yasayı, Sayın Bakanım, şimdi nasıl uygulayacaksınız? Bu ülkede, Şanlıurfa, Mardin, Diyarbakır’da ve Muğla, Antalya, İzmir kıyılarında, Balıkesir kıyılarında ne kadar mülkü, gerçek ve tüzel kişiliği haiz yabancı kişi ve şirketlere satacaksınız? Bununla ne kadar para elde edeceksiniz? Ekonominin batma noktasına geldiği bu günlerde, acaba, bu büyükşehir yasasıyla bunun ne bağlantısı var diye sormadan geçemeyeceğim ve mutlaka, bunun cevabını almak istiyorum. Bu kanuna biraz da böyle bakalım.

İdari yapılanmanın dışında ne getiriyor, Türkiye’den ne götürecektir, bu illerin yüzde 10’u kaç bin kilometrekare yapıyor, kime ne vereceğiz? Dolayısıyla biz, bunu sizlere iyi niyetle söylüyoruz. Haa, siz “Hayır bu kanun bizi bağlayamaz, bu kanunu da değiştireceğiz ve sınırlandıracağız.” deyin en azından bu milletin huzurunda bizlere, millete gittiğimizde “Biz bakandan garanti aldık, merak etmeyin, yabancılara satılacak araziler il mülki sınırları ya da ilçe mülki sınırları içinde daha önceki yasayla mücavir alanda kalacak.” diyelim. Şimdi, bu kanuna göre, getirdiğiniz bu kanunla ilçenin sınırını mülki idare sınırına, ilin sınırını mülki idare sınırına genişletince bu kanunun uygulanması ne olacak? Getirin, bu kanunu o zaman değiştirilim önce, ondan sonra bu kanunu da getirelim, büyükşehri getirelim. Buraya hüküm koyalım, yani bizim bu endişelerimizi haklı uyarılar olarak görmeniz lazım.

Çok teşekkür ediyorum. Sayın Başkanın bu müsaadesine saygı duyarak bu sözle burada bitirmek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Bakanım, bir de yüzde 23’e çıkıyor özel mülkiyet olunca.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) - Değerlendirmemiz gereken bir konu.

BAŞKAN – Evet, onu Hükümetimizin değerlendireceğini umuyorum. Sayın Bakanımız da bunu cevaplandırarak.

Önemli bir konuya temas ettiniz Sayın Işık, teşekkür ediyorum. Hükümetimiz bunu nazara alacaktır.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Çok teşekkür ediyorum. Sağ olun.

BAŞKAN – Çünkü bu kanun görüşülürken de o sınırlarda bir düzeltme yapılmıştı. Umarım, bu değişiklikte...

Şunu da söyleyeyim ben, Sayın Bakanım belki ifade edecekti ama müsaade ederseniz: Bu kanun yürürlüğe girene kadar, bununla ilgili diğer kanunlarla, mutlaka yeni düzenlemeler ihtiyacı ortaya çıkacaktır, onu Sayın Bakanımız da biliyor, bizler de biliyoruz. Burada da dile getirilen ifade mesela, Sayın Işık’ın söylediği bu gibi, siz değindiniz...

SADİR DURMAZ (Yozgat) – 2/B ve kentsel dönüşümle ilgili...

BAŞKAN – Evet, şimdi 2/B’yle ilgili bir önerge hazırlığı da var Maliyenin, hemen gelecek o ve bunların büyük çoğunluğunda da gerekli düzenlemeler olacaktır.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Bir cümle sarf etmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

Açmayacağım şeyinizi... Oradan söyleyin...

(Ses kaydı olmadığından bu bölüm deşifre edilememiştir)

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Sayın Bakan, bir de bununla bağlantılı olarak hazır söylemişken ifade edeyim: Şimdi, 1923 yılında biliyorsunuz mübadele kabul edilmişti Yunanistan’a gidenler vardı, oradan gelenler vardı ve Lozan Anlaşması çerçevesinde, bu mübadele anlaşmasında buradan giden Rumların tekrar mübadil olarak gittikleri bu topraklara gelip bu toprakları satın alamaması hükmü var ama arazi satışlarında bu dikkate alınmadı. Hiç olmazsa bu kanun çerçevesi içerisinde bunu da dikkate alarak birtakım kısıtlamaların getirilmesi gerekiyor.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Lozan hükümleri bunu sağlamıyor mu?

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Hayır sağlamıyor.

Şöyle: Buradan yeni bir kanun çıkınca o kanun çerçevesinde, isterlerse mübadil olarak giden Rumların geri gelip burada o arazilerini tekrar alabilme hakları doğuyor.

BAŞKAN – Sağ olun Hocam, teşekkür ederiz bu aydınlatmanız için.

Sayın Ağbaba? Yok. Sayın Özgür Özel? Yok. Sayın Sakine Öz? Yok. Sayın Haluk Eyidoğan? Yok. Sayın Ali Özgündüz? Yok. Sayın Akova...

Sayın Ağbaba, buyurun.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Çok teşekkür ederim.

Ben şimdi Malatya’yla ilgili konuşmak istiyorum izin vererseniz.

Tabii Malatya, hepinizin bildiği gibi...

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Yokluğunuzda, Malatya merkezde bir ilçe kurulmasıyla ilgili bir önerge vermiştim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Öyle mi? Var mı sizde? Alabilir miyim ben?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Beydağı diye merkez mahallerinden bir ilçe kurulması...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Malatya, hepinizin bildiği gibi, bütün siyasi grupların da bildiği gibi, Sayın Bakan herhâlde Malatya’yı bilir, Türkiye’nin en güzel kenti. Malatya, ürettiği ürünler ile hakikaten kayısılarıyla –Malatya merkezde- bir marka olmuş,

dünya kuru kayısı üretiminin yüzde 80'inini tek başına Malatya karşılıyor. Belki burada başka ilden milletvekili olan arkadaşlar üzülebilir ama bu Allah'ın vergisi, Malatya'nın güzelliği. Ordu veya Trabzon, belki diğer arkadaşlar üzülebilir ama maalesef, bu bizim şansımız, Allah'ın büyük vergisi. Yani bu, iktidarın bahsettiği bir şey değil. Bu Allah'ın vergisi, Malatya dünyanın en güzel kenti.

BAŞKAN – “Malatya, Malatya” dedin, büyükşehir oldu işte.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu anlamda “Malatya büyükşehir olsun” dedik biz. Niye büyükşehir olsun? Çünkü Malatya'nın kayısı var, Malatya'nın kirazı var, Hekimhan'ın cevizi var, kavunu var, narı var, elma var, fasulye var.

YUSUF HALAÇOĞLU (Kayseri) – Göl var...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Göl var. Yani Malatya hakikaten hem turizm açısından çok önemli bir yer, maden var. Şimdi, bizim birçok bölgemizde madencilik faaliyetleri yürüyor. Malatya gelişen, büyüyen bir kent.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Radar üssü var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Şimdi, bir de, sağ olun, İktidarın tek yapmış olduğu yatırım Malatya'ya, en önemli yatırım bu dönemde, onu da kutlamak lazım Sayın Bakanı da, iktidar partisini de kutlamak lazım. Malatya'da birçok kurumumuz kapandı ama bir önemli yatırım yaptılar, İsrail'i korumaya yönelik füze kalkanını kurdular Malatya'ya. Bu önemli bir yatırım oldu. İktidarın Malatya'ya yapmış olduğu en büyük yatırım bu oldu.

Ben, yeri gelmişken de bir teşekkür etmek istiyorum. Hakikaten, bu Malatya Şeker Fabrikası Elbistan, Erzincan ve Elâzığ'la beraber satıldı. Biz “Dört fabrika bir fabrika fiyatına satıldı.” dedik ama Özelleştirme İdaresi ve Başbakanlık bunu iptal etti. Ben bunun için Hükûmete içten teşekkür ediyorum.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Şu anda hazırlık yapıyor tekrar, satış için.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu ikinci kez yapıldı. Yani bundan birçok il etkileniyor ama hakikaten, bizim gibi kentlerde, üretime çok katkıda bulunan kentlerde şeker fabrikasını tekrar satışa çıkarmak o kentlere ihanet etmektir. Bu şeker fabrikalarının da bu hâliyle satılması, böyle grup grup satılması da fiyatını düşürmeye yönelik bir hamledir diye düşünüyorum.

Biz büyükşehir olmasını istiyorduk, benden önceki Milletvekilimiz Sayın Mevlüt Aslanoğlu da bu konuda uğraş veriyordu, biz de çok uğraş verdik, kanun teklifi verdik. Bu, sürekli, her seçimde seçim malzemesi yapıldı. Hatta Sayın Başbakan 17 Mayıs 2010'da Malatya'ya geldiği zaman bir müjde bekliyorduk. O zaman, “Urfa büyükşehir olacak” dendi, Malatyalılar da büyük bir heyecanla beklediler büyükşehir olmayı ama Sayın Başbakan geldi, “Sizin nüfusunuz 742 bin. Eğer, siz, Malatyalılar nüfusunuzu artırırsanız sizi büyükşehir yapacağım. Hazır mısınız Malatyalılar?” dedi, Malatyalılar da “hazırız” dedi. Ama altı ay sonra bir haber daha geldi, on iki il büyükşehir olacak dedi, ben de kalktım, Meclis kürsüsünde “Doğanın kanunu, çocuk dokuz ayda oluyor, dokuz ay beklenilmesi gerekir.” dedim. Maalesef beklenmedi, Malatya olmadı. Sonra, Malatya kendi çabalarıyla 750 bini tamamladı, büyükşehir oldu.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Gece gündüz çalıştılar!

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bekledik Malatya'yı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sağ olun.

Bir şey söylemek istiyorum. Bakın, bu, İktidarın Malatya'ya bahsettiği bir şey değil.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Kayısının sayesinde!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Evet, kayısının sayesinde! Malatyalıların sayesinde oldu. Yani Hükûmetin, İktidarın bahsetmiş olduğu bir şey değil. Biz, kendimiz, kendi hakkımızla büyükşehir olduk. Ne diyor yasa? 750 bin nüfus şartı getirdiği için...

BAŞKAN – Sayın Başbakan “3 çocuk” demedi mi?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yani bize 3 çocuk yetmiyor! Sayın Başkanım, bize 3 çocuk yetmiyordu o zaman! Biz, biraz daha Türkiye ortalamasının üzerinde çalıştığımızı söyleyebiliriz bu konuda! Biz kendi hakkımızla büyükşehir olmayı hak ettik 750 bin nüfusla. Ancak Malatyalılar büyükşehir olmayı istiyor, büyük köy olmayı istemiyorlar.

Bakın, hani eski bir türkü var ya “Bir köy var uzakta...” Köylü yatacak, ikinci gün sabah şehirli kalkacak. Şimdi bu türküyü nasıl çevireceğiz? Bu bir, böyle bir problem de var. Bir de, hakikaten, bakın, Bursa'ya -gerçi Bursa'da da tarım var- Kocaeli ve İstanbul'a benzetemeyiz Malatya'yı. Malatya, siz de görev yaptınız Malatya'da, tarımda çok önemli bir ilimiz. Yani hâlâ bizim yaylacılık faaliyetlerimiz devam ediyor, hâlâ ilimizde tarım en önemli gelirlerden birisi, hâlâ bizim şehir merkezinde dahi, bugün merkez ilçeye yakın yerlerde dahi hayvancılık ve üretim yapılıyor Malatya'da; Hanımın Çiftliği gibi, Dilek gibi, Topsöğüt gibi birçok beldemizde hâlâ ciddi gelir kaynağı. Örneğin en büyük ilçelerimizden birisi Battalgazi, Battalgazi'deki en büyük gelir kaynağı kayısı ve hayvancılık.

Şimdi, tabii bu hâliyle geçerse köylerin tüzel kişiliği kaldırılıyor. Son dönemde, Sayın Bakan lütfen bunu not alırsanız, bu konuda müdahale ederseniz çok memnun oluruz, Malatya meraları kiralıyor. Köylerin içine girinceye kadar meralar var. Köyün içine girmiş o meralar büyük iş adamlarına, büyük gruplara kiralıyor ve köylünün oraya girmesi yasaklanıyor. Bu konuda hakikaten Malatya çok mağdur oldu.

Bir de, hakikaten sizden rica ediyorum, taş ocakları meselesi var. Köylerin yakınına taş ocakları kuruluyor, ruhsat çok rahat veriliyor ve köylerin su kaynakları yok oluyor. Sonra, o büyük araçlar sayesinde yollar çöküyor ve köylü hakikaten bu konuda çok mağdur. Yani AKP'ye oy verenler de, CHP'ye oy verenler de, MHP'ye oy verenler de, bütün Malatyalılar bu taş ocakları ve mera konusunda çok mağdur. Bunu dikkatinize sunuyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Meraları köy ihtiyar heyeti falan alamıyor mu?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yok. İl özel idare veriyor ve belli bir dosya var, bunu köylülerin elinden... Birdenbire giremiyor köylüler. Çok ciddi bir mesele. Hatta geçen gün, Doğanşehir'in Reşadiye köyünde insanlar birbirini vurdular. Bu konuda çeşitli eylemler oldu ama maalesef ne iktidar partisi milletvekilleri ne ben, muhalefet partisi milletvekili olarak bu konuda bir şey yapamadık. Ben, çok çaba gösterdim bu konuda. Yani hatta bu konuda çeşitli...

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Özel sektöre kiralanmasıyla ilgili tasarı komisyondan geçti.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bizde daha önceden, iki yıldan beri devam eden bir konu. Yani Malatya'nın birçok bölgesinde devam eden bir konu ki bizim o bölgelerde hakikaten ciddi hayvancılık yapılıyor. Örneğin Polat diye bir beldemiz var bizim, Malatya'nın en büyük hayvancılık yapılan, besicilik yapılan alanı. Oranın merası kiralandı. O mera kiralanınca köylünün hayvan otlatmak için yeri kalmıyor. Bu çok ciddi bir mesele. Eğer bu konuda hassasiyet gösterirseniz çok memnun olurum. Bu bizim açımızdan hayati bir konu.

SADİR DURMAZ (Yozgat) – Komisyondan geçti...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bizde daha önceden yapılıyor...

Malatya'nın 39 tane beldesi var, 495 tane köyümüz var. Büyükşehir olacaksak pergel yasasıyla olmalıydı. Yani 20-25 kilometre çapında bir yasayla geçmeliydi. Şimdi, tabii büyükşehirin bu hâliyle geçmesiyle, geçtiğimiz günlerde bu konuyu uzmanlar da söyledi, vergilerin yüzde 100 artacağı, köylülerin bu konuda büyük zarara uğrayacağı gözüküyor. Biz bu nedenle... Belki bu yapılabilir Kocaeli gibi, İstanbul gibi illerde, eğer tarım yoksa, köy olmaktan çıkmışsa belki bunlar yapılabilir ama bizim Malatya için bu proje doğru bir proje değil. Köylerin tüzel kişiliklerinin kapatılması... Artık köylerin tüzel kişiliği gidince, birçok hakları, yani devletin veya hükümetlerin vermiş olduğu değil, kendi çabalarıyla yapmış oldukları şeyler artık bilabedel size devredilmiş, yani Hükümete, devlete devredilmiş olacak. Köylü suyunu kendisi getirmiş, sulamasını kendi yapıyor. Dolayısıyla, doğal kaynaklar el değiştirecek, oradaki su kaynakları da el değiştirecek. Bu, bizim köylerimiz açısından kabul edilebilir bir şey değil.

Bir de, bizim 39 tane beldemiz var. Bazı beldelede hakikaten, belediye başkanlarının görevi sadece kanalizasyon yapmak, su getirmek değil. Bakın, dün, AKP'den belediye başkanlığı yapmış bir belde belediye başkanı arkadaşımla görüştüm, bizim belediye başkanlarımız da aynı şeyi söylüyorlar, diyor ki: "Belediye başkanı demek sadece çöp toplayan, temizlik yapan demek değil; gece jandarma komutanı –jandarma komutanının olmadığı yerde- nikâh memuru, kız babası, oğlan babası, yeri geliyor polis, yeri geliyor hâkim, yeri geliyor savcı." Belediye başkanının anlamı bizim yörelerimizde hakikaten bu; toplumsal, sosyal bir görev de yerine getiriyorlar. Şimdi, siz 39 tane beldeyi kapatıyorsunuz. Bakın, birkaç tane örnek vermek istiyorum.

Malatya'nın Hasançelebi beldesi, Malatya'nın Sivas'la sınırında olan bir belde. Buraya son dönemde, belki takip ediyorsunuz, çok ciddi yatırımlar oluyor. Yani milyar dolar civarında yatırımlar yapılıyor Hasançelebi Belediyesine. Burada çok zengin demir yatakları, altın yatakları var. Bu belde birçok ilçemizden daha eski bir belde. Başlanılan yatırımlarla birlikte, binlerce insana istihdam sağlayacak, kişi başı millî gelire çok önemli katkıda bulunacak bir yatırım yapılıyor. Şu anda, Malatya'nın genelinde tüketilen doğal gazın 1,5 katını, elektrik enerjisinin de yarısını tüketecek bir sanayi kuruluyor bu belde, sadece bu belde. Bakın, dikkatinizi çekiyorum, Hasançelebi beldesinde bütün Malatya'nın tüketmiş olduğu gazın 1,5 katını tüketecek, elektrik enerjisinin de yarısını tüketecek ciddi bir tesis kuruyor özel şirketler. Hazine Müsteşarlığının etki çarpanları hesabına göre 11.460 kişiye istihdam sağlayacak, üretimle ithalatın bu konuda önünü açacak, cari açığın kapanmasına imkân sağlayacak, yakın gelecekte sanayi kenti olmaya aday olan, planlanan ve geleceğe hazırlanılması açısından belediyenin kapanmaması gerektiği hususunda hem beldenin hem de bizlerin ciddi bir talebi var. Bizim birçok arkadaşımız söylemiştir. Beldelerimizde referandum yapıldı, yerel seçimlerden, genel seçimlerden çok daha

yüksek oranda katılım oldu ve bize oy veren, AK PARTİ'ye oy veren, MHP'ye oy veren herkes -çok düşük miktarda hayır oyu çıktı- beldenin kapatılmasına karşı çıktı.

Bir de Malatya'ya şöyle bir haksızlık yapılıyor: Bakın, birçok ile yeni belediye kuruluyor, Malatya'ya bir tek yeni belediye kurulmuyor.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – İlçe...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Özur diliyorum, ilçe kurulmuyor.

BAŞKAN – Süreniz çoktan bitti, kayısı ikram edeceğinizi düşünerek biraz uzatıyorum!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu akşam vereceğim kayısıyı!

BAŞKAN – Kayısı ikramını dikkate alarak biraz daha süre veriyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hakikaten, bunu dikkatinize sunmak istiyorum.

Başkanım, Malatya'ya bir haksızlık yapılıyor burada. Ben sizi biliyorum, bir Malatyalı dostusunuz siz, bu konuda sizin de müdahil olmanız gerekir aslında. Yani bir tek yeni ilçe kurulmayan il Malatya.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Sayın Milletvekilim, önce Mardin'in işini düzeltsek, Malatya sonra!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu dönemde Malatya'ya bir haksızlık daha yapıldı, Muharrem Bey hatırlattı bana; adliye meselesi.

Bizim Malatya'da 4 tane adliyemiz... AKP İktidara geldiği zaman, 13 tane adliyemiz vardı, şimdi 6 tane adliyemiz var. Örnek vereyim size, Erzincan Milletvekilimiz alınacak: Kemaliye bizim de, Malatyalıların da çok sevdiği bir ilçe, hakikaten örnek bir ilçe, yetiştirmiş olduğu insanlarla beraber çok örnek bir ilçe; benim her yıl mutlaka gidip iki günümü geçirdiğim, müthiş de keyif aldığım bir ilçe, eski ismi Eğin. Eğinliler de çok iyi insanlar. Şimdi, Eğin'in dosya sayısı 60, nüfusu 5 bin civarında, merkez nüfusu daha düşük. Erzincan'daki Kemaliye adliyesi... Diğerlerini örnek vermeyeceğim, canını sıkma!

CELAL DİNÇER (İstanbul) – İki ateş arasında kalıyorsun!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Eğin'in adliyesi açıldı, bizim Arguvan, Yazıhan, Kuluncak, Yeşilyurt, hem dosya sayısı anlamında hem kilometre anlamında -şehre uzaklık anlamında- hem nüfus açısından Eğin'den daha yüksek olmasına rağmen, şartlarımız daha iyi olmasına rağmen, bizim adliyelerimiz kapatıldı...

BAŞKAN – Veli Bey, sen herhâlde Kemaliye'nin gücünün farkında değilsin! Onların Kemaliye dışındaki gücünü biliyor musun sen!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ben şunu biliyorum: Bizim iktidar partisinin gücünün Malatya'da zayıf, Erzincan'da güçlü olduğunu biliyorum. AKP milletvekili arkadaşlarım da burada, onlara da biraz...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Eğin'in 10 katı da Mediste var.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hiç huyum değildir Malatyalı arkadaşlarıma laf atmak ama burada onlara da söyleyeyim. Maalesef, yüzde 69 oy vermesine rağmen Malatyalıların bu seçimde, bizim adliyelerimiz kapatıldı, bizden daha küçük olan, sadece Kemaliye örneğini veriyorum, şimdi Muharrem Bey alınacak... Adliyede haksızlık yapılıyor bize, ilçelere de haksızlık yapılıyor. Onun için, birkaç tane ilçe konusunda bilgi vermek istiyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bir de Enver Bey'i dinlesen ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bakın, Malatya'nın Hekimhan ilçesine bağlı Kurşunlu beldesi ile Ağılbaşı beldesi var, birbirlerine sınır. Buralara hizmet götürmek, buralara araç götürmek mümkün değil. Kış şartlarında koşullar çok zor. Şu anda, Kurşunlu Belediyesi AKP'de, AK PARTİ'nin oy oranı yüzde 70'in, yüzde 80'in üzerinde Kurşunlu'da. Ağılbaşı da Cumhuriyet Halk Partisinde, CHP'nin oy oranı orada yüzde 80'in, 90'ın üzerinde. Biz bunların ikisini birleştirip bir Kurşunlu ilçesi adı altında... Böyle bir şey olursa bizim ilçeyi almamız, Kurşunlu'da -inşallah- belki bu seçimde bir atak yapacağız, Kurşunlu artık AKP'ye çok kızıyor. Böyle bir ilçe kurulması teklifimiz var.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, artık...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hemen toparlıyorum, tekliflerimi...

Bu konuda ve hakikaten bu hizmetin götürülmesi anlamında, Kurşunlu'nun, o bölgenin gelişmesi anlamında önemli bir şey olur bu Kurşunlu'nun kurulması.

Yine, bakın, bizim Darende ilçemizi bilirsiniz. Darende ilçesi de Malatya'nın en güzel ilçelerinden birisidir, turizmin çok yoğun olduğu yerdir, orada çok önemli bir vakıf da var biliyorsunuz; Somuncu Baba Vakfının kurmuş olduğu çok güzel bir tesis var,

Darende'nin gelişmesine önemli bir katkı sundular. Her gittiğimde o vakfı da ziyaret ediyorum ben. Darende Malatya'nın en güzel ilçelerinden birisi, orada üç tane belde var yan yana; Balaban, Yenice ve Aşağıulupınar Belediyesi. Burası birbirine çok yakın, üçünün belediyeleri de AK PARTİ'de. Bunların üçünü de birleştirerek bir ilçe kurulabilir ve Darende de rahatlar bu konuda. Bunu da takdirlerinize sunuyorum.

Yine Ayvalı diye Darende'nin bir beldesi var. Ayvalı beldesi yine bizim çok zayıf olduğumuz beldelerden birisi. Burada belediyenin yapmış olduğu şey hakikaten... Sosyal işlerde çalışıyorlar, belediye başkanları sadece belediye başkanlığı yapmıyorlar buradaki bölgelerde. Bunun da değerlendirilmesini sizden rica ediyorum.

Sürgü beldemiz var bizim. Sürgü'de üç tane belde var; Kurucaova, Erkenek ve Sürgü beldesi; üçü de birbirine çok yakın. Bunların ortasında bir ilçe kurulabilir, bunu da sizin takdirlerinize sunuyorum.

Malatya merkezde, MHP Milletvekili arkadaşımız bir teklif vermiş... Bu konuda, merkez hakikaten bizim... Şimdiki merkez ilçe olan Yeşilyurt belediyesine bağlanan köylerin uzaklığı, beldelerin uzaklığı ulaşımı imkânsızlaştırıyor. Yani 50-60 kilometre mesafede ilçeler var. Burada da yeni bir ilçe kurulabilir. Bunu da takdirlerinize sunuyoruz. Hakikaten Malatya bunu hak edecek bir il.

Bakin, Malatya'nın bir iki özelliğinden daha bahsedip -süremi aştığının farkındayım- sözlerimi bitirmek istiyorum. Malatya, ayrıca, Türkiye'nin en önemli sağlık merkezi arkadaşlar. İsmet İnönü'nün adına kurulan üniversitede Turgut Özal'ın kurmuş olduğu bir araştırma hastanemiz var; Turgut Özal Tıp Merkezi var. Burada olağanüstü bir ekip var. Özellikle karaciğer nakli konusunda Türkiye'de birinciyiz biz, dünyada ikinciyiz. Canlıdan canlıya ve kadavradan canlıya karaciğer nakli yapılıyor. Şimdi ciddi bir potansiyelimiz var, kalp damarda, beyinde Malatya önemli bir potansiyele sahip. Şimdi, bu da düşünüldüğünde, Malatya'nın gelişmesi de düşünüldüğünde, zaten önümüzdeki yıllarda bu gelişmeye bakarak Malatya'nın bu anlamda yeni bir merkez ilçeye ihtiyacı olacak. Bu anlamda, adı Fırat olur, Beydağı olur, bir merkez ilçe teklif ediyoruz sizlere.

Ben, tekrar bu büyükşehir yasasıyla Malatya gibi illerde, büyükşehirlerden büyük köyler doğacağını tekrar ifade etmek istiyorum. Bu konuyu bir daha takdirlerinize sunuyorum.

Sayın Başkana göstermiş olduğu toleranstan dolayı da teşekkür ediyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, teşekkür ederim.

Komisyonumuza ikramda bulunanlarla ilgili konuşma sürelerinin 1 misli uzatıldığı konusu da bu sebeple tescillenmiş oldu!

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Milletvekilim, sen topa girme istersen, Kemaliye'nin gücünü ben söyledim artık.

Peki, buyurun.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, adliyeler kapandığı zaman, sayın vali bey haklı olarak gündeme getiriyor... Kemaliye'nin adliyesinin açılmasını Ali Coşkun Bey'e borçluyuz. Sayın Bakanımız o konuda "Türkiye'nin her tarafında kapandığı için hiçbir tarafa taraf olmayacağım" dedi ve hiçbir tarafa elini atmadı. Sayın milletvekilimiz...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ama yanlış...

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Bir dakika dur ki...

Sayın Milletvekilimiz "Biz çok iyi yollar yaptık, Tercan'la Çayırılı'nın arasında, Kemah'la Erzincan'ın arasında kaç kilometre var, rahatça gidersiniz." diye hiç müdahil olmadılar. Kemah halkı 1.200 tane imza topladı. Çayırılı halkı 750 tane imza topladı, tüm esnaf ayaklandı, bu şekilde geldiler buraya. Biz de onlara çok büyük destek verdik, o yazıları gerekli yerlere götürüp verdik. Yani diyeceğim, Bakan Bey'den değil, Ali Coşkun Bey'den Kemaliye, diğer taraflar da halkın ve bizim çalışmamızdan oldu. Yollardan dolayı da gerekli girişimlerde fazla bulunulmamıştı.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yanlış anlaşılma oldu herhâlde. Ben Kemaliye adliyesinin açılmasına karşı değilim, onu söylemek istiyorum. Yani Kemaliye adliyesi açılsın, Kemaliye hakikaten önemli bir ilçe ama Malatya'nın Arguvan adliyesi de kapatılmasını istiyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim, konu anlaşılmıştır.

Sayın Özel, buyurun efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir konuşmacı sonraya kalsam olur mu?

BAŞKAN – O zaman, Sayın Özgündüz, buyurun efendim.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; Hepinize saygılarımı sunuyorum.

Sayın Bakanım, sizi biliyorum ki kişisel olarak, ülkenin üniter yapısının, birlik ve bütünlüğünün bozulmasına belki de Kabine içinde en önde karşı çıkacak bir Bakanımızsınız. Bundan yana tereddüdüm yok ancak sistem öyle bir kurulmuş ki sizin gibi bir Bakanın döneminde bu şekilde bir tasarı geliyor ve savunmak durumunda kalıyorsunuz.

Öncelikle, bu tasarının -ben Anayasa Komisyonu üyesiyim- Anayasa Komisyonundan geçmesi gerektiğini düşünmekteyim. 5'inci maddeyle değiştirilen Büyükşehir Belediyesi Yasası'nın 3'üncü maddesinin (a) bendi büyükşehirlerin idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisi olarak kurulduğunu ifade ediyor. Bu özerklik konusu bu şekilde kanuna girmiş oluyor. Yarın öbür gün farklı yorumlara, bazı değişikliklerle başka noktalara çekilebilir. Bu uyarıyı yapma gereği hissediyorum.

İkinci bir konu: Yine partinizin, iktidar partisinin bir kısım milletvekillerinin hazırladığı bir rapor var. O raporda, edindiğimize göre, önümüzdeki süreçte İçişleri Bakanlığını ikiye ayırıyorsunuz; iç güvenlik bakanlığı ve yerel yönetimler bakanlığı olarak ikiye ayrılması planlanmaktadır. Şu aşamada, ben sizden bunu öğrenmek istiyorum, önümüzdeki süreç açısından önemlidir çünkü eğer bu şekilde bir bölünme olursa dolayısıyla il valileri sadece iç güvenlikten sorumlu, asayiş hizmetinden sorumlu bir konuma getiriliyor, dolayısıyla yerel yönetimler bakanlığıyla birlikte o Büyükşehir Yasası'yla da sınırları da il sınırı olmak üzere oluşan, adı konmamış federal bir yapıya doğru ülke gidiyor. Bunu şahsen sizin istemeyeceğinizi düşünmekteyim. Bu aşamada bu uyarıyı yapmak zorundayım.

Bir başka husus da Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 2'nci maddenin 26'ncı bendinde Trabzon'da bir ilçe kuruluyor, Yavuz Selim ilçesi. Herhâlde bu değiştirilecektir. Sayın Trabzon Milletvekili arkadaşımız da Ortahisar olarak bu ilçenin adını değiştirilmesini önermektedir. Umarım iktidar partisince de yani o yönde bir şey uygun olur diye düşünüyorum. Tartışmalı bir isimle ilçe kurulması da başka sıkıntılar yaratacağıdır diyorum.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan, söz verdiğiniz için. Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Özgündüz, ben de teşekkür ederim.

Özgür Bey, bu mesir macunları senden mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benden...

Sayın Canalıoğlu, buyurun efendim.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Bir şeyi ifade etmek istiyorum.

Arkadaşımız, yasa tasarısını incelediğiniz zaman geçici 2'nci maddenin 26'ncı bendinde Trabzon'da bir Yavuz Selim ilçesinin kurulmasını ifade etti. Ben, ilk konuşmamda söylemiştim. Yavuz Selim Trabzon'da şehzadelik zamanında valilik yapmış, Kanuni Sultan Süleyman'ın oğlu. O nedenle, Trabzon'la ilgili bir problem yok ancak belki iktidar partisinden gelirse biz ona da uyarız. Onu da belirtmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli komisyon üyeleri, değerli basın mensupları ve tüm milletvekillerimizi saygıyla selamlıyorum.

Geçen hafta, Manisa'nın yeni kurulacak ilçeleriyle ilgili tasarının kendisinde Manisa merkezde iki tane belediye oluşturuluyordu, bunlardan bir tanesi Şehzade Belediyesi, diğeri de Yunus Emre Belediyesi. Biz bu isimlerin AKP'nin geçmiş dönem Yerel Yönetimlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısının, Manisa üzerindeki Sayın Bülent Arınç sonrası egemenliğini ve tahakkümünü tam olarak yerleştirmek üzerine yapmış olduğu bir çaba olduğunu ifade etmiştik. Özellikle Manisa şehzadeler kenti dir ama bir "Şehzade Belediyesi"nin doğru olmadığını ifade etmiştim, öyle verilecek bile olsa "Şehzadeler" olmalıydı, alt komisyonda bu yönde bir çalışma olmuş, bu kendi için de daha doğru olduğunu düşünüyorum. Ama ben tabii Manisa'nın hem dünyada tanınmasına hem Türkiye'de tanınmasına aracılık eden, şu sırada da arkadaşlar tarafından sizlere dağıtılan en eski halk ilacı olan, beş yüz yıllık halk bir halk ilacı olan mesir. Dünyanın en eski festivallerinden bir tanesidir hâlen daha, İspanya'daki boğa güreşleriyle yarışmaktadır, geleneksel olarak ve bir belediyemize "Mesir" adının verilmesinin son derece uygun olduğunu düşünmüştüm. BDP'nin Sayın Milletvekili Sırrı Süreyya Önder, alt komisyon çalışmalarında buna karşı mesir macunumuzla rekabet edebileceğini düşündüğü bir kimyasal ürünün ismini de vererek teklifte bulunmuş ve bu, basına da yansdı. Bu, tabii Manisa'nın böyle bir ürünü mesir macunuyla

rakip kabul etmesi mümkün değil ama ben teklifimin arkasındayım ve burada mesir dağıtıyorum, bakalım, Sayın Sırrı Süreyya teklifinin arkasında durup aynı promosyonu yapabilecek mi? Onu da merak ediyoruz.

İşin şakası bir yana, biz Manisa için “mesir” isminin ıskalanmaması gereken bir fırsatı içinde barındırdığını düşünüyoruz. Mesir bütün dünyaya bizi tanıtan, “Marka kent” diye son dönemde çokça sözü edilen bir konuda Manisa’ya eşsiz fırsatlar sunuyor. Kaldı ki “Şehzadeler” deyince bu meselenin içinde geçmişe olan, işte, Osmanlı tarihine olan bir vefa duygusu varsa mesiri bunun içinde katmerli şekilde de bulabilirsiniz. Ama ne yazık ki Manisa kamuoyunda bütün yerel basın, hatta çoğu zaman Sayın Tanrıverdi’yi, bizim haberlerimizi ön sayfasında kibrit kutusu, içeride sigara paketi kadar yer verip, Sayın Tanrıverdi’nin güzel yüzünü sayfanın yarısına kadar taşıyan ve “Hafta sonu Tanrıverdi Manisa’da” diyecek kadar kendisini yakın hisseden basın bile “Mesir Belediyesi” olma konusunda bir kampanya başlattı, bu konunun üzerinde duruyor. Hiç kimse, siyasi parti ayrımı olmaksızın da Manisa’da “Mesir Belediyesi” ismini tartışmıyor. Bu konuda bir önergemiz olacak. Ben aslında çok arzu ediyorum, bu Komisyonda Manisa milletvekilleri bulunsunlar, iktidar partisinden milletvekilleri ve bu meseleyi burada tartışalım. Ben özellikle, Komisyonda çok sayıda valimiz, Sayın Kaymakamımız var, marka kent olmanın önemini başta siz Sayın Komisyon Başkanımız olmak üzere takdir edecek, mülki idarede de çok önemli görevler almış milletvekilllerimiz varken bir uzlaşma ortamının yakalanabileceğini düşünüyorum. Diğer ilçemize verilen isim de “Yunus Emre”. Bizim Yunus Emre Hazretlerine ve Taptuk Emre Hazretlerine saygımız büyük ama Manisa’dan 150 kilometre ötede Kula ilçemizdedir onların kabirleri ve bunun Manisa’nın merkez ilçesinde bir çağrışım yaratmadığını gördük. Bu noktada da ya Manisa’nın Sipil Dağı’nı ya da oradaki kapanan en büyük belde olan ve çok eski bir belde olan Muradiye’nin isminin verilmesi gerektiğini savunuyoruz ama bunu bir ortak akılla yani kavga etmeden, tartışarak, burada sizlerin şahitliğinde, hakemliğinde yapmak istiyoruz ama bunu, şu ana kadar bu fırsatı hâlâ daha yakalayamadık, Genel Kurul aşamasında da değişmesi zor görülüyor. O yüzden Sayın Komisyon Başkanımızın bu konudaki, Manisa’nın her siyasetten, tüm Manisalıların bu konudaki talebini Manisa milletvekillerine, özellikle Sayın Tanrıverdi’ye bir uzlaşma ortamı yaratmak için taşıması gerektiğini değerlendiriyoruz.

Bunun dışında, Manisa’da bu hafta sonu bize ait olan, Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanlarının kazanmış olduğu beldelerde yaptığımız referandumda katılım oranı gerçek seçmen kütüklerine göre yüzde 60’ı buldu ve yüzde 98 oranında da “Bel dem kapatılmasın.” diyor insanlar. Köy muhtarlarının telefonlarına çıkmaktan yasama faaliyetlerini aksatır olduk. Hepsi diyor ki: “Bizim köyde de gelin bir referandum yapın.” Bu hafta sonu bize ait olmayan belediyelerde referandum yapacağız ve orada da sonuçların ciddi şekilde beldelerin kapatılmasının aleyhinde olacağını değerlendiriyoruz. Özellikle 2003 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul tutanaklarında 22’nci Dönem İkinci Yasama Yılında 17 Aralık günü Mersin Milletvekili, geçmiş dönem milletvekillerimizden Sayın Mustafa Özyürek’in yapmış olduğu bir konuşma tutanaklardan elime geçti ve o zaman pergel yasasıyla ilgili Denizli’ye özgü bir değişiklik gündeme geldiğinde Sayın Özyürek: “Şimdi, işte, o pergel yasası dediğimiz, büyükşehir belediyesinin sınırlarını değiştirmekle ilgili yasa; bugün, Denizli’yle ilgili olarak getirilen teklif; belki birkaç gün sonra getirilecek olan, nüfusu 2.000’den az olan belediyelerin kaldırılmasıyla ilgili teklif ‘Bir idarî ihtiyaçtan, bir imar ihtiyacından kaynaklanıyor; bunun seçimle ilgisi yok; hatta, bize oy kaybettirecek düzenlemedir’ diyor değerli arkadaşlarım.” diyor. “Buna inanmak isteriz ama bu iş böyle giderse ‘Denizli’nin böyle bir ihtiyacı var’ diyorsunuz. Peki, Manisa Belediyesi’nin böyle bir ihtiyacı yok mu; Tokat Belediyesi’nin, Nevşehir Belediyesi’nin böyle bir ihtiyacı yok mu? Bunları, oturup, ciddiyetle incelemek, ondan sonra, ona göre, tasarıları buraya getirip tartışmak gerekmez mi? Herhangi bir ilin AKP’li 3-5 milletvekili, bir gün, canı sıkılacak veya akşamüzeri bir lokantada sohbet sırasında ‘Yahu, şu bizim belediyenin sınırlarını genişletirsek’ diyecekler, bir önerge verecekler, bu önerge, çoğunluğunuza bağlı olarak komisyondan geçecek, yine çoğunluğunuza bağlı olarak Genel Kuruldan geçecek ve bunun adı yerel yönetimlerde reform olacak, bunu bugünden görmek güç değil.” demiş Mersin Milletvekili Mustafa Özyürek. Bunu bir siyasi partinin söylemindeki tutarlılık açısından bir kez daha kayıtlara geçmesi ve tutanaklarda yer alan bu öngörülü yaklaşımın, Cumhuriyet Halk Partili hatiplerin bugün burada söylediği ama bazen Sayın Bakan, bazen iktidar partisine mensup sayın milletvekilleri tarafından “Yok canım olmaz öyle şey, nereden çıkartıyorsunuz bunu? Kabinemizdeki hiçbir bakan bunu böyle düşünmüyor.” gibi yaklaşımlarla göz ardı edilirken 2003 yılından 2012’ye geldiğimiz dokuz yıllık serüvenin sonunda ulaştığımız noktanın tam da altını çizmek için söylediğimi dikkatlerinize ifade etmek isterim. Eğer, biz bu yasa tasarısını geçirecek olursak...

Geçen sefer söylemiştim, belediyeçilik mekân yönetimine dair bir iştir, çok çok sınırlarını zorlarsanız büyükşehir belediyesi gibi adım adım kentleşmeyi teşvik edebilen ama örneğin “Hayvancılık” dediğinizde işte, muhabbet kuşunu, kedi, fino köpeğini anlayan ama büyükbaş hayvan, horozdan, kümes hayvanları geldiği zaman da arasında çelişki olan, çatışma olan bir mesele. Ben bunları söyleyip de belli ölçüde basında yer aldıktan sonra bir kıyamettir koptu Manisa’da. Herkes diyor ki: “Ben 3-5 tane büyükbaş hayvan için

şimdi, gidip Tarım Köy Hizmetlerinden çiftlik ruhsatı mı alacağım?” Manisa’da pamuk yetiştiricilerinin meşhur âdetidir, traktörün bir tekerini kaldırma çıkarırlar beldelerinde, giderler evde menemen, yoğurt, hemen yemeklerini yerler, öbür tarlaya doğru yola çıkarlar, e, buna park cezası mı uygulanacak? Ya, inanır mısınız bunlara “İçin rahat olsun, yok böyle şeyler.” diyemiyoruz. Şimdi, bu büyükşehir meselesi bir kentleşmeyi teşvik etmese, kentlilikle kırsal arasındaki kalmış olan o gri çizgiye büyükşehir yapılacak olan, millî gelirden artacak katkıyla bir şeyler yapmaksa buna kimse itiraz etmez. Hatta pergelin ayağını biraz daha genişletme meselesini oturup konuşabiliriz ama kır yaşamının hüküm sürdüğü, başka bir yaşam şansı olmayan kişilerin bulunduğu, kente gittiklerinde de zaten uyum sorunu yaşadıkları, zaten kentteki işsizlikten, gidenlerin bin pişman olduğu, sosyal yaşam, doku gereği köyde evlenecek kızların hiçbir tanesi yani birinci, olmazsa olmaz şartlarının zaten şehirde yaşamak olduğu ve şehrin yeni işsiz ve kirasını zor ödeyen aileler noktasına geldikleri bir yerde, kırdan bir yaşam umudu varsa, oralarda birileri üç-beş dönüm tarlalarında ektikleri bir şeylerle geçiniyorlarsa, 3 tane inekten sağdıkları sütle bir şeyler yapıyorlarsa oraya burada dile getiremediğimiz ama beynimizin arka tarafındaki birilerine bir yerlerde verilmiş sözleri tutmak adına da böyle bir intihara kendimizi sürüklemeyelim diyorum.

Bana söz meselesinde gösterdiğiniz anlayış için teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Özel, biz de teşekkür ederiz. Ben aslında mesir macununun hatırına biraz daha konuşabilirsiniz ama siz kendiniz...

Evet, efendim söz sırası Sayın Sakine Öz...

Buyurun Sayın Öz.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu tasarı hazırlanırken “Biz sadece milletten talimat alırız, ona hizmet ederiz.” diyen bir AKP bu tasarımı hazırlarken milletin sesine kulak vermemiştir. “Ben yaptım oldu.” mantığı artık AKP’li yöneticilerin içine işlemiş durumdadır ama son Anayasa oylamasında görüldü ki AKP’nin halka hiç danışmadan, sormadan attığı adımlar artık AKP milletvekilleri tarafından da kabul edilemez niteliğe geldiği anlaşılıyor. Bu yasadaki dayatmalarla da AKP’li milletvekilleri de görüyor. Görüyor görmesine ama emir büyük yerden olunca alt komisyon raporunda görüldüğü gibi yasanın ana noktalarını değiştirmek yerine Genel Kurulda önergelerle yapabilecek basit değişiklikler yapılıyor, işin özüne girilmiyor. Bu tasarıda “Biz yaptırırsak doğrudur, siz gerisini sormayın.” mantığı var. Gerisini biz sormasak halk soruyor. Bakınız, referandumda bunları önümüze serdi halkımız. Eğer siz bu oylama sonuçlarını beğenmiyorsanız, referandum sonuçlarını beğenmiyorsanız, buyurun referandum siz de yapın. Hatta, siz kapatacağınız belde belediyelerinin bulunduğu yerlerdeki AKP’li yöneticilere bile sandık kurdurabilirsiniz. Eğer insanlar kendi belde belediyelerinin kapatılmasına onay vereceğine eminseniz bundan çekinmeyin yapın. Ama göreceksiniz ki insanlar yıllardır alıştıkları belediyelerin kapatılmasına karşılar.

Ben bu maddedeki 13 ve 14’üncü fıkralarla ilgili konuşmak istiyorum yine ilimle ilgili. Burada, Manisa ilinde oluşturulacak yeni belediyelerden ve isimlerden söz ediliyor. Oluşturulacak isimler ve sınırlarla ilgili asla halka sorulmadı. Manisa halkı ne düşünüyor, Manisalılar ne düşünüyor, sorulmadı. Kişisel dürtüleriyle birileri isimler koydu. Ben de, daha önceki, benden önceki konuşan Manisa milletvekillerinin görüşlerine katılıyorum. Birçoğunun görüşleri, farklı isimler üzerinde halka sorulmasıydı. MHP Milletvekilimiz Erkan Bey’in önerileri vardı, CHP Milletvekilimiz Sayın Özgür Özel’in önerileri vardı, bunların hepsinin ayrı ayrı değerlendirilmesi ve halk tarafından tespit edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Örneğin, bu tasarıyla önerdiğimiz “Muradiye” ismi. Muradiye, Manisa’nın sınırları içinde bulunan Muradiye beldesinin olmasından dolayıdır. Muradiye beldesi Manisa’yla bitişik, gündüz nüfusu 25 bin, gece nüfusu 8 bin niteliğindedir. Burada üniversite vardır, hastane vardır, kampüsler vardır yani Manisa’da ilçe niteliğinde bir beldedir. Bu beldenin kapatılması yerine ilçeye dönüştürülüp isminin de Muradiye olarak verilebilmesi olağandır, daha doğrusudur da. Yine biraz önce, arkadaşım herhâlde sizlere dağıtmış mesir macununu, Manisa’nın, Türkiye’de hiçbir yerde üretilmeyen Manisa’nın öz ürünüdür ve tarihe dayanan bir geçmiş vardır. Ayrıca Manisa’da mesirle ilgili vergi dairesi ismi bile vardır, o kadar kabul görmüş bir isimdir. Biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak merkezle bitişik olan Muradiye beldesinin ilçe niteliğine gelmesi ya da isminin “Muradiye” olmasını öneriyoruz. Yine, bir sonraki maddedeki “Şehzadeler” ya da “Şehzade” olan ismin de Manisa’yla özgünleşmiş olan “Mesir” niteliğinde düzenlenmesini istiyoruz. Acaba, ben buradan sormak istiyorum: Muradiye isminden AKP’liler neden kaçındı? Muradiye genç ve dinamik bir Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanı tarafından yönetildiğinden dolayı mı, belediye başkanı CHP’li olduğundan dolayı mı bu isimden kaçınıldı? Oysaki sorulduğunda, Manisa’ya, Manisalılara sorulduğunda inanıyorum ki en yüksek öneri olarak bu isim kabul görecektir.

Yine, bu maddede, 15’inci maddede Köprübaşı ilçesine bağlanacak köylerle ilgili liste var. Burada Köprübaşı ilçesine bağlanacak köylerin arasında kalmış İcikler beldesi var. İcikler beldesinin de Köprübaşı’na bağlanması gerekmektedir çünkü geçmişte

Borlu'ya bağlı olan İcikler beldesi daha sonra Borlu'nun Köprübaşı'na bağlanmasıyla açıkta kalmıştır, yakınındaki, yanındaki köyler, onunla bitişik olan köyler Köprübaşı'na bağlanmış ama İcikler bağlanmamıştır. Bu, şunu gösteriyor değerli milletvekilleri: Bu bağlanmalar ya da ilçe yapmalar, sınırları belirleme hangi kurallarla yapıldığı hiç belli değil. Coğrafi yapıyla mı, ekonomik yapıyla mı, kültürel yapıyla mı ilgili olduğu hiç belli değil. Kimler buna karar verdi? Belli değil. Bunlar düşünülürken sivil toplum kuruluşlarına, meslek örgütlerine soruldu mu? Yok, böyle bir alışkanlığımız yok. AKP iktidarında sivil toplum örgütlerinin, meslek örgütlerinin, özellikle TMMOB'a bağlı meslek örgütlerinin görüşleri önemsiz, değersiz. Oysaki kentleri oluştururken Şehir Plancıları Odası ve Mimarlar Odası gibi kentlerin yapısını ölçebilecek sivil toplum kuruluşlarına sorulması ve görüşlerinin alınması gerekli.

Ben burada Manisa'nın -elbette diğer arkadaşlarım da anlatmıştır ama- büyükşehir işlevinde diğer ilçelerle olan uzaklığından ben de söz etmek istiyorum. Özellikle Selendi, Demirci, Gördes gibi ilçelerimiz merkeze, yani şu andaki merkeze, gelecekteki "Şehzade" mi, "Yunus Emre" mi ya da isminin ne olacağı belli olmayan ilçelerimizden oldukça uzakta, sosyoekonomik açıdan da farklı nitelikte olduğunu söylemek istiyorum sizlere. Selendi "Büyükşehir olmaktansa, Manisa'nın büyükşehir ilçesi olmaktansa ben Uşak'a bağlanmayı tercih ederim." diyenlerden çünkü Manisa'dan yeterli hizmeti alamayacağı kanısında, o görüşte. Yine, Demirci "Kütahya'ya bağlanayım en iyisi." diyor. Kütahya... Alim Bey...

ALİM IŞIK (Kütahya) – Söz hakkı doğdu Sayın Başkanım. Teşekkür ederim Sayın Sakine Hanım.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – İlçelerimiz büyükşehir yasasının getireceği sıkıntılardan dertliler, sıkıntılarını bizlere aktarıyorlar ve bizlere de "Sizler sesimiz olun." diye burada önerilerde bulunuyorlar. Biz, yine aynı nitelikte görüşü söyleyeceğim, Cumhuriyet Halk Partisinin görüşünü, biz pergel yöntemiyle -biraz önce Özgür Bey'in söylediği gibi- yani pergelin ayarının ne olacağı önemli değil ama sosyoekonomik yapıdan birbirine yakın olan bölgelerin büyükşehir niteliğinde olmasının daha doğru olacağı kanısındayız ve bu maddede iki ilçe isminin "Muradiye, Mesir" ya da Manisa'ya uyabilecek, Manisa halkının, özellikle de Manisa halkının kabul edeceği bir isimde birleşmesi gerektiğini düşünüyoruz ve öneriyoruz. Ayrıca İcikler beldesinin de Köprübaşı ilçesine bağlanmasını öneriyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, teşekkür ederiz.

Hocam siz on dakikalık bir sürede bağlayabilir misiniz, yoksa önerilerde biraz daha mı konuşun?

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ben 2-3 dakikalık bir şey söyleyeceğim, kayıtlara geçmesi için.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ama eğer uygunsa cevap da istiyorum Sayın Bakandan. Danışman arkadaşlarımız bir çalışma yaptılar, bu tasarının ekinde yeni kurulan, bağlantısı değişen, sınırları değişen ilçe, iller üzerine. Bu arada bir de 23 Ağustos 2011 tarihinden 11 Ekim 2012 gününe kadar yani son on üç ayda Türkiye Büyük Millet Meclisine teklif edilmiş, toplam yetmiş beş yasa teklifiyle şimdiki tasarının ek cetvellerini karşılaştırdılar, şöyle bir şey çıktı ortaya: Yetmiş beş tekliften birisi Şanlıurfa'da büyükşehir belediyesi kurmak, ikisi Malatya'da büyükşehir belediyesi kurmak, bunlar zaten burada öngörülüyor.

BAŞKAN – Kâdük olanlar dâhil, değil mi Hocam?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır efendim, büyükşehir kurmak burada öngörülüyor, burada bütün şehir. Aman ha, aman!

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Yaşayın, bir de o boyutu var, doğru söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Hocam kadük olanlar dâhil herhâlde, değil mi Hocam? Yani yasama dönemi değişince, eskiler biliyor. Onun için, mesela...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne yapıyorlar burada?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bütün şehir. Biz büyükşehir istiyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Biz büyükşehir istiyoruz, evet.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Tekirdağ ilinde "Ergene" adıyla bir ilçe kurulması teklif edilmiş, bu var listelerde.

BAŞKAN – Var, var Hocam bizde. Diğerleri kadük olmuştur Hocam, onun için yoktur.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Diğerleri hiçbiri için çıkışma göstermiyor. Son on üç ayda milletvekillerinin verdiği yetmiş teklifle, şimdi, bu kanun çerçevesinde öngörülen ilçe kurmalar arasındaki bağlantı bununla sınırlı. Şunu düşündürdü bize: Milletvekilleri kendi yörelerine ilişkin önerileri getirirken acaba dünyaya hangi gözlükle bakıyor? Hükûmet o illere ilişkin bir ilçeleşme düşündüğü zaman hangi gözlüğü takıyor? Ölçüt sorunlarını hep tartışmıştık daha önce. Bu çıkışmama hâlinin bir açıklaması olması gerekir. Biz açıklayamadık, eğer bir açıklaması varsa Sayın Bakanda, bunu duymaktan gerçekten memnun olurum.

BAŞKAN – Hocam, teşekkür ediyorum.

Ben öncelikle şöyle bir cevap vermek isteyeyim, Komisyonumuzu ilgilendiren bölümü kadarıyla: Kadük olmayan kanun tekliflerini tarattırdık Hocam, içlerinde büyükşehir kurulmasına ilişkin olanlardan aldık. Ancak Kanunlar Kararlarında bize şöyle ifade etti: “İlçe kurulmasına ilişkin münferit teklifleri bununla birleştirmeyin çünkü bu sadece büyükşehirlerin bulunduğu yerde kurulan ilçelerle ilgilidir, genel olarak bir ilçe kurulmasına dair bir teklif gelseydi bunların tamamı oraya verilir, tabii ki kadük olmayanlar hariç.” Bize Kanunlar Kararların verdiği bu. Onun için biz ilk toplantıda da belirttiğim yedi, daha sonra burada ilave edilen iki tane teklifi de birleştirmiş olduk. Benim yani Komisyon olarak bilgim dâhilinde olan bu.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ben size listeyi verebilirim.

BAŞKAN – İnceleyeceğim Sayın Hocam zaten.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Bu elli iki ili içermiyor, toplam yirmi dokuz ildeki ilçe tekliflerini içeriyor yani şu anda ilçeleşme üzerinden değişiklik yapılanları içeriyor. Yine de siz de bir inceleyin.

BAŞKAN – Evet, ben de inceleyeceğim. Büyükşehirden dolayı ilçe kurulanları eğer arkadaşların tekliflerindekiyle aynı ise, mesela, Ergene bunlara bir örnek, birkaç ilçe daha var ama ben bakacağım Hocam. Benim şu anda bilgi verme durumunda olduğum budur.

Sayın Bakan, sizin...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkan, yaptığınız açıklama bizim için de geçerli ve yeterlidir. Şimdi, Hocamızın, Sayın Milletvekilimizin belirttiği husus kendisinin de yeni vâkıf olduğu ve üzerine soru geliştirdiği bir husus. Yetmiş beş tane teklif olduğu söyleniyor, bunların ne kadarı kadük, ne kadarı değil bir defa onu ayıklamamız lazım. İkincisi: Belirttiğiniz gibi, şu andaki yasa tasarısı kapsamında değerlendirilebilecekler hangisidir, bunu ayıklamamız lazım. Bizim muttali olduğumuz, sizin Komisyon olarak kayıtlarınızda bulunan teklifler -kendilerinin de belirttiği gibi- dikkate alınmıştır. Alınmayanların nedenini açıklayabilmemiz için, onun başvuru, teklif dosyalarına bakmamız ve ona göre bir cevap vermemiz gerekir yani bu anında verilecek bir cevaba bağlı bir soru gibi gözükmüyor.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – En azından çalışabilir misiniz?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Muhakkak ki çalışacağız ama şu anda sizin...

BAŞKAN – Sayın Bakanım bir şey söyleyeyim, müsaade ederseniz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkan, buyurun.

BAŞKAN – Kanun teklifleri, eğer bizde esas komisyon olarak eklenebiliyor. Mesela, bizde, tali komisyon sıfatıyla incelediklerimiz de var, onların birleştirilmesine Kanunlar Kararlar cevaz vermiyor.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ama İçişleri...

BAŞKAN – Tali olarak da geldiği oluyor Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Tabii, oradan da bir kayma olmuş olabilir, başka bir komisyonun kaydında da bulunabilir bu teklifler, bilemiyorum yani bu Meclisimizin bürokrasisine ve çalışma düzenine bağlı bir husus gibi gözükmüyor.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Sayın Başkan, yalnızca ekleme gibi teknik bir gerekçeyle söylemedim tabii.

BAŞKAN – Anladım Sayın Hocam, anladım, baktıracağım.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Milletvekillerinin ilçeleşme, illeşmeye ilişkin ihtiyaç talepleriyle...

BAŞKAN – Evet, evet o anlamda söylediniz.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – ...bu tasarıda Hükümetin gördüğü, getirdiği düzenlemeler arasındaki uçurum çok büyük.

BAŞKAN – Evet, evet, paralellik evet.

Sayın Varlı, son söz sizindir efendim, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Hocam, özür dilerim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım affedersiniz, buyurun efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Şimdi, bakınız il teklifi de vardır çokça ama siz de belirttiniz ki: “Akdeniz Üniversitesinin yaptığı bir araştırmada makul ölçekte il olabilecek yerler altı veya sekiz tane.” dediniz, sayılan. Şimdi, sayın milletvekillerimizin tekliflerinin ilçe veya il teşkilatları kurulması yönündeki tekliflerinin mutlaka makul, haklı, siyasi, mahalli

gerekçeleri vardır ama bakış açısına göre, kriterlere göre bu değişebilir, Hükûmetin bakışı, Bakanlığın bakışı farklı olabilir. Yani siz de belirttiniz, makul olanı -yapılan araştırmaya göre- altı veya sekiz, saydınız onları.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – İlçe, sekiz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – İl, için ama teklif sayısına bakarsak çok daha fazladır. Yani belki otuz tane vardır bekleyen şu anda. Dolayısıyla, bunun çok objektif, çok üst üste örtüşen bir sonucu olmaz, hiçbir zaman da olmamıştır. Yani Parlatmentonun tarihinde de olmamıştır.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Ben tam söylemek istediğimi bir kere daha deneyeyim. Bu çalışmayı sürdürdükçe gördük ki: Aslında Türkiye'nin mülki siteminin il ve ilçeleşme modelinin ya da durumunun gözden geçirilmesi gerekiyor. Sürekli olarak başka kaynaklardan, başka önerilerle yüz yüzeyiz. İçişleri Bakanlığı il ve ilçelere büyükşehir elbisesini giydiliyor mademki, bu zemini bir düzeltmesi gerekirdi öncelikle. Daha önce söylemişim, iş sıralamasında bir sorun var. Belki burada Komisyona da iş çıkarabiliriz bir miktar, eğer bu kadar çok istek geliyor, bekliyorsa ve anlaşılan bir sürüsü de gün ışığına çıkmadan, öylece kalıyor. Demek ki bu tarz teklifleri belli periyotlarla bir araya getirmek, Bakanlıkla çalışmak, gerekçeleri ortaya koymak ve bir cevaba erişirmek lazım ama onun için il ve ilçeleşme üzerine ölçütlerimizin geliştirilmiş olması gerekir. Biz bu tasarıda gördük ki böyle bir ölçütümüz yok.

BAŞKAN – Evet, Sayın Varlı sizden önce Sayın Akova'nın bir talebi vardı, şimdi geldi. Onun için Sayın...

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Çok kısa efendim.

BAŞKAN – Evet, buyurun efendim.

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; efendim, ben Balıkesir Milletvekiliyim, bizim Balıkesir ilimizin bir ucu Ege'ye açılır, bir ucu da Marmara'ya açılır. Tabii biz öncelikle, beldelerimizin, köylerimizin kapatılmasına tamamen karşıyız. Bu konuda halk oylaması yapıldı ve hakikaten büyük bir çoğunlukla, yüzde 98'ler oy oranıyla da beldelerinin kapatılmamasını istedi bu halk, bütün siyasi düşüncelerin üzerinde. Sevgili Başkanım, bizler, Balıkesir'in körfezinde Altınoluk ilçesi, Akçay ve Güre ilçesi halkları birlikte bir ilçe oluşturmak istiyorlar, "Altınoluk" adı altında çünkü Edremit'in potansiyelinin oralara kadar yetmeyeceği düşüncesiyle böyle bir talepleri vardır. Ayrıca Altınova ilçemizin ilçe olma talepleri vardır.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Beldeleri.

AYŞE NEDRET AKOVA (Balıkesir) – Beldelerin efendim, ilçe olma talepleri vardır. Bu konuda da zaten grubumuz tarafından verilmiş bir önerge vardır, biz de o önergeyi destekliyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Sayın Akova, ben de teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Varlı, buyurun efendim.

MUHARREM VARLI (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, bu yasa gelirken belki İçişleri Bakanlığının dahi haberi olmadan, çok gizli, bu konuyla alakalı insanların birçoğunun bilmediği ama birdenbire Komisyona düşen, Bakanlığın önüne gelen bir yasa. Bu yasa insanlara faydası olmadığı gibi, birçok insanı da belki zora sokacak, yaşantısını değiştirecek, yaşantısını zora sokacak bir yasa teklifi. Bu yasaya makul ölçülerde vicdan taşıyan hiçbir milletvekilinin "evet" diyeceği kanaatinde değilim. Ben inanıyorum ki Adalet ve Kalkınma Partisinin milletvekillerinin birçoğuna da kendi içerisinde böyle bir yasaya "evet" demek pek doğru gelmiyordur ama mecburiyetleri vardır; grup kararı vardır, buna uymak mecburiyeti hasıl olmuştur.

Şimdi, bir defa, bu yasada tarım alanlarının kullanımıyla alakalı düzenlemelerin yapıldığı her ne kadar söylene de tarım alanlarıyla ilgili çok büyük sıkıntılar yaşanacak. Zaten mazot girdileriyle, gübre girdileriyle, diğer girdilerle her gün sıkıntı içerisinde olan çiftçilerimiz bir de ek külfetle karşı karşıya kalacaklar. Tarlalarının ekimleriyle alakalı, belki yarın imarla ilgili veya efendim başka taleplerle alakalı, tarlalarını ekememekle ilgili sıkıntılar yaşayacaklar. Ektikleri ürünün karşılığını alamayan çiftçilerimizin birçoğu, bir de bu tip sıkıntılarla karşılaştıkları zaman belki toprağını ekmekten vazgeçecek; köyünü, yerini, yaşadığı yeri terk etmek mecburiyetinde kalacak.

Bu yasa, köylüye, çiftçilik yapan insanlarımıza hiçbir fayda sağlamadığı gibi ek külfetler ve ek zorluklar getirmekle mükellef bir yasa. Şimdi, zaten şehir merkezlerinde bir sürü işsiz varken, insanlar işsizlikten kınılırken, 20 dönüm, 30 dönüm tarlayla geçimini sağlayan, çocuğunun okumasını sağlayan insanlarımız bu tarlaları ekmekten vazgeçer, bu tarlaları bırakır, köylerini bırakır şehir merkezlerine gelirlerse bu insanların hâli nasıl olacak? Acaba bunlar hiç düşünüldü mü? Deniliyor ki: "İşte, belediyeler, büyükşehir belediyeleri çiftçilerin tarım alanlarının ekimiyle alakalı, hayvancılık yapanların hayvancılıklarıyla alakalı ek düzenlemeler yapar." Ya,

şimdi, büyükşehir belediye başkanı seçilen bir adam -Adana için örnek veriyorum, Adana, bugün, şehir merkezi 2 milyon nüfuslu, efendim, toplam nüfusu koyduğunuz zaman 3 milyona yakın bir nüfus- 3 milyon nüfusun yaşadığı, bir ucundan bir ucuna 300 kilometre bir alan içerisinde “A” köyündeki bir insanın hayat tarzından, onun ne, hangi sıkıntılar yaşadığından nasıl haberdar olacak, nasıl bilecek? Siz bir sürü beldeyi kapatıyorsunuz, bir sürü belde belediye başkanının yapacağı hizmeti engelliyorsunuz, orada yaşayan insanlara ek külfet getiriyorsunuz. Adana’nın Feke ilçesi, Saimbeyli ilçesi, Tufanbeyli ilçesi, Aladağ ilçesi, Pozantı ilçesi, Karaisalı ilçesi; bunlar tamamen kırsal alanda yaşayan, köylerle oluşan ilçelerimiz. Sayın Başkan, Sayın Bakan, buradaki köylerin birçoğunda yaşayan insanlarımızın yıllık geliri ne kadar biliyor musunuz? Kaç lirayla yaşıyorlar? 3 milyar lira yani bugünkü parayla 3 bin lira, 4 bin lira gibi bir parayla yıllık yaşantılarını sürdürüyor bu insanlar. Şimdi, siz “büyükşehir” dediğiniz bu “bütün şehir” yasasıyla bu insanlara emlak vergisi, çevre temizlik vergisi, efendim, tarlalarından doğacak vergileri koyarsanız 3 bin lira, 4 bin lira gibi bir parayla hayatını idame ettiren bu insanlarımız nasıl yaşayacaklar acaba Sayın Bakan? Bu tasarımı getirirken, bu yasayı getirirken hiç bunları hesap ettiniz mi? Köylüye hangi faydayı sağlamayı düşünüyorsunuz? Yani şimdi, Tufanbeyli’nin Bozgüney beldesi Adana merkeze kaç kilometre biliyor musunuz? 220 kilometre. Tufanbeyli’nin Bozgüney beldesinin belediyesini kapatacaksınız, oradaki insanlara nasıl hizmet götürmeyi planlıyorsunuz büyükşehir marifetiyle? Oradaki belediye başkanı sadece çöp toplamakla, sadece o beldenin su ihtiyacını, başka ihtiyaçlarını karşılamakla mükellef değil; aynı zamanda orada yaşayan insanların her türlü sıkıntısıyla ilgilenen insanlar bunlar. Bir sürü beldeyi kapatacaksınız, bir sürü köyün tüzel kişiliğini kaldıracaksınız. Allah’tan reva mıdır bu? Bunu içinize sindirebiliyor musunuz? Vicdanen rahat mısınız bu konuda?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Vicdan nerede?

MUHARREM VARLI (Adana) – Ben vicdanen rahat olduğunuz kanaatinde değilim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Vicdan dediğiniz vicdanla olur.

MUHARREM VARLI (Adana) – Bakınız, Kocaeli’ni örnek veriyorsunuz, İstanbul’u örnek veriyorsunuz. Ya, Kocaeli ile Adana bir mi Allah’ınızı severseniz ya! İstanbul’la Adana bir mi! Tarım alanının göbeği Çukurova. E siz Kocaeli ile Adana’yı bir tutarsanız, bir defa en büyük yanlışlığı burada göstermiş olursunuz zaten. İnsanlar çiftçilik yapıyor, tarlasını ekiyor. Evinde 2 tane inek besliyor; onun sütüyle, peyniriyle, yoğurduyla geçim sağlıyor, belki çocuğunu okutuyor. Bugün, okuyan insanlarımızın birçoğu, kaymakam olan, vali olan, ne bileyim, bir başka devlet görevinde bulunan insanlarımızın birçoğu, evinde 2 tane inekle, onun sütüyle, peyniriyle, yoğurduyla, satarak, çocuklarını okutup bu şekilde devlete yetiştirdiği insanlar, böyle bir sürü köylümüz var. Ama yarın “büyükşehir yasası” dediğiniz bu “bütün şehir” yasasıyla -ben “büyükşehir” diyemiyorum çünkü köylere hiçbir fayda sağlamayacağına inandığım için, beldelere hiçbir fayda sağlamayacağına inandığım için- diyorsunuz ki: “İşte, hayvancılığı koruyacağız, tarımı koruyacağız.” Üç sene sonra bir belediye başkanı bir başka partiden seçildiği zaman “Kardeşim, ben hayvancılık istemiyorum bu köyde. Sen bu ahırlarını köyün dışına taşı. Git nereye yaparsan yap.” dediği zaman bu köylü, gariban vatandaş ne yapacak acaba? Bunu hiç düşündünüz mü? Bu fakir fukara nasıl çocuğunun geçimini sağlayacak? Bunu hiç düşündünüz mü? Eğer düşünseydiniz zaten bu tasarımı getirmediniz.

Hep, işte Kocaeli’de bu yasanın uygulandığından bahsediyorsunuz. Konya bir ucundan bir ucuna 520 kilometre, Adana’nın bir ucundan bir ucuna 300 kilometre; her tarafı birinci sınıf tarım alanı ve burada insanlar tarım yaparak geçimlerini sağlıyorlar; narenciye bahçeleri var, sebze bahçeleri var. Yarın bunları imara kurban etmeyeceğinizi nereden bilebileceğiz? Belediye başkanının buradaki arazileri imara kurban etmeyeceğini nereden bilebileceğiz?

Onun için, bu tasarı iyi düşünülmemiş, üzerinde iyi yorumlanmamış, insanların yaşantıları, insanların nasıl geçim sağladığı iyi hesap edilmeden ne yazık ki getirip önümüze sunulmuş bir tasarıdır. Ben buraya vicdanı rahat olarak oy verecek milletvekilinin sayısının çok az olduğu kanaatindeyim ama zorlayarak, yarın grup kararı alarak insanlara orada oy verdireceksiniz, bu yasayı zoraki çıkartacaksınız; biz de çıkmaması için mücadele edeceğiz. Allah büyük. Ya siz kazanacaksınız ya biz kazanacağız. Bakalım, göreceğiz Genel Kurulda.

Yine burada birkaç ay önce 2/B Yasası’nı çıkarttınız. 2/B Yasası’nda hazine arazilerinin satışıyla alakalı bölüm de var. Şimdi, bütün şehir olduğu zaman, mücavir alan sınırına giren hazine arazilerinin satışıyla alakalı nasıl bir düzenleme yapmayı düşünüyorsunuz? Bu insanlar bu tarım arazilerini nasıl satın alacaklar? Yarın öbür gün rant sahibi bir insan, belediye başkanının peşkeş çekeceği bir insan gelip benim tarlama girse orada kan dökülmeyecek mi? Bunu hiç hesap ettiniz mi? Ama hiç hesap etmediniz, değil mi? Rant olsun da nasıl olursa olsun, böyle bakıyorsunuz meseleye. Yazıktır, günahıdır, Allah’tan korkun biraz! Biraz vicdanınıza danışın, biraz vicdanınızın sesini dinleyin. Ben sizin bundan rahatsız olduğunuz kanaatindeyim Sayın Bakan; üniter yapı açısından

rahatsız olduğunuz kanaatindeyim, köylü açısından rahatsız olduğunuz kanaatindeyim, kapatılan belediyeler açısından rahatsız olduğunuz kanaatindeyim ama lütfen vicdanınızın sesini dilinizle de yansıtın. Haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır. Onun için haksızlığa hep beraber karşı koymak zorundayız, haksızlığa hep beraber karşı durmak zorundayız. Yani şimdi, köylünün bundan ne menfaati olacak? Elektriğe fazla para ödeyecek, suya fazla para ödeyecek, çevre temizlik vergisi ödeyecek, emlak vergisi ödeyecek. Peki, köylü ne kazanacak? Bana bir söyler misiniz ya! Adana'nın "A" köyünde yaşayan insan büyükşehrin hangi nimetlerinden faydalanacak? Hiçbir nimetinden faydalanamayacak. Üstüne üstlük, köylerde muhtarların tüzel kişilikleri var, köylerin tüzel kişilikleri var. Muhtar, bir gariban vatandaşın nikâhını kıyar, masraf ettirmeden onun işlemini görür. Akşam karakolluk olan, jandarmayla problemi olan insanın arkasına düşer, gider, jandarmada işini takip eder. Muhtar köye cenaze yıkama aracı alır, traktör alır, köylünün tarlasını sürdürür. Peki, siz bunların hepsini bu muhtarların elinden alacaksınız, bu yetkilerin hepsini alacaksınız, bilmem hangi belediyeye bağlayıp o belediyeye vereceksiniz. Peki, bu köylü, bugüne kadar bu hak ettiği hakları size helal edecek mi? Vallahi helal etmeyecek, billahi helal etmeyecek. Vebal altındasınız. Lütfen, bunu iyi düşünün, bu tasarımı geri çekin. Bu tasarının milletimize hiçbir faydası yok. Bu tasarı Türkiye'yi bölmek isteyen insanlara fayda sağlayacaktır. Bu tasarı bölücülerin önünü açacaktır, bu tasarı terörün önünü açacaktır.

Biz, deminden beri maddi boyutuyla alakalı konuşuyoruz ama bir de üniter yapı açısından baktığımız zaman bu tasarıya "evet" diyebilecek misiniz? Eğer vicdanınız varsa dememeniz lazım ama vicdanınız yoksa, sırf Başbakan istiyor diye böyle bir tasarıya "evet" diyecekse bizim size söyleyecek fazla bir şeyimiz yok. Biz "evet" demeyeceğiz, sonuna kadar da mücadelemizi yapacağız.

Şimdi, köyde yaşayan bir insana hangi faydayı sağlayacaksınız? Kapatılan beldede yaşayan insana hangi faydayı sağlayacaksınız? Adana'da Akçatekir beldesi var, yaylalık bir yer. Yazın nüfusu 150 bin olur. Büyükşehir buraya hangi hizmeti götürecek o yaz günü? İyi ya da kötü Akçatekir Belediyesi oranın çöpünü toplar, su hizmetini karşılar, diğer hizmetlerini karşılar, her türlü sıkıntısını giderir. Akçatekir beldesinde yaşayan bir insan 200 kilometre yol gelecek. Büyükşehir Belediyesinde bir tanıdık bulursa el avuç üfeleyecek, iş yaptırarak. Niye kapatıyorsunuz kardeşim benim Akçatekir beldemi! Niye kapatıyorsunuz Adana'nın bir sürü beldesinin belediyesini! Niye Adana'daki 700 küsur tane köyü tüzel kişilikten çıkartıyorsunuz da mahalle hâline getiriyorsunuz!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Siz mi kurdunuz!

MUHARREM VARLI (Adana) – Ne diyor Ferdi Tayfur türküde: "Haydi gelin köyümüze geri dönelim." Adana'da ben bu kampanyayı başlatacağım inşallah.

SAKİNE ÖZ (Manisa) – Köyü olursa gider.

MUHARREM VARLI (Adana) – Evet, köyü olursa gider, doğru. Terörden dolayı kapatılan köyleri açtınız ama bizim köylerimizi kapatıyorsunuz. Yazıktır, günahıdır. Elinizi vicdanınıza koyun, Allah rızası için düşünün. Bu insanlara hangi faydayı sağlayacaksınız veya bu insanlara hangi zararı sağlayacaksınız?

Bu yasanın insanlarımıza hiçbir fayda sağlayacağı kanaatinde değilim. Bu yasa ülkemize de hiçbir fayda sağlamayacak. Bu yasa, hatta ve hatta ülkemizin üniter yapısını sarsacak, ülkemizin bölünmesinin önünü açacak bir yasadır. Onun için, bu yasaya "evet" demek için vicdanlarımızı mühürlememiz lazım, kulaklarımızı kapatmamız lazım, gözlerimize perde çekmemiz lazım ve her şeyden önemlisi Allah korkusunun olmaması lazım. Eğer Allah korkusu varsa, eğer vicdan varsa bu yasaya "evet" diyemeyiz, demememiz lazım.

BAŞKAN – Sayın Varlı, teşekkür ediyorum efendim.

MUHARREM VARLI (Adana) – Ben de teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, şimdi Haydar Bey'e beş dakika söz vermezsem bana gönül koyacak.

Sayın Akar'a beş dakika ekstradan söz veriyorum, buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, Komisyonun açılış toplantısında size köyleri niçin kapatmak istediğinizi sorduğumda şunu söylediniz: "Köyler şehirleştirdi." dediniz. Sonra da "Sizin Ordu'nun köyleri gerçekten şehirleştirdi mi?" dedim, "Evet, isterseniz birlikte Ordu'nun köylerine gidelim, gezelim." dediniz. Ordu Özel İdare Genel Sekreteri Selami Aydın var. Selami Aydın gazetelere ve televizyonlara çıkarak Ordu'nun köylerinin hizmet alamadığını ve bu hizmet alamama sonucunda da büyükşehir olması gerektiğini çeşitli televizyon kanallarında gezerek ifade ediyor. Bu kasetleri size sunabilirim. Tabii, siz Ordu'nun köylerini gezdirmek isteniz, gelin, ben bir de size Kocaeli'nin köylerini gezdireyim. Şimdi, Kocaeli'nde bütün şehir uygulaması yapıyorsunuz. Bütün şehir uygulaması yaparken tüm köyleri, orman köyü statüsü dışındaki köyleri kapatmış bundan beş yıl önce ve mahalleye dönüştürdünüz, köy tüzel kişiliğini kaldırdınız, sadece 270 tane orman köyü kalmıştı. Şimdi Kocaeli'ni örnek göstererek 29 ilde aynı uygulamayı yapmaya

çalışıyorsunuz. O zaman, gelin birlikte Kocaeli'ni gezelim ve uygulamanın doğru olup olmayacağını hep birlikte konuşalım. Bakın, Kocaeli'ndeki yapı, Türkiye'nin il olarak 3.500 kilometrekarelik bir alana sahip en küçük illerinden bir tanesi. Beldeler ilçelere en fazla 10 kilometre, 20 kilometre. 20 kilometreyi bulan belde yoktur ilçe merkezlerine, beldeler vardır, köyler de aşağı yukarı o kadardır. Belki Kocaeli sanayi kenti olarak düşünüldüğünde, köyleri şehirleşmiş olarak görebilirsiniz. Ben size çok örnek verebilirim şehir olmayan köylerden ama çok da uzatmak istemiyorum, Sayın Başkan da söz verdi bize.

Yani Kocaeli örneğinden yola çıkarak 38 bin kilometrekarelik Konya ilinin köylerini, tüzel kişiliklerini kaldırmayı, Şanlıurfa'nın köylerini, Balıkesir'in köylerini iptal etmeyi düşünmeniz akıl, mantık işi değil, gerçekten değil. Bırakın köylerin tüzel kişiliklerini kaldırmak, beldeleri kaldırmak bile yanlış. Beldeleri iki şekilde hallediyorsunuz bu işte. Bir tanesi büyük beldeler ki bu beldeler bizde vardır. Bakın, bizim "belde" dediklerimiz, birçok kentten, 81 ilin kentinden büyüktü. Bir Darıca beldeniz vardı 130 bin nüfusu, Dilova vardı ve Çayırova vardı; bunlar Gebze'yle bütünleşik beldelerdi, Gebze'nin beldeleriydi. Bunlar ayrıldı ve ilçe yapıldı. Gayet güzel, çok akıllı ve mantıklı bir iş yapıldı; bunlar ilçe yapıldı. Artık, hizmet vatandaşın ayağına gidecekti. Niye gidecekti? Kaymakamlık orada kurulacaktı, polis teşkilatı kurulacaktı, millî eğitim kurulacaktı, tapu kurulacaktı, nüfus kurulacaktı ve hizmet vatandaşın ayağına gidecekti; bu doğru bir karardı. Bu yapılan iş gerçekten doğruydu. Peki, ikinci şekli neydi? Sizin çok iyi bildiğiniz, size bir dosya sunmuştum -Sayın Bakan dinliyorsunuz değil mi- meşhur Kartepe Belediyesi var, hani sizin bir başkanınız var orada, AKP'li bir belediye başkanı var, size dosyayı sundum. Şevki Yılmaz'ın özel randevular aldığı, hani şu anda yargılaması devam eden ama Anayasa'nın 127'nci maddesinin dördüncü fıkrasında, sizin alma yetkiniz olmasına rağmen, böyle illegal şekilde müfettişinize 50 bin TL rüşvet veren Belediye Başkanını hâlen orada tutuyorsunuz. O Kartepe Belediyesi 10 beldenen oluştu. Bu 10 beldenin tek tek sayayım isimlerini size, ben de o beldelerden bir tanesinde oturuyorum: Eşme, tarımla uğraşiyor; Derbent, oturanların yüzde 80'i, 90'ı işçi, memur; Suadiye, esnaf, şu halledemediğiniz meşhur SUMOTAŞ olayındaki Suadiye, duymuşsunuzdur, kamyoncuların isyan ettiği...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Halloldu.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hallolmadı... Halloldu tabii, halloldu. Nasıl hallolduğunu biliyorum da şimdi o konuya girmeyeceğim.

Ticaretle uğraşan Arslanbey; ticaretle uğraşan Köseköy. 81 il var aynı Gebze gibi, 81 ilin mevcut olduğu bir belde. Uzunçiftlik, yine 81 ilin mevcut olduğu bir belde ama diğer saydığım beldeler de yüz kırk yıllık geçmiş olan, ailelerin yaşadıkları beldeler. Kökleriyle farklı, yaşam tarzlarıyla farklı, kültürleriyle farklı beldeler. Tuttunuz, bunları birleştirdiniz.

Bakın, her beldede bir belediye vardı. O belediyede çalışan 30, 40, 50 tane vatandaş vardı. Sonra dediniz ki: "Bunları biz Kartepe Belediyesi altında bir ilçe yapalım ve birleştirelim, bu belediyeleri kapatalım." İyi de yaptınız, kapattınız belediyeleri! İnsanları işsiz bıraktınız, insanları açsız bıraktınız. Her tarafta ekonomik yapı çöktü, sosyal yapı çöktü. Benim beldemde, Derbent'te, Büyük Derbent beldesinde 20 tane esnaf vardı, dükkân vardı, şu anda 5 tane dükkân var. Bir sosyal hareketlilik vardı, ekonomik hareketlilik vardı, bitti. Kimse artık oradan alışveriş yapmıyor. Oradan bir belediye başkanı seçildi, şu meşhur belediye başkanı, Suadiye beldesinden. Sadece belediyeye aldığı -bakın, inceletin, burada söylüyorum size, eğer farklı bir şey söylüyorsam bir sonraki Komisyon toplantısında getirin, inceletin- alışveriş yaptığı esnafın tümü Suadiye'de ve daha önce 40-50 tane diğer beldelerde çalışan insanları -yine sizin çıkartmış olduğunuz bir kararnameyle- diğer kamu kurum ve kuruluşlarına verdiniz; şimdi, sadece o belediyede, Kartepe Belediyesinde Suadiyeliler çalışıyor. İnsanların bir ümidi vardı, çocuklarımız... Ya da bizim orada genelde şöyle olurdu: İş yapamayacak, başka bir özel sektörde -sanayi kesimi olduğu için- işe giremeyecek insanlar belediyelerde değerlendirilirdi; çöpünü toplardı, temizliğini yapardı, park, bahçelerde çalışırdı. İmkânları elverdiğince yapıları, bunu bitirdiniz. Şimdi, Kocaeli'ni -10 kilometre uzaklıktaki merkeze- örnek alıp da tüm 29 ile uygulamaya çalıştığınızda bunların doğru olmayacağını burada ifade ediyorum. Gerçekten Şanlıurfa'da, Konya'da beldelerin kapatılması, köylerin tüzel kişiliğini yitirmesi tamamen Türkiye'deki yaşama vurulacak en büyük darbelerden bir tanesi.

Şimdi, bu beldeler birleştirildi. Bakın, daha önce benim vatandaşım, beldedeki vatandaş belediyede bir iş olduğunda vasıta kullanmadan belediyeye çok rahat gidebiliyordu ya da biz merkez ilçeye bağlı beldelerdik. Bir otobüse binip, bir arabaya binip, vatandaş, merkez ilçe İzmit'e gidip işte vilayette bir iş varsa, nüfus dairesinde bir iş varsa görebiliyordu. Bu, ilçe yapıldıktan sonra, bu vatandaşlar en az üç araç değiştirerek bu ilçe merkezlerinde tespit edilen yerlerdeki işlerini görebiliyorlar, belediyeye ulaşabiliyorlar ya da ilçe emniyet müdürlüğüne ulaşıyorlar ya da kaymakamlığa ulaşıyorlar iki veya üç araç değiştirerek. Bir defa, beldeler arasında bir ring yok, beldeler arasında bir iletişim yok ki size bahsettiğim bu 10 belde, 20 kilometrelik bir çaptan bahsediyorum Kocaeli'nde. Bunu

siz kalkıp Konya'ya getirirseniz, bunu kalkıp Şanlıurfa'ya getirirseniz, bu beldelerin ilçe merkezi diye tespit edeceğiniz, bağlayacağınız yerlerde insanların ulaşması, işlerini yaptırabilmesi... Biraz evvel size dedim ki Danıca'da iyi yapmışsınız, Dilovası'nda iyi yaptınız, 130 bin nüfuslu bir belde hizmete ayağına götürerek iyi yaptınız ama bu beldeleri de kapatarak o kadar büyük kötülük yaptınız insanlara.

BAŞKAN – Sayın Akar, toparlayalım lütfen.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Toparlayacağım. Köylere değinmek istiyorum çok kısa.

Bizde 270 tane orman köyü var, bu tasarıyla orman köyleri mahalleye dönüştürülüyor. Bir Balaban köyü var. Büyükşehir Belediye Başkanı bu Balaban köyünden -270 köyden diğerlerini ikna etmişler, muhtarları- su parası alamıyor. Bakın, su parası alamıyor Büyükşehir Belediye Başkanı. Saat taktırmıyor muhtar “Ben orman köyüyüm. Orman köyü tüzel kişiliğinin bana vermiş olduğu yetkilere dayanarak sen benden su parası alamazsın.” diyor ve haklı, alamıyor. Şimdi, bu yasayla onun önüne geçmek için de diyor ki: “Köyden en düşük tarifenin yüzde 25'i kadar su parası alınacak.” Şimdi, ineğine su içerecek, para alacaksınız...

ALİ SERİNGİ (Gaziantep) – Burada beş yıl için...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Beş yıllık tabii.

...koyununa su içerecek, para alacaksınız; ahıra gidecek, hayvanını besleyecek, eve gidecek, duşunu alacak, para alacaksınız, köylüye yapacaksınız bunu; meyvesini sulayacak, para alacaksınız; bahçesinde kendi yaşamını idame ettirecek kadar sebze, meyve üretecek, para alacaksınız. Neyden alacaksınız? Köylüden.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Köylüye ne vereceksin?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sadece bu da yetmiyor, bu da bitmiyor. Köylü şimdiye kadar bilmediği bir şeyle karşılaşacak. “Atık su bedeli” diye bir para ödeyecek yani köylü ineğin sıçtığıнын parasını ödeyecek atık su bedeli olarak. Bu da yetmedi. Siz ne diyorsunuz?

MUSTAFA AKIŞ (Konya) – Ayıp oluyor ya.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ama inek sıçar, inek ne yapar ki? “Pisliyor” mu diyeyim? İneğin pislediği... Pardon, özür diliyorum, sözümü geri alıyorum. İneğin gübresinin, dışkısının... Peki, özür diliyorum.

Toparlıyorum Sayın Başkan.

Sadece bu da yetmiyor. Bakın, ne getiriyorsunuz? Diyor ki: “Bu da yetmez bu köylüye. Hayvanını besleyeceksin, ona biz yol yapacağız, hayvanının geçeceği yol yapacağız. Buna katılım payı ödeyeceksin. Daha önce, yüz elli yıl önce atalarının getirmiş olduğu su için katılım payı ödeyeceksin.” Ve bütün bunları söylüyorsun, sonra da diyorsun ki: “Ben bu vatandaşa hizmet etmek istiyorum.” Çok özür diliyorum ama yanlış yapıyorsunuz Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Size göre.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bize göre değil. Hem o belediye başkanını görevde tutarak yanlış yapıyorsunuz -bir kez daha söylüyorum, isterseniz onu da bir özel oturumda anlatayım ben size- hem de bu köyleri ve beldeleri kapatarak yanlış yapıyorsunuz. Bir gün bunun vebalini ödersiniz diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim bana söz verdiğiniz için.

BAŞKAN – Sayın Akar, teşekkür ederim.

Sayın Havutça, çok kısa olsun çünkü çok yoğun bir önerge şeyi var.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Sayın Başkanım, Hocam, oturumda demin bir şeyi ifade etti. Tarihsel kimliği olan beldelerimiz var Antalya Side gibi. Bizim Balıkesir’de de Edincik var bu şekilde -Bandırma- ki çok eskilerden, milattan önce 4 binli yıllara dayanan bir kimliği var.

BAŞKAN – Atatürk büstünün açılışını kaymakam vekili olarak ben yapmıştım 1973'te.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Evet. Edincik beldesindeki mesela bir caminin yapım tarihi 1389'dur. Şimdi, bizim tabii her türlü arzumuz beldelerimiz kapatılmasın ama her şeye rağmen eğer Hükümetiniz bu konuda ısrar edecekse en azından bir istisna getirerek yani bu tarihsel kimliği olan; işte Antalya Side gibi, Balıkesir Aydıncık -Osmanlıdaki adı “Aydıncık”, şimdiki adı “Erincik”- gibi, İzmir’in bazı beldeleri gibi, Birgi’si gibi. Yani yasalar da toptancı bir anlayışla yapılmaz ki.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Kütahya Zafertepeçalköy...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Yani her yasanın bir istisnası vardır.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Ticaret toptan yapılıyor.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Şimdi, o bakımdan Sayın Bakan, lütfen bu konularda... Hani tamam, çoğunluğunuz var, her şeye rağmen çıkarıyorsunuz ama en azından, tarihe karşı, kültüre karşı sorumluluğumuzun bir gereği olarak bunların korunması gerektiği burada bir gerçek olarak ortaya çıkıyor; aksi hâlde, bir kültürü yok ediyoruz. Düşünün, siz, milattan önce 4 bin yılına dayanan bir yerle Bandırma'nın bir mahallesini aynı statüye koyuyorsunuz; bu olacak iş değil. Neresinden baksak uymuyor. Demin dediniz: "İl olmanın kriterleri vardır. İşte, bazen siyasaldır bu gerekçeler, bazen sosyaldır, bazen ekonomiktir." İstanbul'da şimdi köy yapamazsınız ki yani bunun da bir ölçüsü vardır, makul bir yapısı vardır. O anlamda lütfen bu konularda -beş günden beri müzakere ediyoruz ama- bir yerlere gelmenin de gereğini ifade ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, Sayın Havutça, bana da enteresan bir anımı hatırlattınız. Çok teşekkür ederim.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Ben de teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Divan, İçişleri Komisyonunun çok değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar; hepinize saygılar sunuyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakan; vicdani bir sorumluluğu yerine getirmek istiyorum, vicdani. İster istemez, müdahil olduğum veya duyduğum bir konuyu size sunmak istiyorum. Altınoluk'un ilçe olması Bakanlık önerisi olarak buraya geldi. Doğru mu efendim?

BAŞKAN – Bakanlar Kurulu önerisi...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet, Bakanlar Kurulu önerisi. Daha sonra, Akçay razı olmuyor diye –altını çiziyorum- bu önerinizi geri çektiniz. Yanılıyor muyum efendim? Ben hep böyle duyduğum için, Akçay razı olmuyor diye.

NAMİK HAVUTÇA (Balıkesir) – Bize öyle söylediler.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Evet, benim de duyduğum bu. Akçay, Altınoluk'la birleşmeye razı olmuyor diye.

Sayın Bakanım, sadece vicdani sorumluluğunuza sunuyorum. Yani ister istemez müdahil oldum. Akçay'a lütfen birisini gönderin.

Sayın Başkanım, size de söylüyorum. Sayın Komisyon Başkanım, size de vicdani bir sorumluluk yüklüyorum. Size de böyle geldi "Akçay razı olmuyor." diye çekildi. Maalesef olay böyle değil Sayın Bakanım.

Akçay sonuna kadar razı, bakın, edin. Akçay "Biz Altınoluk'la birleşmeye hazırız." diyor. Ama Edremit bastırıldığı için siyasi irade bu konuda kaçıyor, açık söylüyorum, kaçıyor. Sayın Edip Uğur'a da vicdani bir sorumluluk yüklüyorum, tüm vebali onun boynunadır, boynunun borcudur bu olay. Altını çiziyorum, bunu engelleyen Sayın Edip Uğur'dur. Akçay'ın istemediğini söyleyen Sayın Edip Uğur'dur. Sayın Bakan, lütfen, Edremit ve Akçay'ı bir araştırın, Akçay razı mı, değil mi? Akçaylılar sonuna kadar razı olmasına rağmen, sadece buraya gelen yalan bir haber, ilgisi olmayan bir haber. "Akçay bunu istemiyor." diye siz önergeyi çektiniz. Vicdani sorumluluk için söylüyorum Sayın Bakan. Akçay sonuna kadar –ben buna ister istemez şahit oldum- bunu istiyor. Sayın Edip Uğur, Edremit ağır bastığı için bu konuda da size "Akçay razı olmuyor" diye iletiyor. Burada bir yanlış anlama var. Akçay'ın vebalini, Altınoluk'un vebalini sizin sırtınıza yüklüyorum. Sayın Bakan, Akçay razı, araştırın, vebalini yüklüyorum, bir.

Sayın Bakan, ben yıllarca diyelim bir ilçemde... Ben Arapgirliyim. Benim köyümü bir başka ilçeye bağlarsanız... Ora benim artık yuvam, ora benim ocağım, oradan haz alıyorum, oradan gurur duyuyorum, herkesi tanıyorum. Ama siz benim iradem dışında, benim köyümü başka bir ilçeye bağlarsanız benim kişiliğime, benim hazlarıma, insanlık duygularıma hakaret edersiniz. Şimdi size örnek vereceğim Sayın Bakan; İstanbul Çatalca, Muratbey beldesi Çatalca'ya 2 kilometre, 2 kilometre Sayın Bakan. Bahşayış Köyü -artık bunlar mahalle- 3 kilometre, Nakkaş Köyü de 5 kilometre. Bunların hepsi de Selanik göçmeni, hepsi bu köyler. Yıllarca akrabalık ilişkileri, eş dost ilişkileri, yıllarca aynı nefesi almışlar, Çatalca bunların ocağı. Siz beni ocağımdan koparmışsınız, ayırmışsınız, 35 kilometre ilerde Başakşehir'e vermişsiniz.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Arnavutköy.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Arnavutköy, özür diliyorum, Arnavutköy'e vermişsiniz, 35 kilometre. Adliyeye gitmek için Bahşayış'tan 70 kilometre gideceğim Gaziosmanpaşa'ya, askerlik şubesine gitmem için de 85 kilometre sonra Eyüp'e gideceğim. Sayın Bakan, onlara katlanırım, 85 kilometreyi teperim, her şeyi yaparım ama beni geleneğimden, beni göreneğimden, beni yıllarca iç içe yaşadığım insanlardan ayırmanızı hazmedemiyorum. Siz insanların umudu, insanların geleceği için, bir şekilde bunların... Kâğıt üzerinde verilen kararlar bunu yapıyor. Ben haykırıyorum, altını çizerek; en azından bu üç köyün...

Yalvarıyorlar, yakarıyorlar bu üç köy ve ben geçen hafta oradaydım, Sazlıbosna'daydım, daha Sazlıbosna... Yani bunların hepsi Arnavutköy'e bağlı, bu köyler isyan ediyor. Sayın Başkanım, siz de iyi bilirsiniz, Nakkaş Köyü Çatalca'nın dibi, akrabalarım orada, beni nasıl gönderirsiniz, siz bana zorbalık yapıyorsunuz. Beni bağlayın, bağlayın Sayın Başkan.

Yine size, Sayın Başkan, İstanbul'u bildiğiniz için söylüyorum. Belde kapattılar, Çatalca'ya bağlı üç belediye vardı, 35, 45 ve 55 kilometre, Binkılıç en uzağı, ta Saray'a yakın, buraları mahalle yaptınız. Binkılıç 3.500 nüfuslu, Çatalca Belediyesi kendini yırtsa Binkılıç'a nasıl hizmet götüreceğini takdirlerinize sunuyorum. Bunun adı İstanbul, kar yok, kış yok, bunun adı İstanbul.

Sayın Bakan, büyükşehir konusunda keşke bir Medisin konuşan dili olsa şurada da 10 yıldır verdiğim, büyükşehir konusundaki verdiğim mücadeleyi getirse şurada ekranlara, 10 yıldır. Hep hakkımı yedirmem dedim, hak yendi.

Arkadaşlar, Erzurum'un merkez nüfusu 300 bindi. Adapazarı 330 bindi, Kocaeli 350 bindi. Haydar, doğru mu?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Doğrudur.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – 350 bindi. Bunlar büyükşehir. Şanlıurfa'nın nüfusu ise 600 bindi. Mücavir alandan bahsediyorum, mücavir alan. Bunlar yılda, en düşüğü Erzurum'du, 160 milyon para alıyordu, bu yeni parayla. Şanlıurfa 80 milyon alıyordu. Hak yendi, daha sonra pergel dediler. Pergelle... Bir de Samsun vardı, Samsun'u da unuttum 500 bine çıkarıldı bu nüfus. Ama Kocaeli'nde ve İstanbul'da bütün şehir uygulamaya çalıştınız. Bir kere, bunlara sordurun Sayın Bakan, Allah aşkına sordurun, ya siz bu bütün şehirden memnun musunuz, değil misiniz? Arşın oradaysa Halep burada.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Halep mi kaldı?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Yani hiç kimse memnun değil.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Köylü ne anlar bu işten, kime ne soracaksınız sen?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Köylüye değil. Ben bu konuda bir kez daha, Sayın Bakan, yıllarca verdiğim bir mücadelenin... Hakkımızı ye... Bas bas bağırdım, bunun bir kısmına siz şahit oldunuz geçen dönem İçişleri Bakanı olarak ama ondan önceki dönemde Sayın İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu'yla başlayan tüm süreçte hep bu konuda haykırdım. Keşke dili olsa, görüşmelerimi şurada yansıtsaydım. Bir kez daha söylüyorum, vicdanımın sesine kulak vererek hiçbir siyasi mülhaza altında değil, bundan pişman olacaksınız. Ne olursunuz, buradaki milletvekillerime bir oylama yaptırın, şu 29 ilin milletvekillerine bir gizli oylama yaptırın. Arkadaş, sen bütün şehri istiyor musun istemiyor musun? Ya, Allah aşkına ya! Acaba kaç tane oy çıkacak? Herkes rahatsız Sayın Bakan, tüm milletvekili arkadaşlarım bu konudan muzdarip ama söyleyemiyorlar.

Sayın Bakan, yine hak yemeye devam ediyorsunuz, her yerde yeni ilçeler icat ettiniz. Gariban Malatya'nın Yeşilyurt'la, Battalgazi'si ilçe değil miydi de bunlara siz büyükşehir ilçe belediyesi diyorsunuz. Bunlar bizim zaten ilçemiz ya! Bizim ilçemiz bunlar yani 40 kilometre ilerden, Yaygın Beldesinden, Battalgazi'ye 55 kilometre insanları göndermek hak mıdır? Sayın Bakan, hiç değilse burada bir üniversitenin o tarafı, tüm orayı alacak bir ilçe yapın Sayın Bakan. Hakikaten, vicdanen rahatsızım. Burada tabii Malatya Milletvekili var, ben ona saygısızlık etmek istemiyorum, ondan izin alarak konuşuyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Estağfurullah.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Hayır, hayır ondan izin alarak konuştum, yoksa benim haddim değildir bir başka ilin... Ve Balıkesir konusunda da şahit olduğum konuyu da...

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Estağfurullah.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – ...Balıkesir milletvekilinden izin alarak konuştum ben. Yoksa haddim değil arkadaşlarımın şeyine müdahale etmek. Ama vicdanen rahatsızım, yıllarca emek ver, yıllarca hakkını ara, ondan sonra Malatya'yı çıkar çıkar.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Evet, böyle bir haksızlık olur mu?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bir tane ilçe kuruyorsunuz, hiç değilse üniversitenin o civarında 40 kilometre Yaygın'dan, 15 kilometre daha ilerideki daha sapa, daha ters yol -yani düz yol olsa gam yemeyeceğim, daha sapa bir tarafa Malatya'nın bir diğer tarafına insanları taşıyacaksınız, 55 kilometreye. Sayın Valim, bilir orada vali yardımcılığı yaptı uzun süre, yani ben sadece bilgilerinize sunuyorum.

Sayın Bakan, yine yarının maden şehri olacak bir Hasançelebi beldemiz var. Hakikaten vicdanımda çok rahatsızım, çok emek verdim. Ereğli Demir Çelik Fabrikaları yaklaşık 600 milyon dolar yatırım yapıyor şu anda. Çok rahatsız olurum, böyle bir yerde bir belediyenin kapanması vicdani rahatsızlık yaratır. Hiç değilse, orada üç dört belediye var, onları birleştirerek yeni bir ilçe kurabiliriz.

Oranın ekonomik yani Türkiye'nin ekonomisinde özellikle demir cevheri konusunda çok önemli bir merkez olacak bir yeri de bugünden kesmeyelim. Ben, bir kere, vicdani sorumluluğumla bunu söylemek zorundayım.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, bitirin konuşmanızı.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum. Yani vicdanımda rahatsız oluyorum Sayın Başkan, bunları söylemezsem. Ben hiçbir siyasi şapkamla söylemiyorum bunları, sadece bir birey olarak gördüğüm her şeyi söylüyorum.

Sayın Başkan, Sayın Bakanım; bir yerel yönetim kanunu geçiriyoruz. Siz de söz verdiniz, 2002'de Sayın Abdülkadir Aksu'nun Meclis tutanaklarından muhtarlara ilgili verdiği sözü ve Sayın Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin'in -ben yarın getirip size vereceğim tutanakları- "Teşekkür ederiz Sayın Aslanoğlu, bize bunu hatırlattın, zaten maliyede hazırlandı her şey, 5 000 göstergeye çıkıyor, getiriyoruz hemen." Siz de söz verdiniz, sözünüzü size hatırlatıyorum. Meclis açılır açılmaz hemen getiriyorum, muhtarların sorununu çözüyorum. Doğru mu Sayın Bakanım?

ENVER ERDEM (Elâzığ) – Kapatıyor, kökten çözüyor şimdi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Böyle demediniz mi? Dediniz mi, demediniz mi? Geçen sen bütçe dâhil her şeyde dediniz mi, demediniz mi Sayın Bakanım? Demedim deyin, özür dileyeyim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sen yanlış söylemezsin Sayın Aslanoğlu.

BAŞKAN – Evet, Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (İstanbul) – Bu konuda da hakikaten artık sabırları kalmadı, artık şimdi her gün grupları basmaya geliyorlar. Gruplara nezaketen geliyorlar, en kısa sürede grupları basarlarsa şaşmayın. Hepinize saygılara sunuyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, çok teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, 2'nci madde üzerinde görüş serdeden değerli arkadaşlarıma, Sayın Komisyon üyelerimize, değerli milletvekillerimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, bu aşamada ikinci madde üzerinde dile getirilen görüşlerle ilgili yorum, değerlendirme veya cevap mahiyetinde eğer söz ifade etmek isterseniz...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; 2'nci madde üzerinde de çok değerli milletvekillerimizin değerlendirmelerini genele yönelik olarak, hem madde bağlamında hem de tasarının bütününe yönelik olarak dinleme imkânını bulduk. Ayrıca bazı sayın milletvekillerimizin münferit olayları dile getirmeleri oldu. Söz gelimi, Bursa'da Osmangazi ve Yıldırım Belediyelerindeki bazı meclis üyelerinin mahkûmiyetlerine rağmen görevlerine devam ettikleri yolundaki belirttikleri hususlar gibi. Geneline yönelik olarak yapılan değerlendirmeler, 1'inci madde üzerinde ve geneli üzerindeki değerlendirmelerle aynı mahiyette olduğu için daha önce yaptığımız açıklamaları atıf yaparak belirtmiş olayım. Münferit hadiseler konusunu da not aldık, gerek mevzuatta doğabilecek boşluklar, endişeler konusunda gerekse belediyelerdeki bazı yaşandığı iddia edilen olaylar ve onların kişileriyle ilgili konularda da Bakanlık olarak Bakan olarak notlarımızı aldık, takibimizi yapacağız.

Arz edeceğim hususlar bu kadardır Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum efendim.

Değerli arkadaşlarım, önergeleri ilgili işlemlere geçmeden önce Hükûmetin üç redaksiyon talebi var. Birincisi tasarının 2'nci maddesinin 25'inci fıkrasında yer alan tırnak içinde "yer alan mahalle" ibaresinin "belirtilen Çorlu Belediyesinin mahalleleri" şeklinde redaksiyona tabii tutulması talebi var.

Yine 2'nci maddenin 11'inci fıkrasında yer alan "Yeşilyurt ilçe belediyesine katılmıştır." ibaresinin "Yeşilyurt ilçe sınırlarına dâhil edilerek Yeşilyurt belediyesine katılmıştır." şeklinde redaksiyona tabi tutulmasını teklif etmişlerdir.

Bir diğer redaksiyon talebi de, 2'nci maddenin 12'nci fıkrasında yer alan "Battalgazi ilçe belediyesine katılmıştır." ibaresinin "Battalgazi ilçe sınırlarına dahil edilerek Battalgazi Belediyesine katılmıştır." şeklindeki redaksiyon talebi var.

Bu her üç redaksiyon talebinin kabulünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, önergeleri ilgili işlemlere başlıyoruz.

Değerli arkadaşlarım, sayın Komisyon üyelerimizden 35 önerge Başkanlığımıza sunulmuş bulunmaktadır. Bunların 5'i yeni fıkra ihdası, 2'si fıkra ibare değişikliği ve yeni bir fıkra ihdası, 2'si fıkra değişikliği ve fıkra eklenmesi, 17'si fıkra eklenmesi, 2'si yine fıkralarda değişiklik, bazı fıkraların metinden çıkartılması, 4'ü fıkra eklenmesi, 1'i ibare değişikliği, 1'i ibare değişikliği, 1'i de fıkra eklenmesi şeklindedir.

Şimdi, Sayın Hasan Hüseyin Türkoğlu' nun beş adet önergesini okutuyorum sırasıyla:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 2' nci Maddesine aşağıdaki hususun eklenmesini saygıyla arz ve talep ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

"Kahramanmaraş İlinde merkezi Beyoğlu beldesi olmak üzere ekli listede sayılan bağlılardan oluşan bir ilçe kurulmuştur."

(1) Sayılı Liste

Beyoğlu İlçesine Bağlanacak Belde ve Köyler

- 1- Şekeroba Beldesi
- 2- Akçalı
- 3- Büyükmalı
- 4- Kaledibi
- 5- Çakıroğlu
- 6- Dedeler
- 7- Bademli
- 8- Yeşilyurt

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 2' nci Maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini saygıyla arz ve talep ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

"Adana İlinde merkezi Mustafabeyli beldesi olmak üzere ekli listede sayılan bağlılardan oluşan bir ilçe kurulmuş ve bu ilçe Osmaniye İline bağlanmıştır."

(1) Sayılı Liste

Mustafabeyli İlçesine Bağlanacak Köyler

- 1- Birkent Beldesi
- 2- Burhanlı Köyü
- 3- Çataklı Köyü
- 4- Günlüce Köyü
- 5- Tatarlı Köyü

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 2' nci Maddesine aşağıdaki hususun eklenmesini saygıyla arz ve talep ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

"Adana İlinde merkezi Sarımazı beldesi olmak üzere ekli listede sayılan bağlılardan oluşan bir ilçe kurulmuş ve bu ilçe Osmaniye İline bağlanmıştır."

(1) Sayılı Liste

Sarımazı İlçesine Bağlanacak Belde ve Köyler

- 1- Mustafabeyli Beldesi
- 2- Kurtpınarı Beldesi
- 3- Birkent Beldesi
- 4- Selimiye Köyü
- 5- Dokuztekne Köyü
- 6- Dutlupınar Köyü

- 7- Sağırılar Köyü
- 8- Hamidiye Köyü
- 9- Burhanlı Köyü
- 10- Çataklı Köyü
- 11- Günlüce Köyü
- 12- Tatarlı Köyü

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci Maddesine aşağıdaki hususun eklenmesini saygıyla arz ve talep ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

"Hatay İline bağlı Erzin İlçesinin ekli listede sayılan bağlılarıyla birlikte Osmaniye İline bağlanmıştır."

(1) Sayılı Liste

Erzin İlçesi Alfabetik Köy Listesi

Köy Adı	Bucak Adı	İlçe Adı	İl Adı
1- Aşağıburnaz	Merkez	Erzin	Hatay
2- Başlamış	Merkez	Erzin	Hatay
3- Gökdere	Merkez	Erzin	Hatay
4- Gökgöl	Merkez	Erzin	Hatay
5- Kızlarçayı	Merkez	Erzin	Hatay
6- Kuyuluk	Merkez	Erzin	Hatay
7- Turunçlu	Merkez	Erzin	Hatay
8- Yeşiltepe	Merkez	Erzin	Hatay
9- Yoncadüzü	Merkez	Erzin	Hatay
10- Yukarıburnaz	Merkez	Erzin	Hatay

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci Maddesine aşağıdaki hususun eklenmesini saygıyla arz ve talep ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

"Kahramanmaraş İline bağlı Andırın İlçesinin ekli listede sayılan bağlılarıyla birlikte Osmaniye İline bağlanmıştır."

Andırın İlçesi Alfabetik Köy Listesi

Köy Adı	Bucak Adı	İlçe Adı	İl Adı
1- Akçakoyunlu	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
2- Akgümüş	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
3- Akifiye	Çokak	Andırın	Kahramanmaraş
4- Alameşe	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
5- Alanlı	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
6- Alınoluk	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
7- Altınboğa	Çokak	Andırın	Kahramanmaraş
8- Altınyayla	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
9- Anacık	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
10- Arıklar	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
11- Başdoğan	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
12- Bektaşlı	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
13- Beşbucak	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş

14-	Boğazören	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
15-	Bostanlı	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
16-	Boynuyoğunlu	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
17-	Boztopraklı	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
18-	Bulgurkaya	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
19-	Cambaz	Çokak	Andırın	Kahramanmaraş
20-	Camuzluk	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
21-	Çiçekli	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
22-	Çiğsar	Çokak	Andırın	Kahramanmaraş
23-	Çokak-Bucak Merkezi	Çokak	Andırın	Kahramanmaraş
24-	Çuhadarlı	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
25-	Darıovası	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
26-	Efirağzılı	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
27-	Emirler	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
28-	Erenler	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
29-	Gökahmetli	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
30-	Gökçeli	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
31-	Gökgedik	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
32-	Hacıvelişağı	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
33-	Kabağaç	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
34-	Kabaklar	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
35-	Kaleboynu	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
36-	Karapınar	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
37-	Kargaçayırı	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
38-	Kıyıkçı	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
39-	Kızık	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
40-	Köklü	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
41-	Köleli	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
42-	Kumarlı	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
43-	Kuzgun	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
44-	Orhaniye	Çokak	Andırın	Kahramanmaraş
45-	Osmancık	Çokak	Andırın	Kahramanmaraş
46-	Rifatiye	Çokak	Andırın	Kahramanmaraş
47-	Sumaklı	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
48-	Torlar	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
49-	Torun	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
50-	Yeniköy	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş
51-	Yeşiltepe	Çokak	Andırın	Kahramanmaraş
52-	Yeşilyurt	Merkez	Andırın	Kahramanmaraş

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu burada olmadığı için gerekçeleri okutarak önergeleri işleme alacağım.

Tekrar birinci önergeyi ve gerekçesini okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci Maddesine aşağıdaki hususun eklenmesini saygıyla arz ve talep ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

"Kahramanmaraş İline bağlı Andırın İlçesinin ekli listede sayılan bağlılarıyla birlikte Osmaniye İline bağlanmıştır."

Gerekçe:

Kahramanmaraş İli Andırın İlçesi bulunduğu coğrafi konum itibarıyla Osmaniye ile aynı coğrafi eşitliğe sahiptir. Ulaşım mesafesi olarak Osmaniye'ye daha yakın bir konumdadır. Bu sebeple ulaşımının tamamına yakını Osmaniye üzerinden sağlanmaktadır. Andırın ilçesi bütün alış veriş, ticareti ve Osmaniye üzerinden yapmaktadır. Bu sebeple Andırın ilçesinin Osmaniye İline bağlanmasının uygun olacağı düşünülmüştür.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci Maddesine aşağıdaki hususun eklenmesini saygıyla arz ve talep ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

"Hatay İline bağlı Erzin İlçesinin ekli listede sayılan bağlılarıyla birlikte Osmaniye İline bağlanmıştır."

Gerekçe:

Hatay İli Erzin İlçesi Antakya'ya 100 km Osmaniye'ye 15 Km uzaklıktadır. Tüm ticari ve sosyal ilişkiler Osmaniye İli ile yapılmaktadır. Erzin halkı Osmaniye'ye bağlanmakla birlikte ekonomik, ticari, sanayi ve tarımsal açıdan çok gelişeceğine inanmakta olup Erzin İlçesinin Osmaniye İline bağlanmasının uygun olacağı düşünülmüştür.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu Sayın Bakan önergeye?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci Maddesine aşağıdaki hususun eklenmesini saygıyla arz ve talep ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

"Adana İlinde merkezi Sarımazı beldesi olmak üzere ekli listede sayılan bağlılardan oluşan bir ilçe kurulmuş ve bu ilçe Osmaniye İline bağlanmıştır."

Gerekçe:

Adana İli Ceyhan İlçesine bağlı Sarımazı Beldesi, Mustafabeyli Beldesi, Birkent Beldesi ve Kurtpınar Beldesi olmak üzere ve bunların bağlılarından oluşan ve merkezi Sarımazı beldesi olmak üzere bir ilçenin kurulmasının ve bu kurulan ilçenin Osmaniye İline bağlanmasının uygun olacağı düşünülmüştür.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Serindağ, buyurun efendim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, önergeyi tabii sayın görevli arkadaşımız okuyor, güzel okuyor ama ben önergenin yeteri kadar dikkate alınmadığını düşünüyorum, benim gözlemim bu şekilde. Yani, ne dinliyoruz ne de ne olduğu anlıyoruz, siz de bunun farkındasınız. Biz burada bir tiyatro oynuyoruz Sayın Başkan, birbirimizi kandırıyoruz, mesaimizi harcıyoruz. Bakın, hem bize

yazık hem size yazık, herkese de yazık. Çok ayıp oluyor, Türkiye Büyük Millet Meclisinin ciddiyetiyle de bağdaşmıyor. Biz burada figüran olacaksak, hiçbir şey dikkate alınmayacaksa biz niye bu kadar mesai harcıyoruz? Paraya yazık, pula yazık, devletimizin bize verdiği paraya da yazık. Çok üzülüyorum, gerçekten, sabahtan beri bunu düşünüyorum, çok yazık oluyor Sayın Başkanım. Belki siz de vicdanen rahatsızsınız, bilemem ama maalesef hepimiz buna alet oluyoruz. Artık buna bizim bir çare bulmamız lazım iktidarıyla muhalefetiyle. Biz neyiz yani?

Değerli arkadaşlar, biz neyiz? Biz milletvekili miyiz, yoksa otomatik tasdik makamı mıyız? Hepimizin külahımızı önümüze koyup düşünmemiz lazım. Dikkat ediyorum, ne dikkate alınıyor ne de bir açıklama yapılıyor. Biz o zaman niye burada duralım ki? Niçin duralım?

Bunu söyleme gereği duydum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Serindağ.

Devam ediyoruz.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci Maddesine aşağıdaki hususun eklenmesini saygıyla arz ve talep ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

"Adana İlinde merkezi Mustafabeyli beldesi olmak üzere ekli listede sayılan bağlılardan oluşan bir ilçe kurulmuş ve bu ilçe Osmaniye İline bağlanmıştır."

Gerekçe:

Adana İli Ceyhan İlçesine bağlı bulunan Mustafabeyli Beldesi, Birkent Beldesi, Burhanlı Köyü, Çataklı Köyü, Günlüce Köyü ve Tatarlı Köyünün idari sınırları ile çevrili alan içerisinde Osmaniye İlinde "Mustafabeyli" adında bir ilçe kurulması.

Mustafabeyli İlçesinin Çukurova'nın merkezinde olmasından dolayı sürdürülebilir bir ekonomik kalkınma göstermektedir. İlçenin verimli bir ova üzerinde olması mısır, pamuk, buğday ve yer fıstığı üretimi yapılmaktadır.

Bölge genelini ele aldığımızda Mustafabeyli İlçesinin sınır bakımından Osmaniye İline daha yakın olması, İlçe halkının ihtiyaçlarını Osmaniye İlinden karşılaması, halk arasında Osmaniye İline bağlanmanın memnuniyeti bakımından Osmaniye İline bağlanmasını hak etmektedir.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunda görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci Maddesine aşağıdaki hususun eklenmesini saygıyla arz ve talep ederiz.

Hasan Hüseyin Türkoğlu

Osmaniye

"Kahramanmaraş İlinde merkezi Beyoğlu beldesi olmak üzere ekli listede sayılan bağlılardan oluşan bir ilçe kurulmuştur."

Gerekçe:

Kahramanmaraş İli Türkoğlu İlçesine bağlı Beyoğlu, Şekeroba beldeleri ve bunların bağlılarından oluşan ve merkezi Beyoğlu beldesi olmak üzere bir ilçenin kurulmasının uygun olacağı düşünülmüştür.

BAŞKAN – Sayın Bakana söz vermeden önce demin söylediğiniz hususla ilgili ben de Komisyon Başkanı olarak bendeki bilgiyi ifade edeyim size: İktidar partisine mensup arkadaşların da bize yeni ilçe kurulmasına ilişkin çeşitli talepleri geldiğinde bu tasarının sadece yeni kurulan büyükşehirlerle ilgili ilçelerin kuruluşunu gerçekleştirdiği, Bakanlığın yeni ilçe kurulması konusunda ayrı bir tasarısı gündeme geldiğinde bunun nazara alınacağı şeklindeki söylemimiz üzerine bizim arkadaşlarımızın da...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Onu ben ifade edeyim, Sayın Bakanın da görüşünü sorayım, daha sonra size...

Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz efendim? Benzer bir gerekçe de istedi Sayın Serindağ, belki o konuda da bir fikriniz...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hayır, sadece ilçe kurulmasıyla ilgili değil.

BAŞKAN – Yani, ben ilçe kurulmasıyla ilgili söyledim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani, benim söylediğim tasarının tümüyle ilgili efendim. Yani, şimdi, bu tasarının tümüyle ilgili. Ben iktidar muhalefet ayrımı yapmıyorum ve şuna eminim iktidar grubuna mensup pek çok milletvekilinin de bu durumdan rahatsız olduğunu düşünüyorum veya ben öyle zannediyorum. Yani, ben şunu demek istiyorum arkadaşlar: Biz burada neyiz ya, biz neyiz? Yani, bu söylediklerimiz hiç... Şimdi, belki karşılıklı konuşsak, bir araya gelsek mutlaka birbirimizi ikna edeceğimiz konular olur. Ben tek yanlı konuşmuyorum. Bakın, samimi söylüyorum, tek yanlı konuşmuyorum ama burada milletvekilinin hiç iradesi yok, hiç yok ama. Efendim, öyle gelmiş, bir formaliteyi yerine getiriyoruz. Bir formaliteyi yerine getirmek için bu kadar mesai harcamamıza gerek var mı? Ben onu demek istiyorum, yoksa ilçe kurulmasıyla ilgili usule ilişkin herhangi bir şey söylemiyorum veya sizin yönetim tarzınızla ilgili herhangi bir şey söylemiyorum ama herkes için gerçekten, herkesi birazcık da vicdanının sesini dinlemeye çağırıyorum. Ya, bu kadar da olmaz yani. Vicdanı bu kadar, tamamen göz ardı edemeyiz. Bir meşhur söz var: “En yumuşak yastık insanın vicdanıdır.” diyor.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkan, Kahramanmaraş ilimizde hâlihazır ilçeler büyükşehir belediyesi sınırlarında korunuyor, ayrıca da merkezde var olan merkez ilçe sınırlarında bazı değişikliklerle yeni iki tane ilçe kuruluyor. Yeteri kadar ilçe kuruluşu vardır, bu nedenle katılamıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, Sayın Mehmet Erdoğan'ın iki ayrı önergesini okutacağım:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Tasarısı'nın 2'nci Maddesinin 22'nci fıkrasında bulunan “Seydikemer” ibaresinin Eşen olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Tasarısı'nın 2'nci Maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

“Muğla İlinde Eşen Beldesi merkez olmak üzere ekli listede adı bulunan yerleşim merkezlerinin dâhil olduğu bir ilçe kurulmuştur.”

(1) Sayılı Liste

Eşen İlçesine Bağlanan Mahalle ve Köyler

Mahalleler:

- 1- Cumhuriyet
- 2- Keslep
- 3- Yeni Mahalle

Köyler:

- 1- Alaçatı
- 2- Arifler
- 3- Boğaziçi
- 4- Çaltıözü
- 5- Çaykenarı

- 6- Çobanlar
- 7- Çukurincir
- 8- Demirler
- 9- Dudurga
- 10- Göl bent
- 11- İzzettin
- 12- Kaba ağaç
- 13- Karaköy
- 14- Minare
- 15- Yakabağ

Beldeler:

- 1- Kumluova
- 2- Karadere

BAŞKAN – Birinci önerenin gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Seydikemer Beldesi ne göre coğrafi ve hizmet gerekleri açısından Eşen daha uygundur.

BAŞKAN – Önergeye katılıyor musunuz Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkan, Muğla ilinde yeni ilçe ihdası tasarımızda vardır, yeterli görüyoruz, bu teklife katılamıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi ve gerekçesini okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1(1/690) Sayılı Tasarısı'nın 2'nci Maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederim.

Mehmet Erdoğan

Muğla

“Muğla İlinde Eşen Beldesi merkez olmak üzere ekli listede adı bulunan yerleşim merkezlerinin dâhil olduğu bir ilçe kurulmuştur.”

Gerekçe:

Hizmet gerekleri, yörenin tarihî ve turistik değerlerinin muhafazası hususları göz önünü alındığında bir ilçe kurulmasında kamu yararı vardır.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Elâzığ Milletvekilimiz Sayın Enver Erdem Bey'in üç önergesi vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı'nın 2'nci Maddesinin 12'nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Enver Erdem

Elâzığ

“Malatya ilinde merkez mahalleleri, Beydağı İlçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.”

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) esas numaralı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Enver Erdem

Elâzığ

(35) Bursa ilinde, Yenice Belde belediyesi Merkez olmak üzere, ekli 25 sayılı listede belirtilen köyler ve belediyelerden oluşan Yenice ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

(25) Bursa İli Yenice İlçesine Bağlanan Belediyeler Ve Köyler

S.NO	BİRİMİN ADI	İLÇESİ	BAĞLI OLDUĞU BUCAK
1	Cerrah Belediyesi	İnegöl	Merkez
2	Süle	İnegöl	Cerrah
3	Paşaören	İnegöl	Cerrah
4	Doğanyurdu	İnegöl	Cerrah
5	Tuargutalp	İnegöl	Cerrah
6	Feziye	İnegöl	Cerrah
7	Elmaçayır	İnegöl	Cerrah
8	Çaylıca	İnegöl	Cerrah
9	İnayet	İnegöl	Cerrah
10	Karapınar	İnegöl	Cerrah
11	Kıran	İnegöl	Cerrah
12	Edebey	İnegöl	Yenice
13	Çiftlikköy	İnegöl	Yenice
14	Esenköy	İnegöl	Yenice
15	Akıncılar	İnegöl	Yenice
16	Babasultan	İnegöl	Yenice

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Kütahya ili Simav ilçesine bağlı aşağıdaki belde ve köylerden oluşan “Kuşu” adıyla bir ilçe kurulmasını arz ve teklif ederim.

Enver Erdem

Elâzığ

“Kuşu” İlçesini oluşturan belde ve köyler:

Çakırlar

Hıdırdıvanı

Karacahisar

Karapınar

Kayaışık

Kuşu

Küplüce

Samat

Yassıeynihan

Yaylun

BAŞKAN – Sayın Erdem, konuşacak mısınız efendim önergelerle ilgili?

Önergeleri tekrar gerekçeleriyle beraber okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Sayılı Kanun Tasarısı’nın 2’nci Maddesinin 12’nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Enver Erdem

Elâzığ

“Malatya ilinde merkez mahalleleri, Beydağı ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.”

Gerekçe:

Kamu yararı.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Malatya merkezde iki tane ilçenin merkez ilçe olabilecek şekilde sınırları ve merkezleri değiştirilerek Yeşilyurt ve Battalgazi ilçelerimiz yeniden teşkilatlandırıldığı için önergeye katılmıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi ve gerekçesini okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) esas numaralı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesine aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederim.

Enver Erdem

Elâzığ

(35) Bursa ilinde, Yenice Belde belediyesi Merkez olmak üzere, ekli 25 sayılı listede belirtilen köyler ve belediyelerden oluşan Yenice ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

Gerekçe:

7,5 milyon liralık bütçesi 11 bin 500 nüfusuyla ülkemizdeki birçok ilçeden daha büyük olan Yenice Belde Belediyesi ekonomik şartlar ve kamu hizmetleri de göz önünde bulundurularak yeni ilçe olması gerekmektedir.

BAŞKAN – Bursa Yenice'yle ilgili Sayın Bakanım, katılıyor musunuz efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Erdem'in son önergesini okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Kütahya ili Simav ilçesine bağlı aşağıdaki belde ve köylerden oluşan "Kuşu" adıyla bir ilçe kurulmasını arz ve teklif ederim.

Enver Erdem

Elâzığ

Gerekçe:

Görüşülen tasarı ile kapatılan bazı beldelerde köylerin birleştirilerek yeni bir ilçe oluşturulması ve bu yerleşim yerlerinin yaşayacağı birçok mağduriyetin önlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim önergeye?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Maalesef katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın Işık, tabii sen de komisyon üyesi olmamakla beraber görüşünü beyan etmek için açık bir şekilde...

Değerli arkadaşlarım, Sayın Ali Serindağ ve 5 arkadaşının imzalarıyla Başkanlığa ulaşan on yedi önerge var, sırasıyla okutacağım:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 1. Maddesinden sonra aşağıda yer alan maddenin eklenmesini ve bu maddeyle bağlantılı listelerin numaraları ile madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ

Muharrem Işık

Namık Havutça

Mehmet S. Kesimoğlu

Gaziantep

Erzincan

Balıkesir

Kırklareli

Birgül Ayman Güler

Celal Dinçer

İzmir

İstanbul

MADDE 2 - (1) Ekli (1) sayılı listede adları yazılı ilçe, belde ve köyler bağlanmak ve Konya iline bağlı Akşehir İlçe Merkezi İl Merkezi olmak suretiyle "Akşehir" adıyla yeni bir il ve aynı adla belediye kurulmuştur.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/690 Esas Numaralı Yasa Tasarısının 1. Maddesinden sonra aşağıda yer alan maddenin eklenmesini ve bu maddeyle bağlantılı listelerin numaraları ile madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

MADDE 2 - (1) Ekli (1) sayılı listede adları yazılı ilçe, belde ve köyler bağlanmak ve Konya iline bağlı Ereğli İlçe Merkezi İl Merkezi olmak suretiyle "Ereğli" adıyla yeni bir il ve aynı adla belediye kurulmuştur.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 2. Fıkrasıyla bağlantılı 1 sayılı listede yer alan "Balıkesir İli Karesi İlçesine Bağlanan Belediyeler ve Köyler" başlıklı çizelgenin Birimin Adı kısmına 1 Sıra Numarası ile "Gökçeyazı Belediyesi" ibaresinin, İlçesi kısmına "İvrindi" ibaresinin bucağı kısmına ise "Merkez" ibaresinin eklenmesi ve sıra numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ

Namık Havutça

Muharrem Işık

Gaziantep

Balıkesir

Erzincan

Celal Dinçer

Birgül Ayman Güler

Mehmet S. Kesimoğlu

İstanbul

İzmir

Kırklareli

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 3. fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 2 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 3. Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 2 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz. 10.10.1012

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

(4) Balıkesir ilinde, Altınova Belde Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (3) sayılı listede belirtilen köylerden oluşan Altınova ilçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 12. fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 10 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

(13) Malatya ilinde, Sürücü Belde Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (11) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyelerden oluşan Sürücü ilçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 12 Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 10 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

(13) Malatya ilinde, Ayvalı Belde Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (11) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyelerden oluşan Ayvalı ilçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 12. fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 10 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

(13) Malatya ilinde, Kurşunlu Belde Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (11) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyelerden oluşan Kurşunlu ilçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 12. Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 10 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

(13) Malatya ilinde, Balaban Belde Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (11) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyelerden oluşan Balaban İlçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 13. Fıkrası bu fıkra ile bağlantılı 11 sayılı listede yer alan "Şehzadeler" ibarelerinin "Mesir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 14. Fıkrası ile bu fıkra ile bağlantılı 12 sayılı listede yer alan "Yunusemre" ibarelerinin "Muradiye" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 16. Fıkrası ile bağlantılı 14 sayılı listede yer alan "Kahramanmaraş İli Dulkadiroğlu İlçesine Bağlanan Belediye ve Köyler" başlıklı çizelgenin 50-58. Sıra numaraları arasında bulunan Pazarcık ilçesine bağlı birimlerinin listeden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 18. fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 18. Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi ve madde ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

19) Kahramanmaraş ilinde Narlı Belediyesi merkez olmak üzere ekli (16) sayılı listede gösterilen köylerden oluşan Narlı ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/690 Esas Numaralı Kanun Tasarısının 2. Maddesinin 13. Fıkrasıyla bağlantılı 13 sayılı listede yer alan "Manisa ili Köprübaşı İlçesine Bağlanan Belediyeler ve Köyler" başlıklı çizelgenin Birimin Adı kısmına 2 Sıra Numarası ile "İcikler Belediyesi" ibaresinin, İlçesi kısmına "Demirci" ibaresinin, bucağı kısmına ise "İcikler" ibaresinin eklenmesi ve sıra numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 26. Fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesi ve bu fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkralarla bağlantılı olarak 18 sayılı listeden sonra aşağıdaki listelerin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

(26) Trabzon ilinde, Trabzon Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere ekli (19) sayılı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan Yavuzselim ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

27) Trabzon ilinde, Trabzon Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere ekli (20) sayılı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan Gazi ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 34. fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

35) Konya ilinde Yeniceoba Belediyesi merkez olmak üzere ilçeye bağlanacak köy ve kasabaların Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmesi suretiyle oluşan Yeniceoba ilçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, söz alacak mısınız önergeleri ilgili efendim?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Her önerge için mi, şimdiki için mi?

BAŞKAN – Hayır, şimdi toplu bir işlem yapıyoruz. Bütün önergelerinize ilgili görüşlerinizi belirtebilirsiniz, yoksa ayrı ayrı gerekçelerini okuyarak da işlem yapabiliriz.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi şöyle: Tabii, her önergeyle ilgili konuşacak farklı arkadaşlarımız var. Her önergeyi ayrı ayrı değerlendirmeyecek miyiz?

BAŞKAN – Şimdi, tabii, bu kanun yapma tekniğinde hepsi aynı maddenin önergeleri olduğu için topluca ama başka imza sahipleri varsa imza sahiplerinden de birisi...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Konuşabilir.

BAŞKAN – Yani aynı konuşma tarzında olacak ama...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani farklı şeylerde...

BAŞKAN – Tabii, hepsi için ayrı ayrı konuşma tarzında değil de bütün önergelerinize ilgili arkadaşlar da görüş beyan etsinler, onu da işleme alalım. Tabii, imza sahipleri olacak.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bendenizin imzası var tabii de...

BAŞKAN – Yani diğer fikir beyan edecek olan arkadaşlardan da...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Volkan Başkan işaret ediyor.

BAŞKAN – Neyse, peki, Volkan Başkan istisna, tamam.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Bir konuda Sayın Başkanım müsaade ederseniz...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tabii, Namık Bey de konuşsun... Şöyle: Biz, kısa kısa...

BAŞKAN – Buyurun, hayhay.

Nereden başlayalım?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Volkan Bey'den başlayın, sonra Namık Bey olsun.

BAŞKAN – Sayın Canalıoğlu, buyurun Hocam.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sevgili Bakanım, değerli arkadaşlar; öncelikle görüyoruz ki bu verilen önergelerin bir hükmü olmuyor, söylediğimizle kalıyoruz ama biz yine de yaşadığımız kentlerde, seçim bölgelerimizde doğruları en iyi bilen, en iyi gören ve ne olmasını gerektiğini en iyi şekilde değerlendiren insanlarız. Burada karar veren arkadaşlarımızın kararlarına saygı duyuyoruz ancak onların verdiği kararlar, burada masa başında verilmiş olan kararlar olarak tarihe geçecektir ve bunlar arazide, yerinde, kentte uygulanmayacak kararlardır.

Bu kapsamda baktığımız zaman da Trabzon'da bu yasa tasarısıyla bir tane ilçe ve belediyesi, buna bağlı, aynı adla belediye kurulmaktadır. Bu bağlamdan baktığımız zaman, 305.231 nüfusu kapsayan bu kadar alan içerisinde dağınık fiziki şartlar ve coğrafya açısından, sosyoekonomik açıdan, gelişmişlik açısından birbiriyle ilişkili olan bu alana hizmet götürülmesi noktasında pek katkı sağlamayacağı bir gerçektir. O nedenle, burada mutlaka, bilhassa bu ilçeye bağlanması düşünülen merkez köylerin ayrıştırılarak yeni bir ilçe -ki bunu "Gazi ilçesi" olarak söylüyoruz- ve aynı adla belediye kurulması, hem hizmetlerin yerine getirilmesi açısından ve daha iyi olacağı düşüncesiyle bu önergeyi verdik. Takdir elbette Komisyonundur. Ama Komisyon bunu değerlendirirken yine kendi bildiği gibi yani "Kabul edenler... Etmeyenler..." noktasında oy çoğunluğuna bakmadan değerlendirmeler ve seçilmiş gelen insanların... Ki biraz önce Sayın Ali Serindağ'ın da dediği gibi "Biz kimiz, biz neyiz?" noktasında oya bakmamamız lazım. Sizin, AKP'nin her zaman söylediği bir söz var: "Biz, yüzde 52 oyla geldik, çoğunluğumuzla geldik." Ama karşı tarafın da yüzde 48 bir oy kitlesinin olduğunu unutmamamız gerekiyor. Bu bağlamda, Trabzon gibi geçmişte eyalet merkezliği yapmış olan bu ilimize yapılacak yatırımların daha akılsalim, daha kararlı bir şekilde ve bizim de görüşlerimiz dikkate alınarak gerçekleşmesini arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Havutça, önergelerle ilgili siz de herhâlde görüş beyan edeceksiniz.

Buyurun.

NAMUK HAVUTÇA (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Başkan, Hükümet tasarısında gelen 24 ilçe olma şeyinin 23'ü gerçek oluyor, sadece bizim Balıkesir Altınoluk geri çekilmiş ve tabii, bu, bölgemizdeki tüm insanların tepkisiyle karşılanıyor.

Yani bu konuyla ilgili, Sayın Bakan, sadece Balıkesir... 24 ilçe olmasını teklif ediyorsunuz, 24 ilçe geliyor tasarıda.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – 23 alt komisyonda...

NAMUK HAVUTÇA (Balıkesir) – 23, işte sadece bizim Balıkesir Altınoluk ayrılıyor.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Doğru.

NAMUK HAVUTÇA (Balıkesir) – Şimdi, tabii, bununla ilgili çok ciddi anlamda bölgeden tepki geliyor bize. Eğer bu konuyla ilgili... Hani hak etmiyorsa biz de, evet, siz... Ama gerçekten de çapı itibarıyla Altınoluk, bugün tüm Türkiye'de herkesin "Ha, orası mı?" diye bildiği, tanıdığı bir yer. Yani bu konuyla ilgili sıkıntı nedir, biz de bilelim. Hani Sayın Mevlüt Aslanoğlu Vekilimiz de ifade etti yani bu konuyla ilgili bir şey varsa bizden kaynaklanan ya da bölgeden kaynaklanan, bunu telafi edelim. Yani Akçay Belediye Başkanına söylüyorum; Akçay Belediye Başkanı "Tamam, biz kabul ediyoruz." diyor, Güre Belediye Başkanı "Kabul ediyoruz." diyor yani bölgeden bir sıkıntı yok bizden kaynaklı. Edremit'te de bir sıkıntı yok yani bu nereden kaynaklandı açıkçası bilmiyorum ama biz tabii ki son ana kadar umudumuzu koruyoruz.

Sayın Balıkesir Milletvekilimiz, Sayın Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Edip Uğur Başkanımızla görüşerek bir şey yolu da aranabilir ama gerçekten bir haksızlık yapılıyor çünkü 24 içerisinde sadece Altınoluk'un ayrılması hakikaten bize çok şey geldi Balıkesir'de, bölgede. İnsanlar da bunu merak ediyor ve sürekli inanın telefon susmuyor, sürekli arıyorlar "Ne oldu da biz, neden biz? Bizim hakkımız yendi, bizim hakkımızı korumuyorsunuz Balıkesir Vekili olarak." diye söylüyorlar.

ALİM IŞIK (Kütahya) – Çıktı mı?

NAMUK HAVUTÇA (Balıkesir) – Alt komisyonda çıkmış. Biz bilmiyoruz tabii, yani biz burada daha sonra bilgi sahibi olduk. Tabii büyük sıkıntı duyuyoruz ve herkese, inanın, başta Komisyon Başkanımıza, Komisyonun tüm üyelerine karşı bir tepki var.

Değerli milletvekili arkadaşım, gerçekten inanılmaz bir tepki var, yani "Neden biz ayrıldık?" diye bir şey var. Biz önergemizi verdik, eğer bununla ilgili de gereken yapılırsa hani en azından Balıkesir'in de, o körfezimizin, bu güzel beldemizin de insanının hak ettiği bir ilçe kurulmuş olur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Serindağ, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Vallahi, zaman çok geçti, söyleyeceğimizi söyledik aslında, çok da şey söyledik. Şimdi, zaten bizim verdiğimiz önergelerde gerekçelerimiz de var. Ancak Sayın Bakandan iki veya üç şey rica ediyoruz. Birisi, Sayın Namık Havutça'nın dile getirdiği yani neden 24 ilçe teklif edildi, Altınoluk'un neden ilçe olarak teklif edildiğini, tekliften de niçin çıkarıldığını bize söylese elbette memnun oluruz, Komisyonumuz da aydınlanmış olur.

Demir Mevlüt Aslanoğlu arkadaşımız da söyledi, siz bir köyü bağlısından alıp başka bir yere bağlıyorsanız, o köyün hiçbir talebi yoksa, köylünün talebi yoksa, tam tersine eski bağlısında kalmak istiyorsa, siz buna rağmen onu alıp başka bir ilçeye bağlıyorsanız bu köye hakarettir. Sayın Bakan onun gerekçesini de bize anlatırsa iyi olur. Önerge de var. Pazarcık'ın 3 köyünün neden alınıp Türkoğlu'na bağlandığını bize açıklarsa çok memnun oluruz, insanlar da aydınlanmış olur. Yine Pazarcık'a bağlı 9 köyün neden yeni kurulan Kahramanmaraş'ın Dulkadiroğlu -yanlışlık olmasın- ilçesine bağlandığını bize izah ederse yine biz de aydınlanmış oluruz.

Şimdi, Sayın Başkan, alt komisyon geceli gündüzlü çalıştı, katılan arkadaşlarımız biliyor, izleyen arkadaşlarımız da biliyor. Tüm Komisyon üyeleri, çoğunluğu da AKP'den olmak üzere tüm Komisyon üyeleri sabaha kadar çalıştılar. Son gün de 04.45'te çalışmalarını tamamladılar. Komisyona geldi, bizim komisyonumuz da zannediyorum dün sabaha karşı birde çalışmayı nihayettlendirdik, ondan önce ikide nihayettlendirdik, şimdi de daha buradayız. Büyük bir ihtimalle, bundan sonra da öyle devam edecek. Yani yoğun bir mesai harcadık, hepimiz yoğun olarak çalıştık ama bu mesainin karşılığının daha iyi bir tasarı olarak ortaya çıkması gerekirdi, anlaşmazlıkların giderilmesi gerekirdi, bir uzlaşmanın sağlanması gerekirdi ama işte "Ben yaptım oldu." mantığıyla hareket edeceksek,

demin de söylediğim gibi, bizim bu kadar mesai sarf etmemizin hiçbir anlamı yok, hiçbir anlamı yok. Biz sadece bir formalitenin yerine getirilmesini tamamlayacaksa sayın milletvekillerinin bu kadar çaba göstermesine de gerek yok. Ben, bunu Komisyonun dikkatine sunmak istiyorum ve gerçekten yaptığı işlemin gerekçesi konusunda bizi aydınlatmasını diliyorum. Yani önce insan kendi işleminden kendisinin mutlu olması lazım, kendisinin tatmin olması lazım, ondan sonra diğerlerini de ikna edecek. Bu değişikliklerin niye yapıldığını bize anlatması lazım. Sayın Mevlüt Aslanoğlu'nun da söylediği, bizim söylediğimiz, Sayın Havutça'nın söylediği, diğer arkadaşlarımızın da gerekçelerinde dile getirdiği konuların neden dikkate alınmadığının gerekçeleriyle bize açıklanması bizi de rahatlatır, Komisyonun sayın üyeleri de bilgilenebilir ve çalışmalarımız da hiç olmazsa karşılık bulmuş olur.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, teşekkür ediyorum.

Hocam, buyurun.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Değerli milletvekilleri, biz, bu tasarının 1'inci maddesinde Anayasa'ya aykırı bir yönetim modeli düzenlendiğini saptadık, bir yönetim modelini konuştuk. Burada illere büyükşehir belediyesi elbisesi giydiriliyordu, buna itiraz ettik. İl özel idarelerinin 29 ilde kaldırılırken 52 ilde devamının Anayasa'ya aykırı olduğunu söyledik. 40 bin yerel yönetim biriminin 16 bine düşürülmesi söz konusu ve bu hiçbir yerel halk kesimine danışılmamıştır. Bu nedenle Yerel Yönetim Özerklik Şartı ve Anayasa'ya aykırıdır, dedik. Bucakları yalnızca 29 ilde kaldırılıyorsunuz, niye 52'inde koruyorsunuz? Bucaklar yok ki, dedik. Bu temel savlara ilişkin tatmin edici bir açıklama duymadık.

Şimdi 2'nci maddede farklı bir şey tartışıyoruz. Bu illere giydirilmiş büyükşehir belediyesi elbisesinin 13 ayrı ilde uygulanışını görüyoruz. 13 ayrı ilde ilçe yapısı değişiyor, köy, belde yapısı ve bağlılıkları değişiyor. 13 ayrı ilin çok sayıda birimine ilişkin her il hakkında aynı düzeyde doyurucu bilgiye sahip olmamız bekleniyor. Bu açıdan, Komisyon, bu illerde yapılan değişikliklerin hangi tarihsel, kültürel, siyasal sorunlar yaratabileceği konusunda gerçek ve tam bir fikre ve bilgiye sahip olamamıştır. İki kez dile getirdim, aklımızda canlandırabilmek için bir harita yardımı iyi olur diye önerdim. Başkanlık Divanımız ne "Evet" ne de "Hayır" dedi. Buna ilişkin bir değerlendirme yapıp yapmadığını bilmiyorum ama şimdi mesainin sonuna geldik. Hepimizin bildiği gibi, harita yardımından mahrum kaldık.

ALİM İŞİK (Kütahya) – Sayın Bakanın orada var.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Biz görmüyoruz ama.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İzmir) – Başkanlık Divanının, Komisyon üyelerinden birinin çalışma sistemini iyileştirebileceği düşüncesiyle getirdiği öneriye ilişkin değerlendirme yaptım, "Şu nedenle olmuyor." ya da "Bu nedenle ben uygun görmüyorum." diye bir cevap vermesi Komisyon üyesi olarak hak ettiğim bir tavır olurdu.

Şimdi, biz, 8 Ekim 2012 tarihinden bu yana, anayasal, yasal, tarihsel, iktisadi, toplumsal, kültürel gerekçelerle bu tasarının ülkemizin ve halkımızın yararına olmadığını, yeterince çalışmadan aceleyle hazırlandığını, halkın görüş ve onayı alınmadan antidemokratik biçimde önümüze getirildiğini, Komisyonunda belirttiğimiz görüşlerin hükümet tarafından gerekçelendirilmeksizin reddedildiği gerekçeleriyle illerimizin mülki ve beledi bağlantılarıyla oynayan bu maddeye ilişkin ne diyebiliriz? Ben on üç ayrı ilde milyonlarca insanın hakkını gasb eden bu maddeye ilişkin olarak görüş bildirecek kadar yeterli bilgi sahibi olamadım. Bu nedenle reddetmekten başka hiçbir çıkış yolu göremiyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ederim.

Efendim, arkadaşlara söyledim, haritaları getirdiler. Hangisi konusunda yardıma ihtiyacınız varsa söylersiniz, arkadaşlarımız ellerindeki haritaları getirecekler. Bütün illerle ilgili haritalar budur arkadaşlar.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İstanbul) – Efendim biz görüşmeyi bitirdik şu anda, illere ilişkin konuşmaları bitirdik.

("Önergeler reddedildi Başkanım, ne işe yarayacak?" sesi)

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İstanbul) – Şimdi siz onaylatıyorsunuz maddeyi.

SİNAN OĞAN (İğdır) – Arkada bir yansıtıcı var.

BAŞKAN – Ama sonuna kadar bunu sürdüreceğiz. Orada da gündeme getirebiliriz. Bana konu görüşülürken söylediniz, ben de arkadaşlara intikal ettirdim, hazırladıklarını söylediler, arzu edilirse yansıda da gösterilebilir.

BİRGÜL AYMAN GÜLER (İstanbul) – Efendim çalışmamız bitti, madde çalışması bitti. Yeniden görüşeceksek mümkün tabii.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Valim bir cümleyle söz...

BAŞKAN – Peki buyurun. Siz de buyurun. Yalnız tabii önergeyle ilgili görüşüyoruz. Onu da unutmayalım.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Önergeyle ilgili.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Komisyonun saygı değer üyeleri, taslağı ilk hâliyle okuduğumuzda yirmi dört tane ilçe kuruluyordu. Bu ilçelerden en yakından ilgilendiğim ilçelerden birisi de Altınoluk'tu. Çok sevinmişim, çünkü ailemin büyük bir çoğunluğu orada yaşıyor, uzun yıllardır, on gün en fazla on beş gün tatilimi orada yapıyordum.

Yaz aylarında nüfusun 400 binlere geldiği bir belde hâline geldi. Özellikle de dar gelirli insanların çoğunlukla tatil yapabileceği bir bölge, yaşlı insanlarımızın, astımlı hastalarımızın tercih ettiği bir bölge Altınoluk. Gerçekten burayı bir mahalle olarak bırakırsak bu insanlara, en az 400 bin kişilik insana çok büyük haksızlık yapmış oluruz. Ne olur biraz daha -Mevlüt Bey'in biraz evvel söylediği gibi- elimizi vicdanımıza koyalım, bu akşam o insanları mağdur etmeyelim, bir ilçeyi bir veya birkaç kişinin kaptırmasına, hırsına, inadına kurban etmeyelim. Bu komisyon günlerdir çalışıyor, güzel şeyler oluyor, güzel şeyler konuşuluyor zaman zaman gergin geçse de ama aklın yolu bir, ortak bir yol bulalım Sayın Bakanım. Birçok yerde birleştik, burada da birleşelim ne olur. Altınoluk halkı çok arzu ediyor, yüzlerce telefon alıyorum, onlarca telefon alıyorum. Şu anda eğer bırakırsak Altınoluk'ta binlerce kişi gelip sizin kapınızı aşındıracaklar. Yani "Biz niye üvey evlat muamelesi görüyoruz? Bakanlar Kurulundaki taslakta bu vardı, şimdi niye çıkıyor?" diye insanlar bir cevap bulamıyorlar. Bunu eğer bir veya birkaç arkadaş istemiyorsa, oradaki bir yetkili istemiyorsa... Ama biraz evvel Namık Bey anlattı herkes istiyor ama o istemeyeni bulamıyoruz. Alt komisyonda nasıl çıktı onu da bilemiyoruz, alt komisyonun bütün toplantılarına katıldım

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Erbakan'ın adını verelim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Yani üstelik ben onu yazdım zaten. Bu Antandros denilen Altınoluk eski ismiyle Antandros diye anılıyor; burası barışın, dostluğun, sevginin, kardeşliğin olduğu bir bölge. Her yıl orada sevgi, dostluk etkinlikleri yapılıyor. Üstelik Türkiye'ye Başbakanlık yapmış rahmetli Necmettin Erbakan'ın Türkiye'ye kazandırdığı bir bölge. Biraz duygularınıza hitap etmek istiyorum.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) - Erbakan'ın adını verelim.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Olabilir hiç önemli değil ama o bölgeyi gerçekten tanıtan, o bölgede evi, yeri olan çok değerli bir Başbakanımız. Ama, yani, bu konuda lütfen ayırmayalım insanlar farklı da düşünebilirler, yani onu da düşünebilirler. Gelin, şu gecenin geç saatinde Sayın Başkanım, bu konuda da bir ortak önergeyle bunu tekrar eski hâline kavuşturalım.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Dinçer teşekkür ediyorum.

Şimdi sırasıyla önergeleri tekrar okutuyorum ve oylama işlemi yaptıracağım.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 1. Maddesinden sonra aşağıda yer alan maddenin eklenmesini ve bu maddeyle bağlantılı listelerin numaraları ile madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

Madde 2.- (1) Ekli (1) sayılı listede adları yazılı ilçe, belde ve köyler bağlanmak ve Konya iline bağlı Akşehir İlçe Merkezi İl Merkezi olmak suretiyle "Akşehir" adıyla yeni bir il ve aynı adla belediye kurulmuştur.

ALİ SERİNDAG (Gazi antep) – Bak kaç Konya milletvekili var şimdi...

BAŞKAN – Sayın Bakan Akşehir adlı bir il kurulmasına ilişkin önerge... Katılıyor musunuz efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Evet, diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 1. Maddesinden sonra aşağıda yer alan maddenin eklenmesini ve bu maddeyle bağlantılı listelerin numaraları ile madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

Madde 2.- (1) Ekli (1) sayılı listede adları yazılı ilçe, belde ve köyler bağlanmak ve Konya iline bağlı Ereğli İlçe Merkezi İl Merkezi olmak suretiyle "Ereğli" adıyla yeni bir il ve aynı adla belediye kurulmuştur.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 2. Fıkrasıyla bağlantılı 1 sayılı listede yer alan "Balıkesir İli Karesi İlçesine Bağlanan Belediyeler ve Köyler" başlıklı çizelgenin Birimin Adı kısmına 1 Sıra Numarası ile "Gökçeyazı Belediyesi" ibaresinin, İlçesi kısmına "İvrindi" ibaresinin bucağı kısmına ise "Merkez" ibaresinin eklenmesi ve sıra numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Gerekçeyi okutmuyor musunuz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Hayır, hayır. Siz konuştuğunuz için gerekçeyi okutmuyoruz da Hükümetin görüşünü soracağız.

Önergeye katılıyor musunuz Sayın Bakanım? Balıkesir' de Gökçeyazı...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Özur dilerim, izleyemedim.

BAŞKAN – Bir daha okutturuyorum Sayın Bakanım.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 2. Fıkrasıyla bağlantılı 1 sayılı listede yer alan "Balıkesir İli Karesi İlçesine Bağlanan Belediyeler ve Köyler" başlıklı çizelgenin Birimin Adı kısmına 1 Sıra Numarası ile "Gökçeyazı Belediyesi" ibaresinin, İlçesi kısmına "İvrindi" ibaresinin bucağı kısmına ise "Merkez" ibaresinin eklenmesi ve sıra numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Başkanım bunu bir cümleyle izah edebilir miyim Balıkesir benim bölgem olduğu için? Bir cümle, hemen bir cümle...

BAŞKAN – Yani, tabii, geçti ama usulden değil ama söyleyin bunu.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Şimdi, Kocaavşar Beldesi Karesi'ye bağlandı. Balıkesir şu anda merkezin mücavir alan sınırlarında bulunan Gökçeyazı İvrindi' de kaldı.

ALİM IŞIK (Kütahya) - Kaç kilometre İvrindi' yle?

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Bitişik, Balıkesir merkezle Gökçeyazı bitişik mücavir alanları.

ALİM IŞIK (Kütahya) - İvrindi' yle?

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Gökçeyazı, İvrindi' de kaldı, Gökçeyazı' dan sonra olan Kocaavşar Karesi'ye bağlandı. Böyle bir durum var.

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Tamam.

Hükümet katılıyor mu Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 3. fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 2 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

(4) Balıkesir ilinde, Altınoluk Belde Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (3) sayılı listede belirtilen köylerden oluşan Altınoluk ilçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Altınoluk ilçesinin kurulmasına ilişkin önergeyle ilgili Hükümetimiz katılıyor mu?

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Başkanım, söz istiyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ben cevap vermeden önce söz istediğini fark ettiğim bir Sayın Üye var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yani, tabii, bu usule ilişkin bir şey değil ama buyurun konuşun çünkü önergeyle ilgili artık söz istendi gene de... Evet buyurun.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Sayın Başkanım, bu konuda bir çalışma yürütülüyor. Ben, Sayın Bakanımızın da sizin de yüksek müsaadenizle bunun oylamasını bir sonraki güne bırakalım, bu önergemizi sonra oylamak üzere beklemeye alalım istiyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, bu, tabii hukuken mümkün değil ancak Genel Kurul aşamasında bunun tekrar gündeme getirilebileceği konusunu ben sayın milletvekilimizle paylaştım. Eğer bu konuda bir konsensüs olursa tabii farklı bir durum...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Komisyon bitmeden bunu başaramaz mıyız?

BAŞKAN – Komisyonunda bugün oylanmak zorunda.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Komisyon çalışmamızda tekriri müzakere uygulaması var mı? Teknik bir konu bilmiyorum.

BAŞKAN – İlerde de olabilir, Genel Kurul aşamasında da gündeme gelebilir ama tekriri müzakereyle bunun en son gün tekrar gündeme alınması mümkündür Sayın Dinçer. O zamana kadar bir konsensüs arayışı var.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Evet, evet Sayın Başkanım o anlamda söyledim.

BAŞKAN – Anladığım kadarıyla siz de bir Altınoluklu gibi bu konunun şeyindesiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Gibisi fazla Sayın Başkan.

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Gibisi fazla, beni oraya sokmazlar Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yani, ben, çok anlayışla karşılıyorum. Keşke böyle bir konsensüs olsa tekriri müzakere önergesini ben vereceğim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkanım, bu hâliyle katılamıyoruz.

BAŞKAN - Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Dinçer bu söylediğim mahfuz kalmak kaydıyla inşallah bu konuda bir...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – İnşallah Genel Kurulda tekrar gündeme alınır.

BAŞKAN – İnşallah.

Sayın Havutça, bu söylediğim sizin için de geçerli, bu konuda eğer bir konsensüs sağlanırsa tekriri müzakereyle tekrar bu konu gündeme gelir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 3. Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 2 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

(4) Balıkesir ilinde, Altınova Belde Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (3) sayılı listede belirtilen köylerden oluşan Altınova ilçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

BAŞKAN – Altınova ilçesi kurulması konusundaki önergeye katılıyor musunuz Sayın Bakan?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 12. fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 10 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

(13) Malatya ilinde, Sürücü Belde Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (11) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyelerden oluşan Sürücü ilçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

BAŞKAN – Malatya ilinde Sürücü ilçesi kurulmasına dair önerge Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkanım, Malatya'yla ilgili açıklamamı daha önce yapmıştım. Yeni ilçe kurulmasına katılamıyoruz.

BAŞKAN - Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 12. Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 10 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

(1.1) Malatya ilinde, Ayvalı Belde Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (11) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyelerden oluşan Ayvalı ilçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

BAŞKAN – Malatya ilinde Ayvalı ilçesi kurulmasına dair.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 12. fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 10 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

(13) Malatya ilinde, Kurşunlu Belde Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (11) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyelerden oluşan Kurşunlu ilçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

BAŞKAN – Malatya Kurşunlu ilçesi kurulması.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 12. Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 10 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

(13) Malatya ilinde, Balaban Belde Belediyesi merkez olmak üzere, ekli (11) sayılı listede belirtilen köyler ve belediyelerden oluşan Balaban İlçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

BAŞKAN – Malatya'da Balaban ilçesi.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 13. Fıkrası ile bu fıkra ile bağlantılı 11 sayılı listede yer alan "Şehzadeler" ibarelerinin "Mesir" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Şehzadeler ilçesinin Mesire olarak değiştirilmesine ilişkin teklif.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 14. Fıkrası illi bu fıkra ile bağlantılı 12 sayılı listede yer alan "Yunusemre" ibarelerinin "Muradiye" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Manisa'daki Yunusemre ilçesinin Muradiye olarak değiştirilmesi teklifi.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 16. Fıkrası il» bağlantılı 14 sayılı listede yer alan "Kahramanmaraş İli Dulkadiroğlu İlçesine Bağlanan Belediye ve Köyler" başlıklı çizelgenin 50-58. Sıra numaraları arasında bulunan Pazarcık ilçesine bağlı birimlerinin listeden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Pazarcık ilçesine bağlı köylerin listeden çıkarılması teklifi.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkanım, önerge sahiplerinden Sayın Ali Serindağ'ın önergenin gerekçesi hakkında almış olduğu söz esnasında belirttiği bir husus var. Bu üç köyün Pazarcık'tan Türkoğlu ilçesine niçin bağlandığının izahını istediler.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Bu onunla ilgili değil.

BAŞKAN – Bu onunla ilgili mi? Onunla ilgili olanı siz hatırlatın.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Bundan sonra gelecek o.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bu hangisidir, özür dilerim?

BAŞKAN – Bu Pazarcık ilçesine...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bu Pazarcık ilçesindeki dokuz köyün Maraş merkez Dulkadiroğlu ilçesine bağlanması konusunda açıklama talep ettiler. Bu dokuz köy Pazarcık'ın batı kısmında bulunan ve coğrafi olarak da Maraş merkezine, merkezde yeni kurulan Dulkadiroğlu ilçesine fiili yakınlığı ve bütünlüğü olan, aynı zamanda Aksu Deresi'nin de bölüğü ve Aksu Deresi'nin batı tarafında, Dulkadiroğlu ilçesi tarafında kalan köyler olduğu için bağlilikları gerçekleştirilmiştir. Bu konuyu çok, birden fazla dile getirdiği için Sayın Serindağ izah etmiş oluyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Daha da getireceğim bilirsiniz.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Coğrafi bütünlük var. Aksu Deresi'nin batı yakasında kalan dokuz tane köyün yeni kurulan ilçeden hizmet almaları çok daha doğru ve yerinde olacağı için...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Siz köyden daha mı iyi biliyorsunuz. Adamların dilekçesi var burada. Diyorlar ki: "Biz eski ilçemize bağlı kalmak istiyoruz."

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bizim tasarımın ve teklifimizin gerekçesini izah ettim.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Siz diyorsunuz ki: "Onlar menfaatini bilmez, rahatını bilmez..."

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Ben hiç öyle bir şey demedim. Yani benim dediklerimin bir yanlışlığı varsa lütfen, onu söylerseniz memnun olurum. Demediklerim üzerinden de değerlendirme yapmayı doğrusu anlamlandıramam.

Teşekkür ederim. Dolayısıyla katılamıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 18. fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hangisi on sekizinci fıkra? Gene Pazarcık'la ilgili, Türkoğlu'na bağlı üç köyün... Evet o demin söylediğiniz konu Sayın Bakanım.

Buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkanım, bu üç köyün de Pazarcık'tan Türkoğlu ilçesine bağlanmasının gerekçesi: Türkoğlu ilçesiyle Pazarcık'ın tam sınır noktasında, Pazarcık'ın da güneybatı noktasında yer alan üç köy fiili bir bütünlük arz ediyor. Ulaşım yönünden, hizmet alma yönünden Türkoğlu'yla daha uygun bir irtibatı var.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Hizmetten memnunlar, onu söyleyeyim.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Bu gerekçeyle bu köylerin bağlanması teklif edildi.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) - Sayın Bakan, onun niçin oradan oraya bağlandığını, kimin bu işe öncülük ettiğini biliyoruz. Boşu boşuna ne siz bizi kandırın, ne de...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sizin bildiklerinizi ben bilmiyorum. Ben bildiklerimi anlatıyorum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Siz bilmezsiniz de kim bilir Sayın Bakan.

BAŞKAN - Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 18. Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi ve madde ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

19) Kahramanmaraş ilinde Narlı Belediyesi merkez olmak üzere ekli (16) sayılı listede gösterilen köylerden oluşan Narlı ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

BAŞKAN – Kahramanmaraş'ta Narlı ilçesi kurulması teklifi.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 13. Fıkrasıyla bağlantılı 13 sayılı listede yer alan "Manisa ili Köprübaşı İlçesine Bağlanan Belediyeler ve Köyler" başlıklı çizelgenin Birimin Adı kısmına 2 Sıra Numarası ile "İcikler Belediyesi" ibaresinin, İlçesi kısmına "Demirci" ibaresinin bucağı kısmına ise "İcikler" ibaresinin eklenmesi ve sıra numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 26. Fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesi ve bu fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkralarla bağlantılı olarak 18 sayılı listeden sonra aşağıdaki listelerin eklenerek, fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

26) Trabzon ilinde, Trabzon Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere ekli (19) sayılı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan Yavuzselim ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

27) Trabzon ilinde, Trabzon Belediyesinin mahalleleri merkez olmak üzere ekli (20) sayılı listede yer alan köyler ve belediyelerden oluşan Gazi ilçesi ve aynı adla belediye kurulmuştur.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) Esas Numaralı Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 34. fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Serindağ (Gaziantep) ve arkadaşları

35) Konya ilinde Yeniceoba Belediyesi merkez olmak üzere ilçeye bağlanacak köy ve kasabaların Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmesi suretiyle oluşan Yeniceoba ilçesi ve aynı adla belediyesi kurulmuştur.

BAŞKAN – Konya'da Yeniceoba ilçesi ve belediyesi kurulması.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, Sayın Namık Havutça'nın ve 5 milletvekilinin dört ayrı önergesi var, okutuyorum.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) esas numaralı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 22. Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 16 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Namık Havutça

Birgül Ayman Güler

Ali Serindağ

Balıkesir

İzmir

Gaziantep

Celal Dinçer

Mehmet S. Kesimoğlu

Muharrem Işık

İstanbul

Kırklareli

Erzincan

23) Ekli (1) sayılı listede adları yazılı mahalle ve köyleri kapsamak ve merkezi Göcek beldesi olmak üzere, Muğla İlinde, Göcek adıyla bir ilçe kurulmuştur

Diğer önergeyi okuyalım.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) esas numaralı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 22. Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 16 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Namık Havutça (Balıkesir) ve arkadaşları

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/690) sıra sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. maddesinin 34. fıkrasından sonra gelmek üzere 35, 36, 37 ve 38. fıkraların eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Namık Havutça (Balıkesir) ve arkadaşları

(35) Ekli (25) sayılı listede adları yazılı kasaba ve köyler bağlanmak ve merkezi Tahtaköprü olmak üzere Bursa ilinde Tahtaköprü adıyla bir ilçe kurulmuştur.

(36) Ekli (26) sayılı listede adları yazılı kasaba ve köyler bağlanmak ve merkezi Kurşunlu olmak üzere Bursa ilinde Kurşunlu adıyla bir ilçe kurulmuştur.

(37) Ekli (27) sayılı listede adları yazılı kasaba ve köyler bağlanmak ve merkezi Yenice olmak üzere Bursa ilinde Yenice adıyla bir ilçe kurulmuştur.

(38) (28) sayılı listede ilçeler, bucak, kasaba ve köyler aynen bağlanmak üzere Bursa iline bağlı İnegöl il merkezi olmak suretiyle İnegöl adıyla bir il kurulmuştur.

BAŞKAN – Sayın Havutça, görüş beyan edecek misiniz bu önergelerle ilgili?

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Hayır.

BAŞKAN – Gerekçelerini okutarak mı oylayayım? Evet, şimdi gerekçelerini okutarak oyluyorum. Bir ritüel var, o ritüeli yapmazsak bu sefer de usul hatası yaparız.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) esas numaralı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 22. Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkrayla bağlantılı olarak 16 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Namık Havutça (Balıkesir) ve arkadaşları

23) Ekli (1) sayılı listede adları yazılı mahalle ve köyleri kapsamak ve merkezi Göcek beldesi olmak üzere, Muğla İlinde, Göcek adıyla bir ilçe kurulmuştur.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe

Göcek, Muğla İlinde Fethiye Körfezi içerisinde yer alan ve Göcek Koyu olarak anılan sahil bandında yoğunlaşmış bir yerleşim yeridir. Birbirinden güzel sayısız koyları, irili ufaklı adaları ve turkuaz suları ile tatilciler için aranan tüm özellikleri taşımaktadır. Göcek Koyu, açık deniz ve mavi yolculuk sevenlerin tekneleri için de mükemmel bir mola verme ve barınma noktası olmuştur. Göcek, gelişmiş bir "yat turizmi" potansiyeline sahiptir. Artan ihtiyacı karşılamak üzere, belde merkezinde dört ayrı uluslararası marina vardır.

Göcek, bir turizm beldesinin sahip olması gereken tüm tarihî doku ve el değmemiş doğal güzelliklere sahiptir. Lykia uygarlığının izlerini taşıyan birçok antik kalıntı da belde çevresinde ve adalarında bulunmaktadır.

Göcek'in nüfusu, Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2011 yılı adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verilerine göre 2183'ü erkek, 1979'u kadın olmak üzere toplam 4162'dir.

Nüfus sayısı, yaz aylarında çok sayıda yerli ve yabancı turistin beldeye gelmesiyle üç katına kadar ulaşmaktadır. Bölgede turizmin hızla gelişmesiyle birlikte, diğer şehirlerden hatta diğer ülkelerden çalışmaya gelenler de beldeye yerleşik durumdadır. Ayrıca bölgenin sakinliği ve doğal güzelliklerinden dolayı emekliliğini burada geçirmek için yerleşen ve yerleşmeye devam eden çok sayıda aile de mevcuttur.

Göcek'in ilçe olması, beldedeki vatandaşlarımızın "ulaşım, haberleşme, alt ve üst yapı ve benzeri hizmetlere" zamanında ve etkin olarak ulaşımını kolaylaştıracaktır. Artan "yat turizmi" potansiyeli ile yabancı ülkelerle Türkiye arasında köprü görevi gören beldenin ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına ve belde turizmin gelişmesine katkıda bulunacaktır.

Aşağıdaki tabloda nüfusları belirtilen, belde yakınlarındaki Çöğmen, Darıyeri, Kavacık ve Sabunlu köylerinin de "ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimi" açısından Göcek ilçesine bağlanması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önerge ve gerekçeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) esas numaralı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 22. Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 16 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Namık Havutça (Balıkesir) ve arkadaşları

Ekli (1) sayılı listede adları yazılı mahalle ve köyleri kapsamak ve merkezi Turgutreis beldesi olmak üzere, Muğla İlinde, Turgutreis adıyla bir ilçe kurulmuştur.

Turgutreis Beldesi, Bodrum'a 18 km, Akyarlar'a 8 km, Gümüşlük'e 6.5 km ve Milas-Bodrum Havalimanı'na 50 km mesafededir. 30 km ile Bodrum Yarımadası'nın en uzun sahil şeridine ve çok sayıda mavi bayraklı plajlara sahiptir.

Turgutreis'te 114 ana cadde ve 680 sokak; 9 bin 168 bina ve 29 bin 928 hane bulunmaktadır. Beldenin nüfus artış hızı çok yüksektir. 2010 yılı "TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi" verilerine göre kış nüfusu mücavir alanlarla birlikte 25 bin 1 46'dır. Turgutreis'in nüfusu yaz aylarında 200 bine ulaşmaktadır. Bu nüfusta 2. konut sahipliği de önemli bir yer tutmaktadır. Belde yazın artan nüfusuna kısıtlı imkanlarla hizmet vermeye çalışmaktadır. Bu nedenle kısa zaman sonra, belde teşkilatının nüfusa yönelik ihtiyaçları karşılamasına olanak kalmayacaktır.

10'un üzerinde koy ve plaja sahiptir. Uluslararası marinasında 450 deniz ve 150 kara olmak üzere toplam 600 yat kapasitesi ile denizciliğe ve deniz turizmine hizmet vermektedir.

3 lise, 6 ilköğretim okulu, 3 özel dershanede 238 öğretmen, 4 binin üzerinde öğrenciye ders vermektedir.

Turgutreis'in sahip olduğu nüfus, eğitim kurumları, öğretmen ve öğrenci sayıları, turizm potansiyeli, otel ve yatak sayıları, uluslararası yat limanı, hane sayısı, ticaret hacmi ve ilçe merkezine uzaklığı, Turgutreis'in ilçe olmasını gerekli hâle getirmektedir.

Yukarıdaki bilgiler ışığında, Muğla ili, Turgutreis beldesinin ilçe olması büyük nem taşımaktadır. Turgutreis beldesinin ilçe olması, beldenin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine katkıda bulunacaktır.

Bodrum yarımadasının en önemli turizm merkezi olan bu beldenin ilçe olması, bölgenin en önemli geçim kaynağı olan turizm hizmetlerini de olumlu etkileyecektir.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Havutça, bu önergelerinize ilgili.

NAMIK HAVUTÇA (Balıkesir) – Evet, Sayın Başkan, 13 Bütünşehir yapılacak olan illerimizde kurulacak ilçelerin fiziki, sosyolojik, ekonomik konumları, koşulları elverişli olduğundan önergemizde yazdığımız ilçelerin, ilçe statüsü kazanmasını biz teklif ettik, önergemizin bu anlamda kabulünü teklif ediyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Namık Bey, sen bu işi öğrendin, helal olsun. Bu komisyonlar milletvekillerini böyle serin çalışmaya da alıştırıyor. Tebrik ediyorum, teşekkür ediyorum.

Önergeleri okuyalım:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) esas numaralı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesinin 22. Fıkrasından sonra aşağıdaki fıkranın eklenmesi, bu fıkra ile bağlantılı olarak 16 sayılı listeden sonra aşağıdaki listenin eklenerek fıkra ve liste numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Namık Havutça (Balıkesir) ve arkadaşları

Ekli (1) sayılı listede adları yazılı mahalle ve köyleri kapsamak ve merkezi Seki beldesi olmak üzere, Muğla İlinde, Seki adıyla bir ilçe kurulmuştur

BAŞKAN – Muğla ilinde Seki ilçesi, katılıyor mu Hükümet efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/690) sıra sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. maddesinin 34. fıkrasından sonra gelmek üzere 35, 36, 37 ve 38. fıkraların elenmesini arz ve teklif ederiz.

Namık Havutça (Balıkesir) ve arkadaşları.

(35) Ekli (25) sayılı listede adları yazılı kasaba ve köyler bağlanmak ve merkezi Tahtaköprü olmak üzere Bursa ilinde Tahtaköprü adıyla bir ilçe kurulmuştur.

(36) Ekli (26) sayılı listede adları yazılı kasaba ve köyler bağlanmak ve merkezi Kurşunlu olmak üzere Bursa ilinde Kurşunlu adıyla bir ilçe kurulmuştur.

(37) Ekli (27) sayılı listede adları yazılı kasaba ve köyler bağlanmak ve merkezi Yenice olmak üzere Bursa ilinde Yenice adıyla bir ilçe kurulmuştur.

(38) (28) sayılı listede ilçeler, bucak, kasaba ve köyler aynen bağlanmak üzere Bursa iline bağlı İnegöl il merkezi olmak suretiyle İnegöl adıyla bir il kurulmuştur.

BAŞKAN – Hükümet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Havutça'nın önergeleri bitti.

Şimdi, Sayın Muharrem Işık ve beş arkadaşının iki önergesi var, onları okutuyorum.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve 23 İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesi 10. fıkrasında atıf yapılan ekli (8) sayılı listede gösterilen köyler ve mahalleler ile belediyelerden oluşan Arsuz ilçesi sınırlarını gösteren kısımları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Muharrem Işık

Namık Havutça

Celal Dinçer

Erzincan

Balıkesir

İstanbul

Birgül Ayman Güler

Ali Serindağ

Mehmet S. Kesimoğlu

İzmir

Gaziantep

Kırklareli

(8) Sayılı Listede Hatay ili Arsuz ilçesine bağlanan belediyeler ve köyler listenin 1. sırasında yer alan Karaağaç Belediyesi, 2. sırasında yer alan Nardüzü belediyesi ve 11. sırada yer alan Karahüseyinli ve 15. sırada yer alan Pirinçlik köyleri 8 sayılı listeden çıkarılmıştır.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

On üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve 23 İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesi 6. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve 7, 8 ve 9. fıkralar madde metninden çıkartılarak 6 ve 7 sayılı listede belirtilen mahalleler, belediyeler ve köyler ile 8. fıkrada belirtilen köyler 5 sayılı listeye eklenmiştir.

Muharrem Işık (Erzincan) ve arkadaşları

BAŞKAN – Muharrem Bey, görüşünüz var mı bu önergelerle ilgili?

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Evet, Sayın Başkan

BAŞKAN – Hay hay, tabii.

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, yaklaşık bir haftadır görüşülüyor, bu saatlere kadar çalışılıyor, arkadaşlarımız bir şeyler söylüyorlar, anlatıyorlar, şimdi, ben, şöyle bir şey söyleyeceğim. Kendimi övmek gibi olmasın Erzincan'ın en çok sevilen insanlarından bir tanesiyim.

MEHMET VOLKAN CANALIOĞLU (Trabzon) – Övmeye övüyorsun, neden mütevazı oluyorsun?

MUHARREM IŞIK (Erzincan) – Öveyim o zaman, en sevilen insanlardan biriyim, biraz daha açık konuşacağım, her kesimden insanlar beni sever, zaten bu sevilmem şeyinden de seçildim geldim buraya.

Şimdi, ben, Erzincan'da şunu gördüm, burada da aynı şeyi yaşıyorum yani İktidarın zihniyetini söylemek için söylüyorum bunu: Ben Erzincan'da hiç ayırım yapmadan, bütün köylerin sorunlarını özel idareye, valiliğe, şuraya buraya taşıyorum ya da bir işe girmesi gereken insan olduğu zaman, bunları yine aynı şekilde hiç ayırım yapmadan, bir yerlere taşıyorum. Şimdi, Erzincan'da öyle bir sert kayayla karşılaşmışım ki şu anda, hangi projeyi götürürsen götür, kendine ful oy çıkan köyün projesini bile, eğer Doktor Muharrem Işık getirdiyse kesinlikle engelleniyor, o köy de zarar görüyor veya dün başıma gelen bir olay: Özürlü bir çocuk, ihtiyacı bir çocuk ve AKP'nin de üyesi olan bir çocuk işe girmek istiyor, sırf ben önerdim diye o çocuk işe alınmıyor, şu anda ortalıkta dolaşıyor, çocuk diyor ki: "Televizyonlara çıkacağım, sonunda da intihar edeceğim." Şimdi burada da aynı şeyleri görüyoruz, bu kadar öneride, bu kadar söylenen şeyde, hiç mi bir tane doğru şey yok ki hiçbiri kabul edilmiyor?

Sayın Başkanım, ben, sizi fazla tanımıyorum ama sonradan arkadaşlarımdan duyduğum şey gerçekten devlet adamlığınız her zaman övülerekten söyleniliyor, bundan da ben de inanıyorum samimiyetinize, çünkü yani ben bunu Komisyon boyunca, sizin konuşmalarınızda, arkadaşlarımızın önerilerindeki beden dilinizde gördüm, gerçekten çok samimisiniz ama tabii sonuç alınmıyor, hani gönül isterdi ki burada hiç değilse bir madde, iki madde de doğru olarak kabul edilsin ama maalesef olmadı. Biz burada boşuna bekliyoruz, işte kızım durmadan telefon açıyor, "Baba. Ne zaman geleceksin?" diye, biz onlarla uğraşıyoruz burada ama keşke doğrular bulunması için çalışma yapılsaydı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Evet, önerileri tekrar okutup oylayacağız.

Buyurun.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

On üç ilde Büyükşehir Belediyesi ve 23 İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesi 10. fıkrasında atfı yapılan ekli (8) sayılı listede gösterilen köyler ve mahalleler ile belediyelerden oluşan Arsuz ilçesi sınırlarını gösteren kısımları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(8) Sayılı Listede Hatay ili Arsuz ilçesine bağlanan belediyeler ve köyler işteşinin 1. sırasında yer alan Karaağaç Belediyesi, 2. sırasında yer alan Nardüzü belediyesi ve 11. sırada yer alan Karahüseyinli ve 15. sırada yer alan Pirinçlik köyleri 8 sayılı listeden çıkarılmıştır.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu Sayın Bakanım?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Onüç İlde Büyükşehir Belediyesi ve 23 İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2. Maddesi 6. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve 7, 8 ve 9. fıkralar madde metninden çıkartılarak 6 ve 7 sayılı listede belirtilen mahalleler, belediyeler ve köyler ile 8. fıkroda belirtilen köyler 5 sayılı listeye eklenmiştir.

BAŞKAN – Hükûmet katılıyor mu efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, Sinop Milletvekili Sayın Mehmet Ersoy'un bir önergesi vardır, okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan On üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi üç İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın 2 inci maddesinin yedinci fıkrasına bağlı ek(6) sayılı listede yer alan Antakya il belediyesine bağlı Gazi Mahallesi'nin listeden çıkartılarak altıncı fıkraya bağlı ek(5) sayılı listeye ilave edilmesini ve aşağıda belirtilen Samandağı ilçesi Karaçay bucağına bağlı dört köyün aynı maddenin yedinci fıkrasına bağlı ek 6) sayılı listeye ilave edilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Ersoy

Sinop

BİRİMİN ADI	İLÇESİ	BAĞLI OLDUĞU BUCAK
Çökek	Samandağı	Karaçay
Özengili	Samandağı	Karaçay
Hüseyinli	Samandağı	Karaçay
Çınarlı	Samandağı	Karaçay

Gerekçe:

Coğrafi bütünlük ve hizmetlerin daha verimli sunulabilmesi amacıyla Defne ilçesine bağlanan Gazi mahallesinin Antakya ilçesine bağlanması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Burada, bütün Hatay milletvekillerinin, yukarıdaki ibare hariç olmak üzere, bir görüş birliğine varıldığı ifade edilerek bu önerge gündeme alındı.

Hükümet katılıyor mu Sayın Bakanım, önergeye?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Özcan Ulupınar'ın, Zonguldak Milletvekilimizin... Bir anlaşma olmuş orada, yukarıdaki bir ibareye takılmışlar yoksa onların da imzası gelecekti, öyle söylediler bana yani ben onun için.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Önergeyi, illa AK PARTİ milletvekilinin vermesi gerekmiyor mu?

BAŞKAN – Hayır, hayır, şöyle, diğerleri yukarıdaki küçük bir ibareden dolayı imzalamamışlar, ben o konudaki bilgimi aktardım size.

Evet Sayın Özcan Ulupınar'ın bir önergesi var.

CELAL DİNÇER – (İstanbul) – Değiştirelim o ibareyi Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Neyse artık imzalamamışlar o nedenle ama bir antant kalmış büyük ölçüde. Keşke öyle olsaydı, ben de çok arzu ederdim.

Evet, Özcan Ulupınar'ın önergesini okutuyorum.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/690) esas numaralı Tasarı'nın Alt Komisyon metninin 2'nci maddesinin yirmi altıncı fıkrasında geçen "Yavuzselim" ibaresinin "Ortahisar" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Özcan Ulupınar

Zonguldak

BAŞKAN – Sayın Ulupınar, gerekçe mi, konuşacak mısınız?

ÖZCAN ULUPINAR (Zonguldak) – Evet, gerekçe.

Gerekçe:

Trabzon merkezinin isminin eskiden beri Ortahisar olarak anılması ve tarihi özellikleri sebebiyle "Yavuzselim" ibaresinin "Ortahisar" olması hususunda işbu önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, katılıyor musunuz efendim, Ortahisar ismine?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bu suretle de 26 olarak gösterilen liste sayısını 25 olarak düzeltiyoruz.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Efendim, Sayın Ali Turan'ın bir önergesi var, bir de beraber sundukları bir önerge var okutuyorum:

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

İstanbul ili Arnavutköy ilçesine bağlı Nakkaş ve Bahşayış mahalleleriyle, Büyükçekmece ilçesine bağlı Muratbey mahallesinin bu ilçelerden ayrılarak Çatalca ilçesine bağlanmasını arz ve talep ederiz.

Mehmet Ersoy Celal Dinçer Ali Turan

Sinop İstanbul Sivas

Feyzullah Kırıkkık Hüseyin Bürge

İstanbul İstanbul

BAŞKAN – Şimdi, İstanbul milletvekilleri de arzu ettiler, eski Çatalca Kaymakamı da arzu etti ama Sayın Bakanım, bu önergelere zatinalinizin değerli katkısı var, onun için formalite icabı soruyorum...

Sayın Turan, bir şey söyleyecek misiniz, gerekçe mi?

ALİ TURAN (Sivas) – Gerekçe.

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyalım.

Gerekçe:

Mevcut ilçelerine çok uzak olmaları nedeniyle işbu önerge verilmiştir.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Efendim, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Evet, buyurun siz de söyleyin, Celal Bey istiyorsa Celal Bey'e de sorayım.

Buyurun.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Efendim, Muratbey beldesi Bahşili köyü, Çatalca ilçemizin hemen bitişiğindeki yerleşim merkezleridir, Nakkaş köyü de Bahşili'ye komşudur. Bunların içinde en uzak olan Nakkaş'dır ve Çatalca'ya yaklaşık uzaklığı altı kilometredir. Arkadaşlarımızın ve benim teklifimle, bu köylerimizin bulundukları merkezlerden çok daha uzaktaki ilçe merkezlerine bağlılıkları da engellenmiş olacaktır.

Katkı veren bütün arkadaşlara teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Dinçer...

CELAL DİNÇER (İstanbul) – Efendim, katılıyoruz biz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan...

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sayın Başkan, bu önergeyi ben de milletvekili olarak destekledim. Bakan olarak, Hükûmet olarak katılıyoruz.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ederim.

Sayın Ali Turan'ın bir önergesi var.

İçişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve bazı Kanunlarda değişiklik yapılmasına dair Kanun Tasarısının 2. maddesinin sonuna aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz

Ali Turan Mehmet Ersoy

Sivas Sinop

(36) İstanbul ilinde Şişli ilçesine bağlı Ayazağa, Maslak ve Huzur mahalleleri, Sarıyer ilçesine bağlanarak Sarıyer Belediyesine katılmıştır.

BAŞKAN – Sayın Turan, görüşünüzü belirtmek misiniz?

ALİ TURAN (Sivas) – Gerekçeyi okuyun ama istiyorsanız kısa bir açıklama yapayım.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

ALİ TURAN (Sivas) – Şimdi, bu Sarıyer ilçesi yeşil boya ile boyanmış yer, Şişli de şu sarıyla boyanmış yer. Karşı pembe olan Beşiktaş, yeşil olan Kağıthane. Şimdi, bu Ayazağa Mahallesi'nin, bahsi geçen üç mahallenin Şişli ile uzaktan yakından hiç alakası yoktur. Yani buraya gitmek için üç kilometre başka ilçelerin sınırından geçip bu Mahalle'ye gidiliyor Şişli'den. Bu sebeple, bu üç mahalle tamamen Sarıyer sınırları içerisinde kaldığı için biz bu önergeyi verdik Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Ersoy, sizin de imzanız varmış.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Evet efendim, Ali Bey'in düzenlediği önergeye ben de eski Sarıyer Kaymakamı olarak katıldığım için imza koydum, çünkü o mahalle, Sarıyer Kaymakamlığı ve yeni yapılacak olan Sarıyer Belediyesinin hemen dibindeki mahallelerdir. Yolun zaten önemli bir kısmı da orada, hâlihazırda Sarıyer'e de aittir. Onların, en yakın ilçe merkezi kuralını uygulayacak Sarıyer'den daha uygun bağlanılabilecek bir merkezleri olmadığını düşünüyorum. Onun için, ben de önergeye imza koydum.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bir soru sorabilir miyim? Beşiktaş'a ne kadar mesafede?

ALİ TURAN (Sivas) – Beşiktaş'a çok daha fazla mesafede. Dikkat ederseniz, Beşiktaş da aynen Şişli gibi.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, bakın Sarıyer'in şimdiki merkezi Rumelikavağı'na yakın bir yerde...

ALİ TURAN (Sivas) – Hayır, Sayın Vekilim. Burada şu anda Belediye Başkanı Cumhuriyet Halk Partili, Sayın Vekilim de bunu çok iyi biliyor. Şu anda, burada Hükûmet Konağı'nın yapılacağı, adliye binasının yapılacağı yerin temelleri buraya atıldı, çok yakın.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hükûmet Konağı kaydırıldı diye belediye mi kaldı sadece?

ALİ TURAN (Sivas) – Belediye de şimdi burada.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Sayın Serindağ, bilginiz eksik, onu tamamlayayım siz ona göre şey yapın isterseniz.

Şimdi, Sarıyer'in eski merkezi, Kaymakamlık Sarıyer semtinde, belediye ise Büyükdere semtindedir. Şimdi, kaymakamlık binası Tarabya'nın üstüne yapıldı, belediye binası ise Maslak'a yapılıyor, İstinye'nin üzerinde eski MİT arazisi olarak belirttiğimiz yere yapılıyor. Sanayi sitesi, belediyenin yapıldığı yere yürüyerek 200 metredir. Şu anda Sarıyer Belediyesinin yapıldığı yere yürüyerek ben diyeyim 200 metre, siz deyin 300 metredir. Hâlihazırda, OPET'i biliyorsunuz, Mehmetçik Vakfı'nın OPET'ini, OPET Sarıyer'e aittir ama onun arkasındaki otel ve oto sanayi Şişli'ye aittir, bu yanlış düzeltiyoruz.

Beşiktaş'a bağlanmasının, arada Kağıthane'nin ilçesi varken, 4. Levent, Levent, Zincirlikuyu varken Beşiktaş'a bağlanmasının da bir pratiği yoktur. Tamamen objektif bir değerlendirme yaptığımdan emin olun lütfen.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, bu söylenen yer gökdelenlerin olduğu mahallede mi?

ALİ TURAN (Sivas) – Hayır, tam tersi.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Orası Maslak.

ALİ TURAN (Sivas) – O gökdelenlerin olduğu yer zaten Sarıyer'in

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Alt komisyonda tekrar gündeme gelmişti, alt komisyonda vazgeçildi...

MEHMET ERSOY (Sinop) – Gökdelenler, 4. Levent ve Levent bölgesindedir, oranın bir kısmı...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sarıyer'e verilen Ayazağa ve şey değil mi?

ALİ TURAN (Sivas) – Huzur Mahallesi, Ayazağa Mahallesi. Zaten burası Maslak Atatürk Oto Sanayi Sitesi'nin olduğu yer, Şişli ile hiç alakası yok.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Benim derdim Şişli değil.

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Sormak istediği şey gökdelen değil belki ama yani yüksek siteler, binalar yapılıyor orada da bildiğim kadarıyla.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Sayın Serindağ, Harp Akademilerinin kapısını biliyor musunuz?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Biliyorum.

MEHMET ERSOY (Sinop) – Harp Akademilerinin kapısının sol tarafı.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Orman Bölge Müdürlüğü nerede kalıyor?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Orada kalıyor, yani bu mahallelerde kalıyor.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Sayın Bakan, Hükûmet katılıyor mu bu önergeye?

İÇİŞLERİ BAKANI İDRİS NAİM ŞAHİN (Ordu) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, arkadaşlar, bu suretle önergelerle ilgili işlemler yapılmıştır.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda 2'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım teşekkür ediyorum.

Alt komisyon metnine kaldığımız yerden devam etmek üzere 18 Ekim 2012 Perşembe günü, saat 13.30 da toplanmak üzere toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.25